

Този документ е средство за документиране и не обвързва институциите

- **V**   **ДИРЕКТИВА 2006/48/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**
от 14 юни 2006 година
относно предприемането и осъществяването на дейност от кредитните институции
(преработена)
(текст от значение за ЕИП)
(ОВ L 177, 30.6.2006 г., стр. 1)

Изменена с

		Официален вестник		
		№	страница	дата
► <u>M1</u>	Директива 2007/18/ЕО на Комисията от 27 март 2007 година	L 87	9	28.3.2007
► <u>M2</u>	Директива 2007/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 септември 2007 година	L 247	1	21.9.2007
► <u>M3</u>	Директива 2007/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 година	L 319	1	5.12.2007

**ДИРЕКТИВА 2006/48/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ
И НА СЪВЕТА**

от 14 юни 2006 година

**относно предприемането и осъществяването на дейност от
кредитните институции (преработена)**

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ
СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската
общност, и по-специално член 47, параграф 2, първото и третото
изречение от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и
социален комитет ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Европейската централна
банка ⁽²⁾,

в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от
Договора ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Директива 2000/12/ЕО на Европейския парламент и на
Съвета от 20 март 2000 г. относно предприемането и осъще-
ствяването на дейност от кредитните институции ⁽⁴⁾ е
значително изменяна няколко пъти. Сега, когато се правят
нови изменения на посочената директива, е желателно
същата да бъде преработена, за да се изясни съдържанието ѝ.
- (2) За да се улесни предприемането и осъществяването на
дейността на кредитни институции, е необходимо да се
премахнат различията, които създават най-големи
затруднения, между законите на държавите-членки по
отношение на правилата, на които се подчиняват тези
институции.
- (3) Настоящата директива представлява основно средство за
изграждането на вътрешния пазар от гледна точка на
свободата на установяване и свободното предоставяне на
финансови услуги в областта на кредитните институции.
- (4) Съобщението на Комисията от 11 май 1999 г., озаглавено
„Прилагане на рамката за финансовите пазари: план за
действие“, изброява редица цели, които трябва да бъдат
постигнати, за да бъде завършен вътрешният пазар на
финансови услуги. Европейският съвет в Лисабон на 23 и
24 март 2000 г. постави целта за изпълнението на плана за
действие до 2005 г. Преработването на разпоредбите за
собствения капитал е ключов елемент от плана за действие.

⁽¹⁾ ОВ С 234, 22.9.2005 г., стр. 8.

⁽²⁾ ОВ С 52, 2.3.2005 г., стр. 37.

⁽³⁾ Становище на Европейския парламент от 28 септември 2005 г. (все още
непубликувано в *Официален вестник*) и Решение на Съвета от 7 юни
2006 г.

⁽⁴⁾ ОВ L 126, 26.5.2000 г., стр. 1. Директива, последно изменена с
Директива 2006/29/ЕО (ОВ L 70, 9.3.2006 г., стр. 50).

▼B

- (5) Мерките за координиране на дейността на кредитните институции трябва да се прилагат спрямо всички кредитни институции, както за да се защитят спестяванията, така и за създаването на еднакви условия на конкуренция между институциите. Трябва обаче да се имат предвид обективните различия между техните устави и съответни цели, предвидени в националното законодателство.
- (6) Следователно приложното поле на тези мерки трябва да бъде максимално широко и да обхваща всички институции, чиято дейност е да приемат възстановими средства от населението, било то под формата на депозити, или под други форми, като например постоянна емисия на облигации и други подобни ценни книжа и да отпускат кредити за своя собствена сметка. Трябва да бъдат предвидени изключения в случаите, когато настоящата директива не може да се прилага спрямо някои кредитни институции. Разпоредбите на настоящата директива не следва да засягат прилагането на националните закони, които предвиждат специални допълнителни лицензи, позволяващи на кредитните институции да извършват конкретни дейности или да предприемат специфични видове операции.
- (7) Уместно е да се извърши само съществената хармонизация, необходима и достатъчна за осигуряването на взаимното признаване на лицензите и на системите за надзор, която позволява издаването на един-единствен лиценз, признаван в цялата Общност, и прилагането на принципа за надзор на държавата-членка по седалище. Затова изискването за изготвянето на програма за дейността трябва да се разглежда само като фактор, който позволява на компетентните власти да вземат решения въз основа на по-точна информация, използвайки обективни критерии. Въпреки това, трябва да бъде възможна известна гъвкавост по отношение на изискванията за правната форма на кредитните институции относно защитата на банковите имена.
- (8) Тъй като целите на настоящата директива, а именно въвеждането на правила относно предприемането и осъществяването на дейност от кредитните институции и техния разумен надзор не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки, поради мащаба и ефектите на предложеното действие, могат да бъдат постигнати по-добре на общностно равнище, Общността може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарността, предвиден в член 5 от Договора. Съгласно принципа на пропорционалността, предвиден в посочения член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.
- (9) Еквивалентните финансови изисквания за кредитните институции са необходими, за да създадат сходни защитни механизми за вложителите и справедливи условия за конкуренция между кредитните институции от съпоставими групи. Докато процесът на координация продължава, е необходимо да се формулират подходящи структурни коефициенти, които да дават възможност в рамките на сътрудничеството между националните органи, да се наблюдава състоянието на сравними видове кредитни институции в съответствие със стандартните методи. Тази процедура трябва да спомогне за постепенното сближаване на системите от коефициенти, които са въведени и се прилагат от държавите-членки. Необходимо е обаче да се прави разлика между коефициентите, предназначени за осъществяването на надеждно ръководство на кредитните институции и тези, установени за целите на икономическата и паричната политика.
- (10) Принципите на взаимно признаване и надзор от държавата-членка по произход изисква компетентните власти на държавите-членки да не издават или отнемат разрешение,

▼B

когато съдържанието на програмите за дейност, географското разпределение или реално извършваната дейност показват ясно, че кредитната институция е избрала правната система на дадена държава-членка с цел да заобиколи по-строгите норми в друга държава-членка, на чиято територия осъществява или възнамерява да осъществява по-голямата част от своята дейност. Когато няма такава ясна индикация, а по-голямата част от общите активи на тези образувания в рамките на една банкова група се намират в друга държава-членка, чиито компетентни власти отговарят за извършването на надзор на консолидирана основа, в контекста на членове 125 и 126 отговорността за осъществяването на надзора на консолидирана основа се променя само със съгласието на тези компетентни власти. Дадена кредитна институция, която е юридическо лице, трябва да бъде лицензирана в държавата-членка, където е нейното седалище според устройствения акт. Главното управление на кредитна институция, която не е юридическо лице, трябва да бъде в държавата-членка, в която е лицензирана. Освен това държавите-членки трябва да изискват главното управление на дадена кредитна институция винаги да бъде разположено в държавата-членка по произход и тя реално да извършва дейността си там.

- (11) Компетентните власти не следва да издават или продължават срока на лиценза на кредитната институция, когато не могат да упражняват ефективно надзорните си функции поради тесните връзки между тази институция и други физически или юридически лица. Вече лицензираните кредитни институции също следва да отговарят на изискванията на компетентните власти в това отношение.
- (12) Посочването на ефективно упражняване на надзорните функции на надзорните органи обхваща надзор на консолидирана основа, който трябва да се упражнява върху кредитна институция, когато разпоредбите на законодателството на Общността предвижда това. В тези случаи органите, кандидатстващи за лиценз, трябва да могат да идентифицират властите, които са компетентни да упражняват надзор върху тази кредитна институция на консолидирана основа.
- (13) Настоящата директива дава възможност на държавите-членки и/или компетентните власти да прилагат капиталовите изисквания на самостоятелна или на консолидирана основа и да не ги прилагат на самостоятелна основа, когато считат това за подходящо. Надзорът на самостоятелна основа, този на консолидирана основа и трансграничният консолидиран надзор са полезни инструменти при контрола над кредитните институции. Настоящата директива дава възможност на компетентните власти да подпомагат трансграничните институции, като улесняват сътрудничеството между тях. В частност, компетентните власти трябва да продължат да прилагат членове 42, 131 и 141, за да координират дейностите си и исканията за информация.
- (14) Следва да бъде разрешено на кредитните институции, които са лицензирани в техните държави-членки по произход, да извършват в цялата Общност всякакви или всички дейности, изброени в приложение I, чрез установяването на клонове или предоставянето на услуги.
- (15) Държавите-членки могат също да установят по-строги правила от тези, предвидени в член 9, параграф 1, първа алинея, член 9, параграф 2, член 12, членове от 19 до 21, от 44 до 52, член 75 и членове от 120 до 122, за кредитните институции, лицензирани от техните компетентни власти. Държавите-членки могат също да изискват член 123 да се спазва на индивидуална или друга основа и подконсоли-

▼B

дацията, описана в член 73, параграф 2, да се прилага на други нива в дадена група.

- (16) Подходящо е принципът на взаимно признаване да се разшири и да обхване дейностите, посочени в приложение I, когато се извършват от финансови институции, които са дъщерни предприятия на кредитни институции, при условие че тези дъщерни предприятия подлежат на консолидиран надзор, упражняван от предприятието майка, и отговарят на строго определени условия.
- (17) Във връзка с упражняването на правото на установяване и свободното предоставяне на услуги, приемащата държава-членка следва да може да изисква да се спазват определени разпоредби от националните ѝ закони или регламенти от страна на институциите, които не са лицензирани да извършват дейност като кредитни институции в държавата-членка по произход, както и по отношение на дейностите, които не са посочени в приложение I, при условие че, от една страна, тези разпоредби са съвместими с правото на Общността и имат за цел да защитават общия интерес и от друга страна, че тези институции или тези дейности не попадат под действието на еквивалентни правила по посоченото законодателство или регламенти на държавата-членка по произход.
- (18) Държавите-членки следва да гарантират, че не съществуват пречки за извършването на дейности, получаващи взаимно признаване по същия начин, както в държавата-членка по произход, доколкото последните не противоречат на правните разпоредби, защитаващи общите интереси в държавата-членка по седалище.
- (19) Нормите, които регулират главните управления на кредитни институции извън Общността, следва да бъдат аналогични на тези във всички държави-членки. Важно е да се предвиди посочените норми да не бъдат по-благоприятни от тези за клоновете на институции от друга държава-членка. Общността трябва да може да сключва споразумения с трети страни, предвиждащи прилагането на норми, които предоставят на тези клонове еднакво третиране на цялата ѝ територия. Клоновете на кредитни институции, лицензирани в трети страни, не трябва да се ползват от свободното предоставяне на услуги по член 49, втора алинея от Договора или от свободата на установяване в държави-членки, различни от тези, в които са установени.
- (20) На основата на принципа на взаимност трябва да се постигне споразумение между Общността и трети страни, с оглед да се позволи практическото упражняване на консолидиран надзор във възможно най-голям географски обхват.
- (21) Отговорността за надзора за финансовата надеждност на дадена кредитна институция и в частност на нейната платежоспособност трябва да се носи от нейната държава-членка по произход. Компетентните власти на приемащата държава-членка трябва да носят отговорност за надзора върху ликвидността на клоновете и паричната политика. Надзорът върху пазарния риск трябва да бъде обект на тясно сътрудничество между компетентните власти на държавата-членка по произход и приемащата държава-членка.
- (22) Хармоничното функциониране на вътрешния банков пазар изисква не само правни норми, но също така и тясно и постоянно сътрудничество и значително засилено сближаване на регулаторните и надзорните практики между компетентните власти на държавите-членки. За тази цел, в частност, трябва да се имат предвид проблемите, отнасящи се до отделни кредитни институции, и да се извършва

▼B

взаимен обмен на информация в Комитета на европейските институции за банков надзор, създаден с Решение 2004/5/ЕО на Комисията ⁽¹⁾. Тази процедура за взаимен обмен на информация в никакъв случай не бива да заменя двустранното сътрудничество. Без да се засягат правомощията им за упражняване на контрол, компетентните власти на държавите-членки по произход трябва да могат в спешни случаи, по своя собствена инициатива или по инициатива на компетентните власти на държавата-членка по произход, да проверяват дали дейностите на кредитната институция, установена на тяхна територия, са в съответствие със съответните закони и с принципите за надеждни административни и счетоводни процедури и подходящ вътрешен контрол.

- (23) Уместно е да се позволи обмяната на информация между компетентните власти и властите или органите, които по силата на своята функция спомагат за укрепване на стабилността на финансовата система. С оглед да се запази поверителният характер на предоставяната информация, достъпът до списъка на адресатите следва да остане строго ограничен.
- (24) Някои действия, като например измама или злоупотреба с вътрешна информация, могат да окажат влияние върху стабилността, включително интегритета на финансовата система, дори когато засягат институции, различни от кредитните. Необходимо е да се определят условията, при които се разрешава обмен на информация в такива случаи.
- (25) Когато е поставено като условие, че информацията може да бъде оповестявана само с изричното съгласие на компетентните власти, същите трябва да могат, когато е необходимо, да дадат съгласието си, при спазването на строги условия.
- (26) Обмяната на информация между компетентните власти, от една страна, и централните банки и други органи с подобна функция в качеството им на институция, провеждаща парична политика, от друга страна, и когато е подходящо, с други обществени институции, които отговарят за надзора над платежните системи, трябва също да подлежи на разрешителен режим.
- (27) С цел укрепване на разумния надзор върху кредитните институции и защитата на клиентите на кредитните институции одиторите трябва да бъдат задължени незабавно да докладват на компетентните власти, когато при изпълнение на своите задължения те открият факти, които биха могли да имат сериозен ефект върху финансовата институция или върху административната и счетоводната организация на кредитната институция. Поради същата причина държавите-членки трябва също да постановят, че такова задължение се отнася за всички случаи, когато одиторът установи такива факти при изпълнение на задълженията си в предприятие, което има тесни връзки с кредитна институция. Задължението на одиторите да осведомят при необходимост компетентните власти за факти и решения, които се отнасят до дадена кредитна институция, които те откриват при изпълнение на задълженията си в нефинансово предприятие, само по себе си не променя нито естеството, нито начина, по който те трябва да изпълняват задачите си в това предприятие.
- (28) Настоящата директива посочва, че за някои позиции собствен капитал трябва да бъдат посочени определящи критерии, без

⁽¹⁾ ОВ L 3, 7.1.2004 г. стр. 28.

▼B

да се засяга възможността на държавите-членки да прилагат по строги разпоредби.

- (29) В зависимост от естеството на позициите, съставляващи собствен капитал, настоящата директива прави разграничение между позициите, образуващи първоначалния собствен капитал, от една страна, и тези, които формират допълнителния собствен капитал, от друга.
- (30) С оглед да се отрази фактът, че позициите, които образуват допълнителния собствен капитал, нямат същия характер като тези, които влизат в състава на първоначалния собствен капитал, размерът на първите, включени в собствения капитал, не трябва да превишава първоначалния собствен капитал. Освен това размерът на някои позиции от допълнителен собствен капитал не трябва да превишава половината от първоначалния собствен капитал.
- (31) С оглед да се избегне нарушаването на правилата на конкуренцията, публичните кредитни институции не трябва да включват в собствения си капитал гаранции, предоставени им от държавите-членки или местните власти.
- (32) Когато при упражняването на надзора е необходимо да се определи размерът на консолидирания собствен капитал на група кредитни институции, изчисленията трябва да се извършват в съответствие с настоящата директива.
- (33) При използването на прецизната счетоводна техника за изчисляване на собствения капитал, неговата адекватност за експозицията на риска и за оценка на концентрацията на експозициите, трябва да се имат предвид разпоредбите на Директива 86/635/ЕИО на Съвета от 8 декември 1986 г. относно годишните отчети и консолидираните счетоводни отчети на банки и други финансови институции ⁽¹⁾, в която са включени някои промени на разпоредбите на Седма директива 83/349/ЕИО на Съвета от 13 юни 1983 г. относно консолидираните счетоводни отчети ⁽²⁾, или на Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 19 юли 2002 г. за прилагане на международните счетоводни стандарти ⁽³⁾, в зависимост от това кой от тези актове регулира счетоводната отчетност на кредитните институции съгласно националното право.
- (34) Изискванията за минималния капитал играят централна роля при надзора върху кредитните институции и при взаимното признаване на надзорните техники. В това отношение разпоредбите за изискванията за минималния капитал трябва да се разглеждат заедно с други специфични инструменти, също хармонизиращи фундаменталните техники за надзор върху кредитни институции.
- (35) За да се предотврати нарушаването на правилата за конкуренцията и с цел укрепване на банковата система на вътрешния пазар е подходящо да се предвидят общи минимални капиталови изисквания.
- (36) За да се осигури подходяща платежоспособност, е важно да се предвидят минимални капиталови изисквания, които да претеглят активите и задбалансовите позиции според степента на риска.

⁽¹⁾ ОВ L 372, 31.12.1986 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 2003/51/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 178, 17.7.2003 г., стр. 16).

⁽²⁾ ОВ L 193, 18.7.1983 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 2003/51/ЕО.

⁽³⁾ ОВ L 243, 11.9.2002 г., стр. 1.

▼B

- (37) В това отношение на 26 юни 2004 г. Базелският комитет за банков надзор прие рамково споразумение относно международното сближаване на измерването на капитала и на капиталовите изисквания. Разпоредбите на настоящата директива относно минималните капиталови изисквания на кредитните институции и разпоредбите за минималния капитал в Директива 2006/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 г. относно капиталовата адекватност на инвестиционните посредници и кредитните институции ⁽¹⁾ сформират еквивалент на Базелското рамково споразумение.
- (38) Съществено е да се вземе предвид разнообразието от кредитни институции в Общността чрез осигуряване на алтернативни подходи за изчисляване на минималните капиталови изисквания за кредитен риск, включващи различни нива на чувствителност на риск и изискващи различни степени на сложност. Използването на външни рейтинги и собствени оценки на кредитните институции за отделните параметри на кредитен риск представлява значително подобряване на чувствителността на риск и надеждността по отношение на надзора на правилата за кредитния риск. Трябва да има подходящи стимули за кредитните институции да преминават към подходите, които са по-чувствителни на риск. При изготвянето на оценките, необходими за прилагане на подходите на настоящата директива към кредитния риск, кредитните институции ще трябва да адаптират нуждите си за обработка на данни към легитимните интереси на клиентите им за защита на данните, както се управляват от действащото законодателство на Общността за защита на данни, като същевременно се подобряват оценката на кредитния риск и процесите на управление на кредитните институции, за да се предоставят на разположение методи за определяне на регулаторни изисквания за собствен капитал, които отразяват сложността на отделните процеси на кредитните институции. Обработката на данни трябва да бъде в съответствие с правилата за прехвърляне на лични данни, предвидени в Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. относно защитата на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни ⁽²⁾. В това отношение следва да се счита, че обработката на данни във връзка с формирането и управлението на експозиции към клиенти включва разработването и утвърждаването на системи за управление и оценка на кредитния риск. Това има за цел не само да се отговори на законните интереси на кредитните институции, но и за целите на настоящата директива да се използват по-добри методи за оценка и управление на риска и те да се използват за регулаторни цели за собствения капитал.
- (39) По отношение на използването на външни рейтинги и собствени оценки или вътрешни рейтинги на дадена институция, следва да се вземе предвид фактът, че понастоящем само последните се изготвят от образуването — самата финансова институция, което е обект на процес на лицензиране в Общността. При външните рейтинги се използват продукти на признати агенции за определяне на рейтинги, които понастоящем не са обект на процедура на лицензиране в Общността. С оглед важността на външните рейтинги във връзка с изчисляването на капиталовите изисквания по настоящата директива, подходящото бъдещо лицензиране и надзорната процедура за рейтингови агенции трябва да бъдат обект на преглед.

⁽¹⁾ ОВ L 177, 30.6.2006 г., стр. 201.

⁽²⁾ ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31. Директива, изменена с Регламент (ЕО) № 1882/2003 (ОВ L 284, 31.10.2003 г., стр. 1).

▼B

- (40) Минималните капиталови изисквания следва да бъдат пропорционални на рисковете, за които се отнасят. По-специално, в изискванията следва да се отрази снижаването на степента на риска, дължащо се на наличието на голям брой сравнително малки експозиции.
- (41) Разпоредбите на настоящата директива спазват принципа на пропорционалност, имайки предвид по-специално разнообразието в размера и мащаба на операциите и обхвата на дейностите на кредитните институции. Спазването на принципа на пропорционалност означава също, че възможно най-простите процедури за рейтинговане, дори при вътрешнорейтинговия подход, се признават за експозиция на дребно.
- (42) „Еволюционният“ характер на настоящата директива дава възможност на кредитните институции да избират между три подхода с различна сложност. С цел да се позволи особено на малките кредитни институции да изберат по-чувствителния към рисковете вътрешнорейтингов подход, компетентните власти трябва да прилагат разпоредбите на член 89, параграф 1, букви а) и б), когато е подходящо. Тези разпоредби трябва да се тълкуват така, че категориите експозиции, посочени в член 86, параграф 1, букви а) и б), да включват всички експозиции, които пряко или косвено са поставени на същото ниво с тях в цялата настояща директива. Като общо правило компетентните власти не трябва да допускат дискриминация между трите подхода по отношение на процеса на надзорния преглед, т.е. кредитните институции, действащи съгласно разпоредбите на стандартизирания подход, не трябва само поради тази причина да подлежат на по-строг надзор.
- (43) Все повече следва да се признават техниките за редуциране на кредитния риск в рамките на норми, чиято цел е да се гарантира, че платежоспособността не се засяга поради неоправдано признаване. Текущото обичайно банково обезпечение на съответните държави-членки за редуциране на кредитните рискове, където е възможно, трябва да се признава при стандартизирания подход, а също и при другите подходи.
- (44) За да се гарантира, че рисковете и тяхното снижаване, произтичащо от дейностите по секюритизацията и инвестициите на кредитните институции, са правилно отразени в минималните капиталови изисквания на кредитните институции, е необходимо да се включат норми, предвиждащи третиране на тези дейности и инвестиции в светлината на чувствителността към риска и стабилността от надзорна гледна точка.
- (45) Операционният риск е значим риск, пред който са изправени кредитните институции и който трябва да бъде покрит със собствен капитал. От съществено значение е да се отчете разнообразието от кредитни институции в Общността, като се предоставят алтернативни подходи за изчисляване на изискванията за операционния риск чрез включването на различни равнища на чувствителност към риска и чрез изискването за различна степен на усъвършенстване и сложност. Трябва да има подходящи стимули за кредитните институции да преминават към подходи с по-висока чувствителност към риска. Предвид появата на изключително усъвършенствани методи за измерване и управление на операционния риск, нормите следва да бъдат обект на прегледи и да се актуализират по подходящ начин, включително във връзка с промените за различните направления на дейността и с признаването на техниките за редуциране на риска. Специално внимание следва да се обърне по отношение на това, да се взема предвид застраховането при простите подходи за

▼B

изчисляването на капиталовите изисквания за операционния риск.

- (46) За да се осигури адекватна платежоспособност на кредитните институции в рамките на дадена група, от съществено значение е минималните капиталови изисквания да се прилагат на основата на консолидираното финансово състояние на групата. За да се осигури правилното разпределение на собствения капитал в рамките на групата и неговата наличност за защита на спестяванията при необходимост, минималните капиталови изисквания следва да се прилагат спрямо отделни кредитни институции в рамките на дадена група, освен в случаите, когато тази цел може да бъде постигната ефективно по друг начин.
- (47) Необходимо е да се хармонизират основните правила за наблюдение на големите експозиции на кредитните институции. Независимо от това държавите-членки трябва да имат възможност да прилагат по-строги изисквания в сравнение с тези, предвидени в настоящата директива.
- (48) Наблюдението и контролът върху експозициите на кредитната институция трябва да са неразделна част от надзора върху нея. Следователно прекомерната концентрация на експозиции към един клиент или група от свързани клиенти може да доведе до неприемливи загуби. Такава ситуация е неблагоприятна за платежоспособността на кредитната институция.
- (49) Тъй като кредитните институции на вътрешния банков пазар са в директна конкуренция, изискванията за наблюдение следва да бъдат еднакви в цялата Общност.
- (50) Въпреки че е удачно дефиницията на експозициите за целите на ограниченията на големите експозиции да се основава на тази, представена за целите на минималните изисквания за собствен капитал за кредитния риск, не е подходящо да се прилагат по принцип тегловните съотношения или степента на риск, установени в тези разпоредби. Теглата и степента на риска са предназначени за определяне на общи изисквания за платежоспособност, с оглед да се покрие кредитният риск на кредитните институции. За да се ограничи максималната загуба, която кредитната институция може да понесе от един клиент или от група свързани клиенти, е подходящо да се прилагат правила за определяне на големите експозиции, които да вземат предвид номиналната стойност на експозицията, без прилагане на теглата или степените на риска.
- (51) Въпреки че е желателно, предвид бъдещия преглед на разпоредбите за големите експозиции, да се разреши признаването на последиците от редуцирането на кредитния риск по начин, подобен на този, разрешен за целите на минималните капиталови изисквания, за да се ограничат изискванията за изчисленията, нормите за редуциране на кредитния риск бяха съставени в контекста на общия диверсифициран кредитен риск, произтичащ от експозицията към голям брой контрагенти. Съответно признаването на последиците от прилагането на такива техники за целите на ограниченията на големите експозиции, предназначени за ограничаване на максималната загуба, която може да бъде реализирана посредством който и да било отделен клиент или група от свързани клиенти, следва да бъде предмет на надзорни мерки за защита.
- (52) Необходима е особена предпазливост в случаите, когато кредитната институция поема риск към своето собствено предприятие майка или към други дъщерни предприятия на предприятието майка. Управлението на експозициите, поети

▼B

от кредитната институция, следва да е напълно независимо и в съответствие с принципите за надеждно банково управление, без да се влияе от никакви други съображения. В случай че има вероятност влиянието на лица, които притежават пряко или непряко квалифицирано участие в кредитната институция, да бъде във вреда на надеждното и предпазливо управление на институцията, компетентните власти трябва да предприемат съответните мерки за прекратяване на това положение. По отношение на големите експозиции също е необходимо да се установят специфични стандарти за експозиции, поети от кредитната институция към собствената ѝ група. Не се прилагат такива стандарти, когато предприятието майка е финансов холдинг или кредитна институция или когато другите дъщерни предприятия са или кредитни, или финансови институции, или предприятия, които предлагат спомагателни услуги, при условие че всички тези предприятия са обхванати от консолидирания надзор върху кредитната институция.

- (53) Кредитните институции следва да осигурят наличен вътрешен капитал, който, като се имат предвид рисковете, на които те са или могат да бъдат изложени, трябва да бъде адекватен по отношение на количеството, качеството и разпределението си. Съответно кредитните институции трябва да разполагат със стратегии и процеси за оценка и поддържане на адекватността на вътрешния им капитал.
- (54) Задължение на компетентните власти е да се уверят, че кредитните институции са добре организирани и разполагат с адекватен собствен капитал, като се имат предвид рисковете, на които кредитните институции са или могат да бъдат изложени.
- (55) За да може вътрешният банков пазар да функционира ефективно, Комитетът на европейските институции за банков надзор трябва да допринесе за последователното прилагане на настоящата директива и за унифицирането на надзорните практики в цялата Общност и трябва да докладва на годишна база на институциите на Общността относно постигнатия напредък.
- (56) Поради същата причина и за да се гарантира, че кредитните институции в Общността, които осъществяват дейност в няколко държави-членки, не са непропорционално обременени в резултат на постоянните задължения на компетентните власти на отделните държави-членки за лицензиране и надзор, от съществено значение е да се засили значително сътрудничеството между компетентните власти. В този контекст следва да се засили ролята на институцията, която извършва консолидирания надзор. Комитетът на европейските институции за банков надзор трябва да поддържа и засилва това сътрудничество.
- (57) Надзорът на кредитните институции на консолидирана основа има за цел, по-конкретно, защитата на интересите на вложителите на кредитните институции и осигурява стабилността на финансовата система.
- (58) С оглед ефективността консолидираният надзор следва да се прилага над всички банкови групи, включително и над тези, чиито предприятия майки не са кредитни институции. Компетентните власти следва да разполагат с необходимите правни инструменти, за да могат да упражняват такъв надзор.
- (59) Компетентните власти следва да имат възможност да оценяват финансовото състояние на кредитната институция в случаите, когато има групи с разнородни дейности, при които предприятията майки упражняват контрол най-малко над една дъщерна кредитна институция. За изпълнение на

▼B

своите функции компетентните власти следва да разполагат поне със средства за получаване на необходимата информация от всички предприятия в групата. Необходима е координация между органите, които са натоварени с надзора над отделните финансови сектори, в случаите, когато групите от предприятия се занимават с редица финансови дейности. С оглед на последваща координация, държавите-членки трябва да имат възможност да зложат подходящи методи на консолидация за постигане на целите на настоящата директива.

- (60) Държавите-членки трябва да могат да откажат да издадат или да могат да отнемат банковата лицензия, когато преценят, че структурата на групата не е подходяща за извършването на банкови дейности, по-специално, когато не е възможно да упражняват ефективен надзор над такива структури. В този случай компетентните власти трябва да разполагат с необходимите правомощия, с цел да се постигне надеждно и благоразумно управление на кредитните институции.
- (61) За да може вътрешният банков пазар да функционира все по-ефективно, а на гражданите на Общността да се предлагат адекватни степени на прозрачност, е необходимо компетентните власти да оповестяват публично и по начин, който позволява съдържателно сравнение, начина, по който се изпълнява настоящата директива.
- (62) За да се засили пазарната дисциплина и да се стимулират кредитните институции да подобряват пазарната си стратегия, контрола на риска и организацията на вътрешното управление, следва да бъде уредено нормативно публичното оповестяване на информация от страна на кредитните институции.
- (63) Разглеждането на проблемите, които възникват във връзка с въпроси, попадащи в приложното поле на настоящата директива, както и на други директиви за дейността на кредитните институции, налага компетентните власти и Комисията да си сътрудничат, в частност, когато това е насочено към подобряване на координацията.
- (64) Мерките, необходими за прилагането на настоящата директива, следва да бъдат приети в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. за определяне на процедурите за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията ⁽¹⁾.
- (65) В резолюцията си от 5 февруари 2002 г. относно прилагането на законодателството за финансовите услуги ⁽²⁾ Парламентът поиска той и Съветът да имат еднаква роля при надзора върху начина, по който Комисията упражнява изпълнителната си функция като отражение на законодателните правомощия на Парламента по член 251 от Договора. В официалната декларация, направена пред Парламента в същия ден от нейния председател, Комисията подкрепи това искане. На 11 декември 2002 г. Комисията предложи изменения на Решение 1999/468/ЕО и след това представи изменено предложение на 22 април 2004 г. Парламентът не счита, че това предложение запазва неговите законодателни прерогативи. По мнението на Парламента, той и Съветът трябва да имат възможността да оценяват предоставянето на Комисията на изпълнителни правомощия в рамките на определения период. Ето защо е подходящо да се ограничи периодът, по време на който Комисията може да приема мерки за прилагане.

⁽¹⁾ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23.

⁽²⁾ ОВ С 284 Е, 21.11.2002 г., стр. 115.

▼B

- (66) На Парламента трябва да бъде даден период от три месеца от първото представяне на проектоизмененията и мерките за прилагане, за да има възможност да ги проучи и да даде становището си. При неотложни и надлежно обосновани случаи обаче трябва да е възможно този период да се скъси. Ако в рамките на този период бъде взето решение от Парламента, Комисията трябва да преразгледа проектоизмененията или мерките.
- (67) За да се избегнат смущения на пазарите и да се осигури непрекъснатост на всички нива на собствения капитал, би било подходящо да се предвидят конкретни преходни мерки.
- (68) С оглед чувствителността на нормите, свързани с минималните капиталови изисквания, към риска, е желателно да се следи дали те оказват съществено въздействие върху икономическия цикъл. Комисията, отчитайки приноса на Европейската централна банка, следва да докладва тези аспекти на Европейския парламент и на Съвета.
- (69) Необходимата организация за надзора върху ликвидните рискове също следва да се хармонизира.
- (70) В настоящата директива се зачитат основните права и се съблюдават принципите, приети по-специално с Хартата на основните права на Европейския съюз като общи принципи на правото на Общността.
- (71) Задължението за транспониране на настоящата директива в националното законодателство следва да се ограничи до онези разпоредби, които представляват съществена промяна в сравнение с предишните директиви. Задължението за транспониране на неизменените разпоредби произтича от предишните директиви.
- (72) Настоящата директива не засяга задълженията на държавите-членки, свързани със сроковете за транспониране в националното законодателство на директивите, посочени в приложение XIII, част Б.

▼B

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

СЪДЪРЖАНИЕ

ДЯЛ I	ПРЕДМЕТ, ПРИЛОЖНО ПОЛЕ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ
ДЯЛ II	ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТЪП ДО ПРЕДПРИЕМАНЕ И УПРАЖНЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТ КАТО КРЕДИТНИ ИНСТИТУЦИИ
ДЯЛ III	РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО СВОБОДАТА НА УСТАНОВЯВАНЕ И СВОБОДНОТО ПРЕДОСТАВЯНЕ НА УСЛУГИ
Раздел 1	Кредитни институции
Раздел 2	Финансови институции
Раздел 3	Упражняване на правото на установяване
Раздел 4	Упражняване на свободата на предоставяне на услуги
Раздел 5	Правомощия на компетентните власти на приемащата държава-членка
ДЯЛ IV	ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ
Раздел 1	Нотификация във връзка с предприятия на трети страни и условия за достъп до пазарите на тези страни
Раздел 2	Сътрудничество с компетентните власти на трети страни относно консолидирания надзор
ДЯЛ V	ПРИНЦИПИ И ТЕХНИЧЕСКИ ИНСТРУМЕНТИ ЗА РАЗУМЕН НАДЗОР И ОПОВЕСТЯВАНЕ
ГЛАВА I	ПРИНЦИПИ ЗА РАЗУМЕН НАДЗОР
Раздел 1	Компетенции на приемащата държава-членка и на държавата-членка по седалище
Раздел 2	Обмен на информация и опазване на професионалната тайна
Раздел 3	Задължение на лицата, отговарящи за правния контрол на годишните и консолидираните отчети
Раздел 4	Правомощия за налагане на санкции и право да се сезират съдилищата
ГЛАВА 2	ТЕХНИЧЕСКИ ИНСТРУМЕНТИ ЗА РАЗУМЕН НАДЗОР
Раздел 1	Собствен капитал
Раздел 2	Разпоредби за рисковете
Подраздел 1	Степен на прилагане
Подраздел 2	Изчисляване на изискванията
Подраздел 3	Минимален размер на собствения капитал
Раздел 3	Минимални изисквания за собствен капитал за кредитен риск
Подраздел 1	Стандартизиран подход
Подраздел 2	Вътрешнорейтингов подход
Подраздел 3	Редуциране на кредитния риск
Подраздел 4	Секюритизация
Раздел 4	Минимални изисквания за собствен капитал за операционен риск

▼ B

Раздел 5	Големи експозиции
Раздел 6	Квалифицирани вложения извън финансовия сектор
ГЛАВА 3	ПРОЦЕС НА ОЦЕНКА НА КРЕДИТНИТЕ ИНСТИТУЦИИ
ГЛАВА 4	НАДЗОР И ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ОТ КОМПЕТЕНТНИТЕ ВЛАСТИ
Раздел 1	Надзор
Раздел 2	Оповестяване на информация от компетентните власти
ГЛАВА 5	ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ОТ КРЕДИТНИТЕ ИНСТИТУЦИИ
ДЯЛ VI	ИЗПЪЛНИТЕЛНИ ПРАВОМОЩИЯ
ДЯЛ VII	ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
ГЛАВА 1	ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ
ГЛАВА 2	ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
ПРИЛОЖЕНИЕ I	СПИСЪК НА ДЕЙНОСТИТЕ, ПОДЛЕЖАЩИ НА ВЗАИМНО ПРИЗНАВАНЕ
ПРИЛОЖЕНИЕ II	КЛАСИФИКАЦИЯ НА ЗАДБАЛАНСОВИТЕ ПОЗИЦИИ
ПРИЛОЖЕНИЕ III	ТРЕТИРАНЕ НА КРЕДИТЕН РИСК КЪМ КОНТРАГЕНТА ПО ДЕРИВАТНИТЕ ИНСТРУМЕНТИ, СДЕЛКИ С ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ (РЕПО СДЕЛКИ), СДЕЛКИ ПО ПРЕДОСТАВЯНЕ/ПОЛУЧАВАНЕ В ЗАЕМ НА ЦЕННИ КНИЖА ИЛИ СТОКИ, ТРАНЗАКЦИИ С УДЪЛЖЕН СЕТЪЛМЕНТ И МАРЖИН ЗАЕМНИ СДЕЛКИ
Част 1	Определения
Част 2	Избор на метод
Част 3	Метод на пазарната оценка
Част 4	Метод на „оригиналната експозиция“
Част 5	Стандартизиран метод
Част 6	Метод на вътрешните модели
Част 7	Договорно нетиране
ПРИЛОЖЕНИЕ IV	ВИДОВЕ ДЕРИВАТИ
ПРИЛОЖЕНИЕ V	ТЕХНИЧЕСКИ КРИТЕРИИ ЗА ОРГАНИЗАЦИЯ И ТРЕТИРАНЕ НА РИСКОВЕТЕ
ПРИЛОЖЕНИЕ VI	СТАНДАРТИЗИРАН ПОДХОД
Част 1	Рискови тегла
Част 2	Признаване на агенциите за външна кредитна оценка (АВКО) и отнасяне на кредитните им оценки
Част 3	Използване на кредитните оценки на АВКО за определяне на рисковите тегла
ПРИЛОЖЕНИЕ VII	ВЪТРЕШНОРЕЙТИНГОВ ПОДХОД
Част 1	Рисково претеглени експозиции и размер на очакваните загуби
Част 2	Вероятност за неизпълнение (PD), загуба при неизпълнение (LGD) и падеж
Част 3	Стойност на експозицията

▼B

Част 4	Минимални изисквания за вътрешнорейтинговия подход (IRB)
ПРИЛОЖЕНИЕ VIII	РЕДУЦИРАНЕ НА КРЕДИТНИЯ РИСК
Част 1	Приемливост
Част 2	Минимални изисквания
Част 3	Изчисляване на ефектите от редуцирането на кредитния риск
Част 4	Падежни несъответствия
Част 5	Съчетаване на редуцирането на кредитния риск по стандартизирания подход
Част 6	Техники за съвкупно редуциране на кредитния риск (CRM)
ПРИЛОЖЕНИЕ IX	СЕКЮРИТИЗАЦИЯ
Част 1	Определения за целите на приложение IX
Част 2	Минимални изисквания за признаване на прехвърляне на значим кредитен риск и изчисляване на рисково претеглени експозиции и на очакваната загуба за секюритизирани експозиции
Част 3	Външни кредитни оценки
Част 4	Изчисление
ПРИЛОЖЕНИЕ X	ОПЕРАЦИОНЕН РИСК
Част 1	Метод на базисния индикатор
Част 2	Стандартизиран подход
Част 3	Усъвършенствани подходи за измерване
Част 4	Използване на съчетание от различни подходи
Част 5	Класификация на видовете събития, водещи до загуба
ПРИЛОЖЕНИЕ XI	ТЕХНИЧЕСКИ КРИТЕРИИ ЗА ПРЕГЛЕД И ОЦЕНКА ОТ СТРАНА НА КОМПЕТЕНТНИТЕ ВЛАСТИ
ПРИЛОЖЕНИЕ XII	ТЕХНИЧЕСКИ КРИТЕРИИ ОТНОСНО ОПОВЕСТЯВАНЕТО
Част 1	Общикритерии
Част 2	Общиизисквания
Част 3	Изискваниязаприемливостзаизползванетоонаконкретниинструментиилиметодики
ПРИЛОЖЕНИЕ XIII ЧастА	ОТМЕНЕНИ ДИРЕКТИВИ С ПОСЛЕДВАЩИТЕ ИЗМЕНЕНИЯ (посочени в член 158)
ПРИЛОЖЕНИЕ XIII ЧастБ	СРОКОВЕ НА ПРИЛАГАНЕ (посочени в член 158)
ПРИЛОЖЕНИЕ XIV	ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

▼B

ДЯЛ I

ПРЕДМЕТ, ОБХВАТ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ*Член 1*

1. Настоящата директива установява правилата, свързани с приемането и осъществяването на дейност като кредитна институция и нейния разумен надзор.
2. Член 39 и дял V, глава 4, раздел 1 се прилагат и за финансовите холдинги и холдингите със смесена дейност, чиито главни управления са в Общността.
3. Институциите, които са постоянно изключени от приложното поле на член 2, с изключение на централните банки на държавите-членки, се третират като финансови институции по смисъла на член 39 и дял 5, глава 4, раздел 1.

Член 2

Настоящата директива не се прилага за следните институции:

- централните банки на държавите-членки,
- пощенските институции за джирисване,
- в Белгия: Institut de Réescompte et de Garantie/Herdiscontering- en Waarborginstituut,

▼M1

- в Дания: Dansk Eksportfinansieringsfond, Danmarks Skibskredit A/S и KommuneKredit,

▼B

- в Германия: Kreditanstalt für Wiederaufbau — институциите, които съгласно Wohnungsgemeinnützigkeitsgesetz са признати като органи на държавната жилищна политика и не извършват основни банкови операции, както и институциите, които по силата на този закон са признати като жилищноспестовни институции с идеална цел,
- в Гърция: Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (Tamio Parakatathikon kai Danion),
- в Испания: Instituto de Crédito Oficial,
- във Франция: Caisse des dépôts et consignations,
- в Ирландия: кредитните съюзи и взаимоспомагателните каси,
- в Италия: Cassa depositi e prestiti,
- в Латвия: krājaizdevu sabiedrības, предприятия, които са признати съгласно krājaizdevu sabiedrību likums като търговски предприятия, предоставящи финансови услуги единствено на своите членове,
- в Литва: kredito unijos, различни от Centrinė kredito unija,
- в Унгария: Magyar Fejlesztési Bank Rt. и Magyar Export-Import Bank Rt.,
- в Нидерландия: Nederlandse Investeringsbank voor Ontwikkelingslanden NV, NV Noordelijke Ontwikkelingsmaatschappij, NV Industriebank Limburgs Instituut voor Ontwikkeling en Financiering и Overijsselse Ontwikkelingsmaatschappij NV,
- в Австрия: предприятията, които са признати като жилищноспестовни дружества с обществена цел, и Österreichische Kontrollbank AG,

▼B

- в Полша: Spółdzielcze Kasy Oszczędnościowo — Kredytowe и Bank Gospodarstwa Krajowego,
- в Португалия: Caixas Económicas, съществували към 1 януари 1986 г., с изключение на регистрираните като дружества с ограничена отговорност и на Caixa Económica Montepio Geral,
- във Финландия: Teollisen yhteistyön rahasto Oy/Fonden för industriellt samarbete AB и Finnvera Oyj/Finnvera Abp,
- в Швеция: Svenska Skeppshypotekskassan,
- във Великобритания: National Savings Bank, Commonwealth Development Finance Company Ltd, Agricultural Mortgage Corporation Ltd, Scottish Agricultural Securities Corporation Ltd, Crown Agents for overseas governments and administrations, credit unions и municipal banks.

Член 3

1. Една или повече кредитни институции, разположени в една и съща държава-членка, които към 15 декември 1977 г. са постоянни филиали на централен орган, който извършва надзор над тях и е учреден в същата държава-членка, могат да бъдат освободени от изискванията по член 7 и член 11, параграф 1, при условие че не по-късно от 15 декември 1979 г. в националното законодателство е предвидено, че:

- а) ангажиментите на централния орган и на институциите филиали са общи и отделни задължения или ангажиментите на филиалите са напълно гарантирани от централния орган;
- б) платежоспособността и ликвидността на централния орган и на всички институции филиали като цяло се наблюдават въз основа на консолидирани отчети; и
- в) ръководството на централния орган има право да дава инструкции на ръководствата на институциите филиали.

Кредитните институции, опериращи в национален мащаб, които след 15 декември 1977 г. са били постоянни филиали на централен орган по смисъла на първа алинея, могат да се възползват от посочените в него условия, ако представляват нормални разклонения на мрежата на този централен орган.

В случаите, когато кредитни институции, различни от учредените в отвоювани от морето територии или възникнали от разделянето или сливането на съществуващи институции, които зависят от или се отчетат пред централния орган, Комисията, съгласно процедурата, посочена в член 151, параграф 2, може да определи допълнителни правила за прилагането на втора алинея, включително да отмени освобождаването от изискванията, предвидени в първа алинея, когато прецени, че свързването с нови институции, възползващи се от режима, предвиден във втора алинея, би могло да има неблагоприятен ефект върху конкуренцията.

2. Кредитна институция, посочена в параграф 1, първа алинея, може да бъде освободена от спазването на разпоредбите на членове 9 и 10 и дял V, глава 2, раздели 2, 3, 4, 5 и 6, и глава 3, при условие че без да се ограничава прилагането на посочените разпоредби за централния орган, цялото образувание, съставено от централния орган и неговите институции филиали, подлежи на тези разпоредби на консолидирана основа.

В случай на освобождаване членове 16, 23, 24, 25, член 26, параграфи от 1 до 3 и членове от 28 до 37 следва да се прилагат за цялото образувание, състоящо се от централния орган и неговите институции филиали.

Член 4

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

1. „кредитна институция“ означава:
  - а) предприятие, чиято дейност е да приема депозити или други възстановими средства от населението и да отпуска кредити за своя собствена сметка; или
  - б) институция за електронни пари по смисъла на Директива 2000/46/ЕО ⁽¹⁾;
2. „лиценз“ означава всеки документ, независимо от неговата форма, издаден от властите, по силата на който се дава право да се извършва дейност на кредитна институция;
3. „клон“ означава стопанска единица, което представлява юридически зависима част на кредитната институция и извършва пряко или някои от операциите, влизащи в предмета на дейност на кредитните институции;
4. „компетентни власти“ означава националните органи, които по силата на закон или наредба имат право да упражняват надзор над кредитните институции;
5. „финансова институция“ означава предприятие, различно от кредитната институция, чиято основна дейност е да придобива вложения или да извършва една или повече от дейностите, посочени в точки от 2 до 12 от приложение I;
6. „институции“ за целите на дял V, глава 2, раздели 2 и 3 означава институциите, определени в член 3, параграф 1, буква в) от Директива 2006/49/ЕО;
7. „държава-членка по произход“ означава държавата-членка, в която е издадено разрешение на кредитната институция в съответствие с членове от 6 до 9 и от 11 до 14;
8. „приемаща държава-членка“ означава държавата-членка, в която кредитната институция има клон или в която кредитната институция предоставя услуги;
9. „контрол“ означава взаимоотношението между предприятието майка и дъщерното образувание, определено в член 1 от Директива 83/349/ЕИО, или подобно взаимоотношение между физическо или юридическо лице и предприятие;
10. „дялово участие“, за целите на член 57, букви о) и п), членове от 71 до 73 и дял V, глава 4, означава дялово участие по смисъла на член 17, първо изречение от Четвърта директива 78/660/ЕИО на Съвета от 25 юли 1978 г. относно годишните отчети на някои видове дружества ⁽²⁾, или пряката и непряка собственост върху 20 или повече процента от правото на глас или от капитала на предприятието;
11. „квалифицирано дялово участие“ означава прякото или непрякото дялово участие в предприятие, което представлява 10 или повече процента от капитала или от правото на глас или което позволява да се упражнява съществено влияние върху ръководството на предприятието;
12. „предприятие майка“ означава:

⁽¹⁾ Директива 2000/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 септември 2000 г. относно предприемането, упражняването и надзора над дейността на институциите за електронни пари (ОВ L 275, 27.10.2000 г., стр. 39).

⁽²⁾ ОВ L 222, 14.8.1978 г., стр. 11. Директива, последно изменена с Директива 2003/51/ЕО.

▼B

- а) предприятие майка, определено в членове 1 и 2 от Директива 83/349/ЕИО; или
- б) за целите на членове от 71 до 73, дял V, глава 2, раздел 5 и глава 4, предприятие майка по смисъла на член 1, параграф 1 от Директива 83/349/ЕИО, както и всяко предприятие, което по мнението на компетентните власти ефективно упражнява доминиращо влияние върху друго предприятие;

13. „дъщерно предприятие“ означава:

- а) дъщерно предприятие, определено в членове 1 и 2 от Директива 83/349/ЕИО; или
- б) за целите на членове от 71 до 73, дял V, глава 2, раздел 5 и глава 4 дъщерно предприятие по смисъла на член 1, параграф 1 от Директива 83/349/ЕИО, както и всяко предприятие, върху което по мнението на компетентните власти предприятието майка упражнява ефективно доминиращо влияние.

Всички дъщерни предприятия на дъщерни предприятия също се разглеждат като дъщерни предприятия на предприятието, което е тяхното първостепенно предприятие майка.

- 14. „кредитна институция майка в държава-членка“ означава кредитна институция, която има кредитна институция или финансова институция като дъщерно предприятие или която има участие в такава институция, и която сама по себе си не е дъщерно предприятие на друга кредитна институция, получила разрешение в същата държава-членка, или на финансово холдингово дружество, учредено в същата държава-членка;
- 15. „финансово холдингово дружество майка в държава-членка“ означава финансово холдингово дружество, което само по себе си не е дъщерно предприятие на кредитна институция, получила разрешение в същата държава-членка, или на финансово холдингово дружество, учредено в същата държава-членка;
- 16. „кредитна институция майка в ЕС“ означава кредитна институция майка в държава-членка, която не е дъщерно предприятие на друга кредитна институция, получила разрешение в която и да било държава-членка, или на финансово холдингово дружество, учредено в която и да било държава-членка;
- 17. „финансово холдингово дружество майка в ЕС“ означава финансово холдингово дружество майка в държава-членка, което не е дъщерно предприятие на кредитна институция, получила разрешение в която и да било държава-членка или на друго финансово холдингово дружество, създадено в която и да е държава-членка;
- 18. „образувания в публичния сектор“ означава нетърговски административни органи, които отговарят пред централни правителства, регионални правителства или местни органи, или органи, които според компетентните власти имат същите отговорности, както регионалните и местните органи, или нетърговски предприятия, собственост на централни правителства, които са изрично гарантирани и могат да включват самоуправляващи се органи, установени по закон, които са

▼B

под публичен надзор;

19. „финансов холдинг“ означава финансова институция, чиито дъщерни предприятия са изключително или предимно кредитни институции или финансови институции, като поне едно от тези дъщерни предприятия е кредитна институция и не е холдинг със смесена дейност по смисъла на член 2, параграф 15 от Директива 2002/87/ЕО⁽¹⁾;
20. „холдинг със смесена дейност“ означава предприятието майка, различно от финансов холдинг или кредитна институция, или финансов холдинг със смесена дейност по смисъла на член 2, параграф 15 от Директива 2002/87/ЕО, чиито дъщерни предприятия включват поне една кредитна институция;
21. „предприятие за спомагателни услуги“ означава предприятие, чиято основна дейност включва притежаване или управление на собственост, управление на услуги за обработка на информация или друга подобна дейност, която е спомагателна за основната дейност на една или повече кредитни институции;
22. „операционен риск“ означава риск от загуба, произтичащ от неадекватни или неуспешни вътрешни процеси, хора и системи, или от външни събития, включително юридически риск;
23. „централни банки“ включва Европейската централна банка, освен ако не е указано друго;
24. „риск от разсейване“ означава риск да се намали размерът на дадено вземане чрез отпускане на парични или непарични кредити на длъжника;
25. „вероятност за неизпълнение“ (PD) означава вероятността даден контрагент да не изпълни задълженията си за период от една година;
26. „загуба“ за целите на дял V, глава 2, раздел 3 означава икономическа загуба, включваща значителните скотови ефекти и съществените преки и косвени разходи, свързани със събирането на вземанията по съответния инструмент;
27. „загуба при неизпълнение“ (LGD) е съотношението между загубата по експозиция, дължаща се на неизпълнение от страна на контрагент към текущия размер по време на неизпълнението;
28. „конверсионен коефициент“ е съотношението на неуسوения към настоящия момент размер на ангажимент, който ще бъде усвоен и непогасен при неизпълнение, към неуسوения към настоящия момент размер на ангажимента, като степента на ангажимента се определя от обявения лимит, освен ако необявеният лимит е по-висок;
29. „очаквана загуба (EL)“ за целите на дял V, глава 2, раздел 3 означава съотношението между сумата, която се очаква да бъде изгубена от дадена експозиция при потенциално неизпълнение от страна на контрагент или разсейване за период от една година, към сумата, непогасена по време на неизпълнението;
30. „редуциране на кредитния риск“ е техника, използвана от кредитна институция за редуциране на кредитния риск, свързан с експозиция или експозиции, които кредитната институция продължава да държи;

⁽¹⁾ Директива 2002/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2002 г. относно допълнителния надзор върху кредитни институции, застрахователни предприятия и инвестиционни дружества във финансов конгломерат (ОВ L 35, 11.2.2003 г., стр. 1). Директива, изменена с Директива 2005/1/ЕО).

▼B

31. „обезпечена кредитна защита“ е техника за редуциране на кредитния риск, при която редуцирането на кредитния риск на експозиция на дадена кредитна институция произтича от правото на кредитната институция — в случай на неизпълнение от страна на контрагента или при настъпване на други, изрично указани кредитни събития, отнасящи се до контрагента — да ликвидира или да получи трансфер, или да придобие, или да задържи определени активи или суми, или да намали размера на експозицията към, или да я замени с размера на разликата между размера на експозицията и размера на даден иск към кредитната институция;
32. „кредитна защита с гаранции“ е техника за редуциране на кредитния риск, при която редуцирането на кредитния риск от експозицията на дадена кредитна институция произтича от поемането на задължение от трета страна да изплати дадена сума в случай на неизпълнение от страна на кредитополучателя или при настъпване на други, изрично указани събития;
33. „репо сделка“ означава сделка по силата на споразумение, съответстващо на определението за „репо споразумение“ или „обратно репо споразумение“, дефинирано в член 3, параграф 1, буква м) от Директива 2006/49/ЕО;
34. „сделка за предоставяне или получаване в заем на ценни книжа или стоки“ означава всяка сделка, съответстваща на определението за „предоставяне в заем на ценни книжа или стоки“ или „получаване в заем на ценни книжа или стоки“, дефинирано в член 3, параграф 1, буква м) от Директива 2006/49/ЕО;
35. „подобен на паричен инструмент“ означава удостоверение за депозит или друг подобен инструмент, издаден от отпуската заем кредитна институция;
36. „секюритизация“ означава транзакция или схема, при която кредитният риск, свързан с дадена експозиция или група експозиции, се разделя на траншове със следните характеристики:
  - а) плащанията по транзакцията или схемата зависят от финансовия резултат на експозицията или групата експозиции; и
  - б) подчинеността на траншовете определя разпределението на загубите през продължаващия срок на валидност на транзакцията или схемата;
37. „традиционна секюритизация“ означава секюритизация, включваща икономическо прехвърляне на експозициите, които се секюритизират, към секюритизиращо дружество със специална цел, което емитира ценни книжа. Това следва да се постигне чрез прехвърляне на собствеността върху секюритизираните експозиции от кредитната институция инициатор или чрез синдикиране. Емитираните ценни книжа не представляват платежни задължения на кредитната институция инициатор;
38. „синтетична секюритизация“ означава секюритизация, при която разделянето на траншовете се постига чрез използване на кредитни деривати или гаранции и групата експозиции не се изважда от балансовия отчет на кредитната институция инициатор;
39. „транш“ означава договорно определен сегмент от кредитния риск, свързан с една или няколко експозиции, като дадена позиция в сегмента води до риск от кредитна загуба, който е по-голям или по-малък от този за позиция със същия размер във всеки друг такъв сегмент, без да се зачита кредитната защита, пряко предоставена от трети страни на държателите на позициите в сегмента или в другите сегменти;

▼B

40. „секюритизационна позиция“ означава експозиция към секюритизация;
41. „инициатор“ е кое да е:
- а) образуване, което само или чрез свързани с него образувания пряко или косвено е участвало в първоначалното споразумение, по силата на което са възникнали задълженията или потенциалните задължения на длъжника или на потенциалния длъжник, от които произтича експозицията, обект на секюритизация; или
  - б) образуване, което изкупува експозиции на трета страна и ги включва в балансовия си отчет, след което ги секюритизира;
42. „спонсор“ означава кредитна институция, различна от кредитната институция инициатор, която създава и управлява програма за търговски ценни книжа, обезпечени, покрити с активи или друга схема за секюритизация, при която се изкупуват експозиции от трети образувания;
43. „кредитно подобрение“ означава договорно споразумение, по силата на което кредитното качество на дадена позиция при секюритизация се подобрява в сравнение с това, което би било, ако не беше осъществено подобрение, включително подобрението, осигурено чрез подчинени трансше в секюритизационната схема и други видове кредитна защита;
44. „секюритизационно дружество със специална цел (SSPE)“ означава предприятие попечител или друго лице, различно от кредитна институция, създадено за провеждане на секюритизация или секюритизации, чиито дейности са ограничени до такива, които са подходящи за постигане на целта, чиято структура е предназначена да изолира задълженията на секюритизационното дружество със специална цел (SSPE) от тези на кредитната институция инициатор, и в което притежателите на права имат право да залагат или да разменят тези активи без ограничение;
45. „група от свързани клиенти“ означава:
- а) две или повече физически или юридически лица, които, освен ако не е доказано обратното, представляват общ риск, защото едно от тях (пряко или непряко) има контрол върху другото или другите; или
  - б) две или повече физически или юридически лица, между които няма взаимоотношение на контрол, както е посочено в буква а), но които трябва да се разглеждат като представляващи един общ риск, тъй като са взаимосвързани по такъв начин, че ако едно от тях има финансови проблеми, другото или всички останали лица вероятно ще имат затруднения при погасяването на задълженията си;
46. „тесни връзки“ означава ситуация, при която две или повече физически или юридически лица са свързани по един от следните начини:
- а) дялово участие под формата на собственост, пряко или въз основа на контрол, върху 20 или повече процента от правото на глас или от капитала на предприятието;
  - б) контрол; или
  - в) налице е ситуация, при която двете или всичките физически или юридически лица са постоянно свързани с едно и също трето лице чрез взаимоотношения на контрол;
47. „признати борси“ са борсите, които са признати от компетентните власти и които изпълняват следните условия:

▼B

- а) функционират редовно;
- б) имат правила, които са издадени или са одобрени от съответните органи в страната по седалище на борсата и които определят условията за дейност на борсата, условията за достъп до борсата, както и условията, които трябва да бъдат удовлетворени от даден финансов договор, преди ефективно той да може да се търгува на борсата; и
- в) имат клирингов механизъм, който предвижда договорите, посочени в приложение IV, да подлежат на ежедневни маржин изисквания, които според компетентните власти осигуряват подходяща защита.

Член 5

Държавите-членки забраняват на лица или институции, които не са кредитни институции, да извършват дейност по приемането на депозити или на други възстановими средства от населението.

Първи параграф не се прилага за приемането на депозити или на други средства, възстановими от държава-членка или от нейни регионални или местни органи, или от международни публични органи, чиито членове са една или повече държави-членки, или в случаите, които са изрично установени в националното законодателство или в законодателството на Общността, при условие че тези дейности подлежат на регулиране и контрол с цел защита на вложителите и инвеститорите и са приложими за тези случаи.

ДЯЛ II

**ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОСТЪП ДО ПРЕДПРИЕМАНЕ И
УПРАЖНЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТ НА КРЕДИТНА
ИНСТИТУЦИЯ***Член 6*

Държавите-членки изискват от кредитните институции да получат лиценз, преди да започнат своята дейност. Те определят изискванията за този лиценз, без да засягат разпоредбите на членове от 7 до 12 и ги съобщават на Комисията.

Член 7

Държавите-членки следва да изискват заявленията за лиценз да бъдат придружени от план на дейността, в който също така ще бъдат отбелязани видовете дейност и структурната организация на кредитната институция.

Член 8

Държавите-членки не могат да изискват заявленията за лицензиране да бъдат проучвани въз основа на икономическите нужди на пазара.

Член 9

1. Без да се засягат другите общи условия, предвидени от националното законодателство, компетентните власти не издават лиценз, когато кредитната институция не притежава отделен собствен капитал или в случаите, когато началният капитал е по-малък от 5 милиона EUR.

▼B

„Начален капитал“ включва капитала и резервите, посочени в член 57, букви а) и б).

Държавите-членки могат да решат, че кредитните институции, които не отговарят на изискването за отделен собствен капитал и са съществували към 15 декември 1979 г., могат да продължат да извършват дейността си. Те могат да освободят такива кредитни институции от спазване на изискването, посочено в член 11, параграф 1, първа алинея.

2. Държавите-членки могат да издадат лиценз на отделни категории кредитни институции, чийто начален капитал е под предвидения в параграф 1, при следните условия:

- а) началният капитал не може да бъде под 1 милион EUR;
- б) съответните държави-членки трябва да нотифицират Комисията за причините да използват тази възможност; и
- в) към наименованието на всяка кредитна институция, която няма предвидения в параграф 1 минимален капитал, се добавя съответната забележка в списъка, посочен в член 14.

Член 10

1. Собственият капитал на кредитната институция не може да спада под размера на началния капитал, изискван съгласно член 9 по време на нейното лицензиране.

2. Държавите-членки могат да решат да продължи дейността на кредитните институции, съществували към 1 януари 1993 г., чийто собствен капитал не достига нивата, предвидени за начален капитал в член 9. В този случай техният собствен капитал не може да спада под най-високото ниво, достигнато след 22 декември 1989 г.

3. Ако контролът върху кредитната институция, която попада в категорията, посочена в параграф 2, бъде поет от физическо или юридическо лице, различно от лицето, контролирало кредитната институция преди това, нейният собствен капитал трябва да достигне поне нивото за начален капитал, предвидено в член 9.

4. При някои особени обстоятелства и със съгласието на компетентните власти, когато има сливане на две или повече кредитни институции, които попадат в категорията, посочена в параграф 2, собственият капитал на кредитната институция, в резултат от сливането, не може да спада под общия собствен капитал на слетите кредитни институции по време на сливането, докато не се достигнат съответните нива по член 9.

5. Ако в случаите, посочени в параграфи 1, 2 и 4, следва да се намали собственият капитал, компетентните власти могат, когато обстоятелствата дават основание за това, да определят срок, в който кредитната институция да нормализира състоянието си или да прекрати дейността си.

Член 11

1. Компетентните власти издават лиценз на кредитната институция само когато има поне две лица, които ефективно управляват нейната дейност.

Те не издават лиценз, ако тези лица нямат достатъчно добра репутация или достатъчен опит, за да изпълняват тези задължения.

2. Всяка държава-членка изисква:

- а) кредитната институция, която е юридическо лице и има седалище според устройствения акт по националното право, да

▼B

има главно управление в същата държава-членка, където е нейното седалище според устройствения акт;

- б) останалите кредитни институции да имат главно управление в държавата-членка, която е издала разрешението и в която практически извършват своята дейност.

Член 12

1. Компетентните власти не издават лиценз за извършване на дейност като кредитна институция преди да бъдат информирани за самоличността на акционерите или членовете, независимо от това дали са преки или непреки физически или юридически лица, които имат квалифицирани дялови участия, както и за размерите на тези дялови участия.

▼M2

При определяне на това, дали са изпълнени критериите за квалифицирано дялово участие по смисъла на настоящия член, се отчитат правата на глас, посочени в членове 9 и 10 от Директива 2004/109/ЕО ⁽¹⁾, както и условията относно тяхното сумиране, предвидени в член 12, параграфи 4 и 5 от посочената директива.

Държавите-членки не вземат предвид правата на глас или акциите, които инвестиционните посредници или кредитните институции могат да притежават като резултат от поемане на емисията на финансови инструменти и/или пласиране на финансови инструменти на базата на твърд ангажимент, предвидени в раздел А, точка 6 от приложение I към Директива 2004/39/ЕО ⁽²⁾, при условие че тези права не се упражняват или използват по друг начин за намеса в управлението на емитента и доколкото те се прехвърлят в срок една година след придобиването.

▼B

2. Компетентните власти не издават лиценз, ако след като вземат предвид необходимостта за осигуряване на стабилно и разумно управление на кредитната институция, те не са удовлетворени от пригодността на акционерите или членовете.

3. Когато съществуват тесни връзки между кредитната институция и други физически или юридически лица, компетентните власти издават разрешение само при условие че тези връзки не създават пречки за ефективното упражняване на надзорните им функции.

Компетентните власти не издават лиценз също и ако законовите, подзаконовите или административните разпоредби на трета страна, регулиращи едно или повече физически или юридически лица, с които кредитната институция има тесни връзки, или трудностите при прилагането на тези закони, подзаконови или административни разпоредби им създават пречки за ефективното упражняване на надзорните им функции.

Компетентните власти изискват от кредитните институции да им представят необходимата информация, за да следят непрекъснато за спазването на условията, посочени в настоящия параграф.

⁽¹⁾ Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 2004 г. за хармонизиране на изискванията за прозрачност по отношение на информацията за издателите, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар (ОВ L 390, 31.12.2004 г., стр. 38).

⁽²⁾ Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно пазарите за финансови инструменти (ОВ L 145, 30.4.2004 г., стр. 1). Директива, последно изменена с Директива 2007/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 247, 21.9.2007 г., стр. 1).

Член 13

В случай на отказ за издаване на лиценз трябва да се посочат причините и кандидатът да бъде нотифициран за тях в срок от шест месеца от получаването на заявлението или ако последното е непълно, в срок от шест месеца от датата, на която кандидатът е изпратил информацията, необходима за вземане на решение. Във всички случаи решението се взема в срок от 12 месеца от получаването на заявлението.

Член 14

За всяко издадено разрешение се нотифицира Комисията.

Името на всяка кредитна институция, на която е било издадено разрешение, се включва в списък. Комисията публикува този списък в *Официален вестник на Европейския съюз* и го актуализира редовно.

Член 15

1. Преди издаване на лиценз на кредитна институция компетентните власти трябва да провеждат предварителни консултации с компетентните власти на другите държави-членки в следните случаи:

- а) съответната кредитна институция е дъщерно предприятие на кредитна институция, получила разрешение в друга държава-членка;
- б) съответната кредитна институция е дъщерно предприятие на предприятие майка на кредитна институция, получила разрешение в друга държава-членка;
- в) съответната кредитна институция е контролирана от същите лица, независимо дали са физически или юридически, които контролират кредитна институция, получила разрешение в друга държава-членка.

2. Преди издаване на лиценз за кредитна институция компетентните власти следва да се консултират с компетентните власти на съответните държави-членки, отговорни за надзора на застрахователните предприятия или инвестиционни посредници, в следните случаи:

- а) съответната кредитна институция е дъщерно предприятие на застрахователно предприятие или инвестиционен посредник, получил разрешение в Общността;
- б) съответната кредитна институция е дъщерно предприятие на предприятието майка на застрахователно предприятие или инвестиционен посредник, получил разрешение в Общността; или
- в) съответната кредитна институция е контролирана от същото лице, независимо дали физическо или юридическо, което контролира застрахователното предприятие или инвестиционния посредник, получил разрешение в Общността.

3. Съответните компетентни власти, посочени в параграфи 1 и 2, следва по-специално да се консултират помежду си, когато оценяват дали акционерите са подходящи и когато преценяват репутацията и опита на ръководните лица, включени в управлението на друго предприятие от същата група. Те следва да си разменят всякаква информация, свързана с това, дали акционерите са подходящи, и относно репутацията и опита на ръководните лица, която има отношение към издаването на лиценз, а така

▼ B

също и за постоянна оценка за съблюдаването на текущите изисквания.

Член 16

Приемащите държави-членки не могат да изискват лиценз или наличие на капитал за клоновете на кредитни институции, лицензирани в други държави-членки. Учредяването и надзорът върху тези клонове се извършва в съответствие с членове 22, 25, член 26, параграфи от 1 до 3, членове от 29 до 37 и член 40.

Член 17

1. Компетентните власти могат да отнемат лиценза, издаден на кредитна институция, само когато тази институция:

- а) не използва лиценза в продължение на 12 месеца, изрично се откаже от него или е престанала да извършва дейност в продължение на повече от шест месеца, ако съответната държава-членка не е включила разпоредба за срок на давност на разрешението в такива случаи;
- б) е получила лиценза въз основа на неверни данни или чрез други непозволени средства;
- в) не отговаря вече на условията, при които е издаден лицензът;
- г) не притежава вече достатъчно собствен капитал или не може да се счита, че ще продължи да погасява задълженията си към кредиторите и по-конкретно не осигурява достатъчна степен на сигурност за поверените ѝ активи; или
- д) попада в един от останалите случаи, при които националното законодателство предвижда отнемане на лиценз.

2. Всяко отнемане на лиценз трябва да е мотивирано и съобщено на засегнатите лица. За отнемането се нотифицира Комисията.

Член 18

За целите на упражняване на своята дейност кредитните институции могат, независимо от разпоредбите в държавата-членка за използване на думите „банка“, „спестовна банка“ или други банкови наименования, да използват на територията на цялата Общност същото наименование, което използват в държавата-членка, където се намира седалището им. В случай на вероятност от объркване приемащата държава-членка може за по-голяма яснота да изисква това наименование да бъде придружено от някои обяснителни подробности.

▼ M2*Член 19*

1. Държавите-членки изискват от всяко физическо или юридическо лице, или такива лица, действащи съгласувано, наричани по-долу „предложил приобретател“, които са взели решение или да придобият пряко или непряко квалифицирано дялово участие в кредитната институция, или пряко или непряко да увеличат такова квалифицирано дялово участие, в резултат на което дялът на правата на глас или на притежавания капитал би достигнал или надвишил 20, 30 или 50 %, или кредитната институция би станала тяхно дъщерно предприятие (наричано по-долу „предложено придобиване“), да нотифицират писмено компетентните органи на кредитната институция, в която те се стремят да придобият квалифицирано участие или да увеличат подобно квали-

▼ M2

фицирано дялово участие, относно размера на предвиденото участие и относно съответната информация съгласно член 19а, параграф 4. Държавите-членки не са длъжни да прилагат прага от 30 % в случаите, в които съгласно член 9, параграф 3, буква а) от Директива 2004/109/ЕО прилагат праг от една трета.

2. Компетентните органи изпращат своевременно и във всички случаи в рамките на два работни дни след получаване на нотификацията, както и след евентуално последващо получаване на информацията, посочена в параграф 3, писмено потвърждение за получаването до предложилия приобретател.

Компетентните органи разполагат с максимален срок шестдесет работни дни от датата на писменото потвърждение за получаване на нотификацията и на всички документи, които държавата-членка изисква да се прилагат към нотификацията въз основа на списъка, посочен в член 19а, параграф 4, наричан по-долу „срок за извършване на оценка“, за да извършат оценката, посочена в член 19а, параграф 1, наричана по-долу „оценка“.

Компетентните органи информират предложилия приобретател за датата, на която изтича срокът за извършване на оценка, при потвърждаване на получаването на нотификацията.

3. Компетентните органи могат по време на срока за извършване на оценка, ако е необходимо, но не по-късно от петдесетия ден от срока за извършване на оценка, да отправят искане за допълнителна информация, която е необходима за приключване на оценката. Това искане се отправя в писмена форма и уточнява необходимата допълнителна информация.

За периода между датата на изискване на информация от страна на компетентните органи и датата на получаване на отговор от предложилия приобретател срокът за извършване на оценка се прекъсва. Това прекъсване не може да надвишава двадесет работни дни. Всяко допълнително искане от страна на компетентните органи за допълване или изясняване на информацията се отправя по преценка на компетентните органи, но то не може да води до прекъсване на срока за извършване на оценка.

4. Компетентните органи могат да удължат прекъсването, посочено в параграф 3, втора алинея, най-много до тридесет работни дни, ако предложилият приобретател:

- а) се намира или е регулиран извън Общността; или
- б) е физическо или юридическо лице, което не подлежи на надзор съгласно настоящата директива или директиви 85/611/ЕИО ⁽¹⁾, 92/49/ЕИО ⁽²⁾, 2002/83/ЕО ⁽³⁾, 2004/39/ЕО или 2005/68/ЕО ⁽⁴⁾.

5. Ако след извършване на оценката компетентните органи решат да се противопоставят на предложението за придобиване, те нотифицират предложилия приобретател в писмена форма,

⁽¹⁾ Директива 85/611/ЕИО на Съвета от 20 декември 1985 г. за координиране на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) (ОВ L 375, 31.12.1985 г., стр. 3). Директива, последно изменена с Директива 2005/1/ЕО.

⁽²⁾ Директива 92/49/ЕИО на Съвета от 18 юни 1992 г. за координиране на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, свързани с прякото застраховане, различно от животозастраховането (трета директива за застраховането, различно от животозастраховането) (ОВ L 228, 11.8.1992 г., стр. 1). Директива, последно изменена с Директива 2007/44/ЕО.

⁽³⁾ Директива 2002/83/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 ноември 2002 г. относно животозастраховането (ОВ L 345, 19.12.2002 г., стр. 1). Директива, последно изменена с Директива 2007/44/ЕО.

⁽⁴⁾ Директива 2005/68/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2005 г. относно презастраховането (ОВ L 323, 9.12.2005 г., стр. 1). Директива, изменена с Директива 2007/44/ЕО.

▼ M2

като представят мотивите за решението, в рамките на два работни дни, като не излизат извън рамките на срока за извършване на оценка. При спазване на разпоредбите на националното законодателство по искане на предложилия приобретател може да бъде публично оповестено подходящо изложение на мотивите за решението. Това не възпрепятства държавите-членки да разрешат на компетентните органи да извършат подобно публично оповестяване, без това да е поискано от предложилия приобретател.

6. Ако компетентните органи не се противопоставят в писмена форма на предложеното придобиване в рамките на срока за извършване на оценка, предложеното придобиване се смята за одобрено.

7. Компетентните органи могат да определят максимален срок за сключване на предложеното придобиване и по целесъобразност да удължат този срок.

8. Държавите-членки не могат да налагат изисквания, по-строги от определените в настоящата директива, за нотификация и одобрение от компетентните органи на преки или непреки придобивания на права на глас или на капитал.

Член 19а

1. При оценяване на нотификацията, предвидена в член 19, параграф 1, и на информацията, посочена в член 19, параграф 3, компетентните органи, с оглед гарантиране на стабилно и благо-разумно управление на кредитната институция, в която се предлага придобиване, и като отчитат възможното въздействие на предложилия приобретател върху кредитната институция, преценяват доколко предложилият приобретател е подходящ, както и финансовата стабилност на предложеното придобиване, съгласно всеки един от следните критерии:

- а) репутацията на предложилия приобретател;
- б) репутацията и опита на всяко лице, което ще ръководи дейността на кредитната институция в резултат на осъществяване на предложеното придобиване;
- в) финансовата стабилност на предложилия приобретател, по-специално във връзка с вида дейност, която се провежда или предвижда в кредитната институция, в която се предлага придобиването;
- г) дали кредитната институция ще бъде в състояние да спазва и да продължава да спазва пруденциалните изисквания, основаващи се на настоящата директива и, където е приложимо, на други директиви, по-специално директиви 2000/46/ЕО, 2002/87/ЕО и 2006/49/ЕО, и по-специално дали групата, от която то ще стане част, има структура, която позволява упражняване на ефективен надзор, ефективен обмен на информация между компетентните органи и разпределяне на отговорностите между компетентните органи;
- д) дали съществуват разумни основания за подозрение, че във връзка с предложеното придобиване се извършва, било е извършено или е имало опит за извършване на пране на пари или финансиране на тероризма по смисъла на член 1 от Директива 2005/60/ЕО⁽¹⁾ или че осъществяването на предложеното придобиване би увеличило риска от това.

⁽¹⁾ Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2005 г. за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на прането на пари и финансиране на тероризма (ОВ L 309, 25.11.2005 г., стр. 15)

▼ M2

2. Компетентните органи могат да се противопоставят на предложеното придобиване само ако са налице сериозни основания за това съгласно критериите, посочени в параграф 1, или ако предоставената от предложилия приобретател информация е непълна.
3. Държавите-членки не могат да налагат предварителни условия във връзка с размера на дяловото участие, което следва да бъде придобито, нито да разрешават на компетентните си органи да разглеждат предложеното придобиване от позицията на икономическите нужди на пазара.
4. Държавите-членки оповестяват списък с информацията, която е необходима за извършване на оценката и която следва да бъде предоставена на компетентните органи при изпращане на нотификацията по член 19, параграф 1. Необходимата информация следва да съответства и да бъде приспособена към естеството на предложилия приобретател и предложеното придобиване. Държавите-членки не могат да изискват информация, която не е от значение за извършване на предварителна оценка.
5. Независимо от разпоредбите на член 19, параграфи 2, 3 и 4, когато на компетентния орган са изпратени нотификации за две или повече предложения за придобиване или увеличаване на квалифицираното участие в една и съща кредитна институция, този орган третира предложените приобретатели по недискриминационен начин.

Член 19б

1. Съответните компетентни органи работят в тясно сътрудничество помежду си при оценяване на придобиването, ако предложилият приобретател е едно от следните:
  - а) кредитна институция, застрахователно предприятие, презастрахователно предприятие, инвестиционен посредник или управляващо дружество по смисъла на член 1а, точка 2 от Директива 85/611/ЕИО, наричано по-долу „управляващо дружество ПКИПЦК“, одобрено в друга държава-членка или в сектор, различен от този, в който се предлага придобиването;
  - б) предприятие майка на кредитна институция, застрахователно предприятие, презастрахователно предприятие, инвестиционен посредник или управляващо дружество ПКИПЦК, одобрени в друга държава-членка или в сектор, различен от този, в който се предлага придобиването; или
  - в) физическо или юридическо лице, контролиращо кредитна институция, застрахователно предприятие, презастрахователно предприятие, инвестиционен посредник или управляващо дружество ПКИПЦК, одобрени в друга държава-членка или в сектор, различен от този, в който се предлага придобиването.

2. Компетентните органи си предоставят, без необосновано забавяне, всякаква информация, която е съществена или от значение за оценката. В тази връзка компетентните органи обменят помежду си при поискване всякаква информация, която е от значение, и по своя собствена инициатива съобщават цялата съществена информация. В решението на компетентния орган, който е одобрил кредитната институция, за която е направено предложението за придобиване, се посочват всички становища или резерви, изразени от страна на компетентния орган, който отговаря за предложилия приобретател.

Член 20

Държавите-членки изискват от всяко физическо или юридическо лице, което е взело решение да се разпорежи, пряко или непряко,

▼ M2

с квалифицирано дялово участие в кредитна институция, първо да нотифицира компетентните органи за неговия размер. Такова лице следва да нотифицира компетентните органи и когато е взело решение да намали квалифицираното си дялово участие по такъв начин, че правото му на глас или придобитият от него капитал да спадне под 20, 30 или 50 на сто, или в случай че кредитната институция престане да бъде негово дъщерно предприятие. Държавите-членки не са длъжни да прилагат прага от 30 % в случаите, когато в съответствие с член 9, параграф 3, буква а) от Директива 2004/109/ЕО прилагат праг от една трета.

▼ B*Член 21*

1. Кредитните институции, когато узнаят за придобиването или за продажбата на дялови участия от капитала им, в резултат на което дяловите участия надхвърлят или спаднат под един от праговете, посочени в член 19, параграф 1 и член 20, информират компетентните власти за тези придобивания или продажби.

Освен това те информират компетентните власти поне веднъж годишно за имената на акционерите и на членовете, които притежават квалифицирани дялови участия, и за размерите на тези дялови участия, както е показано, например, въз основа на информацията от годишните общи събрания на акционерите и членовете, или вследствие спазването на правилата за фирмите, регистрирани на фондовите борси.

2. Държавите-членки изискват от компетентните власти да приемат съответните мерки в случаите, когато влиянието на лицата, посочени в член 19, параграф 1, може да е в ущърб на разумното и стабилно управление на институцията, с оглед да се сложи край на създалото се положение. Мерките могат да включват съдебни забрани, санкции срещу ръководните лица и управителите или прекратяване на упражняването на право на глас, произтичащо от акциите, които въпросните акционери или членове притежават.

Подобни мерки се прилагат към физическите или юридическите лица, които не изпълняват задължението да предоставят предварителна информация съгласно член 19, параграф 1.

Ако въпреки възражението на компетентните власти бъде придобито дялово участие, държавите-членки, независимо от всякакви други санкции, които могат да се приемат, следва да предвидят или прекратяване на упражняването на съответното право на глас, или обявяване за невалидни на подадените гласове, или да предвидят възможност за тяхното анулиране.

▼ M2

3. При определяне на това, дали са изпълнени критериите за квалифицирано дялово участие по смисъла на членове 19 и 20 и на настоящия член, се отчитат правата на глас, посочени в членове 9 и 10 от Директива 2004/109/ЕО, както и условията относно тяхното сумиране, предвидени в член 12, параграфи 4 и 5 от посочената директива.

При определяне на това, дали са изпълнени критериите за квалифицирано дялово участие, посочени в настоящия член, държавите-членки не вземат предвид правата на глас или акциите, които инвестиционните посредници или кредитните институции могат да притежават в резултат от поемане на емисията на финансови инструменти и/или пласиране на финансови инструменти на базата на твърд ангажимент, предвидени съгласно раздел А, точка 6 от приложение I към Директива 2004/39/ЕО, доколкото тези права не се упражняват или използват по друг начин за намеса в управлението на емитента и се прехвърлят в срок една година от придобиването.

▼B*Член 22*

1. Компетентните власти на държавата-членка по произход следва да изискват всяка кредитна институция да разполага с надеждни управленски правила и мерки, включващи ясна организационна структура с добре определена, прозрачна и последователна йерархия на отговорностите, ефективни процеси за определяне, управление, наблюдение и отчитане на рисковете, на които е изложена или може да бъде изложена, и адекватни механизми за вътрешен контрол, включващи надеждни административни и счетоводни процедури.

2. Правилата и мерките, процесите и механизмите, посочени в параграф 1, трябва да бъдат всеобхватни и да бъдат пропорционални на характера, мащаба и сложността на дейността на кредитната институция. Следва да се вземат предвид техническите критерии, предвидени в приложение V.

ДЯЛ III**РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО СВОБОДАТА НА
УСТАНОВЯВАНЕ И СВОБОДНОТО ПРЕДОСТАВЯНЕ НА
УСЛУГИ****Раздел 1****Кредитни институции***Член 23*

Държавите-членки предвиждат, че изброените в приложение I дейности могат да се извършват на тяхна територия в съответствие с член 25, член 26, параграфи от 1 до 3, член 28, параграфи 1 и 2 и членове от 29 до 37 или чрез учредяване на клон, или чрез предоставяне на услуги от всяка кредитна институция, която е получила разрешение и е обект на надзор от компетентните власти на друга държава-членка, при условие че тези дейности са включени в разрешението.

Раздел 2**Финансови институции***Член 24*

1. Държавите-членки предвиждат, че дейностите, изброени в приложение I, могат да се извършват на тяхна територия в съответствие с член 25, член 26, параграфи от 1 до 3, член 28, параграфи 1 и 2 и членове от 29 до 37 или чрез учредяване на клон, или чрез предоставяне на услуги от всяка финансова институция от друга държава-членка, независимо от това дали тя е дъщерно предприятие на кредитна институция или е дъщерно предприятие, съвместно притежавано от две или повече кредитни институции, чийто учредителен акт или устав разрешават да се извършват тези дейности и които отговарят на всяко едно от следните условия:

- а) предприятието майка или предприятията майки трябва да са получили лиценз за кредитни институции в държавата-членка, под чието законодателство попада финансовата институция;
- б) посочените дейности действително трябва да се извършват на територията на същата държава-членка;

▼B

- в) институцията майка или институциите майки трябва да притежават 90 на сто или повече от правата на глас, произтичащи от акциите от капитала на финансовата институция;
- г) институцията майка или институциите майки трябва да удовлетворяват изискванията на компетентните власти относно разумното управление на финансовата институция и трябва да декларират, със съгласието на съответните компетентни власти на съответната държава-членка по произход, че солидарно и поотделно гарантират ангажиментите, поети от финансовата институция; и
- д) финансовата институция и по-специално въпросните дейности трябва да са ефективно обхванати от консолидирания надзор на институцията майка или на всяка една от институциите майки в съответствие с дял V, глава 4, раздел 1, по-специално относно изчисляването на минималните изисквания за собствен капитал, предвидени в член 75 за контрола над големите експозиции и с цел ограничаване на дяловете, предвидени в членове от 120 до 122.

Спазването на тези условия следва да се потвърди от компетентните власти на държавата-членка по произход, която трябва да издаде на финансовата институция сертификат за спазване на условията, който трябва да е част от известието, посочено в членове 25 и 28.

Компетентните власти на държавата-членка по произход упражняват надзор над финансовата институция в съответствие с член 10, параграф 1, членове от 19 до 22, член 40, членове от 42 до 52 и член 54.

2. Ако финансова институция, както е посочено в параграф 1, първа алинея, престане да изпълнява някое от наложените условия, държавата-членка по седалище трябва да нотифицира компетентните власти на приемащата държава-членка, а дейностите, провеждани от тази финансова институция в приемащата държава-членка, следва да станат обект на законодателството на приемащата държава-членка.

3. Параграфи 1 и 2 се прилагат *mutatis mutandis* за дъщерните предприятия на финансовата институция, както е посочено в параграф 1, първа алинея.

Раздел 3

Упражняване на правото на установяване

Член 25

1. Кредитна институция, която желае да учреди клон на територията на друга държава-членка, нотифицира компетентните власти на държавата-членка по произход.
2. Държавите-членки изискват от всяка кредитна институция, която желае да учреди клон в друга държава-членка, при изпращането на нотификацията по параграф 1 да посочи следните данни:
  - а) държавата-членка, на чиято територия предвижда да учреди клон;
  - б) плана за дейността, който, *inter alia*, да посочва предвижданите видове дейност, както и организационната структура на клона;
  - в) адреса в приемащата държава-членка, откъдето могат да се получават документи; и
  - г) имената на лицата, които отговарят за управлението на клона.

▼B

3. Освен ако компетентните власти на държавата-членка по произход имат основание да се усъмнят доколко административната структура или финансовото състояние на кредитната институция съответства на планираните дейности, в срок от три месеца от получаване на данните, посочени в параграф 2, те изпращат тази информация на компетентните власти на приемащата държава-членка и нотифицират за това кредитната институция.

Компетентните власти на държавата-членка по произход съобщава размера на собствения капитал, както и сумата на капиталовите изисквания по член 75 на кредитната институция.

Чрез дерогация от втората алинея, в случая, описан в член 24, компетентните власти на държавата-членка по произход следва да съобщят размера на собствения капитал на финансовата институция и сумата на консолидирания собствен капитал и консолидираните капиталови изисквания съгласно член 75 на кредитната институция, която е предприятие майка.

4. Когато компетентните власти на държавата-членка по произход откажат да съобщят на компетентните власти на приемащата държава-членка данните, посочени в параграф 2, те посочват на съответната кредитна институция основанията за своя отказ в срок от три месеца от получаване на цялата информация.

Отказът или липсата на отговор дават право да се предяви съдебен иск в държавата-членка по произход.

Член 26

1. Преди клонът на кредитната институция да започне дейността си, компетентните власти на приемащата държава-членка в срок от два месеца от получаване на данните, посочени в член 25, се подготвят за надзора над кредитната институция в съответствие с раздел 5 и ако е необходимо, посочват условията, при които трябва да се извършва тази дейност в приемащата държава-членка в интерес на общото благо.

2. След получаване на съобщение от компетентните власти на приемащата държава-членка или след изтичане на срока по параграф 1, без да е получено съобщение от последните, клонът може да бъде учреден и да започне дейността си.

3. В случай на промяна на някое от обстоятелствата, съобщени съгласно член 25, параграф 2, букви б), в) или г), кредитната институция изпраща на компетентните власти на държавата-членка по произход и на приемащата държава-членка писмено известие за тази промяна поне един месец преди да настъпи промяната, с оглед да се даде възможност на компетентните власти на държавата-членка по произход да вземат решение съгласно член 25 и на компетентните власти на приемащата държава-членка да вземат решение за промяната съгласно параграф 1 от настоящия член.

4. Приема се, че спрямо клоновете, които са започнали дейността си в съответствие с действащите разпоредби в приемащите държави-членки към 1 януари 1993 г., е била прилагана процедурата, посочена в член 25 и параграфи 1 и 2 от настоящия член. Считано от 1 януари 1993 г. те попадат под действието на разпоредбите на параграф 3 от настоящия член и на членове 23 и 43, както и на раздели 2 и 5.

Член 27

Всякакъв брой стопански единици, развиващи дейност, установени в една и съща държава-членка от кредитна институция с главно

▼B

управление в друга държава-членка, следва да се разглеждат като един клон.

Раздел 4**Упражняване на свободата на предоставяне на услуги***Член 28*

1. Всяка кредитна институция, която желае за първи път да упражни правото си на свободно предоставяне на услуги чрез извършването на дейности на територията на друга държава-членка, нотифицира компетентните власти на държавата-членка по произход за дейностите, които възнамерява да извършва по списъка в приложение I.
2. Компетентните власти на държавата-членка по произход в срок от един месец от получаване на известието, посочено в параграф 1, изпращат това известие на компетентните власти на приемащата държава-членка.
3. Настоящият член не засяга правата, придобити от кредитните институции, които са предоставяли услуги към 1 януари 1993 г.

Раздел 5**Правомощия на компетентните власти на приемащата държава-членка***Член 29*

Приемащите държави-членки могат да изискват за целите на статистиката всички кредитни институции, които имат клонове на тяхна територия, да представят периодични отчети за дейността си в приемащите държави-членки пред компетентните власти на тези приемащи държави-членки.

При изпълнение на задълженията, наложени им по силата на член 41, приемащите държави-членки могат да изискват от клоновете на кредитни институции от други държави-членки да представят същата информация, каквато изискват от националните кредитни институции за тази цел.

Член 30

1. Когато компетентните власти на приемащата държава-членка установят, че кредитната институция, която има клон или която предоставя услуги на нейна територия, не спазва приетите законови разпоредби в тази държава, в съответствие с разпоредбите на настоящата директива относно правомощията на компетентните власти на приемащата държава-членка, същите органи изискват от кредитната институция да сложи край на тези нередности.

2. Ако съответната кредитна институция не предприеме необходимите стъпки, компетентните власти на приемащата държава-членка нотифицират за това компетентните власти на държавата-членка по произход.

Компетентните власти на държавата-членка по произход предприемат, при първа възможност, всички подходящи мерки, за да гарантират, че кредитната институция ще сложи край на тези нередности. Естеството на тези мерки се съобщава на компетентните власти на приемащата държава-членка.

▼B

3. Ако въпреки мерките, предприети от държавата-членка по произход или ако тези мерки се окажат неподходящи или са неприложими във въпросната държава-членка, кредитната институция продължава да нарушава правните норми, посочени в параграф 1, които са в сила в приемащата държава-членка, последната може, след като нотифицира компетентните власти на приемащата държава-членка, да предприеме подходящи мерки с оглед да предотврати или да санкционира продължаването на нередностите и ако е необходимо, да предотврати възможността тази кредитна институция да извършва нови сделки на нейна територия. Държавите-членки гарантират, че на тяхна територия е възможно да се връчват на кредитните институции юридическите документи, необходими за тези мерки.

Член 31

Разпоредбите на членове 29 и 30 не засягат правото на приемащите държави-членки да предприемат подходящи мерки, за да предотвратят или да санкционират извършваните на тяхна територия нередности, които противоречат на правните норми, които те са приели в интерес на общото благо. Мерките включват също и предотвратяване на възможността кредитните институции нарушители да извършват нови сделки на тяхна територия.

Член 32

Всяка мярка, приета съгласно разпоредбите на член 30, параграфи 2 и 3 или член 31 за налагане на санкции или ограничения върху упражняването на правото на свободно предоставяне на услуги, трябва да е надлежно обоснована и съобщена на кредитната институция. Всяка такава мярка може да се обжалва в съдилищата на държавата-членка, чиито органи са я предприели.

Член 33

Преди да приложат процедурата, предвидена в член 30, компетентните власти на приемащата държава-членка могат, в неотложни случаи, да предприемат предпазни мерки, необходими за защита на интересите на вложителите, инвеститорите и на други лица, на които се предоставят услуги. Комисията и компетентните власти на останалите заинтересовани държави-членки трябва да бъдат нотифицирани за тези мерки при първа възможност.

Комисията, след консултации с компетентните власти на заинтересованите държави-членки, може да реши, че въпросната държава-членка трябва да измени или да отмени тези мерки.

Член 34

Приемащите държави-членки могат да упражняват правомощията, дадени им по силата на настоящата директива, като предприемат подходящи мерки, за да предотвратят или да санкционират нередностите, извършвани на тяхна територия. Мерките включват също и предотвратяване на възможността кредитните институции нарушители да извършват нови сделки на тяхна територия.

Член 35

В случай на отнемане на разрешение компетентните власти на приемащата държава-членка трябва да бъдат нотифицирани и да предприемат подходящи мерки, за да предотвратят възможността

▼B

съответната кредитна институция да започне нови сделки на нейна територия и за да защитят интересите на вложителите.

Член 36

Държавите-членки информират Комисията за броя и вида на случаите, в които е даден отказ съгласно член 25 и член 26, параграфи от 1 до 3, или за случаите, в които са предприети мерки в съответствие с член 30, параграф 3.

Член 37

Настоящият раздел не следва да възпрепятства кредитните институции със седалища в други държави-членки да рекламират услугите си посредством всички налични комуникационни средства в приемащата държава-членка, като спазват правилата за формата и съдържанието на тази рекламна дейност, приети в интерес на общото благо.

ДЯЛ IV

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ

Раздел 1

Нотифициране по отношение на предприятия в трети страни и условия за достъп до пазарите на тези страни*Член 38*

1. Държавите-членки не прилагат за клоновете на кредитни институции, чиито главни управления са извън Общността, при започване или при извършване на дейност, разпоредби, които водят до по-благоприятно третиране от това на клоновете на кредитни институции, чиито главни управления са в Общността.
2. Компетентните власти нотифицират Комисията и Европейския банков комитет за всички разрешения за клонове, издадени на кредитни институции, чиито центри са извън Общността.
3. Без да се засяга параграф 1, Общността може, чрез споразумения с една или повече трети страни, да се договори да прилага разпоредби, които въз основа на принципа на взаимност осигуряват на клоновете на кредитна институция, чието седалище е извън Общността, същото третиране на територията на Общността.

Раздел 2

Сътрудничество с компетентните власти на трети страни във връзка с надзора на консолидирана база*Член 39*

1. Комисията може, по искане на държава-членка или по своя инициатива, да представя на Съвета предложения за преговори за сключване на споразумения с една или повече трети страни относно начините на упражняване на консолидиран надзор над следните лица:

▼B

- а) кредитни институции, главните управления на чиито институции майки се намират в трета страна; или
- б) кредитни институции, които се намират в трети страни, главните управления на чиито институции майки, независимо дали са кредитни институции или финансови холдинги, се намират в Общността.
2. Посочените в параграф 1 споразумения по-конкретно целят да осигурят следното:
- а) че компетентните власти на държавите-членки са в състояние да получават информацията, необходима за упражняване на надзор, въз основа на консолидираните финансови отчети над кредитни институции или финансови холдинги, които са разположени в Общността и които имат дъщерни предприятия, кредитни институции или финансови институции, разположени извън Общността, или имат дялово участие в такива институции; и
- б) че компетентните власти на трети страни са в състояние да получават информацията, необходима за надзора над предприятията майки, чиито главни управления се намират на териториите им и които имат дъщерни предприятия, кредитни институции или финансови институции, разположени в една или повече държави-членки, или имат дялово участие в такива институции.
3. Без да се засягат разпоредбите на член 300, параграфи 1 и 2 от Договора Комисията следва с помощта на Европейския банков комитет да проучи резултатите от преговорите по параграф 1 и ситуацията, в резултат на това.

ДЯЛ V

**ПРИНЦИПИ И ТЕХНИЧЕСКИ ИНСТРУМЕНТИ ЗА
РАЗУМЕН НАДЗОР И ОПОВЕСТЯВАНЕ**

ГЛАВА I

Принципи за разумен надзор

Раздел 1

**Компетенции на приемащата държава-членка
и на държавата-членка по произход***Член 40*

1. Разулният надзор над кредитна институция, включително над дейността, която тя извършва в съответствие с членове 23 и 24, е задължение на компетентните власти на държавата-членка по произход, без да се изключва действието на разпоредбите на настоящата директива, които възлагат задължения на властите на приемащата държава-членка.
2. Параграф 1 не пречи осъществяването на консолидирания надзор по силата на настоящата директива.

Член 41

До постигане на последваща координация, приемащата държава-членка носи отговорност солидарно с компетентните власти на държавата-членка по произход за надзора над ликвидността на клоновете на кредитните институции.

▼B

Без да се засягат мерките, необходими за заздравяването на Европейската парична система, приемащите държави-членки носят пълна отговорност за мерките, произтичащи от прилагането на тяхната парична политика.

Такива мерки не могат да предвиждат дискриминационно или рестриктивно третиране въз основа на факта, че дадена кредитна институция е получила лиценз в друга държава-членка.

Член 42

Компетентните власти на съответните държави-членки работят в тясно сътрудничество при надзора върху дейността на кредитни институции, в частност над действащите чрез клонове, установени в една или повече държави-членки, различни от тези, в които се намират техните главни управления. Те си предоставят взаимно целия обем информация за управлението и собствеността върху кредитните институции, която би могла да улесни надзора и проверката на условията за тяхното лицензиране, както и целия обем информация, която може да улесни наблюдението над такива институции, в частност информация за тяхната ликвидност, платежоспособност, гаранции по депозитите, ограничаване на големите експозиции, административните и счетоводните процедури и механизмите за вътрешен контрол.

Член 43

1. Приемащите държави-членки осигуряват, когато дадена кредитна институция, получила разрешение в друга държава-членка извършва дейността си чрез клон, компетентните власти на държавата-членка по произход да могат, след като предварително са нотифицирали компетентните власти на приемащата държава-членка, да извършват сами или с помощта на назначени за целта лица проверки на място на информацията по член 42.

2. Компетентните власти на държавата-членка по произход могат също за целите на проверката на клоновете да използват една от останалите процедури, предвидени в член 141.

3. Параграфи 1 и 2 не засягат правото на компетентните власти на приемащата държава-членка, при изпълнение на задълженията им по настоящата директива, да извършват проверки на място на клонове, установени на тяхна територия.

Раздел 2**Обмен на информация и опазване на професионалната тайна***Член 44*

1. Държавите-членки предвиждат всички лица, които работят или са работили за компетентните власти, както и одиторите или експертите, действащи от името на компетентните власти, да бъдат обвързани със задължението да опазват професионална тайна.

Никаква поверителна информация, която са получили при изпълнение на служебните си задължения, не може да се предоставя на други лица или власти, освен в резюмирана или обобщена форма, така че да не могат да се идентифицират отделните институции, с изключение на случаите, когато се прилага наказателно право.

Независимо от това в случай че кредитната институция е обявена в несъстоятелност или е в процедура на принудителна ликвидация,

▼B

поверителната информация, която не се отнася за трети страни, които правят опити за реструктуриране на тази кредитна институция, може да се разкрива при съдебни дела по гражданско или търговско право.

2. Параграф 1 не пречи на компетентните власти от различни държави-членки да си обменят информация в съответствие с настоящата директива и с други директиви, приложими по отношение на кредитните институции. Тази информация подлежи на условията за опазване на професионалната тайна, предвидени в параграф 1.

Член 45

Компетентните власти, които получават поверителна информация по член 44, могат да я използват само в процеса на изпълнение на служебните си задължения и само за следните цели:

- а) за да проверят дали са спазени условията за започване на дейност на кредитна институция и за да се улесни наблюдението на неконсолидирана или консолидирана основа за извършването на такава дейност, особено по отношение наблюдението на ликвидността, капиталовата адекватност, големите експозиции и административните и счетоводните процедури, както и механизмите за вътрешен контрол;
- б) за налагане на санкции;
- в) при административно обжалване на решение на компетентна власт; или
- г) при съдебни дела, заведени в съответствие с член 55 или със специалните разпоредби, предвидени в настоящата и в други директиви, приети в областта на кредитните институции.

Член 46

Държавите-членки могат да сключват споразумения за сътрудничество, които предвиждат условия за обмяна на информация с компетентните власти на трети страни или с властите и властите на трети страни, посочени в член 47 и член 48, параграф 1 само ако разменяната информация подлежи на гаранции за опазване на професионалната тайна, които са най-малкото еквивалентни на посочените в член 44, параграф 1. Такава обмяна на информация трябва да има за цел изпълнението на надзорните функции на посочените органи.

Когато информацията постъпва от друга държава-членка, тя не може да се предоставя без изричното съгласие на компетентните власти, които са я дали, и където е уместно, единствено за целите, за които тези органи са дали своето съгласие.

Член 47

Член 44, параграф 1 и член 45 не изключват обмяната на информация в рамките на една държава-членка, когато в една държава-членка има два или повече компетентни власти, или между държавите-членки, между компетентните власти и следните органи:

- а) властите, на които е възложено публичното задължение да упражняват надзор над други финансови организации и застрахователни компании, и властите, които отговарят за надзора над финансовите пазари:

▼B

- б) властите, които участват в процедури по ликвидация и фалит на кредитни институции и в други подобни процедури; и
- в) лицата, които отговарят за извършване на предвидените от закона одити на отчетите на кредитните институции и на други финансови институции;

при изпълнение на надзорните им функции.

Член 44, параграф 1 и член 45 не изключват оповестяването пред власти, които управляват схеми за гарантиране на депозити, на информация, необходима за упражняване на техните функции.

И в двата случая получената информация попада под условията за опазване на професионалната тайна, посочени в член 44, параграф 1.

Член 48

1. Независимо от членове от 44 до 46 държавите-членки могат да разрешават обмен на информация между компетентните власти и следните власти:

- а) властите, които отговарят за надзора над органите, участващи в процедури по ликвидация и несъстоятелност на кредитни институции и други подобни процедури; и
- б) властите, които отговарят за надзора над лицата, на които е възложено да извършват предвидените по закон одити на отчетите на застрахователни предприятия, кредитни институции, инвестиционни посредници и други финансови институции.

В такива случаи държавите-членки изискват да са изпълнени най-малко следните условия:

- а) информацията да е предназначена за използване при изпълнението на надзорните функции, посочени в първа алинея;
- б) получената в този контекст информация да попада под условията за опазване на професионалната тайна, посочени в член 44, параграф 1; и
- в) когато информацията постъпва от друга държава-членка, тя не може да се предоставя без изричното съгласие на компетентните власти, които са я оповестили, а когато е приложимо единствено за целите, за които тези органи са дали своето съгласие.

Държавите-членки съобщават на Комисията и на останалите държави-членки имената на органите, които могат да получават информация съгласно настоящия параграф.

2. Независимо от членове от 44 до 46, с цел укрепване на стабилността, включително и целостта на финансовата система, държавите-членки могат да разрешават обмена на информация между компетентните власти и органите или институциите, които отговарят по закон за откриването и разследването на нарушения на търговския закон.

В такива случаи държавите-членки изискват да са изпълнени най-малко следните условия:

- а) информацията да е предназначена за изпълнение на задачите, посочени в първа алинея;
- б) получената в този контекст информация да попада под условията за опазване на професионалната тайна, посочени в член 44, параграф 1; и
- в) когато информацията постъпва от друга държава-членка, тя не може да се предоставя без изричното съгласие на компетентните

▼B

власти, които са я дали, а където е уместно — единствено за целите, за които тези органи са дали своето съгласие.

Когато в дадена държава-членка органите или институциите, посочени в първа алинея, изпълняват своите функции по разкриване и разследване с помощта (предвид на конкретните си компетенции) на лица, които са назначени за тази цел и не са на държавна служба, възможността за обмяна на информация, предвидена в първа алинея, може да се разшири така че да обхване и тези лица при условията, посочени във втора алинея.

С оглед изпълнението на трета алинея, властите или органите, посочени в първа алинея, съобщават на компетентните власти, които са предоставили информацията, имената и точните задължения на лицата, на които същата ще бъде изпратена.

Държавите-членки съобщават на Комисията и на останалите държави-членки имената на властите, които могат да получават информация съгласно настоящия член.

Комисията изготви доклад за прилагането на разпоредбите на настоящия член.

Член 49

Настоящият раздел не следва да възпрепятства компетентните власти да предоставят информация с оглед на изпълнението на задачите им:

- а) на централните банки и на други органи със сходни функции в качеството им на парични власти;
- б) при необходимост на други публични власти, които отговарят за надзора над платежните системи.

Настоящият раздел няма да пречи на такива власти или органи да обменят с компетентните власти такава информация, от която те могат да се нуждаят за целите на член 45.

Получената в този контекст информация попада под условията за опазване на професионалната тайна, посочени в член 44, параграф 1.

Член 50

Независимо от разпоредбите на член 44, параграф 1 и член 45 държавите-членки, по силата на разпоредбите, предвидени в закона, могат да разрешават оповестяването на определена информация на други учреждения на тяхната централна държавна администрация, които отговарят за законодателството в областта на надзора над кредитните институции, финансовите институции, инвестиционните посредници и застрахователните компании и на инспекторите, действащи от името на тези учреждения.

Такова разкриване на информация е разрешено само в случаите, когато е необходимо за целите на надзорния контрол.

Член 51

Държавите-членки гарантират, че информацията, получена съгласно член 44, параграф 2 и член 47, и информацията, получена чрез проверките на място, посочени в член 43, параграфи 1 и 2, не трябва никога да се оповестява в случаите, посочени в член 50, освен с изричното съгласие на компетентните власти, които са предоставили информацията, или на компетентните власти на държавата-членка, в която е била извършена проверката на място.

Член 52

Настоящият раздел не следва да възпрепятства компетентните власти на държава-членка да предоставят информацията, посочена в членове от 44 до 46, на клирингова къща или на друга подобна институция, призната съгласно националното законодателство, за извършване на услуги по клиринг и сетълмент на един от пазарите на тяхната държава-членка, ако те считат за необходимо да предоставят информацията, за да осигурят правилното функциониране на тези институции в случаите на неизпълнения или на потенциални неизпълнения от страна на участници на пазара. Получената в този контекст информация попада под условията за опазване на професионалната тайна, посочени в член 44, параграф 1.

Държавите-членки гарантират обаче, че информацията, получена съгласно член 44, параграф 2, не може да се оповестява при обстоятелствата, посочени в настоящия член, без изричното съгласие на компетентните власти, които са я предоставили.

Раздел 3

Задължение на лицата, отговарящи за правния контрол на годишните и консолидираните сметки

Член 53

1. Държавите-членки задължават най-малкото всяко лице, упълномощено по смисъла на Директива 84/253/ЕИО⁽¹⁾, което изпълнява в кредитна институция задачата, посочена в член 51 от Директива 78/660/ЕИО, член 37 от Директива 83/349/ЕИО, или в член 31 от Директива 85/611/ЕИО⁽²⁾, или друга предвидена в закон задача, да има задължението да докладва незабавно на компетентните власти всеки факт или решение за тази кредитна институция, които му станат известни при изпълнение на задачата, и когато този факт:

- а) представлява съществено нарушение на законовите, подзаконовите или административните разпоредби, в които са изложени условията за издаване на лиценз или които специално регулират извършването на дейност на кредитна институция;
- б) засяга непрекъснатото функциониране на кредитната институция; или
- в) води до отказ да се заверят отчетите или до изразяване на резерви в това отношение.

Държавите-членки гарантират най-малкото, че това лице има и задължението да докладва всеки факт или решение, които са му станали известни в процеса на изпълнение на задачата по първа алинея в предприятие, което чрез отношенията на контрол е в тесни връзки с кредитната институция, в която то изпълнява тази задача.

⁽¹⁾ Осма директива 84/253/ЕИО на Съвета от 10 април 1984 г., приета на основание член 54, параграф 3, буква ж) от Договора, за одобряване на лицата, натоварени с извършването на задължителни проверки на счетоводни документи (ОВ L 126, 12.5.1984 г., стр. 20).

⁽²⁾ Директива 85/611/ЕИО на Съвета от 20 декември 1985 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) (ОВ L 375, 31.12.1985, стр. 3). Директива, последно изменена с Директива 2005/1/ЕО.

▼B

2. Добросъвестното оповестяване на информация пред компетентните власти от страна на лицата, упълномощени по смисъла на Директива 84/253/ЕИО, на всеки факт или решение, посочени в параграф 1, не представлява нарушение на никое ограничение върху оповестяването на информация, наложено по силата на договор или закона, подзаконова или административна разпоредба и не повлича никаква отговорност за такива лица.

Раздел 4

**Правомощия за налагане на санкции и
завеждане на дела в съда***Член 54*

Без да се засягат процедурите за отнемане на лиценз и разпоредбите на наказателното право, държавите-членки осигуряват на съответните компетентни власти възможността да прилагат или да налагат на кредитни институции или на тези, които на практика управляват дейността на кредитни институции, които нарушават законите, подзаконовите нормативни актове или административните разпоредби за надзора или за изпълнение на дейността им, наказания или мерки с оглед конкретното отстраняване на установените нарушения или причините за тези нарушения.

Член 55

Държавите-членки гарантират, че решенията, взети по отношение на дадена кредитна институция в съответствие със законовите, подзаконовите и административни разпоредби, приети съгласно настоящата директива, могат да бъдат отнесени към съда. Същото се отнася и за случаите, когато не е взето решение по искане за издаване на лиценз, която съдържа всичката изисквана информация в съответствие с действащите разпоредби, в срок от шест месеца след представянето ѝ.

ГЛАВА 2

Технически инструменти за разумен надзор

Раздел 1

Собствен капитал*Член 56*

Винаги, когато държава-членка установява със закон, подзаконов нормативен акт или по административен път разпоредба за изпълнение на законодателството на Общността относно банковия надзор върху действаща кредитна институция, която използва термина или цитира понятието „собствен капитал“, тя трябва да приведе този термин или понятие в съответствие с определението, дадено в членове от 57 до 61 и членове от 63 до 66.

Член 57

При спазване на ограниченията, посочени в член 66, неконсолидираният собствен капитал на кредитната институция включва следните позиции:

▼B

- а) капитала по смисъла на член 22 от Директива 86/635/ЕИО, доколкото същият е бил внесен, плюс сметките за премийни резерви, но без да се включват привилегированите акции с натрупващ се дивидент;
- б) резервите по смисъла на член 23 от Директива 86/635/ЕИО и печалбите и загубите, пренесени в резултат от прилагането на окончателна печалба или загуба;
- в) резервите за общи банкови рискове по смисъла на член 38 от Директива 86/635/ЕИО;
- г) преоценъчните резерви по смисъла на член 33 от Директива 78/660/ЕИО;
- д) корекциите по смисъла на член 37, параграф 2 от Директива 86/635/ЕИО;
- е) други позиции по смисъла на член 63;
- ж) ангажиментите на съдружниците на кредитните институции, структурирани като кооперации, и съвместните и отделните ангажименти на кредитополучателите на определени институции, организирани като фондове, посочени в член 64, параграф 1; и
- з) срочните привилегировани акции с натрупващ се дивидент и подчинен заеман капитал, посочени в член 64, параграф 3.

Следните позиции се изваждат в съответствие с член 66:

- и) собствените акции по балансовата им стойност, държани от кредитната институция;
- й) нематериалните активи по смисъла на член 4, параграф 9 („Активи“) от Директива 86/635/ЕИО;
- к) съществените загуби за текущата финансова година;
- л) участията в други кредитни и финансови институции, възлизащи на повече от 10 на сто от техния капитал;
- м) подчинените вземания и инструментите, посочени в член 63 и член 64, параграф 3, които кредитната институция държи по отношение на кредитни и финансови институции, в които притежава над 10 на сто от капитала, във всеки отделен случай;
- н) участията в други кредитни и финансови институции, възлизащи на повече от 10 на сто от техния капитал, подчинените вземания и инструментите, посочени в член 63 и член 64, параграф 3, които кредитната институция държи по отношение на кредитни и финансови институции, различни от посочените в букви л) и м), по отношение на общата сума на такива участия, подчинените вземания и инструментите, надхвърлящи 10 на сто от собствения капитал на тази кредитна институция, изчислени преди приспадането на позициите по букви от л) до п);

▼B

- о) дялови участия по смисъла на член 4, параграф 10, които кредитната институция държи в:
- i) застрахователни предприятия по смисъла на член 6 от Директива 73/239/ЕИО на Съвета ⁽¹⁾, член 4 от Директива 2002/83/ЕО ⁽²⁾ или член 1, буква б) от Директива 98/78/ЕО ⁽³⁾;
  - ii) презастрахователни предприятия по смисъла на член 1, буква в) от Директива 98/78/ЕО; или
  - iii) застрахователни холдингови компании по смисъла на член 1, буква и) от Директива 98/78/ЕО.
- п) всяка от следните позиции, които кредитната институция държи по отношение на предприятията, дефинирани в буква о), в които тя има дялово участие:
- i) инструментите, посочени в член 16, параграф 3 от Директива 73/239/ЕИО; и
  - ii) инструментите, посочени в член 27, параграф 3 от Директива 2002/83/ЕО;
- р) за кредитни институции, които изчисляват размера на рисково претеглените експозиции съгласно раздел 3, подраздел 2, сумите с отрицателен знак, получени от изчислението в приложение VII, част 1, точка 36, и сумата на очакваната загуба, изчислена в съответствие с приложение VII, част 1, точки 32 и 33; и
- с) стойността на експозицията за секюритизиращи позиции, които получават рисково тегло 1 250 % съгласно приложение IX, част 4, изчислено по указания там начин.

За целите на буква б) държавите-членки могат да позволят включване на междинни печалби, преди да е взето официалното решение, ако тези печалби са били потвърдени от лицата, отговорни за одитиране на сметките и ако е доказано по удовлетворителен за компетентните власти начин, че тази сума е била оценена в съответствие с принципите на Директива 86/635/ЕИО и в нея са отчетени предвидимите отчисления и дивиденди.

В случай че дадена кредитна институция е инициатор при секюритизация, нетните печалби, получени от капитализацията на бъдещи приходи от секюритизираните активи и осигуряващи кредитни подобрения за позициите в секюритизацията, се изключват от позицията, указана в буква б).

Член 58

Когато акциите в друга кредитна институция, финансова институция, застрахователно или презастрахователно предприятие или застрахователна холдингова компания се държат временно за целите на операция по финансово подпомагане за реорганизация и

⁽¹⁾ Първа директива 73/239/ЕИО на Съвета от 24 юли 1973 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно достъпа до и упражняването на пряка застрахователна дейност, различна от животозастраховане (ОВ L 228, 16.8.1973 г., стр. 3). Директива, последно изменена с Директива 2005/1/ЕО.

⁽²⁾ Директива 2002/83/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 ноември 2002 г. относно животозастраховането (ОВ L 345, 19.12.2002 г., стр. 1). Директива, последно изменена с Директива 2005/1/ЕО.

⁽³⁾ Директива 98/78/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 октомври 1998 г. относно допълнителен надзор върху застрахователни предприятия, които са част от застрахователна група (ОВ L 330, 5.12.1998 г., стр. 1). Директива, последно изменена с Директива 2005/1/ЕО.

▼B

спасяване на предприятието, компетентните власти могат да не спазят условията за намалението, упоменато в член 57, букви от л) до п).

Член 59

Като алтернатива на намалението на позициите, посочени в член 57, букви о) и п), държавите-членки могат да позволят на техните кредитни институции да прилагат *mutatis mutandis* методи 1, 2 или 3 от приложение I към Директива 2002/87/ЕО. Метод 1 (счетоводна консолидация) може да се прилага само ако компетентните власти са сигурни за нивото на цялостността на ръководството и вътрешния контрол, свързани с предприятията, които трябва да бъдат включени в обхвата на консолидация. Избраният метод трябва да се прилага последователно във времето.

Член 60

Държавите-членки могат да осигурят за изчислението на собствения капитал на самостоятелна основа кредитните институции, обект на надзор на консолидирана основа съгласно глава 4, раздел 1, или на допълнителен надзор съгласно Директива 2002/87/ЕО, да не изваждат позициите, посочени в член 57, букви от л) до п), които се държат в кредитни институции, финансови институции, застрахователни или презастрахователни предприятия или застрахователни холдингови компании, които са включени в обхвата на консолидирания или допълнителния надзор.

Това условие следва да се прилага за всички надзорни правила, хармонизирани чрез актове на Общността.

Член 61

Понятието за собствен капитал, определено в член 57, букви от а) до з), включва максималния брой позиции и суми. Използването на тези позиции и фиксирането на по-ниски тавани, както и приспадането на позиции, различни от изброените в член 57, букви от и) до р), следва да става по преценка на държавите-членки.

Позициите, посочени в член 57, букви от а) до д), трябва да са на разположение на кредитната институция за неограничено и незабавно ползване за покриване на рискове или загуби веднага след възникването им. От сумата трябва да се извадят всички предвидими данъчни отчисления към момента на нейното изчисляване или тя да е съответно коригирана, доколкото такива данъчни отчисления намаляват размера, до който тези позиции могат да се използват за покриване на рискове или загуби.

Член 62

Държавите-членки могат да докладват на Комисията за постигнатия напредък в унифицирането с оглед на формулиране на общо определение на собствен капитал. Въз основа на тези доклади Комисията следва, ако е подходящо, до 1 януари 2009 г. да представи предложение до Европейския парламент и до Съвета за изменение на настоящия раздел.

Член 63

1. Понятието за собствен капитал, използвано от дадена държава-членка, може да включва и други позиции, при условие

▼B

че независимо от техните правни или счетоводни наименования, те имат следните характеристики:

- а) те са свободно достъпни за кредитните институции за покриване на нормалните банкови рискове, когато все още не са идентифицирани приходите или капиталовите загуби;
- б) съществуването им се отчита във вътрешните счетоводни записи; и
- в) размерът им се определя от ръководството на кредитната институция, проверява се от независими одитори, оповестява се пред компетентните власти и се поставя под надзора на същите.

2. Като други позиции могат да се приемат и ценни книжа с неопределена дюрация и други инструменти, отговарящи на следните условия:

- а) да не могат да се изплащат по инициатива на приносителя или без предварителното съгласие на компетентната власт;
- б) дълговото споразумение трябва да предвижда възможността кредитната институция да отложи плащането на лихвата по дълга;
- в) вземанията на кредитора от кредитната институция трябва да са напълно подчинени на всички неподчинени кредитори;
- г) документите, регламентиращи емисията на ценните книжа, трябва да предвиждат дългът и неизплатените лихви да са такива, че да покриват загубите, като същевременно оставят кредитната институция в състояние да продължи да търгува; и
- д) да се вземат предвид само напълно внесени суми.

Към тях могат да се добавят привилегированите акции с натрупващ се дивидент, различни от посочените в член 57, буква з).

3. За кредитни институции, които изчисляват размера на рисково претеглените експозиции съгласно раздел 3, подраздел 2, сумите с положителен знак, получени от изчислението в приложение VII, част 1, точка 36, могат да бъдат приети до 0,6 % от размера на рисково претеглените експозиции, изчислени съгласно подраздел 2, като други позиции. За тези кредитни институции корекциите в стойността и провизиите, включени в изчислението, посочено в приложение VII, част 1, точка 36, както и корекциите в стойността и провизиите за експозициите, посочени в член 57, буква д), не могат да бъдат включени в друго перо на собствения капитал, освен тези в съответствие с настоящия параграф. За тези цели размерът на рисково претеглените експозиции не включва тези, изчислени по отношение на секюритизиращите позиции, които имат рисково тегло 1 250 %.

Член 64

1. Ангажиментите на съдружниците на кредитните институции, структурирани като кооперации, посочени в член 57, буква ж), включват непоискания за внасяне капитал заедно с правните ангажименти на съдружниците на тези кооперации за извършване на допълнителни невъзстановяеми разходи, в случай че кредитната институция понесе загуби, като в такъв случай трябва да е възможно тези плащания да се поискат незабавно.

Съвместните и отделните задължения на кредитополучателите в случай на кредитни институции, организирани под формата на фондове, се третираат по същия начин, както и предходните позиции.

▼B

Всички тези позиции могат да се включат в собствения капитал, доколкото могат да се считат за включени в собствения капитал на институции от тази категория съгласно националното право.

2. Държавите-членки не включват в собствения капитал на публични кредитни институции, гаранциите, които те или техните местни органи са дали на такива институции.

3. Държавите-членки или компетентните власти могат да включат в собствения капитал привилегированите акции с натрупващ се дивидент, посочени в член 57, буква з), и подчинения заемаен капитал, посочен в същата разпоредба, ако съществуват обвързващи споразумения, съгласно които в случай на несъстоятелност или ликвидация на кредитната институция те се нареждат след вземанията на всички други кредитори и не се изплащат, докато не се изплатят всички други задължения, дължими към тази дата.

Подчиненият заемаен капитал трябва да отговаря на следните допълнителни критерии:

- а) може да се взема предвид само напълно внесенят капитал;
- б) направените заеми трябва да имат първоначален срок до падеж най-малко пет години, след който те могат да се погасят;
- в) степента, в която те могат да се считат за собствен капитал, трябва постепенно да се намалява през последните пет години преди датата на погасяване; и
- г) заемното споразумение не трябва да включва клауза, която предвижда при конкретни обстоятелства, различни от ликвидацията на кредитната институция, дългът да става платим преди договорената дата на погасяване.

За целите на втора алинея, буква б) ако падежът на дълга не е фиксиран, той следва да бъде погасен само след петгодишно предизвестие, освен ако заемите не се считат повече за собствен капитал или след предварително съгласие на компетентните власти за предсрочното изплащане. Компетентните власти могат да дадат разрешение за предсрочно изплащане на такива заеми, при положение че искането е направено по инициатива на издателя и платежоспособността на въпросната кредитна институция не е засегната.

4. Кредитните институции не трябва да включват в собствените си капитал нито резервите от промяната в справедливата стойност, свързани с печалби или загуби от хеджиране на паричен поток по финансови инструменти, измервани по амортизирана стойност, нито каквито и да било печалби или загуби от техните пасиви, оценени по справедлива стойност, които се дължат на промени в собствената кредитна оценка на кредитните институции.

Член 65

1. Когато изчислението трябва да се прави на консолидирана основа, консолидираните суми, свързани с позициите по член 57, се използват в съответствие с правилата, изложени в глава 4, раздел 1. Освен това при изчисляване на собствения капитал следните позиции могат да се считат за консолидирани резерви, когато представляват кредитни („отрицателни“) позиции:

- а) всяко малцинствено участие по смисъла на член 21 от Директива 83/349/ЕИО, когато се използва методът на глобална интеграция;
- б) първата консолидационна разлика по смисъла на членове 19, 30 и 31 от Директива 83/349/ЕИО;

▼B

- в) разликите от превалутиране, включени в консолидираните резерви в съответствие с член 39, параграф 6 от Директива 86/635/ЕИО; и
- г) всяка разлика, която произтича от включването на определени дялови участия в съответствие с метода, предвиден в член 33 от Директива 83/349/ЕИО.
2. Когато позициите, посочени в параграф 1, букви от а) до г), са дебитни („положителни“) позиции, те трябва да се извадят при изчисляването на консолидирания собствен капитал.

Член 66

1. Позициите, посочени в член 57, букви от г) до з), подлежат на следните лимити:

- а) общата сума на позициите по букви от г) до з) не може да превишава максималната стойност от 100 % от позициите по буква а) плюс букви б) и в) минус букви от и) до к); и
- б) общата сума на позициите по букви от ж) до з) не може да превишава максималната стойност от 50 % от позициите по буква а) плюс букви б) и в) минус букви от и) до к).

2. Общата стойност на позициите по член 57, букви от л) до р) се изважда наполовина от общата стойност на позициите по букви от а) до в) минус букви от и) до к), и наполовина от общия размер на позициите по член 57, букви от г) до з), след прилагането на лимитите, предвидени в параграф 1 от настоящия член. Доколкото тази половина от общата стойност на позициите от л) до р) надвишава общата стойност на позициите в член 57, букви от г) до з), превишението следва да се приспадне от общата стойност на позициите в член 57, букви от а) до в) минус букви от и) до к). Позициите в член 57, буква р) не трябва да се изваждат, ако са включени в изчисленията на размера на рисково претеглените експозиции за целите на член 75, както е указано в приложение IX, част 4.

3. За целите на раздели 5 и 6 разпоредбите, предвидени в настоящия раздел, се тълкуват, без да се вземат предвид позициите, посочени в член 57, букви р) и с) и член 63, параграф 3.

4. Компетентните власти могат да разрешават на кредитните институции да превишават лимита, предвиден в параграф 1, при временни и изключителни обстоятелства.

Член 67

Спазването на условията, предвидени в настоящия раздел, трябва да се доказва по начин, удовлетворяващ компетентните власти.

Раздел 2

Разпоредби за рисковете

Подраздел 1

Ниво на прилагане

Член 68

1. Кредитните институции следва да изпълняват задълженията, предвидени в членове 22 и 75 и в раздел 5, на индивидуална основа.
2. Всяка кредитна институция, която не е нито дъщерно предприятие в държавата-членка, в която е учредена и в която над нея се упражнява надзор, нито предприятие майка, и всяка кредитна институция, която не е включена в консолидацията съгласно член 73, следва да изпълнява задълженията, предвидени в членове 120 и 123, на индивидуална основа.
3. Всяка кредитна институция, която не е нито предприятие майка, нито дъщерно предприятие, и всяка кредитна институция, която не е включена в консолидацията съгласно член 73, следва да изпълнява задълженията, предвидени в глава 5, на индивидуална основа.

Член 69

1. Държавите-членки могат да изберат да не прилагат член 68, параграф 1 спрямо което и да било дъщерно предприятие на дадена кредитна институция, когато както дъщерното дружество, така и кредитната институция са обект на лиценз и надзор от страна на съответната държава-членка и дъщерното дружество е включено в консолидирания надзор на кредитната институция, която е предприятието майка, като са удовлетворени всички от изброените по-долу условия, за да се осигури адекватно разпределение на собствения капитал между предприятието майка и дъщерните предприятия:
  - а) липсват настоящи или прогнозни съществени практически или правни пречки за бърз трансфер на собствен капитал или за изплащане на задължения от страна на неговото предприятие майка;
  - б) предприятието майка удовлетворява компетентните власти по отношение на разумното управление на дъщерното предприятие и със съгласието компетентните власти е декларирало, че гарантира ангажиментите, поети от дъщерното предприятие, или рисковете в дъщерните предприятия са свързани с пренебрежимо малки;
  - в) процедурите за оценка, измерване и контрол на риска на предприятието майка обхващат дъщерното дружество; и
  - г) предприятието майка държи повече от 50 % от акциите с право на глас в капитала на дъщерното предприятие и/или има право да назначава или отзовава мнозинството от членовете на управителния орган на дъщерното дружество, разгледано в член 11.
2. Държавата-членка може да упражни опцията, предвидена в параграф 1, когато предприятието майка е финансово холдингово дружество, учредено в една и съща държава-членка с кредитната институция, при положение че то подлежи на същия надзор като този, упражняван над кредитните институции, и по-специално съблюдава стандартите, предвидени в член 71, параграф 1.

▼B

3. Държавите-членки могат да изберат да не прилагат член 68, параграф 1 спрямо предприятие майка на дадена кредитна институция в държава-членка, когато кредитната институция е предмет на лицензиране и надзор от страна на съответната държава-членка и е включена в надзора на консолидирана основа и са удовлетворени всички от изброените по-долу условия, за да се осигури адекватно разпределение на собствения капитал между предприятието майка и дъщерните предприятия:

- а) липсват настоящи или прогнозни съществени практически или правни пречки за бърз трансфер на собствен капитал или за изплащане на задължения на кредитната институция майка в държавата-членка; и
- б) процедурите за оценка, измерване и контрол на риска, имащи отношение към консолидирания надзор, обхващат кредитната институция майка в държава-членка.

Компетентната власт, която прилага настоящия параграф, следва да информира компетентните власти на всички останали държави-членки.

4. При спазване на общото приложение на член 144, компетентната власт на държава-членка, упражняващ преценката, предвидена в параграф 3, следва да оповести публично по начина, указан в член 144:

- а) критериите, прилагани от него, за да определи, че няма настоящи или прогнозни съществени практически или правни пречки за бърз трансфер на собствен капитал или за изплащане на задължения;
- б) броя на кредитните институции, които са предприятия майки и които се възползват от упражняването на преценката, предвидена в параграф 3, и броя на тези, които включват дъщерни предприятия в трета страна; и
- в) на съвкупна база за държавата-членка:
  - i) общия размер на собствения капитал на консолидирана основа на кредитната институция майка в държава-членка, която се възползва от упражняването на преценката, предвидена в параграф 3, който се държи в дъщерни предприятия в трета страна;
  - ii) процентът от общия собствен капитал на консолидирана основа на кредитните институции майки в държава-членка, която се възползва от упражняването на преценката, предвидена в параграф 3, представляван от собствен капитал, който се държи в дъщерни предприятия в трета страна; и
  - iii) процентът на общия минимален собствен капитал, изискван по член 75 на консолидирана основа за кредитни институции майки в държава-членка, която се възползва от упражняването на преценката, предвидена в параграф 3, представляван от собствен капитал, който се държи в дъщерни предприятия в трета страна.

Член 70

1. При спазване на параграфи от 2 до 4 от настоящия член компетентните власти могат да разрешат, след преценка на всеки отделен случай, на кредитни институции майки в дадена държава-членка да включват в изчислението на техните изисквания съгласно член 68, параграф 1 дъщерни предприятия от Общността, които отговарят на условията, предвидени в член 69, параграф 1, букви в) и г), и чиито съществени експозиции или съществени задължения са спрямо тази кредитната институция майка.

▼B

2. Третирането в параграф 1 се разрешава само когато кредитната институция майка демонстрира напълно пред компетентните власти обстоятелствата и договореностите, включително правните договорености, по силата, на които липсват съществени или правни пречки и не се предвиждат такива, за незабавния трансфер на собствен капитал или погасяване на задължения, когато се дължат от дъщерното предприятие на неговото предприятие майка.

3. Когато компетентната власт упражни преценката, предвидена в параграф 1, той следва периодично да информира, но не по-рядко от веднъж годишно, компетентните власти на всички останали държави-членки за използването на параграф 1 и за обстоятелствата и договореностите, посочени в параграф 2. Когато дъщерното предприятие е в трета страна, компетентните власти следва да предоставят същата информация и на компетентните власти на тази трета страна.

4. При спазване на общата приложимост на член 144 компетентната власт, който упражнява преценката, предвидена в параграф 1, следва да оповести публично по начина, указан в член 144:

- a) критериите, прилагани от него, за да определи, че няма настоящи или прогнозни съществени практически или правни пречки за бърз трансфер на собствен капитал или за изплащане на задължения;
- б) броя на кредитните институции майки, които се възползват от упражняването на преценката, предвидена в параграф 1 и броя на тези, които включват дъщерни предприятия в трета страна; и
- в) на съвкупна база за държавата-членка:
  - i) общия размер на собствения капитал на кредитната институция майка, която се възползва от упражняването на преценката, предвидена в параграф 1, който се държи в дъщерни предприятия в трета страна;
  - ii) процентът от общия собствен капитал на кредитните институции майки, които се възползват от упражняването на преценката, предвидена в параграф 1, представляван от собствен капитал, който се държи в дъщерни предприятия в трета страна; и
  - iii) процентът на общия минимален собствен капитал, изискван по член 75, за кредитни институции майки, които се възползват от преценката, предвидена в параграф 1, представляващ собствения капитал, който се държи в дъщерни предприятия в трета страна.

Член 71

1. Без да се засягат членове от 68 до 70 кредитните институции майки в дадена държава-членка следва да изпълняват, в степената и по начина, описани в член 133, задълженията, предвидени в членове 75, 120, 123 и раздел 5, на консолидирана основа.

2. При спазване на членове от 68 до 70, кредитните институции, които се контролират от финансово холдингово дружество майка в дадена държава-членка следва да изпълняват, в степената и по начина, описани в член 133, задълженията, изложени в членове 75, 120, 123 и раздел 5, на база на консолидираната основа на това финансово холдингово дружество.

Когато в дадена държава-членка повече от една кредитна институция се контролира от финансово холдингово дружество майка, първа алинея се прилага само спрямо кредитната

институция, спрямо която се прилага консолидиран надзор в съответствие с членове 125 и 126.

Член 72

1. Кредитните институции майки от Европейския съюз (ЕС) следва да изпълняват задълженията, предвидени в глава 5, на консолидирана основа.

Значимите дъщерни предприятия на кредитните институции майки от Европейския съюз следва да оповестяват информацията, указана в приложение XII, част 1, точка 5, на индивидуална или подконсолидирана база.

2. Кредитните институции, контролирани от финансово холдингово дружество майка от ЕС, следва да изпълняват задълженията, предвидени в глава 5, на база консолидираната основа на това финансово холдингово дружество.

Значимите дъщерни дружества на финансовите холдингови дружества майки от Европейския съюз следва да оповестяват информацията, указана в приложение XII, част 1, точка 5, на индивидуална или подконсолидирана база.

3. Компетентните власти, които отговарят за упражняването на консолидиран надзор съгласно членове 125 и 126, могат да вземат решение да не прилагат изцяло или частично параграфи 1 и 2 спрямо кредитните институции, които са включени в сравнимо оповестяване, предоставяно в консолидиран вид от предприятие майка, учредено в трета страна.

Член 73

1. Държавите-членки или компетентните власти, които отговарят за упражняването на надзор на консолидирана основа съгласно членове 125 и 126, могат да решат в следните случаи, че кредитна институция, финансова институция или предприятие за спомагателни услуги, които са дъщерни предприятия или в които се държи дялово участие, да не се включват при консолидация:

- а) когато въпросните предприятия се намират в трета държава, където има законови пречки по отношение на трансфера на необходимата информация;
- б) когато по мнението на компетентните власти въпросното предприятие е от нищожно значение само по отношение на целите на наблюдение над кредитните институции и в случай че балансовото число на въпросното предприятие е по-малко от по-малката от следните две суми:
  - i) 10 милиона EUR, или
  - ii) 1 % от балансовото число на предприятието майка или предприятието, което притежава дяловото участие,
- в) когато по мнението на компетентните власти, които отговаря за упражняване надзора на консолидирана основа, консолидацията на финансовите активи на въпросното предприятие би била неподходяща или подвеждаща, доколкото са засегнати целите на надзора на съответните кредитни институции.

Ако в случаите, посочени в първа алинея, буква б), няколко предприятия покриват горните критерии, те трябва въпреки това да бъдат включени в консолидацията, когато колективно не са от нищожно значение по отношение на определените цели.

2. Компетентните власти следва да изискват от дъщерните кредитни институции да прилагат изискванията, предвидени в

▼B

членове 75, 120, 123 и раздел 5, на подконсолидирана база, ако тези кредитни институции или предприятието майка, когато то е финансово холдингово дружество, притежават кредитна институция или финансова институция, или дружество за управление на активи, определени в член 2, параграф 5 от Директива 2002/87/ЕО, като дъщерно предприятие в трета страна или имат участие в такова предприятие.

3. Компетентните власти следва да изискват от предприятията майки и дъщерните предприятия, предмет на настоящата директива, да изпълняват задълженията, предвидени в член 22, на консолидирана или подконсолидирана база, да осигуряват последователност и добра интеграция на своите правила и мерки, процеси и механизми и възможност за предоставяне на всякакви данни и информация за надзорни цели.

Подраздел 2**Изчисляване на изискванията***Член 74*

1. С изключение на случаите, в които е предвидено друго, оценката на активите и на задбалансовите позиции се извършва в съответствие със счетоводната рамка, към която следва да се придържа кредитната институция съгласно Регламент (ЕО) № 1606/2002 и Директива 86/635/ЕИО.

2. Независимо от изискванията, предвидени в членове от 68 до 72, изчисленията за проверка на съблюдаването от страна на кредитните институции на задълженията, предвидени в член 75, следва да се правят не по-малко от два пъти годишно.

Кредитните институции следва да представят на компетентните власти резултатите и всички необходими данни по компонентите.

Подраздел 3**Минимален размер на собствения капитал***Член 75*

Без да се засягат разпоредбите на член 136, държавите-членки следва да изискват от кредитните институции да предоставят собствен капитал, който във всеки момент да превишава или да е равен на сумата от следните капиталови изисквания:

- а) за кредитен риск и риск от разсейване по отношение на цялостната им дейност, с изключение на дейността им, свързана с търговския портфейл и неликвидните активи, ако те се приспадат от собствения им капитал съгласно член 13, параграф 2, буква г) от Директива 2006/49/ЕО, 8 % от общата стойност на рисково претеглените им експозиции, изчислени в съответствие с раздел 3;
- б) по отношение на дейността им във връзка с търговския портфейл, за позиционен риск, за сетълмент риск и риск от контрагента и дотолкова, доколкото е позволено да се превишават лимитите, предвидени в членове от 111 до 117 за големи експозиции, превишаващи тези лимити, капиталовите изисквания, определени в съответствие с член 18 и глава V, раздел 4 от Директива 2006/49/ЕО;
- в) по отношение на цялостната им дейност, за валутен и стоков риск, капиталовите изисквания, определени в съответствие с член 18 от Директива 2006/49/ЕО; и

▼B

- г) по отношение на цялостната им дейност, за операционен риск, капиталовите изисквания, определени в съответствие с раздел 4.

Раздел 3

Минимални капиталови изисквания за кредитен риск*Член 76*

Кредитните институции следва да прилагат или стандартизирания подход, предвиден в членове от 78 до 83, или, ако им е разрешено от компетентните власти в съответствие с член 84, вътрешнорейтинговия подход, предвиден в членове от 84 до 89, при изчисляване на рисково претеглените експозиции за целите на член 75, буква а).

Член 77

За целите на настоящия раздел „експозиция“ означава актив или задбалансова позиция.

Подраздел 1

Стандартизиран подход*Член 78*

1. При спазване на параграф 2 стойността на експозицията на дадена позиция от активите следва да бъде нейната балансова стойност, а стойността на експозицията на дадена задбалансова позиция, посочена в приложение II, следва да бъде следният процент от нейната стойност: 100 %, ако е позиция с висок риск, 50 %, ако е позиция със среден риск, 20 %, ако е позиция със среден/нисък риск, 0 %, ако е позиция с нисък риск. Задбалансовите позиции, посочени в първото изречение от настоящия параграф, се разпределят в рискови категории, както е посочено в приложение II. В случай че дадена кредитна институция използва разширения метод за финансово обезпечение в съответствие с приложение VIII, част 3, при който дадена експозиция приема формата на ценни книжа или стоки, продадени, заложили или предоставени в заем чрез репо сделка или чрез сделка за предоставяне или получаване в заем на ценни книжа или стоки, и маржин заемни сделки, стойността на експозицията се увеличава с корекцията за променливост, приложима спрямо такива ценни книжа или стоки така, както е предписано в приложение VIII, част 3, точки от 34 до 59.

2. Стойността на експозицията за даден дериватен инструмент, посочен в приложение IV, се определя в съответствие с приложение III, като се отчитат ефектите от договорите за новация и други споразумения за нетиране, взети предвид за целите на тези методи в съответствие с приложение III. Стойността на експозицията за репо сделките, сделките за предоставяне или получаване в заем на ценни книжа или стоки, трансакциите с удължен сетълмент и маржин заемните сделки може да бъде определена в съответствие с приложение III или приложение VIII.

3. Когато експозицията е предмет на обезпечена кредитна защита, стойността на експозицията, приложима спрямо тази позиция, може да бъде променена в съответствие с подраздел 3.

▼B

4. Независимо от разпоредбите на параграф 2, стойността на експозицията към кредитен риск, както е определена от компетентните власти, по сделки с централен контрагент, се определя в съответствие с приложение III, част 2, точка 6, при условие че експозициите на този централен контрагент спрямо всички негови контрагенти са напълно обезпечени на ежедневна база.

Член 79

1. Всяка експозиция се разпределя в един от следните класове експозиции:

- а) вземания или условни вземания към централни правителства или централни банки;
- б) вземания или условни вземания към регионални или местни власти;
- в) вземания или условни вземания към административни органи и нетърговски предприятия;
- г) вземания или условни вземания към международни банки за развитие;
- д) вземания или условни вземания към международни организации;
- е) вземания или условни вземания към институции;
- ж) вземания или условни вземания към търговски предприятия;
- з) вземания на дребно или условни вземания на дребно;
- и) вземания или условни вземания, обезпечени с недвижим имот;
- й) просрочени позиции;
- к) позиции, принадлежащи към регулаторни категории с повишен риск;
- л) вземания под формата на покрити облигации;
- м) позиции в секюритизация;
- н) краткосрочни вземания към институции и търговски предприятия;
- о) вземания под формата на предприятия за колективно инвестиране (CIU); или
- п) други позиции.

2. За да може да бъде отнесена към класа експозиции на дребно, посочен в параграф 1, буква з), дадена експозиция следва да отговаря на следните условия:

- а) експозицията следва да е или към физическо/и лице/а, или към малко или средно предприятие;
- б) експозицията трябва да бъде част от значителен брой експозиции със сходни характеристики, така че рисковете, свързани с такова кредитиране, да бъдат значително редуцирани;
и
- в) общият размер, дължим на кредитната институция и на всяко предприятие майка и на дъщерните му дружества, включително всички просрочени експозиции, от страна на клиента длъжник или на групата от свързани клиенти, но като се изключват вземания или условни вземания, обезпечени със залог под формата на жилищен недвижим имот, не трябва, доколкото е известно на кредитната институция, да превишава 1 милион EUR. Кредитната институция следва да направи разумни стъпки да получи тази информация.

▼B

Ценните книжа не могат да бъдат включвани в класа експозиции на дребно.

3. Настоящата стойност на минималните плащания по лизингови схеми на дребно отговаря на изискването за включване в класа експозиции на дребно.

Член 80

1. За да се изчисли сумата на рисково претеглените експозиции, следва да се приложат рискови тегла спрямо всички експозиции, освен ако не са приспаднати от собствения капитал в съответствие с разпоредбите на приложение VI, част 1. Прилагането на рискови тегла се основава на класа експозиции, към който е отнесена съответната експозиция и на нейното кредитно качество, в степента, указана в приложение VI, част 1. Кредитното качество може да бъде определяно чрез препратка към кредитните оценки на агенциите за външна кредитна оценка (АВКО) в съответствие с разпоредбите на членове от 81 до 83, или кредитните оценки на агенциите за експортно застраховане, описани в приложение VI, част 1.

2. За целите на прилагането на рискови тегла, както е упоменато в параграф 1, стойността на експозицията се умножава по рисковото тегло, което е указано или определено в съответствие с настоящия подраздел.

3. За целите на изчисляването на размера на рисково претеглените експозиции за експозиции към институции, държавите-членки решават дали да приложат метода, основан на кредитното качество на централното правителство за юрисдикцията, в която работи кредитната институция, или метода, основан на кредитното качество на институцията контрагент, в съответствие с приложение VI.

4. Независимо от параграф 1, когато дадена експозиция подлежи на кредитна защита, рисковото тегло, приложимо спрямо тази позиция, може да бъде изменяно в съответствие с подраздел 3.

5. Размерите на рисково претеглените секюритизирани експозиции се изчисляват в съответствие с подраздел 4.

6. За експозиции, за които изчислението на рисково претеглените им размери не е уредено по друг начин в настоящия подраздел, се определя рисковото тегло 100 %.

7. С изключение на експозициите, пораждащи задължения под формата на позициите, посочени в член 57, букви от а) до з), компетентните власти могат да освободят от изискванията, посочени в параграф 1 от настоящия член, експозициите на дадена кредитна институция към контрагент, който е предприятие майка, негово дъщерно предприятие или дъщерно предприятие на неговото предприятие майка, или предприятие, свързано по начина, посочен в член 12, параграф 1 от Директива 83/349/ЕИО, при положение че са изпълнени следните условия:

- а) контрагентът е институция или финансово холдингово дружество, финансова институция, дружество за управление на активи или предприятие за спомагателни услуги, при условие че са изпълнени съответните изисквания за разумен надзор;
- б) контрагентът е обект на същата пълна консолидация, както кредитната институция;
- в) контрагентът подлежи на същите процедури за оценка, измерване и контрол на риска, както кредитната институция;
- г) контрагентът е регистриран в същата държава-членка, както кредитната институция; и

▼B

д) не съществува настояща или прогнозна съществена или юридическа пречка за бърз трансфер на собствен капитал или за изплащане на задължения от страна на контрагента към кредитната институция.

В такъв случай се прилага рисково тегло 0 %.

8. С изключение на експозициите, пораждащи задължения под формата на позициите, посочени в член 57, букви от а) до з), компетентните власти могат да освободят от изискванията, посочени в параграф 1 от настоящия член, експозициите към контрагенти, които са членове на една и съща институционална защитна схема с кредитиращата кредитна институция, при условие че са изпълнени следните условия:

- а) изискванията, изложени в параграф 7, букви а), г) и д);
- б) кредитната институция и контрагентът са сключили договорно или правно споразумение за задължения, което защитава тези институции и по-специално осигурява тяхната ликвидност и платежоспособност за избягване на несъстоятелност, когато това стане необходимо (посочено по-долу като институционална защитна схема);
- в) споразуменията гарантират, че институционалната защитна схема ще може да даде необходимата подкрепа по нейния ангажимент от предварително заделени за нея средства;
- г) институционалната защитна схема разполага с подходящи и системи със стабилни правила за наблюдение и класификация на риска (което осигурява пълен преглед на рисковото състояние на всичките отделни членове и на институционалната защитна схема като цяло) със съответните възможности за оказване на влияние; тези системи следва да наблюдават по подходящ начин експозициите в несъстоятелност в съответствие с приложение VII, част 4, точка 44;
- д) институционална защитна схема провежда свой собствен преглед на риска, който се предоставя на отделните членове;
- е) институционалната защитна схема изготвя и публикува веднъж годишно консолидиран доклад, обхващащ баланса и отчета за приходите и разходите, доклад за финансовото състояние и доклад за риска, във връзка с институционалната защитна схема като цяло или доклад, обхващащ обобщен баланс, обобщен отчет за приходите и разходите, доклад за финансовото състояние и доклад за риска, във връзка с институционалната защитна схема като цяло;
- ж) членовете на институционалната защитна схема са задължени да дават предизвестие от най-малко 24 месеца, ако желаят да прекратят споразуменията;
- з) многократното използване на елементи, приемливи за изчисляването на собствен капитал („многократен ливъридж“), както и неподходящото създаване на собствен капитал между членовете на институционалната защитна схема следва да бъдат премахнати;
- и) институционалната защитна схема се базира на членството на широк кръг от кредитни институции с преобладаващо еднотипен профил на дейността; и
- й) адекватността на системите, посочени в буква г), се одобрява и контролира периодически от съответните компетентни власти.

В такъв случай се прилага рисково тегло 0 %.

Член 81

1. Може да се използва външна кредитна оценка, за да се определи рисковото тегло на дадена експозиция в съответствие с член 80, само ако предоставилата я агенция за външна кредитна оценка (АВКО) е призната от компетентните власти като приемлива за тези цели (наричана по-долу за целите на настоящия подраздел „приемлива агенция за външна“ кредитна оценка (АВКО)).
2. Компетентните власти признават дадена агенция за външна кредитна оценка (АВКО) за приемлива за целите на член 80 само ако са се уверили, че нейната методика за оценка съответства на изискванията за обективност, независимост, постоянен преглед и прозрачност и че получените кредитни оценки отговарят на изискванията за достоверност и прозрачност. За тези цели компетентните власти следва да вземат предвид техническите критерии, изложени в приложение VI, част 2.
3. Ако дадена агенция за външна кредитна оценка (АВКО) бъде призната за приемлива от компетентните власти на дадена държава-членка, компетентните власти на други държави-членки могат да признаят тази агенция за външна кредитна оценка (АВКО) за приемлива, без да извършват свой собствен процес на оценка.
4. Компетентните власти публично оповестяват разяснения относно процеса на признаване и списък с приемливите агенции за външна кредитна оценка (АВКО).

Член 82

1. Компетентните власти определят, като вземат предвид техническите критерии, представени в приложение VI, част 2, към кои от степените, свързани с кредитното качество и изложени в част 1 от посоченото приложение, следва да се отнасят съответните кредитни оценки на дадена приемлива агенция за външна кредитна оценка (АВКО). Това определяне следва да бъде обективно и последователно.
2. Когато компетентните власти на дадена държава-членка са извършили определяне съгласно параграф 1, компетентните власти на други държави-членки могат да признаят това определяне, без да осъществяват свой собствен процес на определяне.

Член 83

1. Използването на кредитни оценки на агенция за външна кредитна оценка (АВКО) за изчисляване на размера на рисковото претеглените експозиции на дадена кредитна институция следва да бъде последователно и в съответствие с приложение VI, част 3.
2. Кредитните институции не могат да се използват избирателно.
3. Кредитните институции са длъжни да използват заявени кредитни оценки. Все пак с разрешение на съответния компетентен орган те могат да използват незаявиени кредитни оценки.

Подраздел 2

Вътрешнорейтингов подход

Член 84

1. В съответствие с настоящия подраздел компетентните власти могат да разрешат на кредитните институции да изчисляват размера

▼B

на рисково претеглените експозиции като използват вътрешнорейтинговия подход (IRB Approach). За всяка кредитна институция се изисква изрично разрешение.

2. Разрешение се дава само ако компетентната власт се е уверила, че системите на кредитната институция за управление и рейтингуване на експозициите, обект на кредитен риск, са надеждни и цялостно прилагани и по-специално, че отговарят на следните стандарти в съответствие с приложение VII, част 4:

- a) рейтинговите системи на кредитната институция осигуряват съдържателна оценка на длъжника и на характеристиките на трансакциите, съдържателна диференциация на риска и точни и последователни количествени оценки на риска;
- б) вътрешните рейтинги и оценките на неизпълнението и загубата, които се използват при изчисляване на капиталовите изисквания и свързаните с тях системи и процеси, играят съществена роля в процеса на управление на риска и на вземането на решения, както и при одобрението на кредитите, вътрешното разпределение на капитала и осъществяването на функциите по корпоративно управление на кредитната институция;
- в) кредитната институция има звено за контрол на кредитния риск, отговарящо за нейната рейтингова система, което има надлежната независимост и върху което не се оказва неправомерен натиск;
- г) кредитната институция събира и съхранява всички необходими данни за ефективно подпомагане на нейния процес на измерване и управление на кредитния риск; и
- д) кредитната институция документира своите рейтингови системи, обосновката за тяхното проектиране и утвърждава системите си за рейтингуване.

Когато кредитна институция майка или финансова институция от държава-членка и техните дъщерни предприятия използват вътрешнорейтинговия подход на обща база, компетентните власти могат да позволят минималните изисквания от приложение VII, част 4 да бъдат изпълнени от предприятието майка и неговите дъщерни предприятия, разглеждани заедно.

3. Кредитна институция, кандидатстваща за използване на вътрешнорейтинговия подход трябва да покаже, че за въпросните вътрешнорейтингови класове експозиции тя е използвала рейтинговите системи в съответствие с минималните изисквания, изложени в приложение VII, част 4, за целите на измерването и вътрешното управление на риска в продължение най-малко на три години преди да придобие правоспособност за използване на вътрешнорейтинговия подход.

4. Кредитна институция, кандидатстваща за използване на собствени оценки за загуба при неизпълнение (LGD) и/или конверсионни коефициенти, трябва да покаже, че е извършвала оценки и е прилагала собствени оценки за загуба при неизпълнение и/или конверсионни коефициенти по начин, съответстващ като цяло на минималните изисквания за използване на собствени оценки на тези параметри, изложени в приложение VII, част 4 в продължение най-малко на три години преди да придобие правоспособност за използване на собствени оценки за процентите загуба при неизпълнение и/или конверсионните коефициенти.

5. Ако дадена кредитна институция престане да изпълнява изискванията, изложени в настоящия подраздел, тя трябва или да представи на компетентния орган план за своевременно възстановяване на съответствието, или да покаже, че ефектът от несъответствието е несъществен.

▼B

6. Когато се планира използване на вътрешнорейтинговия подход от кредитна институция майка от ЕС и нейните дъщерни предприятия, или финансово холдингово дружество майка от ЕС и неговите дъщерни предприятия, компетентните власти за различните юридически лица си сътрудничат тясно така, както е предвидено в членове от 129 до 132.

Член 85

1. Без да се засяга член 89, кредитните институции и всяко предприятие майка и неговите дъщерни предприятия трябва да прилагат вътрешнорейтинговия подход за всички експозиции.

При условие че има одобрение от страна на компетентните власти, прилагането може да се въвежда последователно за различните класове експозиции, посочени в член 86, в рамките на една и съща структурна единица, в различни структурни единици в една и съща група, или в случаите на използване на собствени оценки за процентите загуба при неизпълнение и/или конверсионни коефициенти — за изчислението на рискови тегла за експозиции към търговски предприятия, институции и централни правителства и централни банки.

В случая с класа експозиции на дребно, упоменат в член 86, прилагането може да се въвежда последователно за категориите експозиции, на които съответстват различните корелационни коефициенти в приложение VII, част 1, точки от 10 до 13.

2. Прилагането, посочено в параграф 1, следва да се осъществява в разумни срокове, съгласувани с компетентните власти. Въвеждането се осъществява, при условие че се съблюдават строги условия, определени от компетентните власти. Тези условия следва да се разработят така, че да се гарантира, че гъвкавостта, предвидена в параграф 1, няма да се използва изборително с цел постигане на минимални капиталови изисквания по отношение на тези класове експозиции или стопански звена, на които тепърва им предстои включване във вътрешнорейтинговия подход или в използването на собствени оценки за процента загуба при неизпълнение и конверсионни коефициенти.

3. Кредитните институции, които използват вътрешнорейтинговия подход за който и да било клас експозиции, трябва същевременно да използват вътрешнорейтинговия подход за класа капиталови експозиции.

4. При спазване на параграфи от 1 до 3 от настоящия член и член 89, кредитните институции, които са получили разрешение съгласно член 84 за използване на вътрешнорейтинговия подход, не трябва да се връщат към използването на подраздел 1 за изчислението на размера на рисково претеглените експозиции, освен ако не покажат, че за това има основателна причина и при условие че са получили одобрение от компетентните власти.

5. При спазване на параграфи 1 и 2 от настоящия член и член 89, кредитните институции, които са получили разрешение съгласно член 87, параграф 9 за използване на собствени оценки за процента загуба при неизпълнение и конверсионните коефициенти, не трябва да се връщат към използването на стойностите на загубата при неизпълнение и конверсионните коефициенти, посочени в член 87, параграф 8, освен ако не покажат, че за това има основателна причина и при условие че са получили одобрение от компетентните власти.

Член 86

1. Всяка експозиция се разпределя в един от следните класове експозиции:
  - а) вземания или условни вземания към централни правителства и централни банки;
  - б) вземания или условни вземания към институции;
  - в) вземания или условни вземания към търговски предприятия;
  - г) вземания на дребно или условни вземания на дребно;
  - д) капиталови вземания;
  - е) позиции в секюритизация; или
  - ж) други активи, които нямат характер на кредитни вземания.
2. Следните експозиции следва да се третираат като експозиции към централни правителства и централни банки:
  - а) експозиции към регионални правителства, местни власти или предприятия от публичния сектор, които се третираат като експозиции към централни правителства съгласно подраздел 1; и
  - б) експозиции към международни банки за развитие и международни организации, които привличат рисково тегло 0 % съгласно подраздел 1.
3. Следните експозиции следва да се третираат като експозиции към институции:
  - а) експозиции към регионални правителства и местни власти, които не се третираат като експозиции към централни правителства съгласно подраздел 1;
  - б) експозиции към предприятия от публичния сектор, които се третираат като експозиции към институции съгласно подраздел 1; и
  - в) експозиции към международни банки за развитие, които не получават рисково тегло 0 % съгласно подраздел 1.
4. За да могат да бъдат отнесени към класа на експозициите на дребно, посочен в параграф 1, буква г), експозициите трябва да отговарят на следните критерии:
  - а) да бъдат към физическо лице или лица, или към малко или средно предприятие, при условие че във втория случай общият размер, дължим на кредитната институция и на всяко предприятие майка и на дъщерните му предприятия, включително просрочени експозиции, от страна на клиента длъжник или на група от свързани клиенти, с изключение на вземания или условни вземания, обезпечени със залог от жилищни недвижими имоти, доколкото е известно на кредитната институция, която трябва да е предприела разумни стъпки за потвърждаване на тези обстоятелства, не превишава 1 милион EUR;
  - б) да се третираат от кредитната институция последователно във времето и по еднакъв начин при управлението на нейните рискове;
  - в) да не се управляват индивидуално по начин, сравним с този за експозициите в класа на експозициите към търговски предприятия; и
  - г) всяка от тях представлява част от значителен брой експозиции, управлявани по еднакъв начин.

▼B

Настоящата стойност на минималните плащания по лизингови схеми на дребно отговаря на изискването за включване в класа на експозициите на дребно.

5. Следните експозиции следва да се класифицират като експозиции в капиталови вземания:

- а) недългови експозиции, представляващи подчинено остатъчно вземане към активите или приходите на емитента; и
- б) дългови експозиции, чиято икономическа същност е сходна на тази на експозициите, указани в буква а).

6. В рамките на класа на експозициите към търговски предприятия кредитните институции следва да обособят клас експозиции „специализирано кредитиране“, които притежават следните характеристики:

- а) експозицията е към образувание, специално създаден за финансиране и/или експлоатация на материални активи;
- б) съгласно договорните клаузи на кредитора се предоставя значителен контрол над активите и над доходите, които те генерират; и
- в) основният източник за погасяване на задължението е доходът, генериран от активите, които се финансират, а не независимият капацитет на по-широкообхватно търговско предприятие.

7. Всяко кредитно задължение, което не е отнесено към класовете експозиции, посочени в параграф 1, букви а), б) и от г) до е), се отнася към класа на експозициите, указан в буква в) от посочения параграф.

8. Класът на експозициите, посочен в параграф 1, буква ж), включва остатъчната стойност на отдадената под наем собственост, освен ако не е включена в лизинговата експозиция, както е определено в приложение VII, част 3, точка 4.

9. Методиката, използвана от кредитната институция за отнасянето на експозиции към различни класове експозиции, следва да бъде подходяща и последователна във времето.

Член 87

1. Размерът на рисково претеглените експозиции за кредитен риск за експозициите, принадлежащи към някой от класовете експозиции, упоменати член 86, параграф 1, букви от а) до д) или буква ж), се изчислява в съответствие с приложение VII, част 1, точки от 1 до 27, освен ако не са приспаднати от собствения капитал.

2. Размерите на рисково претеглените експозиции за риск от разсейване за закупени вземания, се изчисляват в съответствие с приложение VII, част 1, точка 28. Когато дадена кредитна институция има пълно право на регрес по отношение на закупени вземания за риск от неизпълнение и за риск от разсейване към продавача на закупените вземания, не е необходимо да се прилагат разпоредбите на членове 87 и 88 по отношение на закупените вземания. Вместо това експозицията може да се третира като обезпечена със залог експозиция.

3. Изчислението на размера на рисково претеглените експозиции за кредитен риск и за риск от разсейване се основава на съответните параметри, свързани с въпросната експозиция. Те включват вероятност от неизпълнение (PD), загуба при неизпълнение (LGD), падеж (M) и рисково претеглен размер на експозицията. Вероятността от неизпълнение и загубата при неизпълнение могат да се разглеждат поотделно или съвместно в съответствие с приложение VII, част 2.

▼B

4. Независимо от параграф 3, изчислението на размера на рисково претеглените експозиции за кредитен риск за всички експозиции, принадлежащи към класа експозиции, упоменати в член 86, параграф 1, буква д), се изчислява в съответствие с приложение VII, част 1, точки от 17 до 26, при условие че е получено одобрение от компетентните власти. Компетентните власти следва да разрешават на кредитната институция да използва подхода, изложен в приложение VII, част 1, точки 25 и 26, ако кредитната институция отговаря на минималните изисквания, изложени в приложение VII, част 4, точки от 115 до 123.

5. Независимо от параграф 3, изчисляването на размера на рисково претеглените експозиции за кредитен риск за класа експозиции „специализирано кредитиране“ може да бъде извършено в съответствие с приложение VII, част 1, точка 6. Компетентните власти издават указания как кредитните институции следва да присъждат рискови тегла на класа експозиции „специализирано кредитиране“ съгласно приложение VII, част 1, точка 6 и одобряват методиките за определяне на тегла от кредитните институции.

6. За експозиции, принадлежащи към класовете експозиции, упоменати в член 86, параграф 1, букви от а) до г), кредитните институции следва да представят свои собствени приблизителни оценки на вероятности от неизпълнение в съответствие с член 84 и приложение VII, част 4.

7. За експозиции, принадлежащи към класовете експозиции, упоменати в член 86, параграф 1, буква г), кредитните институции следва да представят свои собствени приблизителни оценки на загубата при неизпълнение и конверсионни коефициенти в съответствие с член 84 и приложение VII, част 4.

8. За експозиции, принадлежащи към класовете експозиции, упоменати в член 86, параграф 1, букви от а) до в), кредитните институции следва да прилагат стойностите на загубата при неизпълнение, изложени в приложение VII, част 2, точка 8, и конверсионните коефициенти, определени в приложение VII, част 3, точка 9, букви от а) до г).

9. Независимо от параграф 8, за всички експозиции, принадлежащи към класовете експозиции, посочени в член 86, параграф 1, букви от а) до в), компетентните власти могат да разрешат на кредитните институции да използват собствени оценки на параметъра загуба при неизпълнение и конверсионни коефициенти в съответствие с член 84 и приложение VII, част 4.

10. Размерите на рисково претеглените експозиции за секюритизирани експозиции и за експозиции, принадлежащи към класовете експозиции, посочени в член 86, параграф 1, буква е) се изчисляват в съответствие с подраздел 4.

11. Когато експозициите под формата на фонд за колективни инвестиции (CIU) отговарят на критериите, изложени в приложение VI, част 1, точки 77 и 78 и кредитната институция е осведомена за всички базисни експозиции на фонда за колективни инвестиции, кредитната институция следва да използва тези базисни експозиции, за да изчисли размера на рисково претеглените експозиции и размера на очакваните загуби, в съответствие с методите, изложени в настоящия подраздел.

Когато кредитната институция не отговаря на условията за използване на методите, изложени в настоящия подраздел, размерът на рисково претеглените експозиции и размерът на очакваните загуби се изчисляват в съответствие със следните подходи:

а) за експозиции, принадлежащи към класовете експозиции, упоменати в член 86, параграф 1, буква д), подходът, изложен в приложение VII, част 1, точки от 19 до 21. Ако за тези цели

▼B

кредитната институция не е в състояние да направи разграничение между непублични капиталови вземания, борсови капиталови инструменти и други капиталови инструменти, тя следва да третира съответните експозиции като други капиталови експозиции;

б) за всички други базисни експозиции — подходът, изложен в подраздел 1, при условие че се внесат следните изменения:

- i) експозициите се отнасят към съответния клас експозиции и им се присъжда рисковото тегло на равнището на качеството на кредитите, непосредствено над равнището на качеството на кредитите, което би било определено за експозицията в обичайния случай; и
- ii) на експозициите, отнесени към по-високите равнища на качеството на кредитите, на които в обичайния случай би било определено рисково тегло 150 %, се определя рисково тегло 200 %.

12. Когато експозициите към фондове за колективни инвестиции не отговарят на критериите, изложени в приложение VI, част 1, точки 77 и 78, или кредитната институция не е осведомена за всички базисни експозиции на фондове за колективни инвестиции, кредитната институция следва да разгледа положението в дълбочина, като достигне до базисните експозиции и да изчисли размерите на рисково претеглените експозиции и размерите на очакваната загуба в съответствие с подхода, изложен в приложение VII, част 1, точки от 19 до 21. Ако за тези цели кредитната институция не е в състояние да направи разграничение между частни капиталови експозиции, капиталови експозиции, търгувани на борса, и други капиталови експозиции, тя следва да третира съответните експозиции като други капиталови експозиции. За тези цели експозициите, които не се отнасят до собствения капитал, са отнасят към един от класовете (частен собствен капитал, собствен капитал, търгуван на борса, или друг собствен капитал), изложени в приложение VII, част 1, точка 19, а неизвестните експозиции се отнасят към класа друг собствен капитал.

Като алтернатива на описания по-горе метод кредитните институции могат да изчисляват сами или да разчитат на трета страна за изчисляването и отчитането на средните размери на рисково претеглените експозиции, основани на базисните експозиции на фондове за колективни инвестиции и изчислени в съответствие със следните подходи, при положение че верността на изчисленията и отчетите е адекватно осигурена:

а) за експозиции, принадлежащи към класа експозиции, упоменат в член 8б, параграф 1, буква д), подходът, изложен в приложение VII, част 1, точки от 19 до 21. Ако за тези цели кредитната институция не е в състояние да направи разграничение между частни капиталови експозиции, капиталови експозиции, търгувани на борса, и други капиталови експозиции, тя следва да третира експозициите като други капиталови експозиции; или

б) за всички други базисни експозиции — подходът, изложен в подраздел 1, при условие че се внесат следните изменения:

- i) експозициите се отнасят към съответния клас експозиции и им се определя рисковото тегло с една степен по-неблагоприятно от рисковото тегло, което тези експозиции биха получили, ако се третират като преки позиции в базисните активи; и
- ii) на експозициите, отнесени към по-високите степени на кредитно качество, на които в обичайния случай би било дадено рисково тегло 150 %, се определя рисково тегло 200 %.

Член 88

1. Размерите на очакваните загуби за експозиции, принадлежащи към някой от класовете експозиции, упоменати в член 86, параграф 1, букви от а) до д), се изчисляват в съответствие с методите, изложени в приложение VII, част 1, точки от 29 до 35.
2. Изчислението на размерите на очакваните загуби в съответствие с приложение VII, част 1, точки от 29 до 35 се основава на същите входящи данни за вероятност от неизпълнение, загуба при неизпълнение и рисково претегления размер на всяка експозиция, които се използват за изчислението на рисково претеглените размери на експозициите в съответствие с член 87. За експозициите, които са в неизпълнение, когато кредитните институции използват собствени оценки на зададен процент на загуба при неизпълнение, очакваните загуби (EL) са най-точната оценка, която кредитната институция може да даде на очаквани загуби (EL_{BE}) за експозиция в неизпълнение, съгласно приложение VII, част 4, точка 80.
3. Размерите на очакваната загуба за секюритизираните експозиции се изчислява в съответствие с подраздел 4.
4. Размерът на очакваната загуба за експозиции, принадлежащи към класа експозиции, посочени в член 86, параграф 1, буква ж), е нула.
5. Размерите на очакваната загуба за риск от разсейване за закупени вземания се изчисляват в съответствие с приложение VII, част 1, точка 35.
6. Размерите на очакваната загуба за експозициите, посочени в член 87, параграфи 11 и 12, се изчисляват в съответствие с приложение VII, част 1, точки от 29 до 35.

Член 89

1. При условие че е получено одобрение от компетентните власти, кредитните институции, на които е разрешено да използват вътрешнорейтинговия подход при изчислението на размера на рисково претеглените експозиции и размерите на очакваната загуба за един или повече класове експозиции, могат да прилагат подраздел 1 за следните елементи:
  - а) класът експозиции, посочен в член 86, параграф 1, буква а), когато броят на контрагентите, към които кредитната институция има съществени позиции е ограничен и за кредитната институция би било прекомерно натоварващо да въвежда рейтингова система за тези контрагенти;
  - б) класът експозиции, посочен в член 86, параграф 1, буква б), когато броят на контрагентите, към които кредитната институция има съществени позиции, е ограничен и за кредитната институция би било прекомерно натоварващо да въвежда рейтингова система за тези контрагенти;
  - в) експозициите, поемани от несъществени по размер на дейността звена, както и класове експозиции, които са несъществени по размер и рисков профил;
  - г) експозициите към централните правителства на държавите-членки по седалище и на техните регионални власти, местни власти и административни органи, при положение че:
    - и) няма разлика по отношение на риска между експозициите на това централно правителство и на другите експозиции, поради специфични публични правила и мерки;

▼B

- ii) на експозициите към централното правителство се определя 0 % рисково тегло съгласно подраздел 1;
- д) експозициите на дадена кредитна институция към контрагент, който е нейно предприятие майка, нейно дъщерно предприятие или дъщерно предприятие на нейното предприятие майка, при положение че контрагентът е институция или финансово холдингово дружество, финансова институция, дружество за управление на активи или предприятие за допълнителни услуги, при условие че са изпълнени съответните надзорни изисквания, или предприятие, свързано с взаимоотношение по смисъла на член 12, параграф 1 от Директива 83/349/ЕИО, и експозиции между кредитни институции, които отговарят на изискванията, изложени в член 80, параграф 8;
- е) капиталови експозиции към субекти, чиито кредитни задължения им дават право на нулево рисково тегло съгласно подраздел 1 (включително онези публично спонсорирани субекти, при които може да се приложи нулево тегло);
- ж) капиталови експозиции, настъпили по силата на законодателно уредени програми за стимулиране развитието на конкретни сектори от икономиката, които предоставят на кредитната институция значителни субсидии за инвестиране и включват някаква форма на държавен надзор и ограничения относно инвестирането на собствения капитал. Това изключение е ограничено до обща стойност в размер на 10 % от първоначалния собствен капитал плюс допълнителния собствен капитал.
- з) експозициите, идентифицирани в приложение VI, част 1, точка 40, отговарящи на условията, указани там; или
- и) държавни и държавно презастраховани гаранции в съответствие с приложение VIII, част 2, точка 19.

Настоящият параграф не възпрепятства компетентните власти на други държави-членки да разрешават прилагането на нормите на подраздел 1 за експозиции, свързани със собствен капитал, за които е било разрешено такова третиране в други държави-членки.

2. За целите на параграф 1 класът на експозициите, свързани със собствения капитал на дадена кредитна институция, се счита за съществен, ако тяхната агрегирана стойност, без капиталовите експозиции, поети по силата на законодателно уредени програми, упоменати в параграф 1, буква ж), превишава като средна стойност за предходната година 10 % от собствения капитал на кредитната институция. Ако броят на тези експозиции, свързани със собствения капитал, е по-малък от 10 отделни актива, този праг е 5 % от собствения капитал на кредитната институция.

Подраздел 3

Редуциране на кредитния риск

Член 90

За целите на настоящия подраздел „кредитираща кредитна институция“ означава кредитна институция, която притежава въпросната експозиция, независимо от това дали тя произтича от кредит, или не.

Член 91

Кредитните институции, които използват стандартизирания подход съгласно членове от 78 до 83 или вътрешнорейтинговия подход съгласно членове от 84 до 89, но не използват собствени оценки

▼B

за загуба при неизпълнение и конверсионни коефициенти съгласно членове 87 и 88, могат да признават редуциране на кредитния риск в съответствие с настоящия подраздел при изчислението на размера на рисково претеглените експозиции, за целите на член 75, буква а), или като съответните размери на очакваната загуба, за целите на изчислението, упоменато в член 57, буква р) и член 63, параграф 3.

Член 92

1. Използваната техника за предоставяне на кредитна защита, заедно с предприеманите действия и стъпки и процедурите и политиките, въведени от кредитиращата кредитна институция, следва да бъдат такива, че да доведат до правила и мерки за кредитна защита, които са в голяма степен ефективни и приложими във всички относими юрисдикции.

2. Кредитиращата кредитна институция трябва да предприеме всички подходящи стъпки, за да осигури ефективността на правилата и мерките за кредитна защита и за да се справи със свързаните с нея кредитни рискове.

3. В случаите на обезпечена кредитна защита, за да отговарят на критериите за признаване, активите, на които се разчита, трябва да бъдат достатъчно ликвидни и тяхната стойност трябва да бъде достатъчно стабилна във времето, за да се осигури съответната определеност относно постигнатата кредитна защита, като се има предвид подхода, използван за изчисление размера на рисково претеглените експозиции и разрешената степен на признаване. Приемливостта се ограничава до активите, изложени в приложение VIII, част 1.

4. В случаите на обезпечена кредитна защита, кредитиращата кредитна институция има право да ликвидира или да задържи, своевременно, активите, от които произтича защитата, в случай на неизпълнение, неплатежоспособност или несъстоятелност на длъжника - или друго кредитно събитие, изложено в документацията по транзакцията - и когато е приложимо, на попечителя, държател на обезпечението. Не трябва да съществува необоснована степен на корелационна зависимост между стойността на активите, на които се разчита за осигуряване на защита и кредитното качество на длъжника.

5. В случаите на кредитна защита с гаранции, за да отговаря на критериите за признаване, страната, предоставяща защитата, следва да бъде достатъчно надеждна, а договорът за защита да бъде в изпълним в съответната юрисдикция, за да се осигури съответната определеност относно постигнатата кредитна защита, като се има предвид подхода, използван за изчисление размера на рисково претеглените експозиции и разрешената степен на признаване. Приемливостта се ограничава до субектите, осигуряващи обезпечението и видовете договори за обезпечение, изложени в приложение VIII, част 1.

6. Следва да се съблюдават минималните изисквания, изложени в приложение VIII, част 2.

Член 93

1. Когато са изпълнени изискванията по член 92, изчислението на размера на рисково претеглените експозиции и ако е удачно, на размера на очакваната загуба, може да бъде променяно в съответствие с приложение VIII, части от 3 до 6.

2. Някоя експозиция, по отношение на която е получено редуциране на кредитния риск, не може да генерира по-голям рисково претеглен размер или размер на очаквана загуба, освен иначе

▼B

идентична експозиция, по отношение на която няма редуциране на кредитния риск.

3. Когато кредитната защита съгласно членове от 78 до 83 или членове от 84 до 89, в зависимост от случая, вече е взета предвид в рисково претегления размер на експозицията, изчислението на кредитната защита не се признава допълнително съгласно настоящия подраздел.

Подраздел 4**Секюритизация***Член 94*

Когато дадена кредитна институция използва стандартизирания подход, изложен в членове от 78 до 83, за изчисляване на размера на рисково претеглените експозиции за класа експозиции, към който биха били отнесени секюритизираните експозиции съгласно член 79, тя следва да изчисли размера на рисково претеглената експозиция за дадена позиция от секюритизацията в съответствие с приложение IX, част 4, точки от 1 до 36.

Във всички други случаи тя следва да изчислява размера на рисково претеглената експозиция в съответствие с приложение IX, част 4, точки от 1 до 5 и от 37 до 76.

Член 95

1. Когато е прехвърлен значителен кредитен риск, свързан със секюритизирани експозиции от кредитната институция инициатор в съответствие с условията на приложение IX, част 2, тази кредитната институция може:

- а) в случай на традиционна секюритизация да изключи от своите изчисления за размера на рисково претеглените експозиции и ако е удачно, от размерите на очакваната загуба, експозициите, които е секюритизирала; и
- б) в случай на синтетична секюритизация, да изчисли размера на рисково претеглените експозиции и ако е удачно, размерите на очакваната загуба, по отношение на секюритизираните експозиции в съответствие с приложение IX, част 2.

2. Когато се прилага параграф 1, кредитната институция инициатор изчислява размерите на рисково претеглените експозиции, предписани в приложение IX, за позициите, които тя може да държи в секюритизационната схема.

Когато кредитната институция инициатор не е прехвърлила значителен кредитен риск в съответствие с параграф 1, не е необходимо да изчислява размерът на рисково претеглените експозиции за позициите, които тя би могла да притежава във въпросната секюритизационна схема.

Член 96

1. За да се изчисли размерът на рисково претеглена стойност на секюритизираща позиция, спрямо стойността на експозицията на позицията се прилагат рискови тегла в съответствие с приложение IX въз основа на кредитното качество на позицията, което може да се определи чрез препратка към кредитна оценка на агенция за външна кредитна оценка (АВКО) или в противен случай, както е посочено в приложение IX.

▼B

2. Когато има експозиция към различни трансше в дадена секюритизационна схема, експозицията към всеки транс се счита за отделна секюритизираща позиция. Счита се, че субектите, предоставящи кредитна защита, държат позиции в секюритизационната схема. Позициите в секюритизационната схема включват експозиции към секюритизация, произтичаща от лихвени и валутни дериватни договори.
3. Когато дадена секюритизираща позиция е предмет на кредитна защита с гаранции или обезпечения, рисковото тегло, което следва да бъде приложено спрямо тази позиция, може да бъде изменено в съответствие с членове от 90 до 93, които следва да се тълкуват във връзка с приложение IX.
4. При спазването на член 57, буква с) и член 66, параграф 2, размерът на рисково претеглената експозиция се включва в общата стойност на рисково претеглените размери на експозициите на кредитната институция за целите на член 75, буква а).

Член 97

1. Дадена кредитна оценка на агенция за външна кредитна оценка може да бъде използвана за определяне на рисковото тегло на дадена секюритизираща позиция в съответствие с член 96, само ако агенцията за външна кредитна оценка е призната от компетентните власти като приемлива — наричана по-долу „приемлива агенция за външна кредитна оценка“.
2. Компетентните власти признават дадена агенция за външна кредитна оценка за приемлива за целите на параграф 1, само ако са се уверили, че тя съблюдава изискванията, изложени в член 81, като вземат предвид техническите критерии, изложени в приложение VI, част 2, и че тя е демонстрирала способност в областта на секюритизацията, свидетелство за което може да бъде подчертано добро приемане на пазара.
3. Ако дадена агенция за външна кредитна оценка бъде призната за приемлива от компетентните власти на дадена държава-членка за целите на параграф 1, компетентните власти на други държави-членки могат да признаят тази агенция за външна кредитна оценка за приемлива за тези цели, без да осъществяват свой собствен процес на оценка.
4. Компетентните власти оповестяват публично разяснение за процеса на признаване и списък с приемливите агенции за външна кредитна оценка.
5. За да бъде използвана за целите на параграф 1, дадена кредитна оценка на приемлива агенция за външна кредитна оценка следва да съответства на принципите за достоверност и прозрачност, изложени в приложение IX, част 3.

Член 98

1. За целите на прилагане на рискови тегла спрямо секюритизиращите позиции компетентните власти определят с кои от стъпките, свързани с кредитното качество на кредитите и изложени в приложение IX, следва да се асоциират съответните кредитни оценки на дадена приемлива агенция за външна кредитна оценка. Това определяне следва да бъде обективно и последователно.
2. Когато компетентните власти на дадена държава-членка са извършили определяне съгласно параграф 1, компетентните власти на други държави-членки могат да признаят това определяне, без да осъществяват свой собствен процес на определяне.

Член 99

Използването на кредитни оценки на агенция за външна кредитна оценка за изчисляване на размерите на рисково претеглените експозиции на дадена кредитна институция съгласно член 96 следва да бъде последователно и в съответствие с приложение IX, част 3. Кредитните оценки не могат да се използват селективно.

Член 100

1. При наличие на секюритизация на револвиращи експозиции, за които е приложена клауза за предварителна амортизация, кредитната институция инициатор или кредитната институция спонсор изчислява, в съответствие с приложение IX, допълнителен рисково претеглен размер на експозиция във връзка с вероятността нивата на кредитния риск, на който е изложена, да нараснат след прилагането на клаузата за предварителна амортизация.

2. За тези цели „револвираща експозиция“ е експозиция, при която неувоените от клиентите остатъци могат да варират в зависимост техните решения за теглене и погасяване на кредита в рамките на договорен лимит, а клаузата за предварителна амортизация е договорна клауза, която изисква при настъпването на определени събития позициите на инвеститорите да бъдат погасени преди първоначално обявения падеж на емитираните ценни книжа.

Член 101

1. Дадена кредитна институция инициатор, която по отношение на дадена секюритизация е приложила член 95 при изчисляването на размерите на рисково претеглените експозиции, или кредитна институция спонсор не може, с оглед на намаляване на потенциалните или реални загуби на инвеститорите, да осигурява подкрепа на секюритизацията, която излиза извън договорните ѝ задължения.

2. Ако дадена кредитна институция инициатор или кредитна институция спонсор не се съобрази с параграф 1 по отношение на дадена секюритизация, компетентният орган следва да изиска от нея най-малкото да държи капитал за покриване на всички секюритизирани експозиции така, сякаш те не са секюритизирани. Кредитната институция оповестява публично, че е предоставила непряка подкрепа, както и въздействието върху регулаторния капитал във връзка с това действие.

Раздел 4

Минимален задължителен собствен капитал за операционен риск

Член 102

1. Компетентните власти трябва да изискват от кредитните институции да държат собствени финансови средства за покриване на операционен риск в съответствие с подходите, изложени в членове 103, 104 и 105.

2. Без да се засяга параграф 4, кредитните институции, които използват подхода, изложен в член 104, не могат да се връщат и да използват подхода, изложен в член 103, освен ако не покажат, че за това има основателна причина и при условие че са получили одобрение от компетентните власти.

▼B

3. Без да се засяга параграф 4, кредитните институции, които използват подхода, изложен в член 105, не могат да се връщат и да използват подходите, изложени в член 103 или член 104, освен ако не покажат, че за това има основателна причина и при условие че са получили одобрение от компетентните власти.
4. Компетентните власти могат да позволят на кредитните институции да използват комбинация от подходи в съответствие с приложение X, част 4.

Член 103

Капиталовото изискване за операционен риск съгласно подхода на базисния индикатор е определен процент от съответния индикатор в съответствие с параметрите, изложени в приложение X, част 1.

Член 104

1. При стандартизирания подход кредитните институции разделят своята дейност на няколко направления, както е посочено в приложение X, част 2.
2. За всяко направление на дейността кредитните институции следва да изчисляват капиталово изискване за операционен риск като определен процент от съответния индикатор, в съответствие с параметрите, изложени в приложение X, част 2.
3. За някои направления на дейността компетентните власти могат при определени условия да издават разрешение на дадена кредитната институция да използва алтернативен подходящ индикатор за определяне на своето капиталово изискване за операционен риск, както е изложено в приложение X, част 2, точки от 5 до 11.
4. Капиталовото изискване за операционен риск съгласно стандартизирания подход е сумата от капиталовите изисквания за операционен риск за всички отделни направления на дейността.
5. Параметрите за стандартизирания подход са представени в приложение X, част 2.
6. За да получат право да използват стандартизирания подход, кредитните институции следва да отговарят на критериите, изложени в приложение X, част 2.

Член 105

1. Кредитните институции могат да използват усъвършенствани подходи за измерване, основани на техни собствени системи за измерване на операционния риск, при положение че компетентната власт изрично одобри използването на съответните модели за изчисление на изискването за собствен капитал.
2. Кредитните институции трябва да убедят своите компетентни власти, че отговарят на критериите за правоспособност, изложени в приложение X, част 3.
3. Когато се планира използването на усъвършенстван подход за измерване от страна на кредитна институция майка от ЕС и нейните дъщерни предприятия или от дъщерните предприятия на финансово холдингово дружество майка от ЕС, компетентните власти на различните юридически лица следва да си сътрудничат тясно, както е предвидено в членове от 129 до 132. Прилагането включва елементите, изброени в приложение X, част 3.
4. Когато дадена кредитна институция майка от ЕС и нейните дъщерни предприятия или дъщерните предприятия на финансово

▼B

холдингово дружество майка от ЕС използват Усъвършенстван подход за измерване на единна основа, компетентните власти могат да разрешат критериите за приемливост, изложени в приложение X, част 3, да се удовлетворяват от дружеството майка и от неговите дъщерни предприятия, разглеждани заедно.

Раздел 5

Големи експозиции*Член 106*

1. За целите на настоящия раздел „експозиции“ означава всеки актив или задбалансова позиция, отнасящи се до раздел 3, подраздел 1, без да се прилагат рисковите тегла или степените на риск, предвидени там.

Експозициите, произтичащи от позиции, отнасящи се до приложение IV, следва да се изчисляват в съответствие с един от методите, изложени в приложение III. За целите на настоящия раздел се прилага също приложение III, част 2, точка 2.

Всички елементи, изцяло покрити от собствен капитал, могат със съгласието на компетентните власти да бъдат изключени от определянето на експозиции, при положение че този собствен капитал не е включен в собствения капитал на кредитната институция за целите на член 75 или при изчисляване на другите съотношения за мониторинг, предвидени в настоящата директива или в други актове на Общността.

2. Експозициите не следва да се включват в следните случаи:

- а) в случай на транзакции във валута, експозиции, понесени в нормалния ход на сетълмент през 48-те часа, следващи плащането; или
- б) в случай на транзакции за покупка или продажба на ценни книжа, експозиции, понесени в нормалния ход на сетълмент през петте работни дни, следващи плащането или доставката на ценните книжа, което от двете е по-рано.

Член 107

За целите на прилагане на настоящия раздел терминът „кредитна институция“ покрива следното:

- а) кредитна институция, включваща нейните клонове в трети държави; и
- б) всяко частно или държавно предприятие, включително клоновете му, което отговаря на дефиницията за „кредитна институция“ и което е лицензирано в трета държава.

Член 108

Експозиция на кредитна институция към клиент или група от свързани клиенти следва да се счита за голяма експозиция, когато нейната стойност е равна на 10 % от собствения капитал на кредитната институция.

Член 109

Компетентните власти трябва да изискват от всяка кредитна институция да има ефективни административни и счетоводни

▼B

процедури и адекватни механизми за вътрешен контрол с оглед откриване и отчитане на всички големи експозиции и последващите промени в тях, както е определено и се изисква от настоящата директива и с оглед наблюдение на тези експозиции в контекста на политиката на всяка кредитна институция по отношение на експозициите.

Член 110

1. Кредитната институция следва да отчита всяка голяма експозиция пред компетентните власти.

Държавите-членки следва да осигурят тази отчетност да става по тяхна преценка в съответствие с един от следните два метода:

- а) отчитане на всички големи експозиции поне веднъж годишно, комбинирано с отчитане през годината на всяка нова голяма експозиция и на всяко увеличение в съществуващите големи експозиции с поне 20 % по отношение на предходни съобщения; или
- б) отчитане на всички големи експозиции поне четири пъти през годината.

2. С изключение на случаи на кредитни институции, разчитащи на член 114 за признаването на обезпечения при изчисляване стойността на експозиции за целите на член 111, параграфи 1, 2 и 3, експозициите, изключени съгласно член 113, параграф 3, букви от а) до г) и от е) до з), не следва да се отчитат, както е предвидено в параграф 1 и честотата на отчетност, предвидена в параграф 1, буква б) от настоящия член, може да бъде намалена на два пъти годишно за експозициите, посочени в член 113, параграф 3, букви д) и и) и членове 115 и 116.

Когато кредитна институция се позовава на настоящия параграф, тя трябва да пази записи за основанията напред за поне една година след освободеното събитие, така че компетентните власти да могат да решат дали е оправдано.

3. Държавите-членки могат да изискват кредитните институции да анализират експозициите си към издатели на обезпечение за евентуални концентрирани експозиции и когато е уместно, да предприемат действия или да докладват всякакви значителни констатации на своите компетентни власти.

Член 111

1. Кредитната институция не може да поема експозиция към клиент или към група от свързани клиенти, чиято стойност надвишава 25 % от собствения ѝ капитал.

2. Когато този клиент или група от свързани клиенти е предприятие майка или дъщерно предприятие на кредитната институция и/или едно или повече дъщерни предприятия на това предприятие майка, предвиденият в параграф 1 процент се намалява до 20 процента. Държавите-членки могат обаче да освободят експозициите, поети към такива клиенти, от 20-процентния лимит, ако е предвидено специално наблюдение на тези експозиции посредством други мерки или процедури. Те уведомяват Комисията и Европейския банков комитет за същността на тези мерки или процедури.

3. Кредитната институция не може да поема големи експозиции, чиято обща стойност надвишава 800 % от собствения ѝ капитал.

4. Кредитната институция трябва постоянно да спазва лимитите, определени в параграфи 1, 2 и 3, за нейните експозиции. Ако в изключителен случай експозициите надвишат тези лимити, този

▼B

факт трябва незабавно да се докладва на компетентните власти, които могат, когато обстоятелствата го изискват, да определят на кредитната институция срок за спазване на лимитите.

Член 112

1. За целите на членове от 113 до 117 терминът „гаранция“ включва кредитни деривати, признати съгласно членове от 90 до 93, различни от дългови ценни книжа обвързани със заеми (CLN).
2. Без да се засяга параграф 3, когато съгласно членове от 113 до 117 може да бъде разрешено признаването на кредитна защита с обезпечения и гаранции, за такова признаване се изисква съблюдаване на изискванията за приемливост и други минимални изисквания, изложени в членове от 90 до 93 за целите на изчисляването на размера на рисково претеглените експозиции съгласно членове от 78 до 83.
3. Когато дадена кредитна институция се позовава на член 114, параграф 2, признаването на кредитната защита се извършва, при условие че са изпълнени съответните изисквания съгласно членове от 84 до 89.

Член 113

1. Държавите-членки могат да наложат лимити, по-строги от тези, предвидени в член 111.
2. Държавите-членки могат напълно или частично да освободят експозициите, поети от кредитна институция към нейното предприятие майка, към други дъщерни предприятия на това предприятие майка или към нейни собствени дъщерни предприятия, от прилагането на член 111, параграфи 1, 2 и 3, доколкото тези институции са обхванати от консолидиращия надзор, на който самата кредитна институция подлежи в съответствие с настоящата директива или с равностойни стандарти, действащи в трета страна.
3. Държавите-членки могат напълно или частично да освободят от прилагането на член 111 следните експозиции:
  - а) позициите активи, които представляват вземания към централни правителства или централни банки, които при липса на обезпечение биха получили 0 % рисково тегло съгласно членове от 78 до 83;
  - б) позициите активи, които представляват вземания към международни организации или международни банки за развитие, които при липса на обезпечение биха получили 0 % рисково тегло съгласно членове от 78 до 83;
  - в) позициите активи, които представляват вземания, изрично гарантирани от централни правителства, централни банки, международни организации или международни банки за развитие, при които при необезпечени вземания към образуванието, което предоставя гаранцията, би било дадено 0 % рисково тегло съгласно членове от 78 до 83;
  - г) други експозиции, поети или гарантирани от централни правителства, централни банки, международни организации, международни банки за развитие или субекти от публичния сектор, при които при необезпечени вземания към субекта, към който се отнася експозицията, или от когото тя се гарантира, биха получили 0 % рисково тегло съгласно членове от 78 до 83;
  - д) позициите активи, представляващи вземания и други експозиции към централни правителства или централни банки, неспоменати в буква а) по-горе, които са деноминирани и където е

▼B

- приложимо, финансирани в националните валути на кредитополучателите;
- е) позициите активи и други експозиции, обезпечени по удовлетворяващ компетентните власти начин със залог под формата на дългови ценни книжа, емитирани от централни правителства или централни банки, международни организации, международни банки за развитие или регионални правителства, местни власти, или субекти от публичния сектор на държави-членки, които ценни книжа представляват вземания към техните емитенти, които биха получили рисково тегло 0 % съгласно членове от 78 до 83;
  - ж) позициите активи и други експозиции, обезпечени по удовлетворяващ компетентните власти начин със залог под формата на парични депозити в кредитиращата институция или в кредитна институция, която е институция майка или дъщерно предприятие на кредитиращата институция;
  - з) позициите активи и други експозиции, обезпечени по удовлетворяващ компетентните власти начин със залог под формата депозитни сертификати, издадени от кредитиращата институция или от кредитна институция, която е предприятие майка или дъщерно предприятие на кредитиращата институция, и са заложен в някоя от тях;
  - и) позициите активи, които представляват вземания, и други експозиции към институции с падеж до една година включително, но невключени в собствения капитал на тези институции;
  - й) позициите активи, които представлява вземания, и други експозиции към институции, които не са кредитни институции, но които отговарят на условията по приложение VI, част I, точка 85, чийто падеж е до една година и са обезпечени в съответствие със същата точка;
  - к) търговските менителници и други подобни менителници с падеж до една година включително, които носят подписите на други кредитни институции;
  - л) покрити облигации, които са обхванати от разпоредбите на приложение VI, част I, точки от 68 до 70;
  - м) до последваща координация съгласуване дяловите участия в застрахователни компании, посочени в член 122, параграф 1, до 40 % от собствения капитал на кредитната институция, която придобива такова дялово участие;
  - н) позициите активи, представляващи вземания от регионални или централни кредитни институции, с които кредитиращата кредитна институция е свързана в мрежа в съответствие със законови или нормативни разпоредби и които съгласно тези разпоредби отговарят за паричните клирингови операции в рамките на мрежата;
  - о) експозициите, които са обезпечени по удовлетворяващ компетентните власти начин със залог под формата ценни книжа, различни от споменатите в буква е);
  - п) заемите, които са обезпечени по удовлетворяващ компетентните власти начин с ипотеки върху недвижими имоти или с акции във финландски жилищностроителни дружества, действащи по силата на финландския Закон за жилищностроителните дружества от 1991 г. или последващо еквивалентно законодателство, и със сделки за отдаване под наем, при които наемодателят си запазва пълното право на собственост върху наетия жилищен имот дотогава, докато наемателят не се възползва от възможността си за закупуване, но във всички случаи до 50 % от стойността на съответния жилищен имот;

▼B

p) следните, когато те биха получили рисково тегло 50 % съгласно членове от 78 до 83 и само до 50 % от стойността на съответния имот:

- i) експозиции, обезпечени с ипотечи върху офиси или други помещения с търговско предназначение или с дялове във финландски жилищностроителни дружества, действащи в съответствие с финландския Закон за жилищностроителните дружества от 1991 г. или последващи еквивалентни законодателни актове относно офиси или други помещения с търговско предназначение; и
- ii) експозиции, свързани с лизинг на имоти и отнасящи се до офиси или други помещения с търговско предназначение;

За целите на ii), до 31 декември 2011 г. компетентните власти на всяка държава-членка могат да разрешават на кредитни институции да признават 100 % от стойността на съответната собственост. В края на този период това третиране следва да бъде подложено на преглед. Държавите-членки следва да информират Комисията за начина, по който използват това преференциално третиране.

- c) 50 % от среднорисковите или нискорисковите задбалансови позиции, посочени в приложение П;
- t) със съгласието на компетентните власти, други гаранции, които са различни от кредитните гаранции, предвидени са в закон или правилник и се дават на членовете на взаимоспомагателни дружества, които имат статут на кредитни институции, като подлежат на 20-процентно претегляне на стойността им; и
- у) нискорисковите задбалансови позиции, посочени в приложение П, доколкото е сключено споразумение с клиента или с група от свързани клиенти, съгласно което експозицията може да бъде поета само при условие че е установено, че тя няма да доведе до превишаване на лимитите, прилагани съгласно член 111, параграфи от 1 до 3.

Парични наличности, получени по силата на дългова ценна книга, обвързана със заем, емитирана от кредитна институция, които са предмет на договор за задбалансово нетиране, признато по силата на членове от 90 до 93, се считат за попадащи в буква ж).

За целите на буква о) ценните книжа, използвани като обезпечение, трябва да се оценяват по пазарна стойност, да имат стойност, която превишава гарантираната експозиция, и да бъдат търгувани на борса или да бъдат ефективно прехвърляеми и регулярно котираны на пазар, действащ под покровителството на признати професионални оператори и по начин, удовлетворяващ компетентните власти на държавата-членка по седалище на кредитната институция, за създаването на обективна цена, такава, че превишената стойност на ценните книжа да може да бъде потвърдена по всяко време. Изискваната превишена стойност следва да бъде 100 %. Тя обаче следва да бъде 150 % в случай на акции и 50 % в случай на дългови ценни книжа, емитирани от институции, регионални правителства или местни власти на държава-членка, различни от тези по буква е), а в случай на дългови ценни книжа, емитирани от международни банки за развитие, различни от тези, които получават рисково тегло 0 % съгласно членове от 78 до 83. Когато има несъответствие между падежа на експозицията и падежа на кредитната защита, обезпечението няма да се признава. Ценните книжа, използвани за обезпечение, не могат да са част от собствения капитал на кредитната институция.

За целите на буква п) стойността на имуществото следва да бъде изчислена по начин, удовлетворяващ компетентните власти, на базата на стриктни стандарти за оценка, наложени със законови, подзаконови или административни разпоредби. Оценката следва да се прави поне веднъж годишно. За целите на буква п)

▼B

жилищният имот означава жилище, което се обитава или дава под наем от кредитополучателя.

Държавите-членки следва да информират Комисията за всяко дадено изключение по буква т), за да уверят, че то не води до деформация на конкуренцията.

Член 114

1. При спазване на параграф 3 с цел изчисляване на стойността на експозиции за целите на член 111, параграфи от 1 до 3 държавите-членки могат, във връзка с кредитни институции, използващи разширения метод за финансово обезпечение съгласно членове от 90 до 93, като алтернатива на възползването от пълното или частично освобождаване съгласно член 113, параграф 3, букви е), ж), з) и о), да разрешават на такива кредитни институции да използват стойност, по-ниска от стойността на експозицията, но не по-ниска от общата стойност на напълно коригираните експозиционни стойности на техните експозиции към клиента или групата от свързани клиенти.

За тези цели „напълно коригирана експозиционна стойност“ означава стойност, изчислена съгласно членове от 90 до 93, отчитаща редуцирането на кредитния риск, корекциите в променливостта и всякакви несъответствия в падежите (E*).

Когато настоящият параграф се прилага спрямо кредитна институция, член 113, параграф 3, букви е), ж), з) и о) не се прилагат спрямо въпросната кредитна институция.

2. При спазване на параграф 3 на кредитна институция, на която е разрешено да използва собствени оценки на зададени проценти на загуба при неизпълнение и конверсионни фактори за даден клас експозиции съгласно членове от 84 до 89 и когато тя е в състояние да направи по удовлетворителен за компетентните власти начин оценка на ефектите на финансово обезпечение върху техните експозиции отделно от други аспекти, отнасящи се до зададените проценти на загуба при неизпълнение, може да бъде позволено да признава тези ефекти при изчислението на стойността на експозициите за целите на член 111, параграфи от 1 до 3.

Компетентните власти следва да бъдат удовлетворени от уместността на направените от кредитната институция оценки, които да се използват за редуциране на рисковото претегления размер на експозицията за целите на съответствието с разпоредбите на член 111.

Когато на дадена кредитна институция бъде разрешено да използва свои собствени оценки на ефектите от финансово обезпечение, тя трябва да прави това по начин, отговарящ на подхода, възприет при изчисляването на капиталовите изисквания.

Кредитните институции, на които е разрешено да използват собствени оценки на загубата при неизпълнение и конверсионни коефициенти за даден клас експозиции съгласно членове от 84 до 89, които не изчисляват стойността на своите експозиции като използват метода, посочен в първа алинея, могат да получат разрешение да използват подхода, изложен в параграф 1 по-горе, или изключението, изложено в член 113, параграф 3, буква о), за изчисление на стойността на експозициите. Дадена кредитна институция следва да използва само един от тези два метода.

3. Дадена кредитна институция, на която е разрешено да използва методите, описани в параграфи 1 и 2, при изчисляване на стойността на експозициите за целите на член 111, параграфи от 1 до 3, следва да провежда периодични стрес-тестове на техните концентрации на кредитен риск, включително във връзка с реалите стойности на всяко прието обезпечение.

▼B

Тези периодични стрес-тестове следва да бъдат ориентирани към рисковете, произтичащи от потенциални промени в пазарните условия, които биха могли да окажат отрицателно въздействие върху адекватността на собствения капитал на кредитната институция и рисковете, произтичащи от реализацията на обезпечения в стресови ситуации.

Кредитната институция трябва да покаже по удовлетворителен за компетентните власти начин, че извършените стрес-тестове са адекватни и подходящи за оценката на такива рискове.

В случай че такъв стрес-тест покаже по-ниска реализуема стойност на приетото обезпечение от това, за което би било разрешено да се вземе предвид като подходящо съгласно параграфи 1 и 2, стойността на обезпечението, за което е получено разрешение да се признае при изчисляване на стойността на експозициите за целите на член 111, параграфи от 1 до 3, се намалява съответно.

Такива кредитни институции включват следните елементи в своите стратегии за справяне с риска от концентрация:

- а) политики и процедури за справяне с рисковете, произтичащи от падежни несъответствия между експозиции и някакво кредитно обезпечение на тези експозиции;
- б) политики и процедури, в случай че стрес-тестът покаже по-ниска реализуема стойност на приетото обезпечение, отколкото е взета предвид по параграфи 1 и 2; и
- в) политики и процедури, свързани с риск от концентрация, произтичащ от прилагането на техники за редуциране на кредитния риск и по-конкретно големи косвени кредитни експозиции (например, към отделен емитент на ценни книжа, приети като обезпечение).

4. Когато ефектите от обезпечението се признават при условията на параграф 1 или параграф 2, държавите-членки могат да третираат всяка покрита част от експозицията като претърпяна по-скоро от емитента на обезпечението, отколкото от клиента.

Член 115

1. За целите на прилагането на член 111, параграфи от 1 до 3 държавите-членки могат да прилагат тегло от 20 % за позициите активи, които представляват вземания от регионални правителства или местни органи на държави-членки, когато тези вземания биха получили рисково тегло 20 % съгласно членове от 78 до 83, и спрямо други експозиции към или гарантирани от такива правителства или органи, вземанията, към които получават рисково тегло 20 % съгласно членове от 78 до 83. Държавите-членки обаче могат да намалят този процент на 0 по отношение на активи, съставляващи вземания към регионални правителства и местни власти на държави-членки, когато тези вземания биха получили рисково тегло 0 % съгласно членове от 78 до 83, и спрямо други експозиции към или гарантирани от такива правителства или органи вземанията, към които получават рисково тегло 0 % съгласно членове от 78 до 83.

2. За целите на прилагането на член 111, параграфи от 1 до 3 държавите-членки могат да прилагат тегло от 20 % за позициите активи, които представляват вземания от и други експозиции към институции с падеж над една година, но не повече от три години, както и тегло от 50 % за позициите активи, които представляват вземания към институции с падеж над три години, при условие че последните са представлявани от дългови инструменти, емитирани от институция и че тези дългови инструменти според мнението на компетентните власти са ефективно прехвърляеми на пазар, изграден от професионални оператори и имат ежедневни

▼B

котировки на този пазар или емитирането им е разрешено от компетентните власти на държавата-членка, от която произхожда емитиращата институция. В никакъв случай нито една от тези позиции не може да се включва в собствения капитал.

Член 116

Чрез дерогация от член 113, параграф 3, i) и член 115, параграф 2 държавите-членки могат да прилагат 20-процентно претегляне за позициите активи, които представляват вземания от и други експозиции към кредитни институции независимо от падежа им.

Член 117

1. Когато експозицията към клиент е гарантирана от трета страна или е обезпечена с ценни книжа, емитирани от трета страна при условията, предвидени в член 113, параграф 3, буква о), държавите-членки могат:

- а) да разглеждат експозицията по-скоро като поета от гарант, а не към клиента; или
- б) да разглеждат експозицията по-скоро като поета към третата страна, а не към клиента, ако експозицията, определена в член 113, параграф 3, буква о), е гарантирана с обезпечение съгласно условията, изложени в посочената буква.

2. Когато държавите-членки прилагат третирането, предвидено в параграф 1, буква а):

- а) когато гаранцията е деноминирана във валута, различна от тази, в която е деноминирана експозицията, размерът на експозицията, за която се счита, че е покрита, ще се изчислява в съответствие с разпоредбите за третиране на валутни несъответствия при нефинансирана кредитна защита в приложение VIII;
- б) несъответствие между падежа на експозицията и падежа на защитата ще се третира в съответствие с разпоредбите за третиране на несъответствия в падежите в приложение VIII; и
- в) частично покритие може да се признае в съответствие в третирането, изложено в приложение VIII.

Член 118

Когато съблюдаването от страна на кредитна институция на индивидуална или подконсолидирана основа на задълженията, наложени в настоящия раздел, бъде счетено за неприложимо съгласно член 69, параграф 1 или разпоредбите на член 70 се прилагат в случая на кредитни институции майки в държава-членка, трябва да бъдат предприети мерки за осигуряване на задоволително разпределение на рисковете в рамките на групата.

Член 119

До 31 декември 2007 г. Комисията следва да представи на Европейския парламент и на Съвета доклад за функционирането на настоящия раздел, заедно с евентуални подходящи предложения.

Раздел 6

Квалифицирани вложения извън финансовия сектор*Член 120*

1. Някоя кредитна институция не може да притежава квалифицирано дялово участие, чийто размер надвишава 15 % от собствения ѝ капитал, в предприятие, което не е нито кредитна институция, нито финансова институция, нито предприятие, което извършва услуги, представляващи пряко продължение на банковата дейност, или се отнасят до други услуги, спомагателни за банкирането, като лизинг, факторинг, дялово управление на фондове, управление на услуги за обработка на данни или друга подобна дейност.

2. Общият размер на квалифицираните дялови участия на кредитна институция в предприятия, които не са кредитни институции, финансови институции или предприятия, извършващи услуги, които са пряко продължение на банковата дейност, или се отнасят до други услуги, спомагателни за банкирането, като лизинг, факторинг, дялово управление на фондове, управление на услуги за обработка на данни или друга подобна дейност, не може да превишава 60 % от собствения ѝ капитал.

3. Лимитите, предвидени в параграфи 1 и 2, могат да бъдат превишавани само в изключителни случаи. В тези случаи обаче компетентните власти изискват кредитната институция да увеличи собствения си капитал или да предприеме други еквивалентни мерки.

Член 121

Дялови участия, които се държат временно по време на финансово реструктуриране или операция по спасяване или по време на обичайното поемане на емисия, или от името на институцията за сметка на други лица, не трябва да се считат за квалифицирани вложения за целите на изчисляването на лимитите, предвидени в член 120, параграфи 1 и 2. Акции, които не са финансови дълготрайни активи, дефинирани в член 35, параграф 2 от Директива 86/635/ЕИО, не следва да се включват в изчислението.

Член 122

1. Държавите-членки не прилагат лимитите, предвидени в член 120, параграфи 1 и 2, към инвестиции в застрахователни компании, дефинирани в Директива 73/239/ЕИО и Директива 2002/83/ЕО, или в презастрахователни компании, дефинирани в Директива 98/78/ЕО.

2. Държавите-членки могат да разрешат компетентните власти да не прилагат лимитите, предвидени в член 120, параграфи 1 и 2, ако предвидят, че 100 % от сумите, с които квалифицираните вложения на кредитната институция превишават тези лимити, трябва да бъдат покрити от собствен капитал и че последният не трябва да бъде включен в изчислението, изисквано по член 75. Ако и двата лимита, предвидени в член 120, параграфи 1 и 2, са превишени, сумата, покритата от собствен капитал, следва да бъде този размер на превишение, който е по-голям.

ГЛАВА 3

Процес на оценка на кредитните институции

Член 123

Кредитните институции следва да имат изградени надеждни, ефективни и цялостни непрекъснати стратегии и процеси за оценка и поддържане на размера, видовете и разпределението на вътрешния капитал, които считат за адекватни за покриване на характера и степента на рисковете, на които са или могат да бъдат изложени.

Тези стратегии и процеси трябва да бъдат обект на редовен вътрешен преглед, за да се гарантира, че ще останат всеобхватни и пропорционални на характера, мащаба и сложността на действията на съответната кредитна институция.

ГЛАВА 4

Надзор и оповестяване от компетентните власти

Раздел 1

Надзор

Член 124

1. Като вземат предвид техническите критерии, изложени в приложение XI, компетентните власти следва да извършват преглед на правилата и мерките, стратегиите, процесите и механизмите, въведени от кредитните институции за постигане на съответствие с настоящата директива, и да оценяват рисковете, на които кредитните институции са или могат да бъдат изложени.

2. Обхватът на прегледа и на оценката, посочени в параграф 1, следва да съответства на изискванията на настоящата директива.

3. Въз основа на прегледа и на оценката, посочени в параграф 1, компетентните власти определят дали правилата и мерките, стратегиите, процесите и механизмите, въведени от кредитните институции, и собствения капитал, който те държат, осигуряват стабилно управление и покритие на техните рискове.

4. Компетентните власти определят честотата и интензивността на прегледа и на оценката, посочени в параграф 1, като имат предвид размера, системното значение, характера, мащаба и сложността на дейността на съответната кредитна институция и като вземат предвид принципа на пропорционалност. Прегледът и оценката следва да се актуализират най-малко веднъж годишно.

5. Прегледът и оценката, осъществявани от компетентните власти, включват експозицията на кредитните институции към лихвен риск, произтичащ от нетърговска дейност. Трябва да се изискват мерки в случай на институции, чиято икономическа стойност спадне с повече от 20 % от собствения им капитал в резултат на внезапна и неочаквана промяна на лихвени проценти, чийто размер следва да бъде предписан от компетентните власти и да е еднакъв за различните кредитни институции.

Член 125

1. Когато едно предприятие майка е кредитна институция майка в държава-членка или кредитна институция майка в ЕС, консоли-

▼B

дираният надзор се упражнява от компетентните власти, които са издали разрешението съгласно член 6.

2. Когато предприятието майка на една кредитна институция е финансова холдингова компания майка в държава-членка или финансова холдингова компания майка в ЕС, консолидираният надзор се упражнява от компетентните власти, които са издали разрешението на тази кредитна институция съгласно член 6.

Член 126

1. Когато кредитните институции, получили разрешение в две или в повече държави-членки, имат за предприятие майка една и съща финансова холдингова компания майка в държава-членка или финансова холдингова компания майка в ЕС, консолидираният надзор се упражнява от компетентните власти на кредитната институция, получила разрешение в държавата-членка, в която е учредена финансовата холдингова компания.

Когато кредитни институции, получили разрешение в две или повече държави-членки, имат за свои дружества майки няколко финансови холдингови дружества със седалища в различни държави-членки и имат кредитна институция във всяка от тези държави, консолидираният надзор се осъществява от компетентния орган на кредитната институция с най-голямо балансово число.

2. Когато няколко кредитни институции, получили разрешение в Общността, имат за свое дружество майка едно и също финансово холдингово дружество и никоя от тези кредитни институции не е получила разрешение в държавата-членка, в която е създадено финансовото холдингово дружество, консолидираният надзор се осъществява от компетентната власт, която е дала разрешението на кредитната институция с най-голямо балансово число, която се счита за целите на настоящата директива за кредитна институция, контролирана от финансово холдингово дружество майка в ЕС.

3. В някои конкретни случаи компетентните власти могат по общо споразумение да се откажат от критериите, посочени в параграфи 1 и 2, ако тяхното прилагане би било неуспешно, като вземат предвид кредитните институции и относителното значение на тяхната дейност в различни страни и като назначат различен компетентен орган, който да упражнява консолидиран надзор. В такива случаи преди да вземат решение, компетентните власти дават възможност на кредитната институция майка в ЕС или на финансовото холдингово дружество майка в ЕС, или на кредитната институция с най-голямо балансово число — както е подходящо, да изрази своето мнение по това решение.

4. Компетентните власти нотифицират Комисията за всяко споразумение, попадащо в приложното поле на параграф 3.

Член 127

1. Държавите-членки следва да приемат всички необходими мерки, когато е удачно, за включване на финансовите холдингови дружества в консолидирания надзор. Без да се нарушава член 135, финансовата консолидация на финансовото холдингово дружество не следва по никакъв начин да бъде предпоставка компетентните власти да играят надзорна роля на самостоятелна основа по отношение на финансовата холдингова компания.

2. Когато компетентните власти на държава-членка не включват кредитна институция, която е дъщерно предприятие, в консолидирания надзор в един от случаите, предвидени в член 73, параграф 1, букви б) и в), компетентните власти на държавата-членка, в която е разположена дъщерната кредитна институция,

▼B

може да поискат от предприятието майка информация, която може да улесни надзора им над тази кредитна институция.

3. Държавите-членки следва да предвидят за компетентните власти, отговорни за упражняване на консолидиран надзор, възможността да искат от дъщерните предприятия на кредитната институция или финансовата холдингова компания, които не са включени в рамките на обхвата на консолидиран надзор, информацията, посочена в член 137. В такъв случай следва да се прилагат процедурите за предаване и потвърждаване на информация, предвидени в посочения член.

Член 128

Когато в държавите-членки има повече от една компетентна власт за разумен надзор над кредитните и финансовите институции, държавите-членки предприемат необходимите мерки за осъществяване на координация между тези органи.

Член 129

1. В допълнение към задълженията, наложени от разпоредбите на настоящата директива, компетентният орган, отговарящ за упражняването на консолидиран надзор над кредитни институции майки в ЕС и над кредитни институции, контролирани от финансови холдингови дружества майки в ЕС, изпълнява следните задачи:

- а) съгласуване на събирането и разпространението на относимата или съществена информация в нормална и в извънредна ситуация; и
- б) планиране и координация на надзорната дейност в нормална или извънредна ситуация, включително във връзка с дейностите по член 124, в сътрудничество с ангажираните компетентни власти.

2. В случаите на молби за разрешения, упоменати съответно в член 84, параграф 1, член 87, параграф 9 и член 105 и в приложение III, част 6, подадени от страна на кредитна институция майка в ЕС и нейни дъщерни предприятия, или съвместно от дъщерните предприятия на финансово холдингово дружество в ЕС, компетентните власти работят заедно, като се консултират по всички въпроси, за да определят, дали да дадат, или не исканото разрешение и за да определят сроковете и условията, ако има такива, с които следва да се обвърже такова разрешение.

Заявление от типа, посочен в първа алинея, се представя единствено пред компетентната власт, посочена в параграф 1.

В рамките на не повече от шест месеца компетентните власти следва да направят всичко, което е в рамките на техните правомощия, за да постигнат общо решение по отношение на заявлението. Това общо решение се формулира в документ, съдържащ напълно мотивирано решение, което се предоставя на кандидата от компетентната власт, посочена в параграф 1.

Периодът, посочен в параграф 3, започва на датата на получаването на попълненото заявление от компетентната власт, посочена в параграф 1. Компетентната власт по параграф 1 придвижва попълненото заявление до другите компетентни власти без забава.

При липсата на общо решение между компетентните власти в срок от шест месеца, компетентната власт, посочена в параграф 1, взема самостоятелно решение относно заявлението. Решението се формулира в документ, съдържащ напълно мотивирано решение и взема предвид вижданията и уговорките на другите компетентни власти, изразени през шестмесечния период. Решението се

▼B

предоставя на кандидата и на другите компетентни власти от компетентния орган, упоменат в параграф 1.

Решението, посочено в трета и пета алинея, се признава като определящо и се прилага от компетентните власти в съответните държави-членки.

Член 130

1. При възникване на извънредна ситуация, която потенциално застрашава стабилността на финансовата система в някоя от държавите-членки, където образуванията от дадена група са лицензирани, компетентният орган, отговарящ за упражняване на консолидиран надзор, трябва да сигнализира възможно най-бързо, при положение че са изпълнени условията по глава 1, раздел 2, на органите, упоменати в член 49, буква а) и член 50. Това задължение е приложимо спрямо всички компетентни власти, определени в членове 125 и 126, във връзка с конкретна група и спрямо компетентната власт, определена в член 129, параграф 1. Когато е възможно, компетентната власт следва да използва съществуващите определени канали за нотифициране.

2. Когато компетентната власт, която отговаря за консолидирания надзор, се нуждае от информация, която вече е била предоставена на друга компетентна власт, той следва да се свърже с тази власт, когато това е възможно, за да се предотврати дублиране на докладването на различните власти, участващи в надзора.

Член 131

За да се улесни и утвърди ефективен надзор, компетентната власт, която отговаря за консолидирания надзор и другите компетентни власти трябва да осъществяват писмени договорености за координация и сътрудничество.

Съгласно тези договорености, на компетентната власт, която отговаря за консолидирания надзор, могат да бъдат възложени допълнителни задачи, както и да бъдат уточнени процедури за процеса на вземане на решения и за сътрудничество с други компетентни власти.

Компетентните власти, които отговарят за даване на разрешение на дъщерното предприятие на предприятието майка, което е кредитна институция, могат, чрез двустранно споразумение да делегират своите надзорни отговорности на компетентните власти, които дават разрешение и осъществяват надзор на предприятието майка, така че те да поемат отговорността за надзор над дъщерното предприятие в съответствие с настоящата директива. Комисията трябва да бъде държана в течение за съществуването и съдържанието на такива споразумения. Тя следва да придвижва тази информация до компетентните власти на другите държави-членки и до Европейския банков комитет.

Член 132

1. Компетентните власти поддържат тясно сътрудничество помежду си. Те взаимно си предоставят информация, която е особено важна или подходяща за изпълнението на надзорните задачи на другите органи съгласно настоящата директива. В това отношение компетентните власти следва да предоставят при поискване цялата имаща отношение информация, както и да предоставят по собствена инициатива цялата съществена информация.

▼B

Информацията, посочена в първа алинея, се счита за особено важна, ако може да окаже съществено влияние върху оценката на финансовата стабилност на дадена кредитна институция или финансова институция в друга държава-членка.

По-специално компетентните власти, които отговарят за консолидирания надзор над кредитни институции майки в ЕС и кредитни институции, контролирани от финансови холдингови дружества майки в ЕС, следва да осигурят предоставянето на относимата информация на компетентните власти в други държави-членки, които упражняват надзор над дъщерните предприятия на тези институции майки. При определяне на степента на относимост на информацията, следва да се вземе предвид значението на тези дъщерни предприятия във финансовата система на тези държави-членки.

Необходимата информация, посочена в първа алинея, трябва да включва по-конкретно следните елементи:

- а) определяне на груповата структура на всички основни кредитни институции в дадена група, както и на компетентните власти на кредитните институции в групата;
- б) процедурите за събиране на информация от кредитните институции в дадена група и за проверяване на тази информация;
- в) неблагоприятни промени в кредитните институции или в други субекти от дадена група, които биха могли да засегнат сериозно кредитните институции; и
- г) сериозни санкции и изключителни мерки, предприети от компетентните власти в съответствие с настоящата директива, включително налагането на допълнително капиталово покритие съгласно член 136 и налагането на всякакви ограничения за използване на усъвършенствания метод за измерване при изчислението на задължителния собствен капитал съгласно член 105.

2. Винаги, когато това е възможно, компетентните власти, които отговарят за надзора на кредитни институции, контролирани от кредитна институция майка в ЕС, се свързват с компетентната власт, посочена в член 129, параграф 1, когато се нуждаят от информация относно прилагането на подходите и методиките, изложени в настоящата директива, за която има вероятност вече да е на разположение на тази компетентна власт.

3. Преди да вземат своите решения, съответните компетентни власти се консултират взаимно по изложените по-долу елементи, когато тези решения са от значение за надзорните задачи на други компетентни власти:

- а) промени в акционерната, организационната или управленска структура на кредитните институции в дадена група, за които се изисква одобрението или разрешението на компетентните власти; и
- б) сериозни санкции или изключителни мерки, предприети от компетентните власти, включително налагането на допълнително капиталово покритие съгласно член 136 и налагането на всякакви ограничения за използване на усъвършенствани методи за измерване при изчислението на задължителния собствен капитал съгласно член 105.

За целите на буква б) следва винаги да се провеждат консултации с компетентната власт, която отговаря за консолидирания надзор.

Дадена компетентна власт, обаче, може да вземе решение да не провежда консултации в спешни случаи или когато такива консултации могат да застрашат ефективността на решенията. В такъв случай компетентната власт следва да информира другите компетентни власти без забава.

Член 133

1. Компетентните власти, отговарящи за консолидирания надзор, следва да изискват, с оглед целите на надзора, пълна консолидация на всички кредитни и финансови институции, които са дъщерни предприятия на дадено предприятие майка.

Въпреки това, компетентните власти могат да изискват само пропорционална консолидация в случаите, когато по тяхно мнение задължението на предприятието майка, което притежава дял от капитала, е ограничено до този дял от капитала поради задължението на другите акционери или членове, чиято платежоспособност е добра. Задължението на останалите акционери и членове трябва да бъде ясно определено, ако е необходимо чрез официално подписани ангажименти.

В случаите, където предприятията са свързани във взаимоотношение по смисъла на член 12, параграф 1 от Директива 83/349/ЕИО, компетентните власти определят как да се извърши консолидацията.

2. Компетентните власти, натоварени с консолидирания надзор, следва да изискват пропорционална консолидация на участията в кредитните и финансовите институции, управлявани от предприятие, включено в консолидацията заедно с едно или повече предприятия, които не са включени в консолидацията в случаите, когато задължението на тези предприятия е ограничено до притежавания от тях дял от капитала.

3. В случай на участие в капитала или на капиталови връзки, различни от посочените в параграфи 1 и 2, компетентните власти определят дали да се извърши консолидация и под каква форма. По-конкретно те могат да разрешат или да изискват прилагането на капиталовия метод. Този метод обаче не означава включване на съответните предприятия в консолидирания надзор.

Член 134

1. Без да се засягат разпоредбите на член 133 компетентните власти определят дали и под каква форма да се извърши консолидация в следните случаи:

- а) когато по мнение на компетентните власти дадена кредитна институция упражнява значително влияние върху една или повече кредитни институции или финансови институции, но без да има участие в капитала или други капиталови връзки в тези институции; и
- б) когато две или повече кредитни институции или финансови институции имат единно ръководство, което е различно от уреденото с договор, меморандум или с клаузи от учредителния им протокол или устава им.

По-конкретно, компетентните власти могат да разрешат или да изискват прилагането на метода, посочен в член 12 от Директива 83/349/ЕИО. Този метод обаче не означава включване на съответните предприятия в консолидирания надзор.

2. Когато се изисква консолидиран надзор в съответствие с членове 125 и 126, предприятията за помощни услуги и дружествата за управление на активи, дефинирани в Директива 2002/87/ЕО, следва да се включват в консолидацията в случаите и в съответствие с методите, предвидени в член 133 и в параграф 1 от настоящия член.

Член 135

Държавите-членки следва да изискват лицата, които ефективно управляват дейността на финансовата холдингова компания, да бъдат с достатъчно добра репутация и да имат достатъчно опит да изпълняват тези задължения.

Член 136

1. Компетентните власти следва да изискват от всяка кредитна институция, която не отговаря на изискванията на настоящата директива, да предприеме необходимите действия или стъпки на ранен етап за справяне със ситуацията.

За тези цели мерките на разположение на компетентните власти включват следното:

- а) задължаване на кредитните институции да държат собствен капитал, чийто размер превишава минималния, предвиден в член 75;
- б) повишени изисквания към мерките, процесите, механизмите и стратегиите, прилагани с цел съблюдаване на членове 22 и 123;
- в) изискване от кредитните институции да прилагат конкретна политика по провизиране или третиране на активите относно изискванията за собствения капитал;
- г) ограничаване на търговията, оперативната дейност или мрежата от кредитни институции; и
- д) изискване за редуциране на риска, вътрешноприсъщ на дейността, продуктите и системите на кредитните институции.

Приемането на тези мерки се извършва при спазване на глава 1, раздел 2.

2. Конкретно изискване за собствен капитал в размер, превишаващ минималното равнище, определено в член 75, се налага от компетентните власти най-малкото на кредитните институции, които не отговарят на изискванията, предвидени в членове 22, 109 и 123, или по отношение на които е взето негативно решение по въпроса, описан в член 124, параграф 3, ако самостоятелното прилагане на други мерки не се очаква да подобри мерките, процесите, механизмите и стратегиите в достатъчна степен в рамките на подходящия срок.

Член 137

1. До постигането на допълнителна координация на методите на консолидация държавите-членки следва да гарантират, че когато предприятието майка на една или повече кредитни институции е холдингова компания със смесена дейност, компетентните власти, отговарящи за лицензирането и надзора на тези кредитни институции, като се обръщат към холдинговата компания със смесена дейност и нейните дъщерни компании директно или чрез дъщерни предприятия на кредитната институция, изискват от тях да осигуряват информация, която би била подходяща за целите на надзора на дъщерните предприятия на кредитната институция.

2. Държавите-членки следва да предвидят техните компетентни власти да могат да провеждат, или да бъдат провеждани от външни инспектори, проверки на място за проверяване на информацията, получавана от холдинговите компании със смесена дейност и техните дъщерни предприятия. Ако холдинговата компания със смесена дейност или едно от нейните дъщерни предприятия е застрахователно предприятие, могат да се използват процедурите,

▼B

предвидени в член 140, параграф 1. Ако холдинговата компания със смесена дейност или едно от нейните дъщерни предприятия е разположено в държава-членка, различна от тази, в която се намира дъщерната кредитна институция, проверката на информацията на място следва да се провежда в съответствие с процедурите, предвидени в член 141.

Член 138

1. Без да се засягат разпоредбите на глава 2, раздел 5 държавите-членки следва да предвидят, когато предприятието майка на една или повече кредитни институции е холдингова компания със смесена дейност, компетентните власти, отговарящи за надзора на тези кредитни институции, да упражняват общ надзор над транзакциите между кредитната институция и холдингово дружество със смесена дейност и неговите дъщерни дружества.

2. Компетентните власти следва да изискват кредитните институции да имат адекватни процеси на управление на риска и механизми за вътрешен контрол, включително надеждна отчетност и счетоводни процедури, за да идентифицират, измерват, наблюдават и контролират транзакциите с холдинга със смесена дейност майка и неговите дъщерни я по подходящ начин. Компетентните власти следва да изискват кредитната институция да отчита всяка съществена транзакция с тези предприятия, различна от транзакцията, упомената в член 110. Тези процедури и съществени транзакции следва да бъдат обект на преглед от надзорните органи.

Когато такива вътрешногрупови транзакции представляват опасност за финансовото състояние на кредитната институция, компетентната власт, отговарящ за надзора върху институцията, следва да предприеме подходящи мерки.

Член 139

1. Държавите-членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че няма никакви пречки от правно естество, които да възпрепятстват обмена на всяка информация както между предприятията, включени в обхвата на консолидиран надзор, холдинговите компании със смесена дейност, така и между техните дъщерни предприятия или дъщерните предприятия от вида на посочените в член 127, параграф 3, която би била подходяща за целите на надзора в съответствие с членове от 124 до 138 и настоящия член.

2. Когато предприятието майка и някое или някои от неговите дъщерни предприятия, които са кредитни институции, се намират в различни държави-членки, компетентните власти на всяка държава-членка си обменят пълната информация по въпроса, която може да даде възможност или съдейства за упражняване на консолидиран надзор.

Когато компетентните власти на държавата-членка, в която се намира предприятието майка, не осъществяват консолидиран надзор съгласно членове 125 и 126, те могат да бъдат поканени от компетентните власти, натоварени с упражняването на този надзор, да поискат от предприятието майка съответната информация за целите на консолидиран надзор и да им я предоставят.

3. Държавите-членки разрешават на своите компетентни власти да обменят помежду си информацията, посочена в параграф 2, имайки предвид, че събирането или разполагането с информация за финансови холдингови компании, финансови институции или предприятия за спомагателни услуги по никакъв начин не

▼B

означава, че от компетентните власти се изисква да упражняват надзорна функция спрямо тези институции или предприятия в качеството им на самостоятелни единици.

По същия начин държавите-членки упълномощават компетентните си органи да обменят информацията, посочена в член 137, имайки предвид, че събирането или разполагането с информация по никакъв начин не означава, че компетентните власти упражняват надзорна функция спрямо холдинговата компания със смесена дейност, както и спрямо нейните дъщерни предприятия, които не са кредитни институции, или спрямо дъщерните предприятия, посочени в член 127, параграф 3.

Член 140

1. Когато кредитна институция, финансова холдингова компания или холдингова компания със смесена дейност контролират едно или повече дъщерни предприятия, които са застрахователни компании или други предприятия, предоставящи инвестиционни услуги, които подлежат на разрешение, компетентните власти и органите, на които е възложена публичната задача да упражняват надзор над застрахователните предприятия или над другите предприятия, предоставящи инвестиционни услуги, си взаимодействат тясно. Без да се засягат съответните им задължения, тези органи обменят помежду си всякаква информация, която би могла да облекчи задачата им и да съдейства за надзора над дейността и цялостното финансово състояние на предприятията, върху които упражняват надзор.

2. Информацията, получена в рамките на консолидирания надзор и в частност обмяната на информация между компетентните власти, предвидена в настоящата директива, подлежи на задължението за опазване на професионалната тайна, определено в глава 1, раздел 2.

3. Компетентните власти, натоварени с упражняването на консолидирания надзор, съставят списъци на финансовите холдингови компании, посочени в член 71, параграф 2. Тези списъци се предоставят на компетентните власти на другите държави-членки и на Комисията.

Член 141

Когато при прилагането на настоящата директива компетентните власти на държава-членка желаят в конкретни случаи да проверят информацията за дадена кредитна институция, финансова холдингова компания, финансова институция, предприятие за спомагателни услуги, холдингово дружество със смесена дейност, дъщерно предприятие от вида на посочените в член 137 или дъщерна компания от вида, разгледан в член 127, параграф 3, намиращи се в друга държава-членка, те следва да поискат проверката да се извърши от компетентните власти на тази държава-членка. Органите, получили такова заявление, трябва в рамките на своите правомощия, да реагират или като сами извършат проверката, или като позволят на органите, отправили искане да извършат проверката, или позволят на одитор или на експерт да я извърши. Ако желаят, компетентните власти, които правят искането участват в проверката, когато не провеждат проверката сами.

Член 142

При спазване на разпоредбите на своето наказателно право, държавите-членки предвиждат да се налагат санкции или мерки

▼B

за прекратяване на установени нарушения или на причините за тези нарушения, на финансовите холдингови компании или холдинговите компании със смесена дейност, или на действащото ръководство, които нарушават законите, подзаконовите нормативни актове или административните разпоредби, издадени за прилагане на членове от 124 до 141 и настоящия член. Компетентните власти осъществяват тясно взаимодействие за постигане на необходимия резултат от тези санкции и мерки, особено, когато седалището или главното учреждение на финансовата холдингова компания или на холдинговата компания със смесена дейност не е разположено в нейното централно управление.

Член 143

1. Когато кредитна институция, чието предприятие майка е кредитна институция или финансова холдингова компания, централното управление на която е в трета държава, не е обект на консолидиран надзор съгласно членове 125 и 126, компетентните власти следва да проверят дали кредитната институция е обект на консолидиран надзор от компетентната власт на трета държава, който е равностоен на този, ръководен от изложените в настоящата директива принципи.

Проверката следва да се извършва от компетентния орган, който би бил отговорен за консолидирания надзор, ако се прилага параграф 3, по искане на предприятието майка или на някое от регулираните предприятия, лицензирани в Общността или по тяхна собствена инициатива. Тази компетентна власт следва да се консултира с другите участващи компетентни власти.

2. Комисията може да поиска от Европейския банков комитет да даде общи насоки дали споразуменията за консолидиран надзор на компетентните власти в трети държави е вероятно да постигнат целите на консолидирания надзор, определен в настоящата глава, във връзка с кредитни институции, чиито предприятия майки имат централи в трета държава. Комитетът следва да преглежда тези насоки и да взема предвид всякакви промени в споразуменията за консолидиран надзор, прилагани от компетентните власти.

Компетентната власт, която изпълнява проверката, посочена в параграф 1, първа алинея, следва да взема предвид такива насоки. За тази цел компетентният орган следва да се консултира с комитета преди вземане на решение.

3. При липса на такъв еквивалентен надзор държавите-членки следва да прилагат разпоредбите на настоящата директива по аналогия за кредитната институция или да позволяват на компетентните си органи да прилагат други подходящи надзорни техники, които да постигат целите на надзора на консолидирана основа на кредитни институции.

Тези надзорни техники трябва, след консултации с другите участващи надзорни органи, да се съгласуват с компетентния орган, който би бил отговорен за консолидирания надзор.

Компетентните власти могат, в частност, да изискват създаването на финансова холдингова компания, която има централа в Общността и прилага разпоредбите за консолидирания надзор към тази финансова холдингова компания на консолидирана основа.

Надзорните техники трябва да бъдат разработени така, че да постигат целите на консолидирания надзор, определен в настоящата глава, и трябва да бъдат съобщени на другите включени компетентни власти и на Комисията.

Раздел 2

**Оповестяване на информация от
компетентните власти***Член 144*

Компетентните власти следва да оповестяват следната информация:

- а) текстовете на законите, нормативните разпоредби, административните правила и общите указания, приети в тяхната държава-членка в областта на разумния надзор;
- б) начина на прилагане на вариантите и на дискрециите, давани от законодателството на Общността;
- в) общите критерии и методологии, които те използват при прегледа и оценката, посочени в член 124; и
- г) без да се засягат разпоредбите, предвидени в глава 1, раздел 2, обобщени статистически данни по ключови аспекти от въвеждането на надзорната рамка във всяка държава-членка.

Оповестяването, предвидено в първа алинея, трябва да бъде достатъчно, за да даде възможност за съдържателно сравнение на подходите, възприети от компетентните власти на различните държави-членки. Оповестената информация се публикува в общоприет формат и се актуализира редовно. Оповестената информация следва да е налична на едно електронно местоположение.

*ГЛАВА 5****Оповестяване на информация от кредитни институции****Член 145*

1. За целите на настоящата директива кредитните институции следва да оповестяват публично информацията, предвидена в приложение XII, част 2, при спазване на разпоредбите, предвидени в член 146.
2. Призоваването от страна на компетентните власти, съгласно глава 2, раздел 3, подраздели 2 и 3 и член 105, на инструментите и методологиите, посочени в приложение XII, част 3, се извършва при изпълнение на изискванията за публично оповестяване на изложената там информация от страна на кредитните институции.
3. Кредитните институции следва да приемат официална политика за съответствие с изискванията за оповестяване, предвидени параграфи 1 и 2, и да имат политики за оценка на уместността на оповестяването, включващи неговата проверка и честотата му.
4. Ако бъде поискано от тях, кредитните институции трябва да обясняват своите решения по отношение на дадения от тях рейтинг на малки и средни предприятия и на други търговски кредитоиискатели, като предоставят обяснение в писмена форма, когато бъде поискано от тях. В случай че доброволното изпълнение от страна на отрасъла в това отношение се окаже неадекватно, трябва да бъдат приети мерки на национално равнище. Административните разходи за обясненията трябва да бъдат в подходящо съотношение към размера на заемите.

Член 146

1. Независимо от разпоредбите на член 145 кредитните институции могат да пропуснат едно или повече оповестявания от тези, изброени в приложение XII, част 2, ако информацията, предоставяна при такива оповестявания, в светлината на критерия, посочен в приложение XII, част 1, точка 1, не се счита за съществена.
2. Независимо от разпоредбите на член 145 кредитните институции могат да пропуснат едно или повече позиции от оповестяваната информация, посочена в приложение XII, части 2 и 3, ако тези позиции включват информация, която, в светлината на критериите, посочени в приложение XII, част 1, точки 2 и 3, следва да се счита за търговска тайна или за поверителна.
3. В изключителните случаи, посочени в параграф 2, съответната кредитна институция следва да декларира при оповестяването на своята информация факта, че съответните конкретни елементи от информацията не са оповестени, причината, поради която не са оповестени, както и да публикува по-обобщена информация по предмета на изискването за оповестяване, освен когато горните са класифицирани като търговска тайна или поверителна информация съгласно критериите, изложени в приложение XII, част 1, точки 2 и 3.

Член 147

1. Кредитните институции публикуват информацията, чието оповестяване се изисква съгласно член 145, минимум веднъж годишно. Оповестяването се извършва възможно най-скоро.
2. Кредитните институции също така определят дали е необходимо по-често публикуване, отколкото е предвидено в параграф 1, в светлината на критериите, посочени в приложение XII, част 1, точка 4.

Член 148

1. Кредитните институции могат да определят подходящата среда, място и средство за проверка за постигане на действително съответствие с изискванията за оповестяване, предвидени в член 145. Дотолкова, доколкото това е осъществимо, оповестяването на цялата информация следва да се извършва в една среда или място.
2. Еквивалентните оповестявания, извършени от кредитни институции съгласно счетоводни, борсови регистрационни или други изисквания, могат да се считат за съответстващи на изискванията по член 145. Ако оповестените данни не са включени във финансовите отчети, кредитните институции следва да посочат къде могат да бъдат намерени.

Член 149

Независимо от разпоредбите на членове от 146 до 148 държавите-членки следва да упълномощават компетентните власти да изискват от кредитните институции:

- а) да извършат едно или повече от оповестяванията, упоменати в приложение XII, части 2 и 3;
- б) да публикуват един или повече набори от оповестявани данни по-често от веднъж годишно и да определят крайни срокове за публикуване;

▼B

- в) да използват конкретни среди и места за оповестяване на друга информация, освен финансовите отчети; и
- г) да използват конкретни средства за проверка на оповестяваните данни, които не са предмет на законово установен одит.

ДЯЛ VI

ИЗПЪЛНИТЕЛНИ ПРАВОМОЩИЯ*Член 150*

1. При спазване по отношение на собствения капитал на предложението, което Комисията ще представи в съответствие с член 62, техническите поправки в следните области се приемат съгласно процедурата, предвидена в член 151, параграф 2:

- а) разясняване на определенията с оглед отчитане промените на финансовите пазари при прилагането на настоящата директива;
  - б) разясняване на определенията с оглед унифицираното прилагане на настоящата директива;
  - в) уеднаквяване на терминологията и определенията в съответствие с последващи закони за кредитните институции и други свързани с тях въпроси;
  - г) технически поправки на списъка в член 2;
  - д) промяна на размера на първоначалния капитал, предвиден в член 9, с оглед промените в икономическата и паричната област;
  - е) разширяване на съдържанието на списъка, посочен в членове 23 и 24 и изложен в приложение I, или адаптиране на терминологията, използвана в този списък, с оглед отчитане на промените на финансовите пазари;
  - ж) областите, в които компетентните власти обменят информацията, посочена в член 42;
  - з) технически поправки в членове от 56 до 67 и в член 74 в резултат на промените в счетоводните стандарти или изискванията, които отчитат законодателството на Общността или във връзка с хармонизирането на надзорните практики;
  - и) промяна на списъка на класовете експозиции в членове 79 и 86 с оглед отчитане на промените на финансовите пазари;
  - й) сумата, посочена в член 79, параграф 2, буква в), в член 86, параграф 4, буква а), приложение VII, част 1, точка 5 и приложение VII, част 2, точка 15 за отчитане на последиците от инфлацията;
  - к) списъка и класификацията на задбалансовите позиции в приложения II и IV и тяхното третиране при определяне на стойностите на експозициите за целите на дял V, глава 2, раздел 3; или
  - л) поправка на разпоредбите в приложения от V до XII, за да се отчетат промените на финансовите пазари (по-специално нови финансови продукти), или в счетоводните стандарти или изисквания, които отчитат законодателството на Общността, или във връзка с хармонизирането на надзорната практика.
2. Комисията може да приеме следните мерки за прилагане в съответствие с процедурата, посочена в член 151, параграф 2:
- а) уточняване на размера на внезапните и неочакваните промени в лихвените проценти, указани в член 124, параграф 5;

▼B

- б) временно намаление на минималното ниво на собствения капитал, предвидено в член 75 и/или на рисковите тегла, изложени в дял V, глава 2, раздел 3, с оглед отчитане на конкретните обстоятелства,
- в) без да се засяга доклад, посочен в член 119, разясняване на изключенията, предвидени в член 111, параграф 4 и членове 113, 115 и 116.
- г) уточняване на основните аспекти, по които следва да се оповестят обобщени статистически данни съгласно член 144, параграф 1, буква г); или
- д) уточняване на формата, структурата, съдържанието и датата на годишното публикуване на оповестяваните данни, предвидени в член 144.

▼M2

- е) корекции на критериите, установени в член 19а, параграф 1, с цел да се отчете бъдещото развитие и да се гарантира еднакво прилагане на настоящата директива.

▼B

3. Някоя от приетите мерки за прилагане не може да променя съществените разпоредби на настоящата директива.
4. Без да се засягат вече приетите мерки за прилагане, след изтичането на двегодишен период след приемането на настоящата директива и най-късно до 1 април 2008 г. следва да бъде прекратено прилагането на разпоредбите на настоящата директива, изискващи приемането на технически правила, изменения и решения в съответствие с параграф 2. Действайки по предложение на Комисията и в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора, Парламентът и Съветът могат да възобновят тези разпоредби и за тези цел ще ги прегледат преди изтичането на периода или до датата, упомената в настоящия параграф, което от двете настъпи по-рано.

Член 151

1. Комисията се подпомага от Европейския банков комитет, създаден с Решение 2004/10/ЕО на Комисията ⁽¹⁾.
2. Когато се прави позоваване на настоящия член, се прилага процедурата, предвидена в член 5 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 7, параграф 3 и член 8 от него.
Периодът, предвиден в член 5, параграф 6 от Решение 1999/468/ЕО е три месеца.
3. Комитетът приема свой процедурен правилник.

ДЯЛ VII

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ*ГЛАВА I**Преходни разпоредби**Член 152*

1. Кредитните институции, изчисляващи размера на рисковото претеглените експозиции в съответствие с членове от 84 до 89,

⁽¹⁾ ОВ L 3, 7.1.2004 г., стр. 36.

▼B

осигуряват през първия, втория и третия 12-месечен период след 31 декември 2006 г. собствен капитал, който във всеки момент превишава или е равен на сумите, посочени в параграфи 3, 4 и 5.

2. Кредитните институции, използващи усъвършенстваните подходи за измерване, посочени в член 105, за изчисляването на капиталовите си изисквания за операционен риск, през втория и третия дванадесетмесечен период след 31 декември 2006 г. поддържат собствен капитал, който във всеки момент превишава или е равен на сумите, посочени в параграфи 4 и 5.

3. За първия дванадесетмесечен период, упоменат в параграф 1, размерът на собствения капитал е 95 % от общия минимален размер на собствения капитал, за който би имало изискване да се държи през този период от кредитната институция съгласно член 4 от Директива 93/6/ЕИО на Съвета от 15 март 1993 г. относно капиталовата адекватност на инвестиционните посредници и кредитните институции ⁽¹⁾ така, както е било предвидено в посочената директива и в Директива 2000/12/ЕО преди 1 януари 2007 г.

4. За втория дванадесетмесечен период, посочен в параграф 1, размерът на собствения капитал е 90 % от общия минимален размер на собствения капитал, за който би имало изискване да се държи през този период от кредитната институция съгласно член 4 от Директива 93/6/ЕИО така, както е било предвидено в посочената директива и в Директива 2000/12/ЕО преди 1 януари 2007 г.

5. За третия дванадесетмесечен период, упоменат в параграф 1, размерът на собствения капитал следва е 80 % от общия минимален размер на собствения капитал, за който би имало изискване да се държи през този период от кредитната институция съгласно член 4 от Директива 93/6/ЕИО така, както е било предвидено в посочената директива и в Директива 2000/12/ЕО преди 1 януари 2007 г.

6. Съответствието с изискванията на параграфи от 1 до 5 се постига въз основа на размери на собствен капитал, който е напълно коригиран, за да се отразят разликите в изчислението на собствения капитал съгласно Директива 2000/12/ЕО и Директива 93/6/ЕИО така, както е било предвидено преди 1 януари 2007 г., и изчисленията на собствения капитал съгласно настоящата директива, произтичащ от отделното третиране на очакваната загуба и неочакваната загуба съгласно членове от 84 до 89 от настоящата директива.

7. За целите на параграфи от 1 до 6 от настоящата директива се прилагат членове от 68 до 73.

8. До 1 януари 2008 г. кредитните институции могат да третират членовете, съставляващи стандартизирания подход, формулиран в дял V, глава 2, раздел 3, подраздел 1, като заместени с членове от 42 до 46 от Директива 2000/12/ЕО така, както е било предвидено в посочените членове преди 1 януари 2007 г.

9. При упражняване на дискрецията, посочена в параграф 8, се прилага изложеното по-долу по отношение на разпоредбите на Директива 2000/12/ЕО;

- а) разпоредбите на посочената директива, упоменати в членове от 42 до 46 се прилагат така, както е било предвидено преди 1 януари 2007 г.;
- б) „стойност, коригирана за риска“ така, както е упомената в член 42, параграф 1 от посочената директива, означава „рисково претеглен размер на експозицията“;

⁽¹⁾ ОВ L 141, 11.6.1993 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 2005/1/ЕО.

▼B

- в) стойностите, получени съгласно член 42, параграф 2 от посочената директива, се считат за рисково претеглени размери на експозиции;
- г) „кредитните деривати“ се включват в списъка с елементи „с пълен риск“ в приложение II към посочената директива; и
- д) третирането, представено в член 43, параграф 3 от посочената директива, е приложимо спрямо дериватните инструменти, изброени в приложение IV към посочената директива, независимо от това дали са балансови, или задбалансови, а стойностите, получени при третирането, изложено в приложение III, се считат за рисково претеглени размери на експозиции.

10. При упражняване на дискрецията, упомената в параграф 8, се прилага изложеното по-долу по отношение на третирането на експозиции, за които се използва стандартизирания подход:

- а) не се прилага дял V, глава 2, раздел 3, подраздел 3 във връзка с признаването на редуцирането на кредитния риск;
- б) дял V, глава 2, раздел 3, подраздел 4 относно третирането на секюритизацията може да бъде обявен за неприложим от компетентните власти.

11. При упражняване на дискрецията, посочена в параграф 8, капиталовото изискване за операционен риск съгласно член 75, буква г) се намалява с процента, представляващ съотношението между стойността на експозициите на кредитната институция, за които се изчисляват рисково претеглени размери на експозициите при прилагане на дискрецията, посочена в параграф 8, и общата стойност на нейните експозиции.

12. Когато дадена кредитна институция изчислява рисково претеглените размери на всичките си експозиции при прилагане на дискрецията, упомената в параграф 8, членове от 48 до 50 от Директива 2000/12/ЕО относно големите експозиции могат да се прилагат така, както е било предвидено в посочените членове преди 1 януари 2007 г..

13. При упражняване на свободата на преценка, упомената в параграф 8, позоваванията на членове от 78 до 83 от настоящата директива се тълкуват като позовавания на членове от 42 до 46 от Директива 2000/12/ЕО така, както е било предвидено в посочените членове преди 1 януари 2007 г.

14. Ако се приложи дискрецията, посочена в параграф 8, членове 123, 124, 145 и 149 не се прилагат преди датата, посочена там.

Член 153

При изчисляването на рисково претеглени размери на експозиции, произтичащи от сделки за отдаване под наем на офиси и други търговски помещения, разположени на тяхна територия и отговарящи на критериите, изложени в приложение VI, част 1, точка 54, компетентните власти могат до 31 декември 2012 г. да позволят прилагането на 50-процентно рисково тегло, без да се прилага приложение VI, част 1, точки 55 и 56.

До 31 декември 2010 г. компетентните власти могат, с цел определяне на обезпечената част от просрочен кредит за целите на приложение VI, да признават обезпечение, различно от приемливото обезпечение, отговарящо на критериите, изложени в членове от 90 до 93.

До 31 декември 2012 г. при изчисляването на размерите на рисково претеглените експозиции за целите на приложение VI, част 1, точка 4 се присъжда същото рисково тегло по отношение на експозиции

▼B

към централни правителства или централни банки на държави-членки, които експозиции са деноминирани и финансирани в местната валута на държава-членка, както би било приложимо към такива експозиции, деноминирани и финансирани в тяхната местна валута.

Член 154

1. До 31 декември 2011 г. компетентните власти на всяка държава-членка могат, за целите на приложение VI, част 1, точка 61, да определят броя на просрочените дни до 180 дни за експозициите, указани в приложение VI, част 1, точки от 12 до 17 и от 41 до 43, към контрагенти, намиращи се на тяхна територия, ако местните условия са подходящи за това. Конкретният брой дни може да бъде различен за различните видове продукти.

Компетентните власти, които не прилагат дискрецията, предвидена в първа алинея, във връзка с експозиции към контрагенти, намиращи се на тяхна територия, могат да определят по-голям брой дни за експозиции към контрагенти, намиращи се на териториите на други държави-членки, чийто компетентни власти са приложили тази дискреция. Конкретният брой дни попада в рамките на 90 дни и е такъв, какъвто са определили другите компетентни власти за експозиции към такива контрагенти на тяхната територия.

2. За кредитни институции, кандидатстващи за използването на вътрешнорейтинговия подход преди 2010 г., след одобрение от страна на компетентните власти, изискването за тригодишно използване, предписано в член 84, параграф 3 може да бъде намалено на период, който е не по-къс от една година до 31 декември 2009 г.

3. За кредитни институции, кандидатстващи за използването на собствени оценки за загуба при неизпълнение и/или конверсионни коефициенти, изискването за тригодишно използване, предписано в член 84, параграф 4, може да бъде намалено на две години до 31 декември 2008 г.

4. До 31 декември 2012 г. компетентните власти на всяка държава-членка могат да позволят на кредитните институции да продължат да прилагат дяловите участия от видовете, определени в член 57, буква о), придобити преди 20 юли 2006 г., с третиране, определено в член 38 от Директива 2000/12/ЕО, както е било предвидено в посочения член преди 1 януари 2007 г.

5. До 31 декември 2010 г. претеглената по експозициите загуба при неизпълнение за всички експозиции на дребно, обезпечени с жилищни имоти, без да се ползват гаранции от централни правителства, не може да бъде по-ниска от 10 %.

6. До 31 декември 2017 г. компетентните власти на държавите-членки могат да освобождават от третиране в съответствие с вътрешнорейтинговия подход определени капиталови експозиции, държани от кредитни институции и дъщерни предприятия в ЕС на кредитни институции в съответната държава-членка към 31 декември 2007 година.

Освободената позиция се измерва като брой на дяловете към 31 декември 2007 г. и всеки допълнителен дял, произтичащ като пряк резултат от собствеността върху тези вложения, стига те да не увеличават пропорционалния дял на собственост в дадена компания от портфейла.

Ако това придобиване увеличава пропорционалния дял на собственост върху конкретен актив, частта на превишението не подлежи на освобождаване. Също така, освобождаването не е приложимо спрямо активи, които първоначално са подлежали на

▼B

освобождаване, но са били продадени, а след това изкупени обратно.

Капиталовите експозиции, влизащи в приложното поле на настоящата преходна разпоредба, са предмет на капиталовите изисквания, изчислени в съответствие с дял V, глава 2, раздел 3, подраздел 1.

7. До 31 декември 2011 г. по отношение на експозициите към търговски предприятия, компетентните власти на всяка държава-членка могат да определят броя на дните на просрочие, към който следва да се придържат всички кредитни институции в тяхната юрисдикция във връзка с дефиницията за неизпълнение, формулирана в приложение VII, част 4, точка 44, за експозиции към такива контрагенти, разположени в тази държава-членка. Конкретният брой на дните следва да попада в диапазона между 90 и 180 дни, ако това е удачно от гледна точка на местните условия. За експозиции към контрагенти, разположени на територията на други държави-членки, компетентните власти определят брой дни просрочие, който не превишава броя, определен от компетентния орган на съответната държава-членка.

Член 155

До 31 декември 2012 г. за кредитните институции, при които съответният показател за направление „търговия и продажби“ представлява най-малко 50 % от общия размер на съответните показатели за всичките направления в дейността им в съответствие с приложение X, част 2, точки от 1 до 8, държавите-членки могат да прилагат процентен размер 15 % спрямо направление „търговия и продажби“.

*ГЛАВА 2**Заклучителни разпоредби**Член 156*

Комисията, в сътрудничество с държавите-членки и като отчита приноса на Европейската централна банка, периодично проследява дали настоящата директива, взета като цяло, заедно с Директива 2006/49/ЕО е оказала значително въздействие върху икономическия цикъл и в светлината на тази проверка обсъжда дали са оправдани някакви корективни мерки.

Въз основа на този анализ и като отчита приноса на Европейската централна банка, Комисията разработва доклад за период от две години и го представя на Европейския парламент и на Съвета, заедно с всички подходящи предложения. Приносът на страните, получаващи кредити и отпускащи кредити, се признава по подходящ начин при изготвянето на доклада.

До 1 януари 2012 г. Комисията следва да преразгледа и да изготви доклад относно прилагането на настоящата директива, като акцентира върху всички аспекти на членове от 68 до 73, член 80, параграф 7, член 80, параграф 8 и член 129, и да представи този доклад на Парламента и на Съвета, заедно с всички подходящи предложения.

Член 157

1. Държавите-членки следва да приемат и публикуват най-късно до 31 декември 2006 г. законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за постигане на съответствие с

▼B

членове 4, 22, 57, от 61 до 64, 66, от 68 до 106, 108, от 110 до 115, от 117 до 119, от 123 до 127, от 129 до 132, 133, 136, от 144 до 149, от 152 до 155 и приложения II, III и от V до XII. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби и таблицата на съответствието между тези разпоредби и настоящата директива.

Независимо от параграф 3 държавите-членки следва да прилагат тези разпоредби от 1 януари 2007 г.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Освен това те следва да включват текст, съгласно който позоваванията в действащите закони, подзакони и административни разпоредби на директивите, отменени с настоящата директива, следва да се тълкуват като позовавания на настоящата директива. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното право, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

3. Държавите-членки следва да прилагат не по-рано от 1 януари 2008 г. законите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за постигане на съответствие с член 87, параграф 9 и член 105.

Член 158

1. Директива 2000/12/ЕО, изменена с директивите, посочени в приложение XIII, част А, се отменя при спазване на задълженията на държавите-членки относно крайните срокове за транспониране на директивите, изброени в приложение XIII, част Б.

2. Позоваванията на отменените директиви се смятат за позовавания на настоящата директива и се тълкуват в съответствие с таблицата на съответствието в приложение XIV.

Член 159

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 160

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

▼B*ПРИЛОЖЕНИЕ I***СПИСЪК НА ДЕЙНОСТИТЕ, ПОДЛЕЖАЩИ НА ВЗАИМНО ПРИЗНАВАНЕ**

1. Приемане на депозити и други възстановими средства
2. Кредитиране, включително: потребителски кредити, ипотечни кредити, факторинг със или без право на обратен иск, финансиране на търговски трансакции (включително форфетиране)
3. Финансов лизинг

▼M3

4. платежни услуги съгласно определението в член 4, параграф 3 от Директива 2007/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 г. относно платежните услуги във вътрешния пазар ⁽¹⁾
5. Издаване и администриране на други платежни средства (например пътнически чекове и банкови трати, доколкото тази дейност не е обхваната от точка 4

▼B

6. Гаранции и ангажименти
7. Търгуване за своя сметка и за сметка на клиенти с:
  - а) инструменти на паричния пазар (чекове, менителници, депозитни сертификати и други);
  - б) валута;
  - в) финансови фючърси и опции;
  - г) валутни и лихвени инструменти;
  - д) прехвърлими ценни книжа.
8. Участие в емисии на ценни книжа и предоставяне на услуги във връзка с такива емисии
9. Консултиране на предприятия относно структурата на капитала, отрасловата стратегия и свързани с това въпроси и съвети, както и услуги във връзка със сливания и закупуване на предприятия
10. Парична брокерска дейност
11. Управление на портфейли и консултиране
12. Съхранение и управление на ценни книжа
13. Услуги, свързани със справки по кредити
14. Услуги за доверително пазене

Услугите и дейностите, изложени в раздели А и Б от приложение I към Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно пазарите на финансови инструменти ⁽²⁾, когато се отнася до финансовите инструменти, предвидени в раздел В от приложение I към посочената директива, са обект на взаимно признаване съгласно настоящата директива.

⁽¹⁾ ОВ L 319, 5.12.2007 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 145, 30.4.2004 г., стр. 1. Директива, изменена с Директива 2006/31/ЕО (ОВ L 114, 27.4.2006 г., стр. 60).

ПРИЛОЖЕНИЕ II

КЛАСИФИКАЦИЯ НА ЗАДБАЛАНСОВИТЕ ПОЗИЦИИ

Пълен риск:

- Гаранции, които имат характер на кредитни заместители,
- Кредитни деривати,
- Акцепти,
- Джира на полица, носещи името на друга кредитна институция,
- Сделки с право на обратен иск,
- Неотменяеми стендбай акредитиви с характер на кредитни заместители,
- Активи, закупени по окончателни форуърдни споразумения,
- Форуърд-форуърд депозити,
- Неизплатената част от частично изплатени акции и ценни книжа,
- Споразумения за продажба и обратно изкупуване на активи, дефинирани в член 12, параграфи 3 и 5 от Директива 86/635/ЕИО, и
- Други позиции, също носещи пълен риск.

Среден риск:

- Документарни акредитиви, издадени и потвърдени (виж също „среден/малък риск“),
- Варанти и обезщетения (в това число тръжни гаранции, гаранции за добро изпълнение, митнически и данъчни гаранции) и гаранции, които нямат характер на кредитни заместители,
- Неотменяеми стендбай акредитиви, които нямат характер на кредитни заместители,
- Неусвоени кредитни линии (споразумения за отпускане на кредит, за купуване на ценни книжа, предоставяне на гаранции или акцепти) с първоначален срок на падеж над една година,
- Кредитни споразумения за емитиране на ценни книжа (NIF) и револвиращи улеснения за поемане на ценни книжа (RUF), и
- Други позиции, също носещи среден риск и така, като са съобщени на Комисията.

Среден/малък риск:

- Документарни акредитиви, при които базисната доставка се явява като обезпечение и други краткосрочни сделки,
- Неусвоени кредитни продукти (договори за кредитиране, за закупуване на ценни книжа, за предоставяне на гаранции или акцептни продукти) с първоначален падеж до една година включително, които не могат да бъдат отменени безусловно по всяко време без предизвестие, или в които в действителност липсват разпоредби за автоматична отмяна поради влошаване на кредитоспособността на кредитополучателя, и
- Други позиции, също носещи среден/малък риск и така, както са съобщени на Комисията.

Малък риск:

- Неусвоени кредитни продукти (договори за кредитиране, за закупуване на ценни книжа, за предоставяне на гаранции или акцептни продукти), които могат да бъдат отменени безусловно по всяко време без предизвестие, или които в действителност съдържат разпоредби за автоматична отмяна поради влошаване на кредитоспособността на кредитополучателя. Кредитни линии на дребно могат да се разглеждат като безусловно неотменяеми, ако в условията се позволява на кредитната институция да ги отменя в пълната допустима степен съгласно законите за защита на потребителите и свързаното с тях законодателство, и
- Други позиции, също носещи малък риск и така, както са съобщени на Комисията.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

**ТРЕТИРАНЕ НА КРЕДИТЕН РИСК КЪМ КОНТРАГЕНТА ПО
ДЕРИВАТНИ ИНСТРУМЕНТИ, СДЕЛКИ С ОБРАТНО
ИЗКУПУВАНЕ (РЕПО СДЕЛКИ), СДЕЛКИ ПО
ПРЕДОСТАВЯНЕ/ПОЛУЧАВАНЕ В ЗАЕМ НА ЦЕННИ КНИЖА ИЛИ
СТОКИ, ТРАНЗАКЦИИ С УДЪЛЖЕН СЕТЪЛМЕНТ И МАРЖИН
ЗАЕМНИ СДЕЛКИ**

ЧАСТ 1

Определения

За целите на настоящото приложение се прилагат следните определения:

Общи термини

1. „Кредитен риск към контрагента (CCR)“ означава рискът за неизпълнение от страна на контрагента преди окончателния сетълмент на паричните потоци по сделката.
2. „Централен контрагент“ означава субект, който посредничи правно между контрагентите по договори, търгувани на един или повече финансови пазари, явявайки се купувач за всеки продавач и продавач за всеки купувач.

Видове сделки

3. „Транзакции с удължен сетълмент“ означава транзакции, при които контрагентът поема задължение да достави ценна книга, стока или сума в чужда валута срещу парични средства, други финансови инструменти или стоки, или обратното, на договорно указана дата на сетълмент или доставка, която е по-отдалечена във времето в сравнение с пазарния стандарт за тази конкретна транзакция и е пет работни дни след датата, на която кредитната институция сключи сделката.
4. „Маржин заемни сделки“ означава сделки, при които кредитната институция предоставя кредит във връзка с покупката, продажбата, воденето или търгуването на ценни книжа. Маржин заемните сделки не включват други заеми, само защото те също са обезпечени с ценни книжа.

Нетиращи съвкупности, хеджиращи съвкупности и свързани с тях термини

5. „Нетираща съвкупност“ означава група от сделки с един контрагент, които са обект на правно приложими двустранни споразумения за нетиране и за които се признава нетиране по част 7 от настоящото приложение и членове от 90 до 93. Всяка сделка, която не е обект на правно приложимо двустранно споразумение за нетиране, което се признава по част 7 от настоящото приложение, следва да се тълкува като отделна нетираща съвкупност за целите на настоящото приложение.
6. „Рискова позиция“ означава цифрова стойност на риска, която се установява съгласно стандартизирания подход, изложен в част 5, следвайки предварително определен алгоритъм.
7. „Хеджираща съвкупност“ означава група от рискови позиции по сделки в рамките на една нетираща съвкупност, за които само техните салда имат отношение за определянето на стойността на експозицията по стандартизирания подход, изложен в част 5.
8. „Маржин споразумение“ означава договорно споразумение или клаузи от споразумение, според което даден контрагент доставя обезпечение на друг контрагент, когато експозицията на втория контрагент към първия надхвърля определен размер.
9. „Маржин праг“ означава най-големия размер на дадена експозиция, при достигането на който не се изисква обезпечение.

▼B

10. „Маржин рисков период“ означава периодът от последната размяна на обезпечение по дадена нетираща съвкупност от сделки с контрагент, който е изпаднал в неизпълнение, до момента, в който експозицията към контрагента се ликвидира и остатъчният пазарен риск се хеджира отново.
11. „Ефективен падеж по метода на вътрешните модели за риск от контрагента за нетираща съвкупност с падеж над една година“ означава съотношението между размера на очакваната експозиция при отчитане на пълната продължителност на сделките от нетиращата съвкупност, дисконтиран с безрисковата норма на възвращаемост, разделен на размера на очакваната експозиция за една година от нетиращото множество, дисконтирано с безрисковия лихвен процент. Този ефективен падеж може да бъде коригиран за отразяване влиянието на риска от подновяване чрез заместване на очакваната експозиция с ефективната очаквана експозиция при период на прогнозиране под една година.
12. „Кръстосано нетиране на продукти“ означава включването на сделки с различни категории продукти в рамките на една и съща нетираща съвкупност в съответствие с правилата за кръстосано нетиране на продукти, изложени в настоящото приложение.
13. За целите на част 5 „Текуща пазарна стойност“ (CMV) се отнася за нетната пазарна стойност на портфейл от сделки с контрагент, включени в една нетираща съвкупност. За изчисляването на текущата пазарна стойност се използват положителните и отрицателните пазарни стойности.

Разпределения

14. „Разпределение на пазарната стойност“ означава прогнозата на вероятностното разпределение на нетната пазарна стойност към определена бъдеща дата (прогнозен хоризонт) на сделки в рамките на една нетираща съвкупност въз основа на реализираната пазарната стойност на тези сделки до настоящия момент.
15. „Разпределение на експозицията“ означава прогнозата на вероятностното разпределение на пазарната стойност, което е получено чрез заместване на прогнозните отрицателни нетни пазарни величини стойности с нули.
16. „Рисково неутрално разпределение“ означава разпределение на пазарните стойности или експозиции за бъдещ период от време, където разпределението е изчислено с помощта на производни пазарни величини, като например производна променливост.
17. „Действително разпределение“ означава разпределение на пазарната стойност или експозицията за бъдещ период от време, където разпределението се изчислява като се използват исторически или реализирани стойности, изчислени въз основа на минали ценови или лихвени данни.

Измервания и корекции на експозициите

18. „Текуща експозиция“ означава по-голямото число от нула или пазарната стойност на сделка или портфейл от сделки в рамките на една нетираща съвкупност с контрагент, което би бил загубено при неизпълнение на контрагента, допускайки, че няма възстановяване на стойността от тези сделки при фалит.
19. „Върхова експозиция“ означава висок процентил на разпределението на експозицията към дадена бъдеща дата преди падежа на най-дългосрочната сделка в нетиращата съвкупност.
20. „Очаквана експозиция“ (EE) означава средната стойност на разпределението на експозицията към дадена бъдеща дата преди падежа на най-дългосрочната сделка в нетиращата съвкупност.
21. „Ефективна очаквана експозиция“ (Effective EE) към дадена дата означава най-голямата очаквана експозиция за тази или предходна дата. Като алтернатива, тя може да бъде определена за конкретна дата като по-голямата от очакваната експозиция на тази дата или ефективната експозиция към предходната дата.

▼B

22. „Очаквана положителна експозиция“ (ЕРЕ) означава среднопретеглените във времето очаквани експозиции, като теглата са частта от целия времеви интервал, през който съществува отделната очаквана експозиция. При изчисляването на минималното капиталово изискване, осредняването се прави за първата година или когато всички договори, в рамките на нетиращата съвкупност падежират в рамките на по-малко от една година, за периода от време на договора с най-дългия падеж в нетиращата съвкупност.
23. „Ефективна очаквана положителна експозиция“ (Effective EPE) означава средно претеглената във времето ефективна очаквана експозиция през първата година или, когато всички договори в нетиращата съвкупност падежират в рамките на по-малко от една година, осредняването се извършва за времеви период на договора с най-дългия падеж в нетиращата съвкупност, като теглата се определят като частта от целия времеви интервал, през която отделната очаквана експозиция съществува.
24. „Корекция на кредитната оценка“ означава корекция на оценката по среднопазарни цени на портфейла от сделки с даден контрагент. Тази корекция отразява пазарната стойност на кредитния риск от неизпълнение на договорни споразумения с даден контрагент. Тази корекция може да отразява пазарната стойност на кредитния риск на контрагента или пазарната стойност на кредитния риск и на кредитната институция и на контрагента.
25. „Едностранина корекция на кредитната оценка“ означава корекция на кредитната оценка, която отразява пазарната стойност на кредитния риск на контрагента за кредитната институция, но не отразява пазарната стойност на кредитния риск към кредитната институция за контрагента.

Рискове, свързани с кредитен риск към контрагента (CCR)

26. „Риск от подновяване“ означава размерът, с който очакваната положителна експозиция е подценена, когато бъдещите сделки с даден контрагент се очаква да се осъществяват на непрекъснатата база. Допълнителната експозиция, създадена от тези бъдещи сделки, не се включва в изчислението на очакваната положителна експозиция (ЕРЕ).
27. „Общ утежняващ риск“ възниква, когато вероятността от неизпълнение от контрагентите е в положителна корелация с факторите на общия пазарен риск.
28. „Специфичен утежняващ риск“ възниква, когато експозицията към даден контрагент е в положителна корелация с вероятността от неизпълнение от контрагента, поради естеството на сделките с него. Кредитната институция се разглежда като е изложена на специфичен утежняващ риск, ако бъдещата експозиция към конкретен контрагент се очаква да е голяма, когато вероятността от неизпълнение от контрагента е голяма.

ЧАСТ 2

Избор на метод

1. При спазване на точки от 2 до 7 кредитните институции определят стойността на експозицията на договорите, изброени в приложение IV, с един от методите, изложени в части от 3 до 6. На кредитните институции, които не отговарят на условията за третирането, изложено в член 18, параграф 2 от Директива 2006/49/ЕО, не се разрешава да използват метода, изложен в част 4. За определяне на стойността на експозицията за договорите, посочени в приложение IV, точка 3, на кредитните институции не се разрешава да използват метода, изложен в част 4.

Комбинираното използване на методите, изложени в части от 3 до 6, се разрешава на непрекъсната основа в рамките на дадена група, но не в рамките на едно юридическо лице. Комбинираното използване на методите, изложени в части 3 и 5 в рамките на дадено юридическо лице се разрешава, когато един от методите се използва за случаите, предвидени в част 5, точка 19.

2. При получаване на одобрението на компетентните власти кредитните институции могат да определят стойността на експозицията за:

▼B

- i) договорите, посочени в приложение IV;
  - ii) репо сделките;
  - iii) сделките по предоставяне/получаване в заем на ценни книжа или стоки
  - iv) маржин заемните сделки, и
  - v) транзакциите с удължен сетълмент като използват метода на вътрешните модели, предвиден в част 6.
3. Когато дадена кредитна институция купува кредитна защита, произтичаща от кредитни деривати срещу експозиция от банковия портфейл или срещу експозиция на кредитен риск към контрагента, тя може да изчисли капиталовото си изискване за хеджирания актив в съответствие с приложение VIII, част 3, точки от 83 до 92, или при условие че бъде дадено одобрение от компетентните власти, в съответствие с приложение VII, част 1, точка 4 или приложение VII, част 4, точки от 96 до 104. В тези случаи стойността на експозицията за кредитен риск към контрагента за тези кредитни деривати се определя на нула.
  4. Стойността на експозицията за кредитен риск към контрагента от продадени суапове на кредитно неизпълнение в банковия портфейл, където те се третираат като кредитна защита, предоставена от кредитната институция и обект на капиталово изискване за кредитен риск за пълната условна стойност, се определя на нула.
  5. Съгласно всички методи, изложени в части от 3 до 6, стойността на експозицията за даден контрагент е равна на сбора от стойностите на експозициите, изчислени за всяка нетираща съвкупност при този контрагент.
  6. Нулева стойност на експозиция за кредитен риск към контрагента може да се определи за дериватни договори или репосделки, сделки по предоставяне/получаване в заем на ценни книжа или стоки, транзакции с удължен сетълмент и маржин заемни сделки с централен контрагент и които не са били отхвърлени от централния контрагент. Освен това, нулева стойност на експозиция за кредитен риск към контрагента може да се определи за експозиции на кредитен риск към централни контрагенти, получени в резултат от дериватни договори, репо-сделки, сделки по предоставяне/получаване в заем на ценни книжа или стоки, транзакции с удължен сетълмент и кредитни операции по маржин сделки, или други експозиции, както са определени от компетентните власти, които кредитната институция има към централния контрагент. Експозициите на централния контрагент за кредитен риск към контрагента с всички участници в неговите договори следва да са напълно обезпечени на ежедневна база.
  7. Експозициите, произтичащи от транзакции с удължен сетълмент могат да бъдат определени посредством някой от методите, изложени в части от 3 до 6, независимо от методите, избрани за третирането на извънборсови сделки с деривати и репо-сделки или сделки по предоставяне/получаване в заем на ценни книжа или стоки, и маржин заемни сделки. При изчислението на капиталовите изисквания за транзакции с удължен сетълмент, кредитните институции, които използват подхода, изложен в членове от 84 до 89 могат да определят рисковите тегла в съответствие с подхода, предвиден в членове от 78 до 83 на непрекъсната основа и независимо от значимостта на подобни позиции.
  8. За методите, изложени в части 3 и 4, компетентните власти трябва да са сигурни, че условната стойност, която трябва да се вземе предвид, е подходящо мерило за риска, който е вътрешноприсъщ на договора. Когато, например, договорът предвижда мултиплициране на паричните потоци, условната стойност трябва да бъде коригирана, за да отчете последиците от мултиплицирането върху структурата на риска на този договор.

ЧАСТ 3**Подход на оценяване по пазарна стойност**

- Стъпка а): посредством определяне на текущите пазарни стойности за договорите (пазарно оценяване) се получава текущата разменна стойност за всички договори с положителни стойности.

▼B

Стъпка б): за да се получи стойността на потенциалната бъдеща кредитна експозиция, с изключение на случая на едновалутен лихвен суап за размяна на плаващи лихвени проценти, при които се изчислява само текущия разменна стойност, условните стойности на главниците или базисните стойности се умножават по процентите от таблица 1:

Таблица 1 ⁽¹⁾ ⁽²⁾

Остатъчен падеж ⁽³⁾	Лихвени договори	Валутни договори и договори за злато	Договори за капиталови инструменти	Договори за благородни метали, с изключение на злато	Договори за други стоки, различни от благородни метали
До 1 година	0 %	1 %	6 %	7 %	10 %
Над 1 година, не повече от 5 години	0,5 %	5 %	8 %	7 %	12 %
Над 5 години	1,5 %	7,5 %	10 %	8 %	15 %

За целите на изчисляването на потенциалната бъдеща кредитна експозиция съгласно стъпка б), компетентните власти могат да разрешат на кредитните институции да прилагат процентите, посочени в таблица 2, вместо тези, предписани в таблица 1, при условие че институциите използват възможността, посочена в приложение IV, точка 21 от Директива 2006/49/ЕО за договори, свързани със стоки, различни от злато по смисъла на точка 3 от приложение IV към настоящата директива:

Таблица 2

Остатъчен срок до падежа	Благородни метали (с изключение на злато)	Неблагородни метали	Селскостопански продукти	Други, включително енергийни продукти
До 1 година	2 %	2,5 %	3 %	4 %
Над 1 година, до 5 години	5 %	4 %	5 %	6 %
Над 5 години	7,5 %	8 %	9 %	10 %

Стъпка в): стойността на експозицията е сборът от текущата разменна стойност и потенциалната бъдеща кредитна експозиция.

ЧАСТ 4

Метод на първоначалната експозиция

Стъпка а): условният размер на главницата за всеки инструмент се умножава по процентите, посочени в таблица 3.

⁽¹⁾ Договори, които не попадат в една от петте категории, посочени в настоящата таблица, следва да се третират като договори за стоки, различни от благородни метали.

⁽²⁾ За договори с многократни размени на главницата, процентите трябва да се умножат по броя на оставащите плащания, които трябва да бъдат направени съгласно договора.

⁽³⁾ За договори, които са структурирани за уреждане на експозиция след определени дати за плащане, на които условията се актуализират, така че пазарната стойност на договора става нула на тези дати, остатъчният срок на падеж е равен на времето до датата на следващата актуализация следващото. В случаите на лихвени договори, които отговарят на тези критерии и имат остатъчен срок на падеж над една година, процентът не следва да бъде по-нисък от 0,5 %.

Таблица 3

Оригинален падеж ⁽¹⁾	Лихвени договори	Валутни договори и договори за злато
До 1 година включително	0,5 %	2 %
От 1 до 2 години включително	1 %	5 %
Допълнително начисление за всяка следваща година	1 %	3 %

Стъпка б): първоначалната експозиция, получена по този начин, е стойността на експозицията.

ЧАСТ 5

Стандартизиран метод

1. Стандартизираният метод (CM) се използва само за извънборсови деривати и за транзакции с удължен сетълмент. Стойността на експозицията се изчислява отделно за всяка нетираща съвкупност. Тя се определя след отчитане на обезпеченията, както следва:

Стойност на експозицията

$$\beta^* \max \left(CMV - CMC; \sum_j \left| \sum_i RPT_{ij} - \sum_l RPC_{lj} \right| * CCRM_j \right)$$

където:

CMV = текущата пазарна стойност, преди отчитане на обезпеченията, на портфейла от сделки с контрагент, включени в нетиращата съвкупност, като:

$$CMV = \sum_i CMV_i$$

където:

CMV_i = текущата пазарна стойност на сделка i;

CMC = текущата пазарна стойност на обезпеченията за тази нетираща съвкупност, като:

$$CMC = \sum_l CMC_l$$

където:

CMC_l = текущата пазарна стойност на обезпечение l.

i = индекс на сделките;

l = индекс на обезпеченията;

j = индекс на категорията на хеджиращата съвкупност. Тези хеджиращи съвкупности съответстват на рисковите фактори, за които могат да се нетират рискови позиции с противоположни знаци, за да се получи нетна рискова позиция, на която след това се основава мярката на експозицията;

RPT_{ij} = рискова позиция от сделка i по отношение на хеджираща съвкупност j;

RPT_{lj} = рискова позиция от обезпечение l по отношение на хеджираща съвкупност j;

CCRM_j = множителят от таблица 5 по отношение на хеджираща съвкупност j;

β = 1.4.

⁽¹⁾ В случаите на лихвени договори кредитните институции могат, със съгласието на компетентните власти, да изберат или оригиналния, или остатъчния срок на падеж.

▼B

Обезпеченията, получени от контрагента, участват в изчислението с положителен знак, а обезпеченията, дадени на контрагента, участват с отрицателен знак.

Обезпеченията, които се признават за този метод, се ограничават до обезпечения, приемливи по част 1, точка 11 от приложение VIII към настоящата директива и точка 9 от приложение II към Директива 2006/49/ЕО.

2. Когато сделка с извънборсов дериватен инструмент е с линеен рисков профил и предвижда размяна на финансов инструмент срещу плащане, за платежно рамо се приема сумата на плащането. Сделка, която предвижда размяна на една парична сума срещу друга парична сума, има две платежни рамена. Платежните рамена са договорно установените брутни плащания, като включват и условната стойност на сделката. Кредитните институции могат да пренебрегнат лихвения риск, свързан с платежните рамене с остатъчен срок до падежа под една година за целите на изчисления по-долу. Кредитните институции могат да третираат сделки с платежни рамена в една валута, като например лихвени суапове, като една съвкупна сделка с едно платежно рамо. Третирането на платежните рамена се прилага за съвкупната сделка с едно платежно рамо.
3. Сделки с линеен рисков профил с капиталови инструменти (включително и индекси на капиталови инструменти), злато, други благородни метали или други стоки като базисни финансови инструменти, се отнасят към рисковата позиция в съответния капиталов инструмент (или индекс на капиталови инструменти) или стока (включително злато и други благородни метали) и лихвена рисковата позиция, съответстваща на платежното рамо. Ако платежното рамо е в чужда валута, то се отнася допълнително и към рисковата позиция в тази валута.
4. Сделки с линеен рисков профил с дългови инструменти като базисен инструмент, се отчитат като лихвена рисковата позиция за дълговия инструмент и лихвена рисковата позиция за платежното рамо. Сделки с линеен рисков профил, които предвиждат размяната на едно плащане срещу друго, включително и валутни форуърди, се отчитат като лихвена рисковата позиция за всяко от платежните рамена. Ако базисният дългов инструмент е в чужда валута, дълговият инструмент се отчита и като рисковата позиция в тази валута. Ако платежното рамо е в чужда валута, то също се отчита и като рисковата позиция в тази валута. Стойността на експозицията за валутен базисен суап е нула.
5. Размерът на дадена рисковата позиция за сделка с линеен рисков профил е ефективната условна стойност (пазарната цена, умножена по количеството) на базисните финансови инструменти (включително и стоки), преизчислена в националната валута на кредитната институция, с изключение на дълговите инструменти.
6. За дългови инструменти и за платежни рамена, размерът на рисковата позиция е ефективната условна стойност на остатъчните брутни плащания (включително условната стойност), преизчислена в националната валута на кредитната институция и съответно умножена по модифицираната дюрация на дълговия инструмент или платежното рамо.
7. Размерът на дадена рисковата позиция за суап за кредитно изпълнение е условната стойност на референтния дългов инструмент, умножена по остатъчния падеж на суапа за кредитно изпълнение.
8. Размерът на рисковата позиция от извънборсов дериват с нелинеен рисков профил, включително опции и суапции, е равен на делта еквивалента на ефективната условна стойност на базисния финансов инструмент на сделката, с изключение на случаите, когато базисният инструмент е дългов инструмент.
9. Размерът на рисковите позиции от извънборсов дериват с нелинеен рисков профил, включително опции и суапции, за който базисният инструмент е дългов инструмент или платежно рамо, е равен на делта еквивалента на ефективната условна стойност на финансовия инструмент или платежното рамо, съответно умножен по модифицираната дюрация на дълговия инструмент или платежното рамо.

▼B

10. При изчисляване на размера на рисковите позиции обезпечението, получено от контрагента, трябва да се третира като вземане от контрагента по дериватен договор (дълга позиция) с падеж на днешния ден, докато осчетоводеното обезпечение трябва да се третира като задължение към контрагента (къса позиция) с падеж на днешния ден.

11. Кредитните институции могат да използват следните формули за определяне на размера и знака на рисковата позиция:

за всички инструменти, които не са дългови:

ефективната условна стойност, или

$$\text{делта еквивалентна условна стойност} = p_{\text{ref}} \frac{V}{p}$$

където:

P_{ref} = цена на базисния инструмент, изразена в референтната валута;

V = стойност на финансовия инструмент (в случая на опция това е цената на опцията; при сделка с линеен рисков профил това е стойността на самия базисен инструмент);

p = цена на базисния инструмент, изразена в същата валута като V ;

за дългови инструменти и за платежните рамена на всички сделки:

ефективната условна стойност, умножена по модифицираната дюрация, или

делта еквивалентът на условната стойност, умножен по модифицираната дюрация

$$\frac{V}{r}$$

където:

V = стойност на финансовия инструмент (в случая на опция това е цената на опцията; при сделка с линеен рисков профил, това е стойността на самия базисен инструмент, или съответно на платежното рамо);

r = ниво на лихвения процент.

Ако V е деноминирана във валута, различна от референтната валута, дериватът се преизчислява в референтната валута чрез умножаване по съответния обменен курс.

12. Рисковите позиции се обособяват в хеджиращи съвкупности. За всяка хеджираща съвкупност се установява абсолютната стойност на сумата от рисковите позиции в съвкупността. Тази сума се нарича „нетна рискова позиция“ и се представя като:

$$\left| \sum_i RPT_{ij} - \sum_l RPC_{lj} \right|$$

във формулите, дадени в точка 1.

13. За лихвени рискови позиции, произтичащи от парични депозити, получени като обезпечение от контрагент, от платежни рамена или от базисни дългови инструменти, които биха получили капиталово изискване за специфичен риск не повече от 1,60 % по таблица 1 от приложение I към Директива 2006/49/ЕО, за всяка отделна валута се обособяват шест хеджиращи съвкупности по таблица 4 по-долу. Хеджиращите съвкупности се дефинират чрез комбиниране на критериите „падеж“ и „референтен лихвен процент“.

Таблица 4

	Референтни лихвени проценти на база ДЦК	Други референтни лихвени проценти
Падеж	До 1 година	До 1 година
Падеж	От 1 до 5 години	От 1 до 5 години
Падеж	Над 5 години	Над 5 години

14. За лихвени рискови позиции, произтичащи от базисни дългови инструменти или от платежни рамена, при които лихвеният

▼B

процент е обвързан с референтен лихвен процент, който отразява общото лихвено ниво на пазара, остатъчният падеж е дължината на времеви период до следващата промяна на лихвения процент. Във всички останали случаи, при дълговите инструменти се използва остатъчният падеж на самия базисен дългов инструмент, или в случаите на платежни рамена — остатъчният срок на съответната сделка.

15. При суапите за кредитно неизпълнение се обособява отделна хеджираща съвкупност за всеки емитент на референтен дългов инструмент.
16. За лихвени рискови позиции, произтичащи от парични депозити, дадени като обезпечение на контрагент, който няма собствени дългови инструменти с нисък специфичен риск или произтичащи от дългови инструменти, които съгласно таблица 1 от приложение I към Директива 2006/49/ЕО, биха получили капиталово покритие над 1,60 %, се обособява отделна хеджираща съвкупност за всеки емитент. Когато дадено платежно рамо наподобява такъв дългов инструмент, има и по една хеджираща съвкупност за всеки емитент на референтния дългов инструмент. Кредитните институции могат да включват в една и съща хеджираща съвкупност рисковите позиции, произтичащи от дългови инструменти на определен емитент, или от референтни дългови инструменти на същия емитент, които са сходни с платежни рамена, или които се явяват базисни за суапи за кредитно неизпълнение на същата хеджираща съвкупност.
17. Базисните финансови инструменти, различни от дългови, се включват в едни и същи хеджиращи съвкупности само ако са идентични или подобни. Във всички други случаи те се включват в отделни хеджиращи съвкупности. Сходността на инструментите се установява по следния начин:
  - при капиталовите инструменти сходни са инструментите, емитирани от един и същ емитент. Капиталовият индекс се третира като инструмент с отделен емитент;
  - при благородните метали, сходни са инструментите в един и същ благороден метал. Индексът от благородни метали се третира като отделен благороден метал;
  - за електроенергия, сходни са инструментите с права или задължения за доставка на електроенергия през един и същ период на върхово или невърхово натоварване в рамките на 24 часа; и
  - при стоките, сходни са инструментите в една и съща стока. Стоковият индекс се третира като отделна стока.
18. Множителите за кредитен риск на контрагента (CCRM) за различните категории хеджиращи съвкупности са посочени в таблица 5 по-долу:

Таблица 5

	Категории хеджиращи съвкупности	Множител
1.	Лихвени проценти	0,2 %
2.	Лихвени проценти за рискови позиции, произтичащи от референтни дългови инструменти по суапи за кредитно неизпълнение, за които се прилага капиталовото изискване не повече от 1,60 % съгласно таблица 1 от приложение I към Директива 2006/49/ЕО	0,3 %
3.	Лихвени проценти за рискови позиции от дългови инструменти или от референтни дългови инструменти по суапи за кредитно неизпълнение, за които се прилага капиталовото изискване над 1,60 % по таблица 1 от приложение I към Директива 2006/49/ЕО	0,6 %
4.	Обменни курсове	2,5 %
5.	Електроенергия	4 %

	Категории хеджиращи съвкупности	Множител
6.	Злато	5 %
7.	Капиталови инструменти	7 %
8.	Благородни метали (без злато)	8,5 %
9.	Други стоки (без благородни метали и електроенергия)	10 %
10.	Базисни инструменти по извънборсови деривати, които не са включени в категориите по-горе	10 %

Базисните инструменти по извънборсови деривати, посочени в точка 10 от таблица 5, се включват в отделни хеджиращи съвкупности за всяка категория базисен инструмент.

19. За сделки с нелинеен рисков профил или за платежни рамена и сделки с дългови инструменти в качеството на базисен инструмент, за които кредитната институция не може да определи делтата или модифицираната дюрация с оценъчен модел, одобрен от компетентния орган, за изчисляването на минималните капиталови изисквания за пазарен риск, компетентният орган определя величината на рисковите позиции и приложимите CCRM множители консервативно. Като алтернатива компетентните власти могат да изискват използване на метода по част 3. Нетирането няма да се отчита (т.е. стойността на експозицията се определя при допускане за нетираща съвкупност, състояща се само от тази отделна сделка).
20. Кредитната институция следва да има вътрешни процедури, за да проверява дали преди да включи дадена сделка в хеджираща съвкупност, тя е обхваната от правно валиден договор за нетиране, отговарящ на условията в част 7.
21. Кредитна институция, която използва обезпечения за редуциране на своя кредитен риск към контрагента, следва да има вътрешни процедури за проверка дали обезпеченията отговарят на стандартите за правна сигурност, посочени в приложение VIII, преди да признае влиянието на обезпеченията върху нейните изчисления.

ЧАСТ 6

Метод на вътрешните модели

1. След одобрение от компетентните власти дадена кредитна институция може да използва Метода на вътрешните модели (ИММ) за да изчисли стойността на експозицията за сделките в част 2, точка 2, i) или за сделките в част 2, точка 2, ii), iii) и iv), или за сделките в част 2, точка 2, от i) до iv). Във всеки от тези случаи могат да бъдат включени и сделките в част 2, точка 2, v). Независимо от част 2, точка 1, втора алинея, кредитните институции могат да предпочетат да не прилагат този метод към експозиции, които са незначителни по размер и риск. За да прилага ИММ, дадена кредитна институция трябва да отговаря на изискванията, изложени в настоящата част.
2. След одобрение от компетентните власти прилагането на ИММ може да се извърши последователно за различните видове сделки, като през този период кредитната институция може да използва методите, изложени в част 3 или част 5. Независимо от останалите разпоредби на настоящата част кредитните институции няма да са длъжни да използват конкретен вид или модел.
3. За всички извънборсови деривати и транзакциите с удължен сетълмент, за които кредитната институция не е получила разрешение за използване на метода на вътрешните модели, същата използва методите, изложени в част 3 или част 5. Комбинирано използване на тези два метода е позволено на постоянна база в рамките на дадена група. Комбинирано използване на тези два метода в рамките на едно юридическо лице е позволено само когато един от методите се използва за случаите, предвидени в част 5, точка 19.
4. Кредитните институции, получили разрешение да използват метода на вътрешните модели, не могат да възобновят използването на останалите методи, посочени в част 3 или част 5, освен поради обоснована причина и след разрешение от компетентните власти.

▼B

Ако дадена кредитна институция е престанала да изпълнява изискванията на настоящата част, тя или представя пред компетентния орган план за своевременно достигане на изискванията, или удостоверява, че резултатът от това неизпълнение е несъществен.

Стойност на експозицията

5. Стойността на експозицията се измерва на ниво нетираща съвкупност. Моделът определя прогнозно разпределение на промените в пазарната стойност на нетиращата съвкупност, дължащи се на промени в пазарни променливи като например лихвени проценти, обменни курсове. Моделът изчислява стойност на експозицията за нетиращата съвкупност за всяка бъдеща дата в зависимост от изменението в пазарните променливи. Моделът може да отчита и бъдещите промени в обезпеченията по маржин сделки с контрагентите с маржин сметки.
6. Кредитните институции могат да включват приемливи финансови обезпечения, дефинирани в част 1, точка 11 от приложение VIII към настоящата директива и точка 9 от приложение II към Директива 2006/49/ЕО, при определянето на прогнозното разпределение на промените в пазарната стойност на нетиращата съвкупност, ако обезпечението отговаря на качествените и количествените изисквания и изискванията за данните за IMM.
7. Стойността на експозицията се изчислява като произведението на коефициента α по ефективната очаквана положителна експозиция (EPE).

Стойност на експозицията = $\alpha \times$ ефективната EPE

където:

алфа (α) е 1.4, но компетентните власти могат да изискат по-висока стойност за α и ефективната EPE се изчислява чрез оценяване на очакваните експозиции (EE_t) като средната експозиция на бъдеща дата t , като средната стойност се изчислява на базата на възможните бъдещи стойности на съответните фактори на пазарен риск. Моделът изчислява EE към поредица от бъдещи дати t_1 , t_2 , t_3 и т.н.

8. Ефективната очаквана експозиция (EE) се изчислява рекурсивно като:

$$\text{Ефективна EE}_t = \max(\text{ефективна EE}_{t-1}; \text{EE}_t)$$

където:

текущата дата е обозначена като t_0 , а ефективната EE_{t0} е равна на текущата експозиция.

9. В тази връзка ефективната очаквана положителна експозиция EPE е средната ефективна EE през първата година от бъдещата експозиция. Ако всички договори в нетиращата съвкупност падежират в рамките на по-малко от една година, EPE е средната очаквана ефективна експозиция, докато падежират всички договори в нетиращата съвкупност. Ефективната EPE се изчислява като претеглената средна стойност на ефективната очаквана експозиция (EE):

$$\text{Ефективна EPE} = \sum_{k=1}^{\text{min(година; падеж)}} \text{Ефективна EE}_{t_k} * \Delta t_k$$

където:

теглата $\Delta t_k = t_k - t_{k-1}$ дават възможност за изчисляване на бъдещата експозиция на дати, които не са равномерно разположени във времето.

10. Ефективната очаквана експозиция (EE) и върховата експозиция се изчисляват с помощта на разпределение на експозициите, което отчита възможните отклонения от нормалното разпределение.
11. Кредитните институции могат да използват мярка, която е по-консервативна от произведението $\alpha \times$ ефективната EPE, както е изчислено по уравнението по-горе за всеки контрагент.
12. Независимо от точка 7 компетентните власти могат да разрешат на кредитните институции да използват свои собствени стойности за α ,

▼B

при условие че се спазва долна граница от 1,2, като α е равна на съотношението на вътрешния капитал на базата на пълна симулация на експозицията на кредитен риск към контрагента при различните контрагенти (като числител) и вътрешния капитал на базата на EPE (като знаменател). В знаменателя EPE се използва при допускане, че е фиксирана сума. Кредитните институции трябва да покажат, че техните вътрешно изчислени стойности за α показват в числителя съществените източници на стохастична зависимост на разпределението на пазарните стойности на сделките или портфейлите от сделки за различните контрагенти. Вътрешно изчислените стойности за α вземат предвид нееднородността на портфейлите.

13. Кредитната институция осигурява числителят и знаменателят на α да се изчисляват по систематичен начин по отношение на методологията за моделиране, спецификациите на параметрите и състава на портфейлите. Използваният подход трябва да се основава на вътрешния капиталов подход на кредитната институция, да бъде добре документиран и да бъде обект на независимо утвърждаване. Освен това, кредитните институции правят преглед на своите приблизителни оценки най-малко на тримесечие и по-често когато съставът на портфейла се променя с течение на времето. Кредитните институции оценяват също и риска, свързан с модела.
14. Където е подходящо, променливостта и корелационните коефициенти на пазарните рискови фактори, използвани при съвместна симулация на пазарния и кредитен риск, следва да се обуславят от кредитните рискови фактори с цел отразяване на потенциалното увеличаване на променливостта или корелацията при икономически спад.
15. Ако нетиращата съвкупност е предмет на маржин споразумение, кредитните институции използват една от следните мерки за очакваната положителна експозиция (EPE):
  - а) ефективната очаквана положителна експозиция (EPE), без отчитане на маржин споразумението;
  - б) прагът по маржин споразумението (когато е положителен) плюс надбавка, която отразява потенциалното увеличение на експозицията по време на рисковия маржин период. Надбавката се изчислява като очакваното увеличение на експозицията от нетиращата съвкупност с начало текуща нулева експозиция в продължение на рисковия маржин период. За целта, за този рисков маржин период се определя долна граница от пет работни дни за нетираща съвкупност, състояща се само от репо сделки, подлежащи на ежедневно преизчисляване и допълване до минималния размер на обезпечението (маржин) и ежедневно оценяване по пазарна стойност, и десет работни дни за останалите нетиращи съвкупности; или
  - в) ако моделът отчита ефектите от наличието на маржин при изчисляване на очакваната експозиция (EE), стойността по модела за очакваната експозиция (EE) може да се използва пряко в уравнението в точка 8, след като е получено одобрението на компетентните власти.

Минимални изисквания към модели за очаквана положителна експозиция (EPE)

16. Моделът на кредитната институция за оценка на очакваната положителна експозиция следва да отговаря на изискванията, посочени в точки от 17 до 41.

Контрол на кредитния риск на контрагента (CCR)

17. Кредитната институция следва да разполага със звено, което да отговаря за разработването и въвеждането на система за управление на кредитния риск на контрагентите, включително и за началното и непрекъснато утвърждаване на модела. Това звено контролира цялостта на входните данни и изработва и анализира отчети, основани на изходните данни от модела на кредитната институция за измерване на риска, включително извършва оценка на връзката между мерките за рисковите експозиции и ограниченията за кредитиране и търгуване. Това звено е независимо от звената, отговарящи за иницирането, подновяването или търгуването на експозициите и не се поддава на неоправдан натиск. То разполага с подходящо квалифициран персонал и е на пряко подчинение на висшето ръко-

▼B

водство на кредитната институция. Работата на това звено е неразделна част от ежедневиия процес на управление на кредитния риск в кредитната институция. Съответно, резултатът от неговата дейност е неразделна част от процеса на планиране, наблюдение, управление и контрол на кредитния риск и общия рисков профил на кредитната институция.

18. Кредитната институция разполага с концептуално надеждни и цялостно прилагани политики, процеси и системи за управление на кредитния риск към контрагентите. Една надеждна рамка за управление на кредитния риск към контрагентите включва установяване, измерване, управление, одобрение и вътрешно отчитане на кредитния риск към контрагентите.
19. Правилата за управление на риска на кредитната институция вземат предвид пазарния, ликвидния, правния и операционния риск, който има връзка с кредитния риск на контрагентите. Кредитната институция не следва да извършва дейност с контрагент без да оцени неговата кредитоспособност и следва да отчита кредитния риск, възникващ преди и по време на сетълмента. Рисковете се управляват по най-всеобхватен начин на ниво отделен контрагент (както се обединяват експозициите на кредитен риск към контрагент с другите кредитни експозиции) и на ниво цяло предприятие, доколкото това е приложимо.
20. Съветът на директорите и висшето ръководство на дадена кредитна институция активно участват в процеса на контрол на кредитния риск към контрагентите и го разглеждат като съществен аспект от дейността, за който трябва да се осигурят значителни ресурси. Висшето ръководство следва да е осведомено за ограниченията и допусканията на използвания модел и влиянието, които същите могат да окажат върху достоверността на получените от модела резултати. Висшето ръководство също така взема предвид несигурността на пазарната среда и оперативните проблеми и е осведомено как тези елементи са отразени в модела.
21. Дневните отчети, изготвяни за експозицията на кредитната институция към кредитен риск на контрагентите се преглеждат от представители на ръководството с достатъчно ниво на старшинство и степен на власт, така че да могат да разпоредят както намаляване на позициите, поети от отделни служители, които управляват кредитни позиции или търгуват, така и намаляване на цялостната експозиция на кредитната институция към кредитен риск на контрагентите.
22. Системата за управление на кредитния риск на контрагентите на кредитната институция се ползва заедно с вътрешни кредитни ограничения и ограничения за търгуване. Кредитните ограничения и ограниченията за търгуване следва да са свързани с модела за измерване на риска на кредитната институция по последователен начин, който е добре разяснен на служителите, които управляват кредитни позиции или търгуват и на висшето ръководство.
23. Системата за измерване на кредитния риск към контрагентите на дадена кредитна институция включва измерване на използването на кредитни линии в рамките и в края на деня. Кредитната институция измерва текущата експозиция със и без отчитане на обезпеченията. На ниво портфейл и на ниво отделен контрагент кредитната институция изчислява и наблюдава върхова експозиция или потенциална бъдеща експозиция (PFE) при избрано от нея ниво на доверие. Кредитната институция отчита големите или концентрираните позиции, включително по групи свързани контрагенти, по отрасли, по пазари и пр.
24. Кредитната институция разполага с действаща строга и регулярно прилагана програма от стрес тестове, която допълва анализа на кредитния риск на контрагентите, основан на ежедневните резултати от модела на кредитната институция за измерване на риска. Резултатите от стрес тестовете периодично се преглеждат от висшето ръководство и се отразяват в политиките и ограниченията за кредитния риск на контрагентите, приети от ръководството и съвета на директорите. Когато стрес-тестовете установят уязвимост при конкретна комбинация от обстоятелства, се предприемат незабавни мерки за подходящото управление на тези рискове.

▼B

25. Кредитната институция разполага с установена практика за спазването на документираните вътрешни политики, контроли и процедури за функционирането на системата за управление на кредитния риск на контрагентите. Системата на кредитната институция за управление на кредитния риск на контрагентите следва да е добре документирана и да включва разяснение на използваните емпирични техники за измерване на кредитния риск на контрагентите.
26. Кредитната институция редовно извършва независим преглед на системата за управление на кредитния риск на контрагентите като част от процедурата ѝ за вътрешен одит. Този преглед обхваща както дейността на звената по точка 17, така и на независимото звено за контрол на кредитния риск на контрагентите. Прегледът на цялостния процес по управление на кредитния риск на контрагентите се извършва с определена периодичност и обхваща най-малко следното:
- а) подходяща документация за системата и процеса за управление на кредитния риск на контрагентите;
  - б) организацията на звеното за контрол на кредитния риск на контрагентите;
  - в) интегрирането на мерките за кредитния риск на контрагентите в ежедневното управление на риска;
  - г) процеса на одобрение на моделите за ценообразуване, съобразено с риска и системите за оценка, използвани от персонала на фронт-офиса и бекофиса;
  - д) начина на утвърждаване на значимите промени в процеса за измерване на кредитния риск на контрагентите;
  - е) обхвата на кредитния риск на контрагентите, обхванат от модела за измерване на риска;
  - ж) целостта на управленската информационна система;
  - з) точността и изчерпателността на данните за кредитния риск на контрагентите;
  - и) проверка на съвместимостта, навременността и надеждността на източниците на информацията, използвана в моделите, включително независимостта на информационните източници;
  - й) точността и уместността на допусканията за променливостта и корелационните коефициенти;
  - к) точността на изчисленията за оценката и числено преобразуване на риска;
  - л) проверка на точността на използвания модел чрез чести бектестове.

Правилно използване

27. Разпределението на експозициите, генерирано от модела, използван за изчисляване на ефективната очаквана положителна експозиция, следва да бъде неразделна част от ежедневния процес на кредитната институция по управление на кредитния риск на контрагентите. Резултатът, генериран от модела, следва да играе основна роля при разрешаването на кредити, управлението на кредитния риск на контрагентите, вътрешното разпределение на капитала и корпоративното управление на кредитната институция.
28. Кредитната институция следва да поддържа исторически данни за моделите, използвани при определяне на разпределението на експозициите към кредитен риск на контрагентите. По този начин кредитната институция следва да докаже, че е използвала модел за изчисляване на разпределението на експозициите, на който се основава изчисляването на очакваните положителни експозиции (ЕРЕ) към кредитен риск на контрагентите, който в основни линии отговаря на минималните изисквания, изложени в тази част най-малко за период от една година преди одобрението му от компетентните власти.
29. Моделът, използван за получаване разпределението на експозициите към кредитен риск на контрагентите е част от рамка за управление

▼B

на кредитния риск на контрагентите, която включва установяване, измерване, управление, одобрение и вътрешно отчитане на кредитния риск на контрагентите. Тази рамка включва измерване на използването на кредитните линии (общо за експозициите към кредитен риск на контрагентите и останалите кредитни експозиции) и вътрешно разпределение на капитала. В допълнение към очакваните положителни експозиции (EPE) кредитната институция измерва и управлява текущата експозиция. Където е подходящо кредитната институция измерва текущата експозиция със и без отчитане на обезпеченията. Правилно използване е налице, ако кредитната институция прилага и други измерители на кредитния риск на контрагента, като например върхова експозиция или потенциална бъдеща експозиция (PFE), ползващи разпределението на експозицията, получено от модела за изчисляване на очакваната положителна експозиция.

30. Кредитната институция разполага със системи, позволяващи дневно, ако е необходимо, оценяване на очакваната експозиция (EE), освен ако удостовери пред компетентните власти, че е оправдано по-рядко оценяване на нейните експозиции към кредитен риск на контрагента. Кредитната институция изчислява очакваната експозиция спрямо прогнозни времеви хоризонти, които подходящо отразяват времевата структура на бъдещите парични потоци и датите на падеж на договорите по начин, който съответства на съществеността и състава на експозициите.
31. Експозицията следва да се измерва, наблюдава и контролира за целия срок на договорите в нетиращата съвкупност (а не само в рамките на едногодишен хоризонт). Кредитната институция следва да разполага с процедури за установяване и контрол на рисковете към контрагенти, към които експозицията се увеличава след едногодишния хоризонт. Прогнозното увеличение на експозицията следва да се въвежда като данни в модела за вътрешния капитал на кредитната институция.

Стрестестване

32. Кредитната институция следва да разполага с процеси за надеждно стрестестване на достатъчността на капитала за кредитен риск на контрагентите. Получените в резултат от стрес тестването мерки се съпоставят с очакваната положителна експозиция и се разглеждат от кредитната институция като част от процеса, изискван по член 123. Стрес тестването включва също и установяване на възможни събития или бъдещи промени в икономическите условия, които могат да имат неблагоприятно влияние върху кредитните експозиции на кредитната институция и оценка на възможностите на кредитната институция за противодействие срещу такива промени.
33. Кредитната институция подлага на стрестестове своите експозиции към кредитен риск на контрагентите, включително тестване за съвместни шокови промени в пазарните и кредитните рискови фактори. Стрес тестовете за кредитен риск на контрагентите обхващат риска от концентрация (към отделен контрагент или група от контрагенти), риска от промяна в корелационните зависимости между пазарните и кредитните рискове и риска, че затварянето на позициите към контрагента може да повлияе на пазарните цени. Стрес тестовете разглеждат и ефекта от такива пазарни промени върху собствените позиции на кредитната институция, като това влияние следва да е неразделна част от оценяването на кредитния риск на контрагентите.

Утежняващ риск

34. Кредитните институции следва да обръщат особено внимание на експозиции, пораждащи в значима степен общ утежняващ риск.
35. Кредитните институции следва да разполагат с процедури за установяване, наблюдение и контрол на случаите на специфичен утежняващ риск от сключването на съответната сделка през целия срок на сделката.

Цялостност на процеса по моделиране

36. Моделът следва своевременно, пълно и консервативно да отразява условията и обстоятелствата на сделките. Тези условия включват като минимум условната стойност на договорите, датите на падеж,

- референтните активи, наличните нетиражи и маржин споразумения. Условието и спецификациите се поддържат в база данни, предмет на официален и периодичен одит. Процесът на признаване на нетиражите споразумения изисква писмено становище от правния персонал за потвърждаване правната валидност на нетирането и въвеждането му в базата данни от независимо звено. Въвеждането на данните за условията и спецификациите в модела също е предмет на вътрешен одит, като се прилага официална процедура на сравняване на данните в модела и в системите — източник на данните, за да се потвърждава постоянно, че условията и спецификациите на сделките се отразяват правилно или поне консервативно.
37. Моделът използва текущи пазарни данни за изчисляване на текущите експозиции. Когато за оценяването на променливостта и корелационните коефициенти се използват исторически данни, те трябва да са поне тригодишни, като се осъвременяват тримесечно или по-често, ако пазарните условия го изискват. Данните трябва да покриват пълния обхват от икономически условия като например пълния стопанския цикъл. Звено, независимо от извършващото дейността звено, утвърждава цените, предоставени от бизнес звеното. Данните се получават по канали, независими от областта на дейност, въвеждат се в модела навременно и цялостно и се поддържат в база данни, подлежаща на официален и периодичен одит. Кредитната институция разполага и с добре разработен процес за интегритет на данните, с който отстранява грешки и/или аномалии в наблюденията. Доколкото моделът използва приближения въз основа на пазарни данни, включително и за нови продукти, за които няма тригодишна история, вътрешните политики установяват подходящите приближения, а кредитната институция емпирично доказва, че приближението осигурява консервативно представяне на базисния риск при неблагоприятни пазарни условия. Ако моделът взема предвид влиянието на обезпечението върху промените в пазарната стойност на нетиращата съвкупност, кредитната институция следва да разполага с подходящи исторически данни за моделиране на променливостта в стойността на обезпечението.
38. Моделът подлежи на процес на утвърждаване. Моделът е ясно упоменат в политиките и процедурите на кредитната институция. Процесът на утвърждаване определя вида тестване, необходимо за осигуряване целостта на модела и установява условията, при които допусканията на модела са нарушени и биха довели до подценяване на очакваната положителна експозиция. Процесът по утвърждаване включва преглед на изчерпателността на модела.
39. Кредитната институция следва да наблюдава присъщите рискове и да разполага с процеси за оценка на очакваната положителна експозиция при значителни нива на тези рискове, което включва следното:
- а) кредитната институция установява и управлява своите експозиции към специфичен утежняващ риск;
  - б) за експозиции с нарастващ рисков профил след една година кредитната институция редовно сравнява оценката за очакваната положителна експозиция за период над една година с тази, отчитаща цялата продължителност на експозицията; и
  - в) за експозиции с остатъчен падеж под една година кредитната институция редовно сравнява разменната стойност (текущата експозиция) и реализираните стойности на експозицията и/или съхранява данни, позволяващи подобно сравнение.
40. Дадена кредитната институция следва да разполага с вътрешни процедури да проверява преди да включи в нетираща съвкупност дадена сделка, дали тази сделка е обхваната от правно валиден договор за нетиране, който отговаря на изискванията, предвидени в част 7.
41. Кредитна институция, която отчита влиянието на обезпеченията при изчисленията за редуциране на кредитния риск на контрагентите, следва да разполага с вътрешна процедура за гарантиране на съответствие със стандартите за правна сигурност предвидени в приложение VIII.

Изисквания за утвърждаване на модели за изчисляване на EPE

42. Моделът за очакваната положителна експозиция (EPE) на дадена кредитна институция следва да отговаря на следните изисквания за утвърждаване:
- а) качествените изисквания за утвърждаване, както са предвидени в приложение V към Директива 2006/49/ЕО;
  - б) лихвените проценти, обменните курсове, цените на капиталовите инструменти, стоките и другите фактори на пазарен риск се прогнозира за дългосрочен хоризонт за целите на измерване на експозицията на кредитен риск към контрагентите. Функционирането на прогностичния модел за факторите на пазарен риск следва да се утвърждава въз основа на продължителен времеви хоризонт;
  - в) ценовите модели, използвани при изчисляването на експозицията към кредитен риск на контрагентите при даден сценарий на бъдещи шокове върху на факторите на пазарния риск, се тестват като част от процеса по утвърждаване на модела. Моделите за оценяване на опции следва да вземат предвид нелинейността на стойността на опциите по отношение на факторите на пазарен риск;
  - г) моделът за очакваната положителна експозиция (EPE) следва да обхваща специфична информация за всяка сделка, за да обобщи експозициите на ниво нетираща съвкупност. Кредитната институция следва да се увери, че сделките са отнесени в подходящата нетираща съвкупност в рамките на модела;
  - д) моделът за очакваната положителна експозиция (EPE) следва да обхваща специфична информация за всяка сделка за да отрази ефекта от маржин условията. Той взема предвид както текущия размер на маржин депозита, така и размера на маржин обезпечението, което ще бъде прехвърляно между страните в бъдеще. Този модел трябва да отчита естеството на маржин споразуменията (едностранни или двустранни), честотата на заявките за допълване на маржин депозита, рисковия маржин период, минималния праг за необезпечени с маржин експозиции, които кредитната институция е готова да приеме и минималния размер на прехвърляемите средства. Такъв модел следва или да отразява промяната в оценката по пазарна стойност на предоставеното обезпечение, или да прилага правилата, предвидени в приложение VIII; и
  - е) статично, историческо бектестване на база на представителни за контрагентите портфейли е част от процеса по валидиране на модела. С редовна периодичност кредитната институция следва да извършва такива бектестове по редица представителни портфейли на контрагенти (действителни или хипотетични). Тези представителни портфейли се избират въз основа на тяхната чувствителността към съществените рискови фактори и корелациите, на които е изложена кредитната институция.

Ако бектестовите показват, че моделът не е достатъчно точен, компетентните власти отнемат разрешението за използване му или налагат подходящи мерки, за да гарантират бързото подобряване на модела. Те могат също така да изискат от кредитните институции да поддържат допълнителен собствен капитал съгласно член 136.

ЧАСТ 7

Договорно нетиране (договори за новация и други споразумения за нетиране)

- а) Видове нетиране, които могат да бъдат признати от компетентните власти
- За целите на настоящата част „контрагент“ означава всяко лице (включително и физически лица), което има правомощия да сключва споразумения за договорно нетиране, а „споразумение за договорно кръстосано нетиране на продукти“ означава двустранно писмено споразумение между кредитна институция и контрагент, с което се създава единично правно задължение, обхващащо всички включени в него двустранни генерални споразумения и сделки, принадлежащи към различни продуктови категории. Споразу-

▼B

ненията за договорно кръстосано нетиране на продукти не обхващат нетиране, различно от това на двустранна основа.

За целите на кръстосаното нетиране на продукти, следните се считат за различни продуктови категории:

- i) репо сделки, обратни репо сделки, сделки за предоставяне и получаване в заем на ценни книжа и стоки,
- ii) маржин заемни сделки, и
- iii) договорите, изброени в приложение IV.

Компетентните власти могат да признаят като намаляващи риска следните видове договорно нетиране:

- i) двустранни договори за новация между кредитна институция и неин контрагент, съгласно които взаимните вземания и задължения автоматично се обединяват така, че тази новация фиксира една-единствена нетна сума за всеки случай, когато се прилага новация, като по този начин се създава отделен нов правно обвързващ договор, който анулира всички предишни договори;
- ii) други двустранни споразумения между кредитна институция и неин контрагент; и
- iii) договорни споразумения за кръстосано нетиране на продукти за кредитни институции, които са получили одобрението на своите компетентни власти да използват метода, изложен в част 6, за сделки, които попадат в обхвата на този метод. Нетирането между набора от сделки, сключени между членовете на една група, не се признава за целите на изчислението на капиталовите изисквания.

б) Условия за признаване

Компетентните власти могат да признаят договорното нетиране като намаляващо риска само при следните условия:

- i) кредитната институция трябва да има договорно споразумение за нетиране със свой контрагент, което поражда едно единствено правно задължение, обхващащо всички включени сделки, такова, че в случай на неизпълнение от страна на контрагента поради неплащане, фалит, ликвидация или друго сходно обстоятелство, кредитната институция би имала вземане за получаване или задължение за плащане само на нетната сума от положителните и отрицателните стойности, оценени по пазарна цена, на включените отделни сделки;
- ii) кредитната институция трябва да е предоставила на компетентните власти писмени и мотивирани правни становища, че в случай на правен спор съответните съдилища и административни органи биха стигнали, в случаите, посочени в i), до заключението, че вземанията и задълженията на кредитната институция се ограничават до нетната сума, посочена в i), съгласно:
  - законодателството на юрисдикцията, в която е регистриран контрагентът, а ако става въпрос за чуждестранен клон на предприятие, също така и в съответствие със законодателството на юрисдикцията, където се намира клонът,
  - законодателството, което регулира отделните включени трансакции, и
  - законодателството, което урежда всеки договор или споразумение, необходими за извършване на договорно нетиране;
- iii) кредитната институция трябва да разполага с процедури за гарантиране, че законовата валидност на договорното нетиране подлежи на преглед в светлината на възможни промени в съответните закони;
- iv) кредитната институция поддържа цялата изисквана документация в своя архив;
- v) ефектът от нетирането се взема предвид като фактор при измерването от страна на кредитната институция на всяка съвкупна

▼B

кредитна експозиция на всеки контрагент и кредитната институция управлява своя кредитен риск към контрагент на такава база; и

- vi) кредитният риск към всеки контрагент се агрегира, така че да се достигне до единна правна експозиция за всички сделки. Това сумиране се взема предвид за целите на кредитния лимит и за вътрешни капиталови цели.

Компетентните власти трябва да се уверят, ако е необходимо след консултиране с другите компетентни власти, в правната валидност на договорното нетиране съгласно законодателството на всяка от съответните юрисдикции. Ако някои от компетентните власти не са удовлетворени в това отношение, договорното споразумение за нетиране не се признава за намаляващо риска за никоя от страните по договора.

Компетентните власти могат да приемат обосновани правни становища, съставени по видове договорно нетиране.

Никакъв договор, съдържащ клауза, позволяваща на изправнен контрагент да извършва единствено ограничени плащания, или изобщо да не извършва никакви плащания към неизправната страна, даже ако неизправната страна е нетен кредитор (клауза в договора, която предвижда условия за отказ от поето задължение), не се признава за намаляващ риска.

В допълнение, за споразуменията за договорно кръстосано нетиране на продукти следва да бъдат спазени следните критерии:

- a) нетната сума по буква б), i) от настоящата част е нетната сума от положителните и отрицателни стойности на затваряне по всяко включено отделно двустранно рамково споразумение и от положителните и отрицателни стойности по пазарна оценка на отделните сделки („Нетната сума от кръстосаното нетиране на различните продукти“).
- б) писмените и мотивирани правни становища по буква б), ii) от настоящата част се отнасят за валидността и влизането в сила на цялото споразумение за кръстосано нетиране на продукти по неговите условия и влиянието на споразумението за нетиране върху съществените клаузи на всяко включено двустранно рамково споразумение. Правното становище следва да се признава по принцип като такова от правната общност в страната членка, в която кредитната институция е получила разрешение, или въз основа на правен меморандум, който решава по обоснован начин всички имащи отношение въпроси.
- в) банката разполага с действащи процедури съгласно буква б), iii), за да установи, че всяка сделка, която трябва да бъде включена в нетиращата съвкупност е обхваната от правното становище; и
- г) като се вземе предвид споразумението за договорно кръстосано нетиране на продукти, кредитната институция продължава да спазва изискванията за признаване на двустранно нетиране и изискванията на членове от 90 до 93 за признаване на редуцирането на кредитния риск, в зависимост от случая, по отношение на всяко включено отделно двустранно рамково споразумение и сделка.

- в) Ефекти от признаването

Нетирането за целите на части 5 и 6 се признава, както е изложено в същите.

- i) Договори за новация

При договорите за новация могат да се претеглят по-скоро единните нетни суми, определени по договорите, отколкото включените брутни суми. По този начин чрез прилагане на част 3 при:

— стъпка а): текущата разменна стойност, и при

— стъпка б): условните размери на главницата или базисните стойности

могат да бъдат получени, като се вземе предвид договорът за новация. При прилагането на част 4 в стъпка а) условният

▼B

размер на главницата може да се изчисли, като се вземе предвид договорът за новация; трябва да се прилагат процентите от таблица 3.

ii) Други споразумения за нетиране

При прилагане на част 3:

- в стъпка а) текущата разменна стойност за договорите, включени в споразумение за нетиране, може да се получи, като се отчете действителната хипотетична нетна разменна стойност, която е резултат от споразумението; в случаите, когато нетирането поражда нетно задължение за кредитната институция, при изчисляване на нетната разменна стойност последната се изчислява като „0“, и
- в стъпка б) размерът на потенциалната бъдеща кредитна експозиция за всички договори, включени в споразумение за нетиране, може да се редуцира в съответствие със следната формула:

$$\text{ПКЕ}_{\text{нам}} = 0,4 * \text{ПКЕ}_{\text{бруто}} + 0,6 * \text{КНБ} * \text{ПКЕ}_{\text{бруто}}$$

където:

- $\text{ПКЕ}_{\text{нам}}$ = намаленото число за потенциална бъдеща кредитна експозиция за всички договори с определен контрагент, включено в правно валидно двустранно споразумение за нетиране,
- $\text{ПКЕ}_{\text{бруто}}$ = сборът на числата за потенциална бъдеща кредитна експозиция за всички договори с определен контрагент, включени в правно валидно двустранно споразумение за нетиране и изчислени посредством умножаване на условията размер на главницата по тях с процентите, посочени в таблица 1,
- КНБ = коефициент нето/бруто по преценка на компетентните власти, или:
  - i) отделно изчисление: частното от нетната разменна стойност за всички договори, включено в правно валидно споразумение за двустранно нетиране с определен контрагент (числител), и брутната разменна стойност за всички договори, включени в правно валидно двустранно споразумение за нетиране с този контрагент (знаменател), или
  - ii) съвкупно изчисление: частното от сбора на нетната разменна стойност, изчислено на двустранна основа за всички контрагенти, което отчита договорите, включени в правно валидни споразумения за нетиране (числител), и брутната разменната стойност за всички договори, включени в правно валидни споразумения за нетиране (знаменател).

Ако държавите-членки дават на кредитните институции възможност за избор на метод, то методът, избран от тях, трябва да се прилага последователно.

За изчисляване на потенциална бъдеща кредитна експозиция в съответствие с горната формула включените в кредитното споразумение договори, които съвпадат изцяло, могат да се разглеждат с условен размер на главницата, равен на нетните постъпления. Напълно съвпадащи договори са форуърдните валутни договори или договори от сходен вид, при които условията размер на главницата е еквивалентен на паричните потоци, ако те имат един и същ валютен вид и са изцяло или частично в една и съща валута.

При прилагането на част 4 в стъпка а)

▼B

- изцяло съвпадащите договори, включени в споразумението за нетиране, могат да се разглеждат като един договор с условен размер на главницата, равен на нетните постъпления, като условните размери на главницата се умножават по процентите, дадени в таблица 3, и
- за всички други договори, обхванати от споразумение за нетиране, приложимите проценти могат да бъдат намалени съгласно посоченото в таблица 6:

Таблица 6

Първоначален падеж ⁽¹⁾	Лихвени договори	Валутни договори
До 1 година	0,35 %	1,50 %
От 1 до 2 години	0,75 %	3,75 %
Допълнително начисление за всяка следваща година	0,75 %	2,25 %

⁽¹⁾ В случая на лихвени договори кредитната институция може със съгласието на компетентните власти да избере или първоначален, или остатъчен падеж.

*ПРИЛОЖЕНИЕ IV***ВИДОВЕ ДЕРИВАТИ**

1. Лихвени договори
  - а) едновалутни лихвени суапове,
  - б) базисни суапове,
  - в) споразумения за форуърдни лихвен процент,
  - г) лихвени фючърси,
  - д) закупени лихвени опции, и
  - е) други подобни договори.
2. Валутни договори и договори за злато:
  - а) валутни лихвени суапове,
  - б) форуърдни валутни договори,
  - в) валутни фючърси,
  - г) закупени валутни опции,
  - д) други подобни договори,
  - е) договори за злато, подобни на тези по букви от а) до д).
3. Договори, подобни на тези по точка 1, букви от а) до д) и по точка 2, букви от а) до г) за други референтни позиции или индекси. Тук са включени най-малкото всички инструменти, упоменати в раздел В, точки от 4 до 7 и точки 9 и 10 от приложение I към Директива 2004/39/ЕО, които не са включени по друг начин в точка 1 или 2.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

ТЕХНИЧЕСКИ КРИТЕРИИ ЗА ОРГАНИЗАЦИЯ И ТРЕТИРАНЕ НА РИСКОВЕТЕ

1. УПРАВЛЕНИЕ

1. Редът за разделение на задълженията в организацията и предотвратяване на конфликти на интереси се определя от управленския орган съгласно член 11.

2. ТРЕТИРАНЕ НА РИСКОВЕТЕ

2. Управленският орган съгласно член 11 одобрява и периодично преглежда стратегиите и политиките за поемане, управление, наблюдение и редуциране на рисковете, на които е изложена или може да бъде изложена кредитната институция, включително и тези, породени от макроикономическата среда, в която тя действа във връзка с бизнес цикъла на дейността.

3. КРЕДИТЕН РИСК И РИСК КЪМ КОНТРАГЕНТА

3. Отпускането на кредити следва да се основава на сигурни и добре дефинирани критерии. Процесът на одобряване, изменение, подновяване и рефинансиране на кредити се установява по ясно формулиран начин.
4. Непрекъснатото администриране и наблюдение на различните портфейли и експозиции, свързани с кредитен риск, включително и за идентифициране и управление на проблемни кредити и за извършване на адекватни корекции на стойността и провизии, се извършва посредством ефективни системи.
5. Диверсификацията на кредитните портфейли следва да отговаря адекватно на пазарите, към които е насочена кредитната институция, и на цялостната ѝ кредитна стратегия.

4. ОСТАТЪЧЕН РИСК

6. Рискът, че признатите техники за редуциране на кредитния риск, използвани от кредитната институция, ще се окажат по-ниско-ефективни от очакваното, се отчита и контролира чрез писмени политики и процедури.

5. РИСК ОТ КОНЦЕНТРАЦИИ

7. Рискът от концентрация, произтичащ от експозиции към контрагенти, групи от свързани контрагенти и контрагенти от еднакъв икономически сектор, географски регион, или занимаващи се с еднаква дейност или стоки, прилагането на техники за редуциране на кредитния риск, като се включват специално рисковете, свързани с големи косвени кредитни експозиции (например, към един емитент на обезпечения) се отчитат и контролират чрез писмени политики и процедури.

6. СЕКЮРИТИЗАЦИОНЕН РИСК

8. Рискът в резултат от секюритизационни трансакции, по отношение на които кредитните институции се явяват инициатори или спонсори, се оценява и отчита чрез подходящи политики и процедури, така че да се гарантира по-конкретно, че икономическата същност на трансакцията е изцяло отразена при оценяването на риска и управленските решения.
9. Кредитните институции, които са инициатори на револвиращи секюритизационни трансакции, съдържащи клаузи за предсрочна амортизация, трябва да имат готови планове относно ликвидността за преодоляване на ефекта както от планирата амортизация, така и от предсрочната амортизация.

7. ПАЗАРЕН РИСК

10. Прилагат се политики и процедури за измерване и управление на всички основни източници и ефекти от пазарните рискове.

8. ЛИХВЕН РИСК ОТ НЕТЪРГОВСКИ ДЕЙНОСТИ

11. Следва да се прилагат системи за оценка и управление на рисковете, произтичащи от потенциални промени в лихвените проценти, когато те засягат нетърговските дейности на кредитната институция.

9. ОПЕРАЦИОНЕН РИСК

12. Следва да се прилагат политики и процедури за оценка и управление на експозициите към операционен риск, включително и рядко възникващи много тежки събития. При спазване на дефинициите, предвидени в член 4, параграф 22, кредитните институции формулират какво съставлява операционният риск за целите на тези политики и процедури.
13. Следва да са налице планове за непредвидени обстоятелства и за непрекъсване на дейността, които да гарантират способността на кредитната институция за постоянна дейност и да ограничават загубите в случай на сериозен срив на дейността.

10. ЛИКВИДЕН РИСК

14. Следва да са налице политики и процедури за измерване и управление на нетната позиция, предмет на финансиране и съответните изисквания на текуща база и за бъдещ период. Разглеждат се алтернативни сценарии и допусканията, на които се основават решенията относно нетната финансирана позиция, се преразглеждат редовно.
15. Следва да са налице планове за непредвидени обстоятелства за справяне с ликвидни кризи.

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

СТАНДАРТИЗИРАН ПОДХОД

ЧАСТ 1

Рискови тегла

1. ЕКСПОЗИЦИИ КЪМ ЦЕНТРАЛНИ ПРАВИТЕЛСТВА ИЛИ ЦЕНТРАЛНИ БАНКИ

1.1. Третиране

1. Без да се засягат разпоредбите на точки от 2 до 7, експозициите към централни правителства или централни банки получават 100 % рисково тегло.
2. При спазване на точка 3 експозициите към централни правителства и централни банки, за които има присъдена оценка от агенция за външна кредитна оценка, получават рисково тегло съгласно таблица 1 в зависимост от отнасянето от компетентните власти на кредитните оценки, дадени от приемливи агенции за външна кредитна оценка към една от шестте степени в скалата за оценка на кредитното качество.

Таблица 1

Степен на кредитно качество	1	2	3	4	5	6
Рисково тегло	0 %	20 %	50 %	100 %	100 %	150 %

3. Експозициите към Европейската централна банка (ЕЦБ) получават рисково тегло 0 %.

1.2. Експозиции в националната валута на кредитополучателя

4. Експозициите към централните правителства и централните банки на държавите-членки, деноминирани и финансирани в националната валута на съответното правителство или централна банка, се претеглят с рисково тегло 0 %.
5. Когато компетентните власти в дадена трета страна прилагат надзорни и регулаторни мерки, най-малкото еквивалентни на тези, прилагани в Общността, и са определили рисково тегло, по-ниско от това по точки 1 и 2 за експозициите в националната им валута към нейното централно правителство или централна банка, финансирани в същата валута, държавите-членки могат да позволят на своите кредитни институции да определят рискови тегла за тези експозиции по същия начин.

1.3. Използване на кредитни оценки от агенции за експортно застраховане

6. Кредитните оценки от агенция за експортно застраховане се признават от компетентните власти, ако е спазено едно от условията по-долу:
  - а) това е консенсусен резултат от оценките за риск, дадени от агенциите за експортно застраховане, подписали „Договореност относно насоките за официално подкрепяните експортни кредити“ на ОИСР; или
  - б) агенцията за експортно застраховане публикува своите кредитни оценки, агенцията за експортно застраховане е възприела договорената от ОИСР методология и кредитната оценка се свързва с една от осемте минимални премии за застраховане на износа (МПЗИ), установени в договорената методология на ОИСР.
7. Експозиции, за които кредитната оценка от агенция за експортно застраховане се признава за целите на рисковото претегляне, получават рисково тегло съгласно таблица 2.

Таблица 2

МПЗИ	0	1	2	3	4	5	6	7
Рисково тегло	0 %	0 %	20 %	50 %	100%	100%	100 %	150 %

2. ЕКСПОЗИЦИИ КЪМ РЕГИОНАЛНИ ИЛИ МЕСТНИ ОРГАНИ

8. Без да се засягат разпоредбите на точки от 9 до 11, експозициите към регионални правителства и местни органи се квалифицират като експозиции към институции. Това третиране е независимо от прилагането на преценката, посочена в член 80, точка 3. Няма да се прилага преференциално третиране за краткосрочните експозиции, предвидени в точки 31, 32 и 37.

9. Експозициите към регионални правителства и местни органи се третират като експозиции към централните правителства, в чиято юрисдикция са установени същите, когато няма разлика в риска между такива експозиции вследствие специфичните правомощия на горните за събиране на приходи и са налице специфични институционални договорености, ефектът от които е да се намали техния риск от неизпълнение.

Компетентните власти периодично изготвят и публикуват списък на регионалните правителства и местни власти, на които се присъждат рискови тегла като централни правителства.

10. Експозициите към църкви и религиозни общности, конституирани като юридически лица по публичното право доколкото същите събират данъци в съответствие със законодателството, което им дава право на това, се третират като експозиции към регионални правителства и местни власти, с изключение на факта, че не се прилага точка 9. В този случай за целите на член 89, параграф 1, буква а) няма да се изключва разрешението за прилагане на дял V, глава 2, раздел 3, подраздел 1.

11. Когато компетентните власти от юрисдикцията на трета държава, които прилагат надзорни и регулаторни мерки най-малкото равностойни на тези, прилагани в Общността, третират експозициите към регионални правителства и местни органи като експозиции към техните централни правителства, държавите-членки могат да позволят на своите кредитни институции да определят рискови тегла за експозициите към такива регионални правителства и местни власти по същия начин.

3. ЕКСПОЗИЦИИ КЪМ АДМИНИСТРАТИВНИ ОРГАНИ ИЛИ НЕТЪРГОВСКИ ПРЕДПРИЯТИЯ

3.1. Третиране

12. Без да се засягат разпоредбите на точки от 13 до 17, експозициите към административни органи и нетърговски предприятия получават рисково тегло 100 %.

3.2. Предприятията от публичния сектор

13. Без да се засягат разпоредбите на точки от 14 до 17, експозициите към предприятия от публичния сектор получават рисково тегло 100 %.

14. По преценка на компетентните власти експозициите към предприятия от публичния сектор могат да се третират като експозиции към институции. Упражняването на тази преценка от страна на компетентните власти е независимо от прилагането на преценката, посочена в член 80, параграф 3. Не се прилага преференциалното третиране на краткосрочните експозиции, посочени в точки 31, 32 и 37.

15. При изключителни обстоятелства експозициите към лица от публичния сектор могат да се третират като експозиции към

▼B

централното правителство, в чиято юрисдикция са установени същите, когато по мнение на компетентните власти няма разлика в риска между такива експозиции поради наличието на подходящи гаранции от страна на централното правителство.

16. Когато преценката експозициите към лица от публичния сектор да се третира като експозиции към институции, или експозиции към централното правителство, в чиято юрисдикция са установени същите, се взема от компетентните власти на една държава-членка, компетентните власти на друга държава-членка следва да позволяват на техните кредитни институции да определят рискови тегла на експозициите към такива предприятия от публичния сектор по същия начин.
17. Когато компетентните власти от юрисдикцията на трета държава, които прилагат надзорни и регулаторни мерки, най-малкото еквивалентни на тези, прилагани в Общността, третира експозиции към предприятия от публичния сектор като експозиции към институции, държавите-членки могат да позволяват техните кредитни институции да определят рискови тегла на експозициите към такива предприятия от публичния сектор по същия начин.

4. ЕКСПОЗИЦИИ КЪМ МЕЖДУНАРОДНИ БАНКИ ЗА РАЗВИТИЕ

4.1. Обхват

18. За целите на членове от 78 до 83 Американската инвестиционна корпорация, Черноморската банка за търговия и развитие и Централноамериканската банка за икономическа интеграция се считат за международни банки за развитие (МБР).

4.2. Третиране

19. Без да се накърняват разпоредбите на точки 20 и 21, експозициите към международни банки за развитие се третира по същия начин, както експозициите към институции съгласно точки от 29 до 32. Не се прилага преференциалното третиране за краткосрочните експозиции, посочени в точки 31, 32 и 37.

▼M1

20. Експозициите към изброените по-долу международни банки за развитие получават рисково тегло 0 %:
  - а) Международна банка за възстановяване и развитие;
  - б) Международна финансова корпорация;
  - в) Интерамериканска банка за развитие;
  - г) Азиатска банка за развитие;
  - д) Африканска банка за развитие;
  - е) Банка за развитие към Съвета на Европа;
  - ж) Скандинавска инвестиционна банка;
  - з) Карибска банка за развитие;
  - и) Европейска банка за възстановяване и развитие;
  - й) Европейска инвестиционна банка;
  - к) Европейски инвестиционен фонд;
  - л) Международна агенция за застраховане и инвестиции;
  - м) Международен финансов инструмент за имунизации; и
  - н) Ислямска банка за развитие.

▼B

21. Рисково тегло от 20 % се определя на частта от записания, но невнесен капитал на Европейския инвестиционен фонд.

▼B

5. ЕКСПОЗИЦИИ КЪМ МЕЖДУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ
22. Експозициите към изброените по-долу международни организации получават 0 % рисково тегло:
- а) Европейска общност;
  - б) Международен валутен фонд;
  - в) Банка за международни разплащания.
6. ЕКСПОЗИЦИИ КЪМ ИНСТИТУЦИИ
- 6.1. **Третиране**
23. За определяне на рисковото тегло на експозициите към институции се прилага един от двата метода, описани в точки 26, 27 и от 29 до 32.
24. Без да се засягат другите разпоредби на точки от 23 до 39, експозициите към финансови институции, лицензирани и надзиравани от компетентните власти, отговарящи за лицензирането и надзора върху кредитните институции и обект на надзорни изисквания, равностойни на тези, прилагани по отношение на кредитните институции, получават рискови тегла като експозиции към институции.
- 6.2. **Долна граница за рисковите тегла на експозициите към нерейтинговани институции**
25. Експозициите към дадена нерейтингована институция не могат да получат рискови тегла по-ниски от тези, прилагани към експозициите към нейното централното правителство.
- 6.3. **Метод, основан на рисковото тегло на централното правителство**
26. Експозициите към институции получават рисково тегло в зависимост от степента на кредитно качество, към което принадлежат експозициите към съответното централно правителство на юрисдикцията, в която е регистрирана институцията съгласно таблица 3.

Таблица 3

Оценки за кредитно качество на централното правителство	1	2	3	4	5	6
Рисково тегло на експозицията	20 %	50 %	100 %	100 %	100 %	150 %

27. За експозиции към институции, регистрирани в държави, в които централното правителство няма оценка, рисковото тегло не може да превишава 100 %.
28. За експозициите към институции с първоначален ефективен падеж по-малък или равен на 3 месеца рисковото тегло е 20 %.
- 6.4. **Метод, основан на кредитна оценка**
29. Експозициите към институции с първоначален ефективен падеж повече от 3 месеца, за които е налице кредитна оценка от призната агенция за външна кредитна оценка, получават рисково тегло съгласно таблица 4 в зависимост от отнасянето на кредитната оценка от компетентните власти към една от шестте степени в скалата за кредитно качество.

Таблица 4

Степен за кредитно качество	1	2	3	4	5	6
Рисково тегло	20 %	50 %	50 %	100 %	100 %	150 %

▼B

30. Експозициите, които нямат присъдена кредитна оценка, получават рисково тегло 50 %.
31. Експозициите към дадена институция с първоначален ефективен падеж до 3 месеца, включително, за които е налице кредитна оценка от призната агенция за външна кредитна оценка, получават рисково тегло съгласно таблица 5 в зависимост от отнасянето от компетентните власти на кредитните оценки на АВКО към шестте степени в скалата за оценка на кредитното качество.

Таблица 5

Степен за кредитно качество	1	2	3	4	5	6
Рисково тегло	20 %	20 %	20 %	50 %	50 %	150 %

32. Експозициите към нерейтинговани институции, които имат първоначален ефективен падеж до 3 месеца, получават рисково тегло 20 %.
- 6.5. **Взаимодействие с краткосрочните кредитни оценки**
33. Ако методът, предвиден в точки от 29 до 32 се прилага по отношение на експозиции към институции, тогава взаимодействието с конкретните краткосрочни кредитни оценки е, както следва:
34. Ако няма присъдена краткосрочна кредитна оценка, към експозициите на всички институции с остатъчен падеж до 3 месеца се прилага общото преференциално третиране за краткосрочни експозиции, посочено в точка 31.
35. Ако е присъдена краткосрочна кредитна оценка и тази оценка определя прилагането на по-благоприятно или същото рисково тегло в сравнение с общото преференциално третиране на краткосрочни експозиции, посочено в точка 31, тогава краткосрочната оценка се използва само за тази конкретна експозиция. За другите краткосрочни експозиции се спазва общото преференциално третиране на краткосрочни експозиции, посочено в точка 31.
36. Ако има присъдена краткосрочна кредитна оценка и тази оценка определя прилагането на по-неблагоприятно рисково тегло, отколкото използването на общото преференциално третиране на краткосрочни експозиции, посочено в 31, тогава общото преференциално третиране на краткосрочни експозиции няма да се използва и всички нерейтинговани краткосрочни вземания получават същото рисково тегло, като това, приложено при конкретната краткосрочна оценка.
- 6.6. **Краткосрочни експозиции в националната валута на кредитополучателя**
37. Експозиции към институции с остатъчен падеж 3 месеца или по-малко, деноминирани и финансирани в съответната национална валута, могат по преценка на компетентния орган да получат и по двата метода, описани в точки от 26 до 27 и от 29 до 32, рисково тегло с една категория по-неблагоприятно от съответното преференциално рисково тегло съгласно точки 4 и 5, давано на експозиции към централното правителство.
38. Експозиции с остатъчен падеж 3 месеца или по-малко, деноминирани и финансирани в националната валута на кредитополучателя, не могат да получават рисково тегло по-ниско от 20 %.
- 6.7. **Инвестиции в инструменти, признати за регулаторен капитал**
39. Инвестиции в капиталови инструменти или инструменти, признати за регулаторен капитал, емитирани от институции, получават рисково тегло 100 %, освен ако не са приспаднати от собствения капитал.

▼B

6.8. **Минимални задължителни резерви, изисквани от ЕЦБ**

40. Когато експозиция към институция е под формата на минимални задължителни резерви, изисквани от Европейската централна банка или от централна банка на държава-членка да бъдат държани от кредитната институция, държавите-членки могат да разрешат определянето на рисковото тегло, което се прилага за експозиции към централната банка на въпросната държава-членка, при условие че:
- а) резервите се държат в съответствие с Регламент (ЕО) № 1745/2003 на Европейската централна банка от 12 септември 2003 г. за прилагане на минималните резерви ⁽⁵¹⁾ или с последващ регламент за замяна, или в съответствие с националните изисквания, които са еквивалентни на посочения регламент във всички съществени аспекти; и
- б) в случай на несъстоятелност или неплатежоспособност на институцията, в която се държат резервите, те подлежат на пълно и своевременно изплащане на същата и не могат да се използват за погасяване на други задължения на институцията.

7. **ЕКСПОЗИЦИИ КЪМ ТЪРГОВСКИ ПРЕДПРИЯТИЯ**7.1. **Третиране**

41. Експозиции, за които има присъдена кредитна оценка от призната АВКО, получават рисково тегло съгласно таблица 6 в зависимост от отнасянето от компетентните власти на кредитната оценка от приемливи АВКО към шестте степени в скалата за оценка на кредитното качество.

Таблица 6

Степен на кредитно качество	1	2	3	4	5	6
Рисково тегло	20 %	50 %	100 %	100 %	150 %	150 %

42. Експозиции, за които няма такава кредитна оценка, получават по-високото рисково тегло между 100 % или рисковото тегло на съответното централно правителство.

8. **ЕКСПОЗИЦИИ НА ДРЕБНО**

43. Експозиции, които отговарят на критериите в член 79, параграф 2, получават рисково тегло 75 %.

9. **ЕКСПОЗИЦИИ, ОБЕЗПЕЧЕНИ С НЕДВИЖИМ ИМОТ**

44. Без да се засягат разпоредбите на точки от 45 до 60, експозициите, които са напълно обезпечени с недвижим имот, получават рисково тегло 100 %.

9.1. **Експозиции, обезпечени с ипотечи върху недвижим имот**

45. Експозиции или част от дадена експозиция, за които/ято компетентните власти са удовлетворени, че същите/ата са/е напълно и изцяло обезпечени/а с ипотечи върху жилищен имот, който е обитаван или ще бъде обитаван, или отдаван под наем от собственика или от прекия бенефициер в случай на фондове за лично инвестиране, получават/получава рисково тегло 35 %.
46. Експозиции, за които компетентните власти са удовлетворени, че същите са напълно и изцяло обезпечени с дялове във финландски жилищностроителни фондове, действащи в съответствие с финландския Закон за жилищностроителните фондове от 1991 г. или последващото еквивалентно законодателство, по отношение на жилищен имот, който е обитаван или ще бъде обитаван, или отдаван под наем от собственика, получават рисково тегло 35 %.

▼B

47. Експозиции към наематели по сделки за лизинг на жилищни имоти, по които кредитната институция е наемодателят, а наемателят има опцията да купи имота, получават рисково тегло 35 %, при условие че компетентните власти са удовлетворени, че експозицията на кредитната институция е напълно и изцяло обезпечена с правото на собственост върху имота.
48. При упражняване на своята преценка за целите на точки от 45 до 47 компетентните власти са удовлетворени само ако са изпълнени следните условия:
- а) стойността на имота не зависи съществено от кредитното качество на длъжника. Това изискване не изключва ситуации, при които както стойността на имота, така и състоянието на кредитополучателя са повлияни от чисто макроикономически фактори;
  - б) рискът към кредитополучателя не зависи съществено от състоянието на базисния имот или проект, а по-скоро от общата способност на кредитополучателя да изплаща задълженията си от други източници. Само по себе си изплащането на кредита не трябва да зависи съществено от паричния поток, генериран от базисния имот, който служи за обезпечение;
  - в) изпълнени са минималните изисквания, предвидени в приложение VIII, част 2, точка 8, и правилата за оценка, предвидени в приложение VIII, част 3, точки от 62 до 65; и
  - г) стойността на имота превишава със значителен марж експозициите.
49. Компетентните власти могат да се откажат от условието по точка 48, буква б) за експозиции, които са напълно и изцяло обезпечени с ипотечи върху жилищни имоти, намиращи се на тяхната територия, ако имат доказателства за наличието на добре развит и отдавна установен пазар на недвижими имоти на тяхната територия, с процент на загубите достатъчно нисък че да оправдава такова третиране.
50. Когато правото на преценка по точка 49 се упражнява от компетентните власти на държава-членка, компетентните власти на друга държава-членка могат да позволят на своите кредитни институции да дават рисково тегло от 35 % на такива експозиции, напълно и изцяло обезпечени с ипотечи върху жилищни имоти.
- 9.2. Експозиции, обезпечени с ипотечи върху недвижими имоти, използвани за търговски цели**
51. По преценка на компетентните власти експозиции или част от дадена експозиция, напълно и изцяло обезпечени/а по удовлетворяващ компетентните власти начин с ипотечи върху офиси или други търговски помещения, намиращи се на тяхната територия, могат/може да получат/получи рисково тегло 50 %.
52. По преценка на компетентните власти, експозиции, напълно и изцяло обезпечени по удовлетворяващ компетентните власти начин с дялове във финландски жилищностротителни фондове, действащи в съответствие с финландския Закон за жилищностроителните фондове от 1991 г. или последващото еквивалентно законодателство, по отношение на офиси или други търговски помещения, могат да получат рисково тегло 50 %.
53. По преценка на компетентните власти, експозициите, свързани със сделки за лизинг на офиси или други търговски помещения, намиращи се на тяхна територия, по които кредитната институция е наемодателят, а наемателят има опцията да купи имота, могат да получат рисково тегло 50 %, при условие че експозицията на кредитната институция е напълно и изцяло обезпечена по удовлетворяващ компетентните власти начин с правото на собственост върху имота.

▼B

54. Точки от 51 до 53 се прилагат при спазване на следните условия:
- а) стойността на имота не трябва да зависи съществено от кредитното качество на длъжника. Това изискване не изключва ситуации, при които както стойността на имота, така и състоянието на кредитополучателя са повлияни от чисто макроикономически фактори;
  - б) рискът към кредитополучателя не трябва да зависи съществено от промени в състоянието на ипотекирания имот или проект, а от общата способност на кредитополучателя да изплаща задълженията си от други източници. Само по себе си изплащането на кредита не трябва да зависи съществено от никакви паричните потоци, генерирани от базисния имот, служещ за обезпечение; и
  - в) изпълнени са минималните изисквания, предвидени в приложение VIII, част 2, точка 8, и правилата за оценка, предвидени в приложение VIII, част 3, точки от 62 до 65.
55. Рисково тегло 50 % се присъжда на частта от заема, която не превишава лимит, изчислен в съответствие с едно от следните условия:
- а) 50 % от пазарната стойност на съответния имот;
  - б) 50 % от пазарната стойност на имота или 60 % от ипотечната стойност за целите на кредита, която от двете стойности е по-ниска, в тези държави-членки, които са установили строги критерии за оценка на ипотечната кредитна стойност в законови или нормативни разпоредби.
56. На частта от заема, която е в превишение на лимитите, предвидени в точка 55, се присъжда рисково тегло 100 %.
57. Когато правото на преценка по точки от 51 до 53 се упражнява от компетентните власти на една държава-членка, компетентните власти на друга държава-членка могат да позволят на своите кредитни институции да дават рисково тегло от 50 % на такива експозиции, напълно и изцяло обезпечени с ипотеки върху търговски имоти.
58. Компетентните власти могат да се откажат от условието по точка 54, буква б) за експозиции напълно и изцяло обезпечени с ипотеки върху търговски имоти, намиращи се на тяхната територия, ако имат доказателства за наличието на добре развит и отдавна установен пазар на търговски недвижими имоти на тяхната територия, с проценти на загубите, които да не превишават следните лимити:
- а) загубите, произтичащи от кредити, обезпечени с недвижим търговски имот до 50 % от пазарната им стойност (или където е приложимо и ако са под 60 % от ипотечната заемна стойност (MLV) не превишават 0,3 % от непогасената част от заема, обезпечен с недвижим търговски имот, за всяка отделна година; и
  - б) общите загуби, произтичащи от кредити, обезпечени с търговски недвижим имот не трябва да превишават 0,5 % от непогасената част от заема, обезпечен с търговски недвижим имот за всяка отделна година.
59. Ако някой от лимитите по точка 58 не е удовлетворено през дадена година, правото за прилагане на точка 58 отпада и се прилагат условията по точка 54, буква б), докато през следващата година бъдат удовлетворени условията по точка 58.
60. Когато правото на преценка по точка 58 се упражнява от компетентните власти на една държава-членка, компетентните власти на друга държава-членка могат да позволят на своите кредитни институции да дават рисково тегло от 50 % на такива експозиции, напълно и изцяло обезпечени с ипотеки върху търговски имот.

10. ПРОСРОЧЕНИ ПОЗИЦИИ
61. Без да се засягат разпоредбите по точки от 62 до 65, необезпечената част от всяка позиция, просрочена повече от 90 дни, превишаваща определения от компетентните власти праг и показваща разумно ниво на риск, получава рисково тегло, както следва:
- а) 150 %, ако корекциите на стойността са под 20 % от необезпечената част на експозицията заедно с корекциите на стойността; и
  - б) 100 %, ако корекциите на стойността са не по-малко от 20 % от необезпечената част на експозицията, съвкупно с корекциите на стойността.
62. За целите на определянето на обезпечената част от просрочена позиция, приемливи обезпечения и гаранции са тези, приемливи за целите на редуцирането на кредитния риск.
63. Независимо от това, когато дадена просрочена позиция е напълно обезпечена с форми на обезпечение, различни от тези, приемливи за целите на редуцирането на кредитния риск, по преценка на компетентните власти може да се даде 100 % рисково тегло въз основа на строги оперативни критерии за осигуряване на добро качество на обезпечението, когато корекциите на стойността достигат 15 % от експозицията, заедно с корекциите на стойността.
64. Експозициите по точки от 45 до 50 получават рисково тегло 100 % без корекциите на стойността, ако са просрочени повече от 90 дни. Ако корекциите на стойността са не по-малко от 20 % от експозицията заедно с корекциите на стойността, рисковото тегло, определяно за остатъка от експозицията, може да се намали до 50 % по преценка на компетентните власти.
65. Експозициите, посочени в точки от 51 до 60, получават рисково тегло 100 %, ако са просрочени повече от 90 дни.
11. ПОЗИЦИИ, СПАДАЩИ КЪМ ВИСОКОРИСКОВИ КАТЕГОРИИ
66. По преценка на компетентните власти експозициите, свързани с особено високи рискове, като например инвестиции във фирми за рисков капитал и инвестиции в непублични капиталови емисии, получават рисково тегло 150 %.
67. Компетентните власти могат да разрешат, съгласно разпоредбите на настоящата част, редовните позиции, получаващи рисково тегло 150 % и спрямо които са начислени корекции в стойността, да получат рисково тегло:
- а) 100 %, ако корекциите на стойността са не по-малко от 20 % от експозицията заедно с корекциите на стойността; и
  - б) 50 %, ако корекциите на стойността са не по-малко от 50 % от експозицията, заедно с корекциите на стойността.
12. ЕКСПОЗИЦИИ ПОД ФОРМАТА НА ОБЛИГАЦИИ С ПОКРИТИЕ
68. „Облигации с покритие“ са облигациите, дефинирани в член 22, параграф 4 от Директива 85/611/ЕИО и обезпечени с някой от изброените по-долу приемливи активи:
- а) експозиции към или гарантирани от централни правителства, централни банки, предприятия от публичния сектор, регионални правителства и местни власти в ЕС;
  - б) експозиции към или гарантирани от централни правителства или централни банки извън ЕС, международни банки за развитие и международни организации, които отговарят на първа степен за кредитно качество, както е предвидено в настоящото приложение, и експозиции към или гарантирани от предприятия от публичния сектор извън ЕС, регионални правителства и местни власти извън ЕС, които получават рисково тегло като експозиции към институции или централни правителства

▼B

и централни банки съгласно точки 8, 9, 14 или 15 съответно и които отговарят на изискванията за първа степен на кредитно качество, както е предвидено в настоящото приложение, и експозиции, които по смисъла на настоящата точка отговарят най-малкото на изискванията за втора степен за кредитно качество, както е предвидено в настоящото приложение, при условие че те не превишават 20 % от номиналния размер на покритите облигации на институцията емитент, които са в обращение;

- в) експозиции към институции, които отговарят на първа степен на кредитно качество, както е предвидено в настоящото приложение. Общата експозиция от този вид не може да превишава 15 % от номиналния размер на покритите облигации на институцията емитент, които са в обращение. Експозиции, възникнали вследствие прехвърляне или управление на плащания на длъжниците, или постъпленията от реализацията на заеми, обезпечени с недвижим имот, за държателите на покритите облигации не се включват в лимита от 15 %. Експозиции към институции от Европейския съюз със срок на падеж, непревишаващ 100 дни, няма да се броят в изискването за първа степен кредитно качество, но тези институции трябва да отговарят най-малкото на изискването за втора степен кредитно качество по настоящото приложение;
- г) заеми, обезпечени с жилищен недвижим имот, или с дялове във финландски жилищностроителни фондове съгласно точка 46 — до по-ниската стойност между главницата на правата за разпореждане с имота, комбинирани с всякакви права за разпореждане от предходните ипотeki и 80 % от стойността на заложения имот, или с дялове от по-висока степен, емитирани от френските фондове (Fonds Communs de Creances) или от равностойни дружества за секюритизация, управлявани от законите на държава-членка, които секюритизират експозиции, свързани с жилищни недвижими имоти, при условие че най-малко 90 % от активите на такива френски фондове или от равностойни дружества за секюритизация, управлявани от законите на дадена държава-членка, се състоят от ипотeki, комбинирани с всякакви предходни права за разпореждане с имота, до по-ниската стойност между стойността на главниците, дължими по тези дялове, главниците на правата за разпореждане с имота и 80 % от стойността на заложения имот, като дяловете се признават за първа степен кредитно качество съгласно настоящото приложение, когато тези дялове не превишават 20 % от номиналната стойност на емисията, която все още е в обращение. Експозициите вследствие прехвърляне или управление на плащания на длъжниците или постъпленията от реализацията на заеми, обезпечени със залог имущество, на дялове от по-висока степен или дългови ценни книжа, не се включват в лимита от 90 %;
- д) заеми, обезпечени с търговски имоти, или с дялове във фински жилищностроителни фондове съгласно точка 52 — до по-ниската стойност между главницата на правата за разпореждане с имота, комбинирани с всякакви права за разпореждане от предходните ипотeki и 60 % от стойността на заложения имот, или с дялове от по-висока степен, емитирани от френските фондове или от равностойни дружества за секюритизация, управлявани от законите на дадена държава-членка, които секюритизират експозиции, свързани с търговски недвижими имоти, при условие че най-малко 90 % от активите на такива френски фондове или от равностойни дружества за секюритизация, управлявани от законите на дадена държава-членка, се състоят от вземания, обезпечени с ипотeki върху недвижимо жилищно имущество, комбинирани с всякакви предходни права за разпореждане с имота до най-малката стойност от номиналния размер на

дяловете, размера на залога и 80 % от стойността на заложеното имущество. Дяловете по предходното изречение следва да са с присъдена първа степен на кредитно качество и да не превишават 20 % от текущия размер на емисията. При изчислението на 90-процентната минимална стойност не се включват вземания, обезпечени с ипотеки или дългови ценни книжа, които дружеството притежава поради прехвърляне или управление на плащанията от длъжниците по ипотеките или поради несъстоятелност на длъжниците. Компетентните власти могат да признаят за приемливи заеми, обезпечени с търговски недвижим имот, когато 60-процентното съотношение стойност на заема/стойност на имота е превишено до максимално ниво от 70 %, ако общата стойност на активите, предоставени като обезпечение за покритите облигации, превишава номиналната стойност на покритите облигации в обращение най-малко с 10 %, а вземанията на держателите на облигациите отговарят на правните изисквания за сигурност, предвидени в приложение VIII. Вземанията на держателите на облигациите с покритие трябва да имат привилегировано положение пред всички други вземания по обезпечението. При изчислението на 90-процентната минимална стойност не се включват вземания, обезпечени с ипотеки или дългови ценни книжа, които дружеството притежава поради прехвърляне или управление на плащанията от длъжниците по ипотеките или поради несъстоятелност на длъжниците; или

- е) заеми с обезпечение кораби, когато правата за разпореждане със залога, комбинирани с всякакви предходни права за разпореждане със залога, са в рамките на 60 % от стойността на заложения като обезпечение кораб.

За тези цели „предоставен като залог/обезпечение“ включва ситуации, при които активите, описани в букви от а) до е), са по закон изключително предоставени за защитата на держателите на облигациите от загуби.

До 31 декември 2010 г. 20-процентният лимит за дялове от по-висока степен, емитирани от френските фондове или от равностойни дружества за секюритизация, както е предвидено в букви г) и д), не се прилага, при условие че тези дялове от по-висока степен имат кредитна оценка от призната Агенция за външна кредитна оценка, която е най-благоприятната категория кредитна оценка, дадена от тази АВКО на облигации с покритие. Преди края на този период горната дерогация ще бъде преразгледана и в резултат от този преглед Комисията може, ако е подходящо, да удължи този срок в съответствие с процедурата по член 151, параграф 2 със или без клауза за следващ преглед.

До 31 декември 2010 г. стойността 60 %, посочена в буква е), може да бъде заменена със стойността 70 %. Преди края на този период горната дерогация ще бъде преразгледана и в резултат от този преглед Комисията може, ако е подходящо, да удължи този срок в съответствие с процедурата по член 151, параграф 2 със или без клауза за следващ преглед.

69. По отношение на недвижимото имущество, обезпечавачо облигации с покритие, кредитните институции следва да изпълняват минималните изисквания, определени в приложение VIII, част 2, точка 8, и правилата за оценка, определени в приложение VIII, част 3, точки 62—65.
70. Независимо от разпоредбите на точки 68 и 69 облигациите с покритие, които отговарят на дефиницията по член 22, параграф 4 от Директива 85/611/ЕИО и са емитирани преди 31 декември 2007 г., са също приемливи за преференциално третиране до техния падеж.
71. Облигациите с покритие получават рисковото тегло въз основа на рисковото тегло, присвоено на необезпечени експозиции от по-висока степен към емитиралата ги кредитна

▼B

институция. Важи следното съответствие между рисковите тегла:

- а) ако на експозициите към институцията е дадено рисково тегло 20 %, облигацията с покритие получава рисково тегло 10 %;
- б) ако на експозициите към институцията е дадено рисково тегло 50 %, облигацията с покритие получава рисково тегло 20 %;
- в) ако на експозициите към институцията е дадено рисково тегло 100 %, облигацията с покритие получава рисково тегло 50 %;
- г) ако на експозициите към институцията е присъдено рисково тегло 150 %, облигацията с покритие получава рисково тегло 100 %.

13. СЕКЮРИТИЗИРАЩИ ПОЗИЦИИ

72. Рисково претегленият размер на секюритизиращите позиции се определя в съответствие с членове 94—101.

14. КРАТКОСРОЧНИ ЕКСПОЗИЦИИ КЪМ ИНСТИТУЦИИ И ТЪРГОВСКИ ПРЕДПРИЯТИЯ

73. Краткосрочни експозиции към институции или търговски предприятия, за които има кредитна оценка от призната АВКО, получава рисково тегло съгласно таблица 7 по-долу в съответствие с отнасянето от компетентните власти на кредитните оценки на признати АВКО към шестте степени в скалата за оценка на кредитното качество.

Таблица 7

Степен на кредитно качество	1	2	3	4	5	6
Рисково тегло	20 %	50 %	100 %	150 %	150 %	150 %

15. ЕКСПОЗИЦИИ КЪМ ПРЕДПРИЯТИЯ ЗА КОЛЕКТИВНО ИНВЕСТИРАНЕ (ПКИ)

74. Без да се засягат разпоредбите на точки 75—81, експозициите към предприятия за колективно инвестиране (ПКИ) получават рисково тегло 100 %.
75. Експозиции към ПКИ, за които има присъдена оценка от призната АВКО, получават рисково тегло съгласно таблица 8 в зависимост от отнасянето от компетентните власти на кредитната оценка от признатите АВКО към шестте степени в скалата за оценка на кредитното качество.

Таблица 8

Степен на кредитно качество	1	2	3	4	5	6
Рисково тегло	20 %	50 %	100 %	100 %	150 %	150 %

76. Когато компетентните власти считат, че дадена позиция в ПКИ е свързана с особено висок риск, те изискват такава позиция да получи рисково тегло 150 %.
77. Кредитните институции могат да определят рисковите тегла за експозиции към ПКИ, както е предвидено в точки 79—81, ако са изпълнени следните условия за приемливост:
- а) ПКИ се управлява от дружество, което е обект на надзор в държава-членка или подлежи на одобрение от страна на компетентния орган на кредитната институция, ако:
    - и) ПКИ се управлява от дружество, което е обект на надзор, считан за равностоен на този, предвиден в правото на Общността; и

- ii) сътрудничеството между компетентните власти е гарантирано в достатъчна степен;
  - б) проспекът на ПКИ или друг еквивалентен документ включва:
    - i) категориите активи, в които ПКИ има право да инвестира; и
    - ii) ако се прилагат инвестиционни лимити, съответните лимити и методите за изчисляването им; и
  - в) дейността на ПКИ се отчита най-малко веднъж годишно, което позволява оценка на активите, пасивите, доходите и дейността през отчетния период.
78. Ако компетентен власт одобри като подходящо ПКИ от трета държава, както е предвидено в точка 77, буква а), тогава компетентната власт в друга държава-членка може да използва това признание, без да извършва своя собствена оценка.
79. Когато кредитната институция е информирана за базисните активи в експозицията към дадено ПКИ, тя може да прегледа внимателно тези базисни експозиции, за да изчисли среднопретегленото рисково тегло за ПКИ в съответствие с методите, предвидени в членове 78—83.
80. Когато кредитната институция не е информирана за базисните експозиции към дадено ПКИ, тя може да изчисли средното рисково тегло за ПКИ в съответствие с методите, предвидени в членове 78—83, при спазване на следните правила: приема се, че ПКИ първоначално инвестира до максималния позволен в проспекта размер в класовете експозиции, получаващи най-високото капиталово изискване, а след това продължава с инвестиции с низходящ ред на капиталовите изисквания до достигане на максималния общ лимит за инвестиране.
81. Кредитните институции могат да разчитат на трета страна за изчисляването и отчитането, в съответствие с методите, предвидени в точки 79 и 80, на рисково тегло за ПКИ, при условие че верността на изчисляване и отчитане е гарантирана в достатъчна степен.
16. ДРУГИ ПОЗИЦИИ
- 16.1. Третирание
82. Дълготрайните материални активи по смисъла на член 4, параграф 10 от Директива 86/635/ЕИО получават рисково тегло 100 %.
83. Предплатени суми и начислени вземания, за които банката не може да определи съответния контрагент в съответствие с Директива 86/635/ЕИО, получават рисково тегло 100 %.
84. Паричните средства в процес на събиране получават 20 % рисково тегло. Паричните средства в каса и еквивалентните парични позиции получават 0 % рисково тегло.
85. Държавите-членки могат да позволят 10 % рисково тегло за експозиции към институции, специализирани за дейности на междубанковия пазар и на пазарите на публичен дълг в тяхната държава-членка по седалище и под внимателния надзор на компетентните власти, когато тези активи са напълно и изцяло обезпечени в степен, удовлетворяваща компетентните власти на съответната държава-членка по седалище, с позиции с рисково тегло 0 % или 20 % и признати от последните като осигуряващи достатъчно обезпечение.
86. Инвестиции в акции или други участия, освен когато не са приспаднати от собствения капитал, получават рисково тегло най-малко 100 %.
87. Злато под формата на кюлчета в собствен трезор или друг депозитар, дотолкова доколкото са покрити със задължения в злато на кюлчета, получава рисково тегло 0 %.

▼ B

88. При споразумения за продажба и обратно изкупуване на активи, и окончателни форуърд-покупки рисковото тегло е присъдено на въпросния актив, а не на контрагента по сделката.
89. Когато кредитната институция осигурява кредитна защита едновременно за няколко експозиции, при условие че *n*-поредното неизпълнение измежду експозициите води до плащане, с което договорът се прекратява, и когато продуктът има кредитна оценка от приемлива АВКО, се присъждат рисковите тегла, предписани в членове 94—101. Ако продуктът няма кредитна оценка от приемлива АВКО, рисковите тегла на експозициите, включени в кошницата, се сумират, като се изключва *n*-1 на брой експозиции, до максималния размер рисково тегло от 1 250 % и се умножават по номиналната стойност на защитата, предоставена от кредитния дериват, за да се изчисли рисково претегленият размер на актива. Изключените от сумирането „*n*-1“ на брой експозиции се определят на базата, че се включват онези експозиции, всяка от които би довела до по-ниска рисково претеглена експозиция, отколкото е рисково-претеглената обща стойност на позициите, включени в сумирането.

ЧАСТ 2

Признаване на агенции за външна кредитна оценка и отнасяне на техните кредитни оценки

1. МЕТОДОЛОГИЯ

1.1. **Обективност**

1. Компетентните власти удостоверяват, че методологията за оценяване на кредитните оценки е строга, систематична, с приемственост и подлежи на проверка въз основа на историческия опит.

1.2. **Независимост**

2. Компетентните власти удостоверяват, че методологията е свободна от външни политически влияния или ограничения и от икономически натиск, който може да повлияе на кредитната оценка.
3. Независимостта на методологията на АВКО се оценява от компетентните власти в съответствие с фактори като изброените по-долу:
- а) собственост и организационна структура на АВКО;
  - б) финансови ресурси на АВКО;
  - в) кадрово обезпечаване и експертни познания на АВКО; и
  - г) корпоративно управление на АВКО.

1.3. **Непрекъснат преглед**

4. Компетентните власти следва да се уверят, че кредитните оценки на АВКО са обект на непрекъснат преглед и реагират на промени във финансовите условия. Такъв преглед се осъществява след всички важни събития и най-малкото веднъж годишно.
5. Преди всякакво признаване компетентните власти проверяват дали методологията за оценяване за всеки пазарен сегмент се установява в съответствие със следните стандарти:
- а) трябва да е установена процедура по бектестване най-малко една година назад;
  - б) редовността на процеса на преглед от АВКО трябва да бъде обект на наблюдение от страна на компетентните власти; и
  - в) компетентните власти трябва да могат да получават от АВКО информация за информацията за контактите с оценя-

▼B

ваното лице, които могат да окажат влияние върху обективността на оценките.

6. Компетентните власти предприемат необходимите мерки, за да бъдат незабавно информирани от АВКО за всякакви съществени промени в методологията, която последните използват за присъждане на кредитна оценка.

1.4. **Прозрачност и оповестяване**

7. Компетентните власти предприемат необходимите мерки, за да осигурят публичната достъпност на принципите на методологията, прилагана от АВКО при формулирането на нейните кредитни оценки, което да позволява на всички потенциални потребители да преценяват дали същите са получени по разумен начин.

2. ИНДИВИДУАЛНИ КРЕДИТНИ ОЦЕНКИ

2.1. **Доверие и приемане от пазара**

8. Компетентните власти следва да се уверят, че индивидуалните кредитни оценки на дадена АВКО се признават на пазара като заслужаващи доверие и надеждни от потребителите на такива кредитни оценки.
9. Доверието се оценява от компетентните власти в съответствие с фактори като изброените по-долу:
  - а) пазарен дял на дадената АВКО;
  - б) обезпеченост с финансови ресурси и получени приходи от присъдените кредитни оценки;
  - в) съществува ли ценообразуване, основано на рейтинга; и
  - г) най-малко две кредитни институции да използват индивидуалната кредитна оценка на тази АВКО за емитиране на облигации и/или оценка на кредитни рискове.

2.2. **Прозрачност и оповестяване**

10. Компетентните власти следва да се уверят, че индивидуалните кредитни оценки са достъпни при равностойни условия най-малкото за всички кредитни институции, които имат легитимен интерес към тези индивидуални кредитни оценки.
11. По-конкретно, компетентните власти следва да се уверят, че индивидуалните кредитни оценки са достъпни за други лица при условия, равностойни на тези за местните кредитни институции, които имат легитимен интерес към тези индивидуални кредитни оценки.

3. ОТНАСЯНЕ КЪМ ОПРЕДЕЛЕНА СТЕПЕН НА РИСК

12. За да се направи разграничение между различните степени на риск, изразени чрез всяка кредитна оценка, компетентните власти вземат предвид количествени фактори като дългосрочния процент на неизпълнение, свързан с всички позиции, получили една и съща кредитна оценка. За наскоро установени АВКО и за тези, които са натрупали само краткосрочни данни за неизпълнение, компетентните власти следва да изискат от АВКО преценката им за дългосрочния процент на неизпълнение, свързан с всички позиции, на които е присъдена една и съща кредитна оценка.
13. За да се направи разграничение между различните степени на риск, изразени чрез всяка кредитна оценка, компетентните власти разглеждат качествени фактори като групите от емитенти, обхванати от дадена АВКО, обхвата на кредитни оценки, присъждани от тази АВКО, значението на всяка кредитна оценка и дефиницията на АВКО за неизпълнение.
14. Компетентните власти сравняват процентите на неизпълнение за всяка кредитна оценка на конкретна АВКО и ги сравняват с показател, определен на база на опита относно процентите на неизпълнение на други АВКО за

- група от емитенти, които компетентните власти считат, че представляват еквивалентно ниво на кредитен риск.
15. Когато компетентните власти считат, че процентите на неизпълнение за кредитните оценки на конкретна АВКО са съществено и систематично по-високи от показателя за сравнение, компетентните власти следва да отнесат кредитната оценка на тази АВКО към по-висока степен за кредитно качество в скалата за оценка на кредитното качество.
  16. Когато компетентните власти са увеличили рисковото тегло, свързано с определена кредитна оценка на конкретна АВКО, ако тази АВКО покаже, че процентите на неизпълнение за нейните кредитни оценки вече не са съществено и систематично по-високи от сравнителния показател, компетентните власти могат да решат да възстановят на кредитната оценка на тази АВКО първоначалната степен на кредитно качество по скалата за оценка на кредитното качество.

ЧАСТ 3

Използване на кредитните оценки на АВКО за определяне на рискови тегла

1. ТРЕТИРАНЕ

1. Дадена кредитна институция може да избере една или повече отговарящи на изискванията АВКО, които да се използват за определяне на рисковите тегла, присвоявани на активи и задбалансови позиции.
2. Кредитна институция, която реши да използва кредитните оценки, изготвени от отговаряща на изискванията АВКО, за определен клас позиции, трябва да използва тези кредитни оценки по последователен начин за всички експозиции, принадлежащи към този клас.
3. Кредитна институция, която реши да използва кредитните оценки на отговаряща на изискванията АВКО, трябва да използва същите по последователен и систематичен начин с течение на времето.
4. Дадена кредитна институция може да използва само кредитни оценки, които отчитат едновременно както размера на главницата, така и дължимите по нея лихви.
5. Ако за рейтингова позиция е налице само една кредитна оценка от номинирана АВКО, тази кредитна оценка се използва, за да се определи рисковото тегло на тази позиция.
6. Ако са налице две кредитни оценки, присъдени от номинирани АВКО, и двете отговарят на различни рискови тегла за рейтингованата позиция, следва да се прилага по-високото рисково тегло.
7. Ако за дадена рейтингована позиция са налице повече от две кредитни оценки, присъдени от номинирани АВКО, следва да се вземат предвид двете оценки, определящи двете най-ниски рискови тегла. Ако двете най-ниски рискови тегла са различни, следва да се присвои по-високото рисково тегло. Ако двете най-ниски рискови тегла са еднакви, присвоява се това рисково тегло.

2. КРЕДИТНА ОЦЕНКА НА ЕМИТЕНТИ И ЕМИСИИ

8. Където е налице кредитна оценка за конкретна емисионна програма или улеснение, към която принадлежи позицията, съставляваща експозицията, следва да се прилага тази кредитна оценка за определянето на рисковото тегло на позицията.
9. Където не съществува пряко приложима кредитна оценка за определена позиция, но има кредитна оценка за конкретна емисионна програма или кредитно улеснение, към които позицията, представляваща експозиция, не принадлежи, или е налице обща кредитна оценка на емитента, тогава

▼B

следва да се използва тази кредитна оценка, ако тя води до по-високо рисково тегло отколкото теглото, което би било дадено иначе, или ако тя води до по-ниско рисково тегло и въпросната експозиция е със същия приоритет или по-висок приоритет във всяко отношение в сравнение с конкретната емисионна програма или кредитно улеснение или с първо-степенни необезпечени експозиции на същия емитент в зависимост от случая.

10. Точки 8 и 9 не трябва да пречат на прилагането на точки 68—71 от част 1.
  11. Кредитните оценки на емитенти, принадлежащи към дадена корпоративна група, не могат да се използват за присъждане на кредитна оценка на друг емитент от същата корпоративна група.
3. ДЪЛГОСРОЧНИ И КРАТКОСРОЧНИ КРЕДИТНИ ОЦЕНКИ
12. Краткосрочни оценки могат да се използват само за краткосрочни активи и задбалансови позиции, представляващи експозиции към институции и търговски предприятия.
  13. Всякакви краткосрочни кредитни оценки се прилагат само по отношение на позицията, за която се отнася кредитната оценка и не се използват за определяне на рисковите тегла на други позиции.
  14. Независимо от разпоредбите на параграф 13, ако краткосрочно рейтингово кредитно улеснение получи рисково тегло 150 %, тогава всички нерейтинговани необезпечени експозиции към този длъжник, независимо дали краткосрочни или дългосрочни, също получават рисково тегло 150 %.
  15. Независимо от разпоредбите на параграф 13, ако краткосрочно рейтингово кредитно улеснение получи рисково тегло 150 %, тогава никоя нерейтингована краткосрочна експозиция не може да получи рисково тегло по-малко от 100 %.
4. ПОЗИЦИИ В МЕСТНА И ЧУЖДА ВАЛУТА
16. Кредитна оценка, отнасяща се до позиция, деноминирана в местната валута на длъжника, не може да се използва за определяне на рисково тегло за друга експозиция на същия длъжник, която е деноминирана в чужда валута.
  17. Независимо от разпоредбите на параграф 16, когато дадена експозиция възникне като участие на кредитна институция в заем, отпуснат от международна банка за развитие, чийто статут на преференциален кредитор се признава на пазара, компетентните власти могат да позволят кредитната оценка на позицията на длъжника, деноминирана в местната валута, да се използва за определянето на рисковото тегло.

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

ВЪТРЕШНОРЕЙТИНГОВ ПОДХОД

ЧАСТ 1

Размер на рисково претеглените експозиции и размер на очакваните загуби

1. ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА РАЗМЕРА НА РИСКОВО ПРЕТЕГЛЕНИТЕ ЕКСПОЗИЦИИ И ОЧАКВАНИТЕ ЗАГУБИ

1. Освен ако не е отбелязано друго, входящите параметри „Вероятност от неизпълнение“ (PD), „Загуба при неизпълнение“ (LGD), „Падеж“ (M) се определят, както е предвидено в част 2, а стойността на експозицията се определя, както е предвидено в част 3.
2. Рисково претегленият размер на всяка експозиция се изчислява в съответствие със следните формули.

1.1. Рисково претеглен размер на експозиции към търговски предприятия, институции, централни правителства и централни банки

3. При спазване на точки 5—9 рисково претегленият размер на експозициите към търговски предприятия, институции, централни правителства или централни банки, се установява съгласно следните формули:

$$\text{Корелация (R)} = 0,12 \times \left(1 - \text{EXP}(-50 \cdot \text{PD})\right) / \left(1 - \text{EXP}(-50)\right) + 0,24 \cdot \left[1 - \left(1 - \text{EXP}(-50 \cdot \text{PD})\right) / \left(1 - \text{EXP}(-50)\right)\right]$$

$$\text{Матуритетен фактор (b)} = \left(0,11852 - 0,05478 \cdot \ln(\text{PD})\right)^2$$

$$\left(\text{LGD} \cdot \text{N}\left[\left(1 - \text{R}\right)^{-0,5} \cdot \text{G}(\text{PD}) + \left(\text{R} / \left(1 - \text{R}\right)\right)^{0,5} \cdot \text{G}(0,999)\right] - \text{PD} \cdot \text{LGD}\right) \cdot \left(1 - 1,5 \cdot \text{b}\right)^{-1} \cdot \left(1 + \text{M} - 2,5 \cdot \text{b}\right) \cdot 12,5 \cdot 1,06$$

$\text{N}(x)$ е функцията на стандартното нормално разпределение (т.е. вероятността променлива със стандартно нормално разпределение със средна стойност 0 и дисперсия 1 да е по-малка или равна на x). $\text{G}(Z)$ е обратната функция на стандартното нормално разпределение (т.е. стойността x , за която $\text{N}(x) = z$).

За $\text{PD} = 0$, рисковото тегло (RW) ще е 0

За $\text{PD} = 1$

— за експозиции с неизпълнение, когато кредитната институция прилага стойностите за LGD, предвидени в част 2, точка 8, RW е 0; и

— за експозиции с неизпълнение, за които кредитната институция използва собствени оценки за LGD, RW е $\text{Max}\{0, 12,5 \cdot (\text{LGD} - \text{EL}_{\text{BE}})\}$;

където EL_{BE} е най-достоверната оценка на кредитната институция за очакваната загуба по експозицията с неизпълнение съгласно точка 80 от част 4.

Размерът на рисково претеглената експозиция = RW * стойност на експозицията.

4. Рисково претегленият размер на всяка експозиция, която отговаря на изискванията по приложение VIII, част 1,

▼ B

точка 29 и приложение VIII, част 2, точка 22 може да се коригира съгласно следната формула:

Рисково претеглена стойност на експозицията = $RW * \text{стойност на експозицията} * (0,15 + 160 * PD_{pp})$

където:

PD_{pp} = PD на дружеството, осигурило защита на кредита.

Рисковото тегло (RW) се изчислява по формулата за рисково тегло, изложена в точка 3, за експозицията, PD на длъжника и LGD на сравнима директна експозиция към дружеството, осигурило защитата. Матуритетният фактор (b) се изчислява, като се използва по-ниската стойност между PD на дружеството, осигурило защита на кредита, и PD на длъжника.

5. За експозиции към търговски предприятия, при които общите годишни продажби на консолидирана основа за групата са по-малко от EUR 50 млн., кредитните институции могат да използват следната корелационна формула за изчисляване на рисковите тегла за корпоративни експозиции. В тази формула S представлява общите годишни продажби в милиони еуро, като стойността на S е по-голяма от EUR 5 млн. и не превишава EUR 50 млн.. Отчетените продажби под EUR 5 млн. се третираат както ако са били равни на EUR 5 млн.. За закупените вземания общите годишни продажби са среднопретеглената стойност по индивидуалните експозиции от общия пул.

$$\text{Корелационен коефициент} = 0,12 \times \left(1 - \text{EXP}(-50 * PD) \right) / \left(1 - \text{EXP}(-50) \right) + 0,24 * \left[1 - \left(1 - \text{EXP}(-50 * PD) \right) / \left(1 - \text{EXP}(-50) \right) \right] - 0,04 * \left(1 - (S - 5) / 45 \right)$$

Кредитната институция заменя показателя Общи годишни продажби с показателя Общо активи на консолидираната основа, когато Общите годишни продажби не са показателен индикатор за размера на фирмата, а Общо активите са по-показателен индикатор отколкото Общите годишни продажби.

6. За експозиции по специализирано кредитиране, за които кредитната институция не може да докаже, че нейните оценки за параметъра PD отговарят на минималните изисквания, предвидени в част 4, тя определя рискови тегла на тези експозиции в съответствие с таблица 1 по-долу:

Таблица 1

Остатъчен падеж	Категория 1	Категория 2	Категория 3	Категория 4	Категория 5
По-малко от 2,5 години	50 %	70 %	115 %	250 %	0 %
2,5 години или повече	70 %	90 %	115 %	250 %	0 %

Компетентните власти могат да разрешат на кредитна институция по принцип да определя преференциални рискови тегла от 50 % на експозиции от категория 1 и рискови тегла от 70 % на експозиции от категория 2, при условие че гаранционните характеристики и другите рискови характеристики на кредитната институция са по същество силни за съответната категория.

При определянето на рисковите тегла на експозиции по специализирано кредитиране кредитните институции следва да вземат предвид следните фактори: финансова стабилност,

▼B

политическа и правна среда, особености на конкретната сделка и/или актив, стабилност на възложителя/изпълнителя, включително приходни потоци от публично-частно партньорство, и обезпеченост.

7. По отношение на закупените вземания от търговски предприятия кредитните институции следва да отговарят на минималните изисквания, посочени в точки 105—109 от част 4. За закупените вземания от търговски предприятия, които освен това отговарят и на условията, предвидени в точка 14 и когато би било утежняващо за кредитните институции да използват стандартите за количествено изразяване на риска за експозиции към търговски предприятия, както са предвидени в част 4 за тези вземания, могат да се използват стандартите за количествено изразяване на риска за експозиции на дребно, както са предвидени в част 4.
8. По отношение на изкупени вземания от търговски предприятия, възстановяеми отбивни при покупка, обезпечения, или частични гаранции, осигуряващи първа защита срещу загуби от неизпълнение, загуби от разсейване, или и двете, могат да бъдат третираны като позиции в траншове за първа по ред загуба по смисъла на рамката за секюритизация по Вътрешнорейтинговия подход.
9. Когато кредитна институция осигурява кредитна защита едновременно за няколко експозиции, при условие че n -ото по ред неизпълнение измежду експозициите води до плащане и че с това кредитно събитие договорът се счита за прекратен, ако продуктът има присъдена оценка от призната АВКО, се прилагат рисковите тегла, предвидени по членове от 94 до 101. Ако продуктът няма присъдена оценка от призната АВКО, рисковите тегла на експозициите в кошницата се сумират, като се изключват „ $n-1$ “ на брой експозиции, като сумата от очакваните загуби, умножени по 12,5, плюс рисково претегления размер на експозициите не превишават условния размер на кредитната защита, предоставена от кредитния дериват, умножен по 12,5. Изключените от сумирането „ $n-1$ “ на брой експозиции се определят въз основа на това, че се включват тези експозиции, всяка от които води до по-нисък размер на рисково претеглената експозиция в сравнение с рисково претегления размер на всяка една от експозициите, участващи в сумирането.

1.2. Рисково претеглен размер на експозиции на дребно

10. При спазване на точки 12 и 13 рисково претегленият размер на експозициите на дребно се определя съгласно следните формули:

$$\text{Корелационен коефициент} \left(\frac{1 - \text{EXP}(-35 * PD)}{1 - \text{EXP}(-35)} \right) + 0,16 * \left[\frac{1 - (1 - \text{EXP}(-35 * PD))}{1 - \text{EXP}(-35)} \right]$$

Рисково-претеглен (RW)

$$\left(\text{LGD} * N \left[(1 - R)^{-0.5} G(PD) + \left(R / (1 - R) \right)^{0.5} G(0.999) \right] - PD * 12.5 * 1.06 \right)$$

$N(x)$ е функцията на стандартното нормално разпределение с натрупване (т.е. вероятността променлива със стандартно нормално разпределение със средна стойност 0 и дисперсия 1 да е по-малка или равна на x). $G(Z)$ е обратната функция на стандартното нормално разпределение (т.е. стойността x , за която $N(x) = z$).

За $PD = 1$ (експозиция с неизпълнение), рисковото тегло (RW) ще е $\text{Max} \{0, 12,5 * (\text{LGD} - \text{EL}_{\text{BE}})\}$

където EL_{BE} е най-достоверната оценка на кредитната институция за размера на загубата от експозиции в неизпълнение, изчислена съгласно точка 80 от част 4.

▼B

Рисково претегленият размер на експозицията = $RW * \text{стойността на експозицията}$.

11. Размерът на рисково претеглените експозиции към малки и средни предприятия, както са дефинирани в член 86, параграф 4, който отговаря на изискванията, установени в приложение VIII, част 1, точка 29 и приложение VIII, част 2, точка 22, могат да се изчисляват съгласно точка 4.
12. За експозиции на дребно, обезпечени със залог недвижимо имущество, корелационен коефициент (R) 0,15 замества числото, получено съгласно корелационната формула в точка 10.
13. За револвиращи експозиции, които са квалифицирани като експозиции на дребно, както са дефинирани в букви от а) до д), корелационният коефициент (R) 0,04 замества числото, получено съгласно корелационната формула в точка 10.

За да бъдат определени като такива, експозициите следва да отговарят на следните условия:

- а) експозициите са към физически лица;
- б) експозициите са револвиращи, необезпечени и дотолкова, доколкото не се теглят незабавно и безусловно, те са отменяеми от страна на кредитната институция. (В този контекст револвиращите експозиции се дефинират като такива, при които е позволен плаващ размер на неизплатените от клиентите салда, въз основа на техните решения да вземат и погасяват до лимит, установен от кредитната институция). Неусвоените ангажименти по кредити могат да се считат за безусловно отменяеми, ако условията им позволяват на кредитната институция да ги анулира до пълния допустим размер съгласно законодателството за защита на потребителите и друго свързано законодателство;
- в) максималната експозиция към отделно физическо лице в подпортфейла е EUR 100 000 или по-малка;
- г) кредитната институция може да удостовери, че употребата на корелационния коефициент по настоящата точка е ограничена до портфейли, показали ниска променливост на процента на загубите, в сравнение със средното ниво на процента на загуба, особено в обхвата на ниските стойности на PD. Компетентните власти правят преглед на относителната променливост на процента на загуби за всичките подпортфейли от револвиращи експозиции, които са квалифицирани като експозиции на дребно, както и за съвкупния портфейл от револвиращи експозиции, които са квалифицирани като експозиции на дребно, и възнамеряват да споделят информацията относно типичните характеристики на процентите на загуба при револвиращи експозиции, които са квалифицирани като експозиции на дребно за различните юрисдикции; и
- д) компетентната власт е дала съгласие, че третирането на револвиращите експозиции, които са квалифицирани като експозиции на дребно, е в съответствие с базисните рискови характеристики на конкретния подпортфейл.

Чрез дерогация от буква б) компетентните власти могат да се откажат от изискването експозицията да бъде необезпечена по отношение на обезпечените със залог кредитни улеснения, свързани със сметка, по която се получава заплата. В този случай възстановените от залога суми няма да се вземат предвид при оценката на LGD.

14. За да бъдат приемливи за третиране на дребно, закупените вземания следва да отговарят на минималните изисквания, залегнали в част 4, точки 105—109 и на условията, разгледани по-долу:
  - а) кредитната институция е закупила вземанията от несвързани продавачи трети страни и нейната експозиция

▼B

към длъжника по вземанията не обхваща експозиции, които са пряко или косвено породени от самата кредитна институция;

- б) закупените вземания се генерират на базата на пряка сделка между продавача и длъжника като независими лица. Като такива междуфирмените вземания и вземанията, предмет на контрасметки между фирми, които купуват и продават помежду си, са неприемливи.
  - в) купувачата кредитна институция има вземане към всички постъпления от закупените вземания или пропорционално участие в постъпленията; и
  - г) портфейлът на закупените вземания е достатъчно диверсифициран.
15. За закупени вземания, възстановяеми отбивки при покупки, обезпечения или частични гаранции, осигуряващи защита срещу първа загуба от неизпълнение, загуби от разсейване, или и срещу двете, могат да бъдат третираны като позиции за първа по ред загуба съгласно рамката за секюритизация по вътрешнорейтинговия подход (IRB).
16. За хибридни портфейли от закупени вземания на дребно, при които кредитните институции не могат да отделят експозициите, обезпечени с недвижими имоти и квалифицираните револвиращи експозиции на дребно от други експозиции на дребно, за тези експозиции се прилага рисковото тегло, изчислено по формулата за експозиции на дребно, което установява най-високо капиталово изискване.

1.3. Рисково претеглен размер на експозиции към капиталови инструменти

17. Дадена кредитна институция може да прилага различни подходи за отделните си портфейли, когато самата тя използва различни подходи за вътрешни цели. Когато дадена кредитна институция използва различни подходи, кредитната институция трябва да покаже на компетентните власти, че изборът е направен последователно, а не се определя от съображения за регулаторен арбитраж.
18. Независимо от точка 17 компетентните власти могат да позволят определянето на размера на рисково претеглени експозиции за експозиции към капиталови инструменти на предприятия за спомагателни услуги съгласно третирането на класа експозиции „други активи, които нямат характер на кредитни задължения“.

1.3.1. Опростен подход за определянето на рисковите тегла

19. Размерът на рисково претеглените експозиции се изчислява съгласно следната формула:

Рисково тегло (RW) = 190 % за позиции на непублични капиталови инструменти, държани в достатъчно добре диверсифицирани портфейли;

Рисково тегло (RW) = 290 % за борсови капиталови експозиции;

Рисково тегло (RW) = 370 % за всички останали капиталови експозиции.

Размерът на рисково претеглената експозиция = RW*стойност на експозицията.

20. Разрешено е къси преки позиции и дериватни инструменти, държани в банков портфейл, да се нетират срещу дълги позиции в същите отделни ценни книжа, при условие че тези инструменти са изрично предназначени за хеджиране на специфични капиталови експозиции и че те осигуряват хеджиране най-малко за една година. Другите къси позиции се третират като дълги позиции, като към абсолютната стойност на всяка позиция се прилага съответното рисково тегло. В контекста на позициите с несъчетани падежи се

прилага методът за експозиции към търговски предприятия, изложен в приложение VII, част 2, точка 16.

21. Кредитните институции могат да признават кредитна защита с гаранции, получена по експозиция в капиталови инструменти съгласно методите, посочени в членове 90—93.

1.3.2. Подход с използване на PD/LGD оценки

22. Размерът на рисково претеглените експозиции се изчислява съгласно формулите в точка 3. Ако кредитните институции нямат достатъчна информация за използване на определеното за неизпълнение, изложено в част 4, точки 44—48, рисковото тегло на капиталовите експозиции се умножава по претеглящ коефициент 1,5.
23. На нивото на отделната експозиция сборът от размера на очакваната загуба, умножен по 12,5 и размера на рисково претеглената експозиция, не може да превишава размера на експозицията, умножен по 12,5.
24. Кредитните институции могат признаят кредитна защита с гаранции, получена за експозиция в капиталови инструменти в съответствие с методите, посочени в членове 90—93. Това е обект на прилагане на LGD в размер на 90 % върху експозицията към доставчика на хеджирането. За експозиции в непублични капиталови инструменти в достатъчно добре диверсифицирани портфейли може да се прилага LGD в размер на 65 %. За тези цели параметърът M следва да бъде 5 години.

1.3.3. Подход на вътрешните модели

25. Размерът на рисково претеглените експозиции е равен на потенциалната загуба по капиталовите експозиции на кредитната институция, изчислена чрез вътрешни модели за стойност под риск, при използване на 99-процентов едностранен доверителен интервал за разликата между реализираните тримесечни доходности и съответния безрисков лихвен процент, изчислени на база на извадка за достатъчно дълъг период, умножена по 12,5. Рисково претеглените размери на отделните експозиции не трябва да бъдат помалки от сумата на минималната рисково претеглена експозиция, изисквана по подхода за PD/LGD и съответния размер на очакваната загуба, умножен по 12,5 и изчислен на базата на стойностите на PD, изложени в част 2, точка 24а, и съответните стойности на LGD, изложени в част 2, точки 25 и 26.
26. Кредитните институции могат да отчетат наличието на кредитна защита с гаранции, получена по отношение на капиталова позиция.

1.4. Размер на рисково претеглените експозиции по други активи, които нямат характер на кредитни задължения

27. Размерът на рисково претеглените експозиции се изчислява съгласно формулата:

Размер на рисково претеглената експозиция = 100 % * стойността на експозицията,

с изключение на случаите, когато експозицията представлява остатъчна стойност, в който случай тя трябва да бъде провизирана за всяка година и ще се изчислява, както следва:

$1/t * 100 \% * \text{стойността на експозицията,}$

където t е броят на годините на срока на договора за лизинг.

2. ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА РАЗМЕРА НА РИСКОВО ПРЕТЕГЛЕНИ ЕКСПОЗИЦИИ ЗА РИСК ОТ РАЗСЕЙВАНЕ НА ЗАКУПЕНИ ВЗЕМАНИЯ

28. Рискови тегла за риск от разсейване на закупени вземания към търговски предприятия и вземания на дребно:

Рисковите тегла се изчисляват съгласно формулата в точка 3. Входящите параметри PD и LGD се определят, както е

▼B

изложено в част 2, стойността на експозицията се определя, както е изложено в част 3, и M се приема за 1 година. Ако кредитните институции могат да докажат пред компетентните власти, че рискът от разсейване е несъществен, същият не е необходимо да се отчита.

3. ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА РАЗМЕРА НА ОЧАКВАНАТА ЗАГУБА

29. Освен ако не е отбелязано друго, стойността на входящите параметри PD и LGD се определя, както е изложено в част 2, а стойността на експозицията се определя, както е изложено в част 3.

30. Размерът на очакваната загуба от експозиции към търговски предприятия, централни правителства и централни банки и експозиции на дребно се изчислява съгласно следните формули:

$$\text{Очаквана загуба (EL)} = \text{PD} \times \text{LGD}.$$

Размер на очакваната загуба = EL × стойността на експозицията.

За експозиции в неизпълнение (PD = 1), когато кредитните институции използват собствени оценки за LGD, EL е равна на EL_{BE}, най-достоверната оценка на кредитната институция за очакваната загуба за експозицията в неизпълнение, съгласно част 4, точка 80.

За експозиции, обект на третирането, изложено в част 1, точка 4, EL е нула.

31. Стойностите на EL (очакваната загуба) за експозиции по специализирано кредитиране, където кредитните институции използват методите, изложени в точка 6 за определяне на рисковите тегла, се определят съгласно таблица 2.

Таблица 2

Остатъчен падеж	Категория 1	Категория 2	Категория 3	Категория 4	Категория 5
По-малко от 2,5 години	0 %	0,4 %	2,8 %	8 %	50 %
2,5 години и повече	0,4 %	0,8 %	2,8 %	8 %	50 %

Когато компетентните власти са разрешили на дадена кредитна институция по принцип да определя преференциални рискови тегла от 50 % на експозиции в категория 1 и 70 % на експозиции в категория 2, стойността на очакваната загуба (EL) за експозиции в категория 1 се приема за 0 %, а за експозиции в категория 2 се приема за 0,4 %.

32. Размерът на очакваната загуба при експозиции в капиталови инструменти, където размерите на рисково претеглените експозиции се изчисляват съгласно методите, изложени в точки 19—21, се изчислява съгласно следната формула:

Размер на очакваната загуба = EL × стойността на експозицията

Стойностите на EL са следните:

Очаквана загуба (EL) = 0,8 % от стойността на непублични капиталови инструменти, държани в достатъчно добре диверсифицирани портфейли;

Очаквана загуба (EL) = 0,8 % за капиталови експозиции, търгувани на борсата;

Очаквана загуба (EL) = 2,4 % за всички останали капиталови експозиции.

33. Размерът на очакваната загуба при капиталови експозиции, когато размерът на рисково претеглените експозиции се

▼B

изчислява съгласно методите, изложени в точки 22—24, се изчислява съгласно следните формули:

Очаквана загуба (EL) = PD × LGD, и

Размер на очакваната загуба = EL × стойността на експозицията.

34. Размерът на очакваната загуба при експозиции в капиталови инструменти, когато размерът на рисково претеглените експозиции се изчислява съгласно методите, изложени в точки 25 и 26 е 0 %.

35. Размерът на очакваната загуба за риск от разсейване на закупени вземания се изчислява съгласно следната формула:

Очаквана загуба (EL) = PD × LGD, и

Размер на очакваната загуба = EL × стойността на експозицията.

4. ТРЕТИРАНЕ НА РАЗМЕРА НА ОЧАКВАНИТЕ ЗАГУБИ

36. Размерът на очакваната загуба, изчислен в съответствие с точки 30, 31 и 35, се изважда от сумата на корекциите на стойността и провизиите, свързани с тези експозиции. Отбивите по закупените балансови експозиции, когато са в неизпълнение съгласно част 3, точка 1, се третират по същия начин като корекции на стойността. Размерите на очакваните загуби за секюритизирани експозиции, както и корекциите на стойността и провизиите, свързани с тези експозиции, не се включват в това изчисление.

ЧАСТ 2

Вероятност от неизпълнение (PD), загуба при неизпълнение (LGD) и падеж

1. Входните параметри „Вероятност от неизпълнение“ (PD), „Загуба при неизпълнение“ (LGD) и „Падеж“ (M), участващи в изчислението на размерите на рисково претеглените експозиции и очакваните загуби, посочени в част 1, са тези, които са оценени от кредитната институция в съответствие с част 4, при спазване на следните разпоредби.

1. ЕКСПОЗИЦИИ КЪМ ТЪРГОВСКИ ПРЕДПРИЯТИЯ, ИНСТИТУЦИИ, ЦЕНТРАЛНИ ПРАВИТЕЛСТВА И ЦЕНТРАЛНИ БАНКИ

1.1. ВЕРОЯТНОСТ ОТ НЕИЗПЪЛНЕНИЕ (PD)

2. Стойността на PD за експозиции към търговско предприятие или институция следва да бъде най-малко 0,03 %;
3. За закупени вземания от търговски предприятия, по отношение на които дадена кредитна институция не може да удостовери, че оценките ѝ за параметъра PD изпълняват минималните изисквания, изложени в част 4, параметърът PD за тези експозиции се определя съгласно следните методи: за първостепенни вземания по закупени вземания от търговски предприятия параметърът PD е равен на оценката, направена от кредитните институции на размера на очакваната загуба (EL), разделен на параметъра LGD за тези вземания. За подчинени вземания по закупени вземания от търговски предприятия параметърът PD е равен на оценката на кредитната институция, направена за размера на очакваната загуба (EL); ако на дадена кредитна институция е разрешено да използва собствени оценки за параметъра LGD за експозиции към търговски предприятия и може да разграничи по задоволителен начин параметрите PD и LGD за тези вземания, може да се използва стойността на оценката на PD.
4. Стойността на параметъра PD на длъжници в неизпълнение е 100 %.
5. Кредитните институции могат да отчетат кредитна защита с гаранции в стойността на параметъра PD в съответствие с разпоредбите на членове 90—93. За риска от разсейване

обаче компетентните власти могат да признаят за приемливи доставчици на кредитна защита с гаранции, различни от тези, посочени в приложение VIII, част 1.

6. Кредитните институции, използващи собствени LGD оценки, могат да отчетат кредитна защита с гаранции, като коригират PD при спазване на точка 10.
7. За риск от разсейване на закупени вземания към търговски предприятия стойността на параметъра PD се определя като равна на очакваната загуба EL от риска от разсейване. Ако на дадена кредитна институция е разрешено да използва собствени оценки за параметъра LGD за експозиции към търговски предприятия и може да разграничи по задоволителен начин параметрите PD и LGD за риск от разсейване за закупените вземания от търговски предприятия, може да се използва стойността на PD оценката. Кредитните институции могат да отчетат наличието на кредитна защита с гаранции в стойността на параметъра PD в съответствие с разпоредбите на членове от 90 до 93. Компетентните власти могат да признаят като приемливи доставчиците на кредитна защита с гаранции, различни от тези, посочени в приложение VIII, част 1. Ако на дадена кредитна институция е разрешено да използва собствени LGD оценки за риск от разсейване на закупени вземания от търговски предприятия, тя може да отчете кредитна защита с гаранции чрез коригиране на PD при спазване на точка 10.

1.2. ЗАГУБА ПРИ НЕИЗПЪЛНЕНИЕ (LGD)

8. Кредитните институции следва да използват посочените подолу стойности на LGD:
  - а) първостепенни необезпечени експозиции: 45 %;
  - б) подчинени необезпечени експозиции: 75 %;
  - в) кредитните институции могат да отчетат наличието на обезпечена кредитна защита или защита с гаранции в LGD в съответствие с членове 90—93;
  - г) за облигациите с покритие, както са определени в приложение VI, част 1, точки 68—70, може да бъде определена стойност на LGD от 12,5 %;
  - д) за изкупени първостепенни експозиции по вземания към търговски предприятия, при които кредитната институция не е в състояние да удостовери, че оценките ѝ за параметъра PD отговарят на минималните изисквания, изложени в част 4 — 45 %;
  - е) за закупени подчинени експозиции по вземания към търговски предприятия, при които кредитната институция не е в състояние да удостовери, че оценките ѝ за PD отговарят на минималните изисквания, изложени в част 4 — 100 %; и
  - ж) за риск от разсейване на закупени вземания от търговски предприятия — 75 %.

До 31 декември 2010 г. на покритите облигации, определени в приложение VI, част 1, точки 68—70, може да се определи стойност на LGD от 11,25 %, ако:

- активите, изложени в приложение VI, част 1, точка 78, букви от а) до в), обезпечаващи облигациите, отговарят на изискванията за степен 1 на кредитно качество, както е изложено в посоченото приложение;
- когато активите, изложени в приложение VI, част 1, точка 68, букви г) и д), се използват като обезпечение, съответните горни лимити, предвидени във всяка една от тези точки, са 10 % от номиналната стойност на емисията в обращение;
- активите, изложени в приложение VI, част 1, точка 68, буква е), не се използват като обезпечение; или

▼B

— покритите облигации подлежат на кредитна оценка от призната АВКО и АВКО ги поставя в най-благоприятната категория за кредитна оценка, която тя е в състояние да даде по отношение на покритите облигации.

До 31 декември 2010 г. тази дерогация следва да бъде прегледана и след този преглед Комисията може да направи предложения в съответствие с процедурата, упомената в член 151, параграф 2.

9. Независимо от разпоредбите на точка 8 за риск от разсейване и неизпълнение, ако на дадена кредитна институция се разреши да използва собствени оценки на параметъра LGD за експозиции към търговски предприятия и тя е в състояние да разграничи по надежден начин оценката на очакваната загуба (EL) за закупени вземания от търговски предприятия на съставлящите я параметри (PD) и (LGD), може да се използва оценката за LGD за закупените вземания от търговски предприятия.
10. Независимо от разпоредбите на точка 8, ако на дадена кредитна институция бъде разрешено да използва собствени оценки на параметъра LGD за експозиции към търговски предприятия, институции, централни правителства и централни банки, нефинансираната кредитна защита може да бъде призната чрез коригирането на параметрите PD и/или LGD, при условие че са изпълнени минималните изисквания, посочени в част 4, и след одобрение от компетентните власти. Дадена кредитна институция не може да определя на гарантирани експозиции коригирани стойности на PD и/или LGD по такъв начин, че коригираното рисково тегло да бъде по-ниско от това на съпоставима пряка експозиция към гаранта.
11. Независимо от разпоредбите на точки 8 и 10 за целите на част 1, точка 4 стойността на параметъра LGD, за сравнима пряка експозиция към доставчик на кредитна защита, е равна на стойността на параметъра LGD, свързана с нехеджирано улеснение към гаранта или на нехеджирано улеснение на длъжника, в зависимост от това дали в случай на едновременно неизпълнение на гаранта и длъжника по време на периода на хеджираната сделка, наличните доказателства и структурата на гаранцията показват, че размерът на възстановените суми зависи съответно от финансовото състояние на гаранта или длъжника.

1.3. Падеж

12. При спазване на точка 13 кредитните институции определят на експозиции, възникващи от репо сделки или сделки за предоставяне/получаване в заем на ценни книжа или стоки стойност на падежа (M) равна на 0,5 години, а за всички останали експозиции (M) — 2,5 години. Компетентните власти могат да изискват от всички кредитни институции в тяхната юрисдикция да използват M за всяка експозиция, както е изложено в точка 13.
13. Кредитни институции, на които е разрешено да използват собствени оценки за LGD и/или конверсионни коефициенти за експозиции към търговски предприятия, институции или централни правителства и централни банки, изчисляват стойността на M за всяка една от тези експозиции, както е изложено в букви от а) до е) и при условията на точки 14—16. Във всички случаи M няма да е по-голям от 5 години:
  - а) за инструменти, свързани с планирани парични потоци, M се изчислява съгласно следната формула:

$$M = \text{MAX} \left\{ 1; \text{MIN} \left\{ \sum_t t^* CF_t / \sum_t CF_t, 5 \right\} \right\}$$

където CF_t означава паричните потоци (главници, лихви, такси), дължими съгласно договора от длъжника през периода t ;

▼B

- б) за деривати, обект на рамкови споразумения за нетиране, стойността на M е равна на среднопретегления остатъчен падеж на експозицията, където M е не по-малко от 1 година. За претеглянето на падежа се използват условните стойности на всяка експозиция;
- в) за експозиции, възникващи по напълно или почти напълно обезпечени сделки с дериватни инструменти (посочени в приложение IV), както и за експозиции по напълно или почти напълно обезпечени маржин заемни сделки, обект на рамкови споразумения за нетиране, стойността на M е равна на среднопретегления остатъчен падеж на сделките, където M е не по-малко от 10 дни. За претеглянето на падежа се използват условните стойности на всяка транзакция;
- г) ако на дадена кредитна институция е разрешено да използва собствени оценки за параметъра PD по отношение на закупени вземания към търговски предприятия, стойността на параметъра M за усвоените суми се приравнява към среднопретегления падеж на всички закупени вземания от търговски предприятия, където M е най-малко 90 дни. Същата стойност на параметъра M се използва и по отношение на неусвоените части от даден ангажимент за покупка, при условие че този ангажимент съдържа ограничителни клаузи, предпоставки за предсрочна амортизация или други договорени условия, които предпазват кредитната институция от значително влошаване на качеството на бъдещите вземания, които кредитната институция се е ангажира да закупи в рамките на определения срок. При отсъствие на такива ефективни защити параметърът M за неусвоените суми от ангажимента се изчислява като сбор от срока на най-отдалеченото във времето потенциално вземане съгласно условията по споразумението за покупка и остатъчния срок на падежа на този ангажимент за покупка, като стойността на M не може да бъде по-малка от 90 дни;
- д) за всички други инструменти освен посочените в настоящата точка или когато дадена кредитна институция не е в състояние да изчисли M , както е изложено в буква а), M следва да бъде равен на максималния период (в години), в рамките на който на длъжника се разрешава да се освободи напълно от своите договорни задължения, като стойността на M не може да бъде по-малка от 1 година;
- е) за кредитни институции, използващи метода на вътрешните модели, изложени в приложение III, част 6 за изчисляване на стойностите на експозициите, параметърът M се изчислява за експозициите, за които те прилагат този метод и за които най-дългосрочният падеж по договор в нетиращата съвкупност е по-дълъг от една година, съгласно формулата, по-долу:

$$M = \text{MIN} \left(\frac{\sum_{k=1}^{tk \leq 1 \text{ an}} EE_k \text{efectivă} * \Delta t_k * df_k + \sum_{\substack{\text{scadentă} \\ tk > 1 \text{ an}}} EE_k * \Delta t_k * df_k}{\sum_{k=1}^{tk \leq 1 \text{ an}} EE_k \text{efectivă} * \Delta t_k * df_k}; 5 \right)$$

където:

df = безрисковият дисконтиращ коефициент, съответстващ на бъдещ период tk , и останалите символи са дефинирани в приложение III, част 6.

Независимо от разпоредбите на точка 13, буква е), първа алинея дадена кредитна институция, която използва вътрешен модел за изчисляване на едностранна корекция на кредитната оценка (CVA), може да използва след получаването на одобрение от компетентните власти ефективната кредитна дюрация, изчислена посредством вътрешен модел вместо стойност на параметъра M .

▼B

При спазване на точка 14 за нетиращите съвкупности, при които всички договори имат първоначален падеж под една година, се прилага формулата по буква а); и

ж) за целите на част 1, точка 4 М следва да бъде ефективният падеж на кредитната защита, но не по-малко от 1 година.

14. Независимо от разпоредбите на точка 13, букви а), б), г) и д) стойността на М следва да бъде най-малко един ден за:

- напълно или почти напълно обезпечени кредитни дериватни инструменти, посочени в приложение IV;
- напълно или почти напълно обезпечени маржин заемни сделки; и
- репо сделки или сделки по предоставяне/получаване в заем на ценни книжа или стоки,

при условие че документацията изисква ежедневна промяна на маржин депозита и ежедневна преоценка на експозицията и обхваща разпоредби, които позволяват незабавната реализация или нетиране на обезпечението в случай на неизпълнение или неплащане на дължимите средства за попълване на маржин депозита.

Освен това за други краткосрочни експозиции, посочени от компетентните власти, които не са част от текущото финансиране от страна на кредитната институция за длъжника, стойността на М следва да бъде най-малко един ден. Във всеки отделен случай се прави внимателен преглед на конкретните обстоятелства.

15. Компетентните власти могат да позволят експозиции към търговски предприятия, намиращи се в Общността, разполагащи с консолидирани продажби и консолидирани активи под 500 милиона EUR, използването на М, както е предвидено в точка 12. Компетентните власти могат да заменят размера от 500 милиона EUR общо активи с 1 000 милиона общо активи за търговски предприятия, които инвестират предимно в недвижими имоти.

16. Падежните несъответствия се третираат, както е посочено в членове 90—93.

2. ЕКСПОЗИЦИИ НА ДРЕБНО

2.1. „ВЕРОЯТНОСТ ОТ НЕИЗПЪЛНЕНИЕ“ (PD)

17. „Вероятността от неизпълнение“ (PD) за дадена експозиция е най-малко 0,03 %.

18. PD на длъжници или когато се използва подходът на задължение, на експозиции в неизпълнение, следва да бъде 100 %.

19. Стойността на параметъра PD за риск от разсейване по закупени вземания е равна на оценката на очакваната загуба EL за риск от разсейване. Ако дадена кредитна институция е в състояние да разграничи по надежден начин оценката на очакваната загуба на съставлящите я параметри PD и LGD, може да се използва оценката за PD.

20. Кредитна защита с гаранции може да бъде призната като приемлива посредством коригирането на PD при спазване на точка 22. По отношение на риска от разсейване, когато кредитните институции не използват собствени оценки за параметъра LGD, това трябва да подлежи на спазване на съответствието с членове 90—93; за тази цел компетентните власти могат да признаят като приемливи доставчиците на защита с гаранции, различни от тези, посочени в приложение VIII, част 1.

2.2. ПАРАМЕТЪР LGD

21. Кредитните институции предоставят собствени оценки за параметъра LGD, при условие че са спазени минималните изисквания, посочени в част 4, и след получаване на

одобрение от страна на компетентните власти. Използва се стойност на параметъра LGD 75 % за риск от разсейване при изкупени вземания. Ако дадена кредитна институция е в състояние да разграничи по надежден начин параметрите PD и LGD, съставлящи оценката на очакваната загуба по изкупени вземания, то може да се използва оценката за LGD.

22. Кредитна защита с гаранции може да бъде призната като приемлива посредством коригирането на оценките за PD и LGD, при условие че са спазени минималните изисквания, посочени в част 4, точки 99—104, и след получаването на одобрение от страна на компетентните власти в подкрепа на отделна експозиция или на пул от експозиции. Дадена кредитна институция няма да присъжда такива коригирани стойности за PD и LGD на гарантирани експозиции, при които коригираното рисково тегло би било по-ниско от сравнима пряка експозиция към гаранта.
23. Независимо от разпоредбите на точка 22 за целите на част 1, точка 11 стойността на параметъра LGD за сравнима пряка експозиция към доставчик на защита е равна на параметъра LGD, свързан с нехеджирано улеснение към гаранта или на нехеджирано улеснение към длъжника, в зависимост от това дали, в случай на едновременно неизпълнение на гаранта и длъжника по време на периода на хеджираната сделка, наличните доказателства и структурата на гаранцията показват, че размерът на възстановените суми зависи от финансовото състояние на гаранта или длъжника съответно.

3. ПРИЛАГАНЕ НА МЕТОДА PD/LGD ПО ОТНОШЕНИЕ НА КАПИТАЛОВИ ЕКСПОЗИЦИИ

3.1. PD

24. PD се определя съгласно методите за експозиции към търговски предприятия.

Прилагат се следните минимални стойности на параметъра PD:

- а) 0,09 % за борсови капиталови експозиции, при които инвестицията е част от дългосрочно взаимоотношение с клиент;
- б) 0,09 % за извънборсови капиталови експозиции, където възвръщаемостта на инвестициите се базира на редовни и периодични парични потоци, които не се получават от капиталови печалби;
- в) 0,40 % за борсови капиталови експозиции, включително други къси позиции, посочени в част 1, точка 20; и
- г) 1,25 % за всички други капиталови експозиции, включително други къси позиции, посочени в част 1, точка 20.

3.2. LGD

25. За непублични капиталови експозиции, включени в достатъчно добре диверсифициран портфейл, може да се определи стойност на параметъра LGD 65 %.
26. За всички останали експозиции се определя стойност на параметъра LGD 90 %.

3.3. Падеж

27. Стойността на M, присъдена за всички експозиции, е 5 години.

ЧАСТ 3

Стойност на експозициите

1. ЕКСПОЗИЦИИ КЪМ ТЪРГОВСКИ ПРЕДПРИЯТИЯ, ИНСТИТУЦИИ, ЦЕНТРАЛНИ ПРАВИТЕЛСТВА И ЦЕНТРАЛНИ БАНКИ И ЕКСПОЗИЦИИ НА ДРЕБНО

1. Освен ако не е посочено друго, рисково претегленият размер на балансовите експозиции се измерва като брутна сума

▼B

преди извършването на корекции на стойността. Това правило важи и за активите, закупени на цена, различна от номиналния им размер. За закупени активи разликата между дължимата сума и нетната стойност, отчетена в баланса на кредитните институции, е показана като отбив, ако дължимата сума е по-голяма, и премия, ако тя е по-малка.

2. Където кредитните институции използват рамкови споразумения за нетиране за репо сделки или сделки по предоставяне/получаване в заем на ценни книжа или стоки, стойността на експозицията следва да се изчисли в съответствие с членове 90—93.
3. В случай на балансово нетиране между отпуснати кредити и приети депозити за изчисляването на стойността на експозицията кредитните институции прилагат методите, определени в членове 90—93.
4. Стойността на експозицията по лизингови договори е равна на дисконтираните минимални лизингови вноски.
„Минималните лизингови вноски“ са плащанията през периода на лизинга, които лизингополучателят е длъжен или може да бъде задължен да прави и всяка изгодна опция (т.е. опция, чието упражняване е достатъчно сигурно). В минималните лизингови вноски трябва да се включи и гарантираната остатъчната стойност, отговаряща на съвкупността от условията в приложение VIII, част 1, точки 26—28 по отношение на признаването на доставчици на защита, както и по отношение на минималните изисквания за признаване на други видове гаранции, предвидени в приложение VIII, част 2, точки 14—19.
5. В случаите на позиция, посочена в приложение IV, стойността на експозицията се определя съгласно методите, посочени в приложение III.
6. Стойността на експозицията за изчисляването на размера на рисково претеглените експозиции на закупени вземания е равна на текущия размер на тези експозиции, намалени с капиталовите изисквания за риск от разсейване преди редуцирането на кредитния риск.
7. Когато дадена експозиция приеме формата на ценни книжа или стоки, продадени, заложили или предоставени в заем по репо сделки или сделки по предоставяне/получаване в заем на ценни книжа или стоки, транзакции с удължен сетълмент или маржин заемни сделки, стойността на експозицията е равна на стойността на ценните книжа или стоки, определени в съответствие с член 74. Когато се използва разширеният метод за финансовото обезпечение, изложен в приложение VIII, част 3, стойността на експозицията се увеличава с размера на корекцията за променливост, подходяща за тези ценни книжа или стоки, както е изложено там. Стойността на експозицията по репо сделки, сделки по предоставяне/получаване в заем на ценни книжа или стоки, транзакции с удължен сетълмент или маржин заемни сделки, може да се определи или в съответствие с приложение III, или съгласно приложение VIII, част 3, точки 12—21.
8. Независимо от разпоредбите на точка 7 стойността на претеглената за кредитен риск остатъчна експозиция, както е определена от компетентните власти, към централен контрагент, се определя съгласно приложение III, част 2, точка 6, при условие че експозициите на кредитен риск на този централен контрагент спрямо всички негови контрагенти в неговите договори са напълно обезпечени на ежедневна база.
9. Рисково претегленият размер на посочените по-долу експозиции се изчислява като размерът на неусвоената част от поетия от кредитната институция ангажимент се умножи по конверсионен коефициент.

Кредитните институции използват следните конверсионни коефициенти:

▼B

- а) по отношение на кредитни линии, които не са обвързани с ангажимент, които са отменяеми безусловно по всяко време от кредитната институция без предизвестие или които ефективно предвиждат автоматично отменяне на ангажимента при влошаване на кредитоспособността на кредитополучателя, се прилага конверсионен коефициент 0 %. За да приложат 0 % конверсионен коефициент, кредитните институции следва активно да следят финансовото състояние на длъжника, като системата им за вътрешен контрол следва да им дава възможност незабавно да идентифицират всяко влошаване на кредитното качество на длъжника. Неусвоените кредитни линии на дребно могат да се разглеждат като безусловно отменяеми, ако условията позволяват на кредитната институция да ги отмени до максималния размер, до който това е допустимо по законодателството за защита на потребителя и свързаното с него законодателство;
- б) по отношение на краткосрочни акредитиви, възникнали в резултат от движението на стоки, се прилага 20 % конверсионен коефициент както за издаващите, така и за потвърждаващите институции;
- в) 0 % конверсионен коефициент се прилага по отношение на неусвоени ангажименти по револвиращи закупени вземания, които са безусловно отменяеми или които ефективно предвиждат автоматично отменяне на ангажимента по всяко време от страна институцията без предизвестие. За да приложат конверсионен коефициент от 0 %, кредитните институции следва активно да следят финансовото състояние на длъжника, като системата им за вътрешен контрол следва да им дава възможност незабавно да идентифицират всяко влошаване на кредитното качество на длъжника;
- г) по отношение на други кредитни линии улеснения за емитиране на ценни книжа (NIF) и револвиращи улеснения за поемане на емисии от ценни книжа (RUF), се прилага 75 % конверсионен коефициент; и
- д) кредитните институции, които отговарят на минималните изисквания за използването на собствени оценки за конверсионни коефициенти, както са посочени в част 4, могат да използват своите собствени оценки за конверсионни коефициенти за различни видове продукти, посочени в букви от а) до г), след получаването на одобрение от компетентните власти.
10. Когато даден ангажимент се отнася до продължаване на друг ангажимент, следва да се използва по-ниският от двата конверсионни коефициента, приложими за съответните индивидуални ангажименти.
11. За всички задбалансови позиции, различни от тези, посочени в точки 1—9, стойността на експозицията следва да има следния процент от нейната стойност:
- 100 %, ако е високорискова позиция;
  - 50 %, ако е среднорискова позиция;
  - 20 %, ако е среднорискова/нискорискова позиция; и
  - 0 % ако е нискорискова позиция.

За целите на настоящата точка задбалансовите позиции се отнасят към рисковите категории, посочени в приложение II.

2. КАПИТАЛОВИ ЕКСПОЗИЦИИ

12. Стойността на експозицията е стойността, представена във финансовите отчети. Допустимите оценки на капиталовите експозиции са, както следва:
- а) за инвестиции, държани по справедлива стойност, при които промените в стойността се отнасят директно към отчета за доходите или собствения капитал, стойността на

▼B

експозицията е равна на справедливата стойност, представена в баланса;

- б) за инвестиции, държани по справедлива стойност, при които промените в стойността не се отчитат през отчета за дохода, а се посочват като отделен компонент на собствения капитал с данъчна корекция, стойността на експозицията е равна на справедливата стойност, посочена в баланса; и
- в) за инвестиции, водени по себестойност или по по-ниската стойност от себестойността или пазарната стойност, стойността на експозицията следва да бъде себестойността или пазарната стойност в баланса на кредитната институция.

3. ДРУГИ АКТИВИ, КОИТО НЯМАТ ХАРАКТЕР НА КРЕДИТНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

- 13. Стойността на експозицията по други активи, които нямат характер на кредитни задължения, е равна на стойността, представена във финансовите отчети.

ЧАСТ 4

Минимални изисквания за използване на вътрешнорейтингов подход

1. РЕЙТИНГОВИ СИСТЕМИ

- 1. „Рейтингова система“ е съвкупност от всички методи, процеси, контролни механизми, начини за събиране на данни и информационни системи, които подпомагат оценката на кредитния риск, отнасянето на експозициите по категории или рейтингови пулове (групи) и определянето на количествени оценки за неизпълнение и загуби за даден вид експозиция.
- 2. Ако дадена кредитна институция използва повече от една рейтингова система, основанието за отнасянето на даден длъжник или сделка към дадена рейтингова система следва да бъде документирано и прилагано по начин, който отразява съответното ниво на риска.
- 3. Критериите и процесите за оценка следва да бъдат преглеждани периодично, за да се определи дали са все още подходящи за текущия портфейл и външните условия.

1.1. Структура на рейтинговите системи

- 4. Когато дадена кредитна институция използва директни оценки на рисковите параметри, същите могат да се разглеждат като продукт на непрекъснатата рейтингова скала.
- 1.1.1. Експозиции към търговски предприятия, институции, централни правителства и централни банки.
  - 5. Дадена рейтингова система взема предвид рисковите характеристики на длъжника и сделката.
  - 6. Рейтинговата система съдържа рейтингова скала, която отразява количественото измерение на риска от неизпълнение на длъжника. Рейтинговата скала на длъжника следва да има минимум 7 категории за редовни длъжници и една категория за длъжници в неизпълнение.
  - 7. „Категория на длъжника“ означава рискова категория в рамките на системата на рейтинговата скала на длъжника, в която се отнасят длъжници въз основа на специфициран и обособен набор от критерии за присъждане на рейтинг, от които се получават оценки за параметъра PD. Кредитната институция следва да документира връзката между категориите на длъжника по отношение на нивото на риска от неизпълнение, характерен за всяка рискова категория и използваните критерии за разграничаване на отделните нива на риска от неизпълнение.
  - 8. Кредитни институции с портфейли, съсредоточени в определен пазарен сегмент и диапазон на риск от неизпълнение, следва да разполагат с достатъчно категории

длъжници в рамките на този диапазон, за избягване на неоправдани концентрации на длъжници в рамките на конкретна категория. Значителна концентрация на длъжници в рамките на една категория следва да бъде подкрепена от убедителни емпирични данни, удостоверяващи, че категорията на длъжника обхваща сравнително тесен интервал на параметъра PD и че нивото на риска от неизпълнение при всички длъжници в категорията попада в този интервал.

9. За да се квалифицира за признаване от компетентните власти на използването на собствени оценки на параметъра LGD при изчисляване на капиталовите изисквания, дадена рейтингова система включва отделна рейтингова скала, която изключително отразява характеристиките на сделките по отношение на параметъра LGD.
10. „Категория на кредитното улеснение“ означава рисковата категория в рамките на категория от скалата за системата за рейтинговане на кредитните улеснения, към която експозициите се отнасят въз основата на специфицирани и ясни критерии за присъждане на рейтинг, от които се извеждат собствените оценки за параметъра LGD. Определението за категория включва описание на начина, по който експозициите се отнасят към класа и критериите, използвани за разграничаване на отделните нива на риск по категории.
11. Значителни концентрации на сделки в рамките на една рисковата категория е допустима единствено при наличие на убедителни емпирични данни, удостоверяващи, че рисковата категория обхваща един разумно тесен интервал на параметъра LGD, съответно нивото на риска от всички експозиции в рисковата категория попада в този интервал.
12. Кредитните институции, използващи методите, посочени в част 1, точка 6 за определяне на рисковите тегла за експозиции по специализирано кредитиране, се освобождават от изискването да имат рейтингова скала за длъжника, която отразява количествено риска в случай на неизпълнение от страна на длъжника за тези експозиции. Независимо от разпоредбите на точка 6 за такива институции следва да имат най-малкото четири категории редовни длъжници и поне една категория за длъжници в неизпълнение.

1.1.2. Експозиции на дребно

13. Рейтинговите системи отразяват както риска на длъжника, така и на сделката, и обхващат всички имащи отношение характеристики на длъжника и на сделката.
14. Степента на разграничаване на риска следва да осигури достатъчен брой експозиции в дадена категория или пул, за да позволи значимо количествено измерване и потвърждаване на характеристиките за загуба по ниво на категориите или пула. Разпределението на експозициите и длъжниците в категории или пулове следва да бъде такова, че да се избягват прекомерни концентрации.
15. Кредитните институции следва да покажат, че процесът за отнасяне на експозициите по рискови категории или пулове (рейтингови групи) осигурява адекватно разграничаване на риска, предвижда групиране на достатъчно еднородни експозиции и позволява точно и последователно измерване на характеристиките за загубата на ниво категория или пул. За закупени вземания групирането следва да отразява практиките на продавачите за поемане на емисии и разнородността на клиентите им.
16. Кредитните институции вземат предвид следните рискови фактори, когато отнасят експозициите по категории или пулове:
  - а) рискови характеристики на длъжника;
  - б) рискови характеристики на сделката, включително видове продукти и обезпечения, или и двете. Кредитните

▼B

институции следва изрично да вземат под внимание случаите, при които няколко експозиции имат едно и също обезпечение; и

- в) наличие на просрочие, освен ако кредитната институция не покаже пред компетентните власти, че просрочието не е съществен рисков фактор за експозицията;

1.2. Отнасяне към категории или пулове

17. Кредитната институция следва да разполага с конкретни определения, процеси и критерии за отнасяне на експозициите по категории или пулове (рейтингови групи) в рамките на една рейтингова система.
  - а) Определенията за категория или пул и критериите следва да са достатъчно подробни, за да позволят на лицата, отговорни за присъждане на рейтинг, да отнасят длъжниците или кредитните улеснения, представляващи сходен риск към една и съща категория или пул. Тази последователност е налице по всички видове дейности, структурни звена и географски райони;
  - б) Документирането на рейтинговия процес следва да позволява на трети страни да разберат и възпроизведат отнасянето на експозициите към категории или пулове и да оценят дали това отнасяне към категории или пулове е уместно; и
  - в) Критериите следва също да бъдат в съответствие с вътрешните правила и стандарти за кредитиране от страна на кредитната институция и с нейната политика за третиране на проблемни длъжници или сделки.
18. Кредитната институция взема предвид цялата приложима информация при отнасяне на длъжниците и кредитните улеснения към категории или пулове. Информацията следва да бъде актуална и да позволява на кредитната институция да прогнозира бъдещото състояние на експозицията. Колкото с по-малко информация разполага кредитната институция, толкова по-консервативен подход се изисква при отнасяне на експозициите към длъжника или към категориите или пуловете на кредитните улеснения. Ако дадена кредитна институция използва външен рейтинг като основен фактор, определящ присъждането на вътрешния рейтинг, тя следва да се увери, че е взето предвид и наличието на друга приложима информация.

1.3. Отнасяне на експозиции**1.3.1. Експозиции към търговски предприятия, институции и централни правителства и централни банки**

19. Всеки длъжник се отнася към съответната категория длъжници като част от процеса на разрешаване на кредити.
20. За тези кредитни институции, на които е разрешено да използват собствени оценки на параметъра LGD и/или конверсионните коефициенти, всяка експозиция също се отнася към съответната рискова категория на кредитното улеснение като част от процеса по разрешаване на кредити.
21. Кредитните институции, използващи методите, предвидени в част 1, точка 6, за определяне на рисковите тегла на експозиции по специализирано кредитиране, отнасят всяка от тези експозиции към определена категория в съответствие с точка 12.
22. За всяко отделно юридическо лице, към което кредитната институция има експозиция, се присъжда отделен рейтинг. Кредитната институция следва да покаже пред компетентните си органи, че разполага с приемливи политики във връзка с третирането на индивидуалните клиенти длъжници и групи свързани клиенти.
23. Отделни експозиции към един и същ длъжник се отнасят в една и съща рискова категория длъжници независимо от

▼B

каквито и да са различия в естеството на всяка конкретна сделка. Изключенията, когато се позволява отделни експозиции да се отнесат към повече категории за един и същ длъжник, са дадени по-долу:

- а) експозициите, изложени на държавен трансферен риск, като това зависи дали експозициите са деноминирани в местна или в чуждестранна валута;
- б) когато третирането на свързаните гаранции към дадена експозиция може да бъде отразено в коригираното отнасяне към дадена рискова категория на длъжника; и
- в) когато законодателство, свързано със защитата на потребителите, опазването на банковата тайна или друго законодателство забранява обмена на данни, отнасящи се до клиента.

1.3.2. Експозиции на дребно

- 24. Всяка експозиция се отнася към определена категория или пул като част от процеса по разрешаване на кредити.

1.3.3. Изключения

- 25. При отнасяне на експозициите към категория или пул кредитните институции документират ситуацията, при които въз основа на експертно мнение могат да не се съобразяват с входящите или изходящите данни от процеса по отнасяне и с отговорните служители, одобрили тези изключения. Кредитните институции документират тези изключения и отговорните служители. Кредитните институции анализират последващото състояние на експозициите, чийто отнасяния са били обект на изключение. Този анализ обхваща оценка на последващото състояние на експозициите, чийто рейтинг е бил обект на изключение от страна на конкретно лице, като се вземат под внимание всичките отговорни служители.

1.4. **Интегритет на процеса на отнасянето по категории и пулове**

1.4.1. Експозиции към търговски предприятия, институции и централни правителства и централни банки

- 26. Отнасянето на експозициите към категории и пулове и периодичните прегледи на това отнасяне се извършва или одобрява от независима страна, която няма пряка изгода от решенията за отпускане на кредит.
- 27. Най-малко веднъж годишно кредитните институции следва да актуализират присъдените категории. Високорисковите длъжници и проблемните експозиции подлежат на по-чест преглед. Кредитните институции предприемат ново присъждане на категория, ако е налице съществена информация за длъжника или експозицията.
- 28. Дадена кредитна институция следва да има ефективен процес за получаване и актуализиране на имащата отношение информация относно характеристиките на длъжника, които влияят върху параметъра PD, и върху характеристиките на сделката, които влияят върху параметъра LGD, и/или върху конверсионните коефициенти.

1.4.2. Експозиции на дребно

- 29. Дадена кредитна институция най-малко веднъж годишно актуализира отнасянето на длъжниците и сделките към рисковите категории или преразглежда характеристиките на загубите и състоянието на неизпълнение за всеки идентифициран рисков пул, което от тях е приложимо. Също най-малко веднъж годишно кредитната институция извършва преглед чрез представителна извадка за състоянието на индивидуалните експозиции в рамките на всеки пул, за да се увери дали тези експозиции са отнесени към правилния пул.

▼B**1.5. Употреба на модели**

30. Ако кредитната институция използва статистически модели и други автоматизирани методи за отнасяне на експозиции към длъжници или сделки към категория или пулове, тогава:
- а) кредитната институция показва пред компетентния си орган, че моделът притежава добра прогностична способност и капиталовите изисквания не се изкривяват в резултат на неговото използване. Входящите променливи формират надеждна и ефективна база на прогнозните резултати. Моделът не показва съществени отклонения;
  - б) кредитната институция следва да има на разположение процес за проверка на входящите данни в модела, който обхваща оценка на тяхната точност, пълнота и адекватност;
  - в) кредитната институция показва, че използваните данни за създаване на модела са представителни за съвкупността от настоящите ѝ длъжници или експозиции;
  - г) кредитната институция разполага с редовен периодичен процес на утвърждаване на модела, който включва наблюдение на резултатите и стабилността на модела, преглед на спецификациите на модела и сравняване на резултатите от модела с настъпилите събития; и
  - д) кредитната институция в допълнение към статистическия модел използва експертно мнение и преглед на отнасянията по категории и пулове на модела и се уверява, че моделите се използват по подходящ начин. Процедурите по прегледа следва да са насочени към откриване и ограничаване на грешки, свързани със слабостите на модела. Експертните оценки вземат под внимание цялата приложима информация, която не е обхваната от модела. Кредитната институция документира съвместното използване на експертното мнение и резултатите от модела.

1.6. Документиране на рейтинговите системи

31. Кредитните институции документират структурата и функционалните характеристики на своите рейтингови системи. Документацията следва да удостоверява спазването на минималните изисквания в настоящата част и третира теми, които включват разграничаването на портфейлите, критериите за присъждане на рейтинги, отговорностите на страните, които рейтинговат длъжници и експозиции, честота на прегледа на присъдените рейтинги, контрол на процеса на рейтинговане от страна на ръководството.
32. Кредитната институция документира обосновката и анализите, подкрепящи избора ѝ на критерии за рейтинговане. Дадена кредитна институция документира всички значими промени на рейтинговия процес, като описва промените, направени в процеса по рейтинговане на риска след последния преглед от компетентните власти. Документират се и организацията, процесът по присъждане на рейтинги и структурата на вътрешния контрол.
33. Кредитните институции документират конкретните определения за неизпълнение и загуба и удостоверяват съответствието им с определенията, изложени в настоящата директива.
34. Ако кредитната институция използва статистически модели в процеса за рейтинговане, тя документира методологията си. Документираният материал:
- а) дава подробно описание на теоретичните принципи, допусканията и математическите и/или емпиричните основи на отнасянията на оценките към категории и отделните длъжници, експозиции или пулове, както и източниците на данни, използвани за оценка на модела;

▼B

- б) установява щателен статистически процес (включително тестове с използване на данни извън обхванатия времеви период и извън извадката) за утвърждаване на модела; и
  - в) посочва обстоятелствата, при които моделът не работи ефективно.
35. Използването на модел, получен от доставчик трета страна, който използва собствена фирмена технология, не е оправдание за неспазване на изискванията за документиране или на други изисквания за системите за рейтинговане. Кредитната институция носи отговорността да удовлетвори компетентните власти.
- 1.7. **Поддържане на база данни**
36. Кредитните институции събират и съхраняват данни относно аспектите, свързани с вътрешните им рейтинги, както се изисква съгласно членове 145—149.
- 1.7.1. Експозиции към търговски предприятия, институции, централни правителства и централни банки
37. Кредитните институции събират и съхраняват:
- а) пълни исторически данни за рейтингите на длъжниците и признатите гаранции;
  - б) датите, на които са присъдени рейтингите;
  - в) основните данни и методологията, използвани за присъждане на рейтинг;
  - г) отговорното лице за присъдените рейтинги;
  - д) идентификация на длъжниците и експозициите, които са били в неизпълнение;
  - е) датата на възникване и обстоятелствата, обусловили неизпълнението; и
  - ж) данни за прогнозните стойности за параметъра PD и действителните нива на неизпълнение, за рейтинговите категории и миграцията между тях.
- Кредитни институции, които не използват собствени оценки за параметъра LGD и/или конверсионните коефициенти, събират и съхраняват данни, даващи възможност за сравнение между действителните нива на LGD и стойностите, посочени в част 2, точка 8, както и между постигнатите конверсионни коефициенти и стойностите, посочени в част 3, точка 9.
38. Кредитните институции, използващи собствени оценки за параметъра LGD и/или конверсионни коефициенти, събират и съхраняват информация за:
- а) пълни исторически данни за рейтингите на сделките, оценките за параметъра LGD и конверсионните коефициенти, свързани с всяка рейтингова скала;
  - б) датите, на които са присъдени рейтингите и са изготвени оценките;
  - в) основните данни и методологията, използвана за определяне на рейтинга, оценките за параметъра LGD и конверсионните коефициенти;
  - г) лицето, което е присъдило рейтинга на сделката и лицето, което направило оценка на параметъра LGD или конверсионен коефициент;
  - д) данни за прогнозните и реализиралите се стойности за параметъра LGD, както и за конверсионните коефициенти, отнасящи се за експозициите в неизпълнение;
  - е) данни за оценката за параметъра LGD на експозицията преди и след оценката на ефектите на дадена гаранция или кредитен дериват за кредитните институции, които

▼B

отчитат чрез параметъра LGD ефектите от гаранции и кредитни деривати при редуциране на кредитния риск; и

ж) данни за компонентите на загубата за всяка експозиция в неизпълнение.

1.7.2. Експозиции на дребно

39. Кредитните институции събират и съхраняват:

а) данни, използвани в процеса за отнасяне на експозициите по категории или пулове;

б) данни за оценките на параметрите PD, LGD и конверсионните коефициенти, отнасящи се до категориите или пулове;

в) идентификация на длъжниците и експозициите, които са в неизпълнение;

г) за експозиции в неизпълнение — данни за категориите или пуловете, в които са били отнесени експозициите в годината, предшестваща неизпълнението, както и данни за реализираните се стойности на параметъра LGD и конверсионните коефициенти; и

д) данни за нивата на загуба при квалифицираните револвиращи експозиции на дребно.

1.8. **Използване на стрес тестове за оценка на капиталовата адекватност**

40. Дадена кредитна институция следва да разполага с надеждна процедура за стрес тестване за целите на оценката на капиталовата ѝ адекватност. Стрес тестовете включват идентифициране на възможни събития или бъдещи промени в икономическите условия, които биха оказали неблагоприятни ефекти върху експозициите, и оценка на способността на кредитната институция да устоява на такива промени.

41. Кредитните институции редовно провеждат стрес тестове, оценяващи ефекта от промяната в определени специфични условия върху общите капиталови изисквания за кредитен риск. Тестовете подлежат на надзорен преглед. Тестът следва да бъде обосноваан, приемливо консервативен и в състояние да оцени поне ефекта от сценарии на умерена рещесия. Кредитната институция отчита и оценява потенциалната миграция на експозициите между рейтингови класове при прилагането на стрес тест сценарии. Портфейлите, подложени на стрес тестове, обхващат възможно най-голяма част от общия портфейл на кредитната институция.

42. Кредитни институции, които използват третирането, посочено в част 1, точка 4, следва да отчетат и ефекта от влошаване на кредитното качество на доставчиците на кредитна защита като част от метода за стрес тестване особено ефекта от отпадането на доставчици на кредитна защита, когато вече не отговарят на критериите за признаване.

2. **КОЛИЧЕСТВЕНО ИЗМЕРВАНЕ НА РИСКА**

43. При определянето на рисковите параметри, свързани с рискови категории или пулове за кредитна оценка, кредитните институции прилагат следните изисквания:

2.1. **Определение на неизпълнение**

44. „Неизпълнение“ се счита, че е настъпило по отношение на даден длъжник, когато е настъпило поне едно или и двете от следните събития:

а) кредитната институция счита, че не е вероятно длъжникът да изплати изцяло своите кредитни задължения към нея, към нейното предприятие майка или към някое от дъщерните ѝ предприятия, без да се предприемат действия от страна на кредитната институция, като например по реализиране на залога (ако има такъв);

б) длъжникът е в просрочие повече от 90 дни по съществена част от кредитното си задължение към кредитната институция, нейното предприятие майка или някое от дъщерните ѝ предприятия.

За овърдрафти дните на просрочие започват да текат, когато длъжникът е нарушил договорения лимит, банката е намалила съществено договорения лимит до размер, по-малък от усвоените от длъжника суми, или длъжникът е изтеглил значителна сума без одобряване от банката.

„Договорен лимит“ означава лимит, който е доведен до знанието на длъжника.

За кредитни карти дните за просрочие започват да текат от датата за плащане на минимално изискуемата вноска.

В случаите на експозиции на дребно и експозиции към предприятия от общественния сектор компетентните власти определят броя на дните на просрочие, както е посочено в точка 48.

В случаите на експозиции към търговски предприятия, компетентните власти могат да определят броя на дните на просрочие, както е посочено в член 154, параграф 7.

В случаите на експозиции на дребно кредитните институции могат да прилагат определението за неизпълнение на ниво „транзакция“.

Във всички случаи просрочените експозиции следва да бъдат над предварително определен от компетентните власти праг, отразяващ разумно ниво на риск.

45. Елементите, които се приемат като признаци за вероятност от неизпълнение включват следното:
- а) кредитната институция е спряла текущото начисляване на лихви;
  - б) кредитната институция прави корекция на стойността в резултат от констатирано съществено влошаване на кредитното качество, след като кредитната институция е поела експозицията;
  - в) кредитната институция продава кредитното задължение на съществена икономическа загуба във връзка с кредита;
  - г) кредитната институция се съгласява на принудително реструктуриране на кредитното задължение, когато е вероятно това да доведе до намаление на размера на финансовото задължение, причинено от съществено опрощаване или отлагане на плащането на главница, лихви или, където е приложимо, такси. Това включва в случаите на капиталови експозиции, оценени чрез подхода PD/LGD, принудителното реструктуриране на самия капиталов инструмент.
  - д) кредитната институция е поискала откриване на процедура за обявяване на длъжника във фалит или подобно разпореждане поради неизплатеното кредитно задължение на длъжника към нея, предприятието майка или някое от неговите дъщерни предприятия; и
  - е) длъжникът е поискал обявяване във фалит или е обявен във фалит или подобна защита, когато това би довело до неизпълнение или забавяне на погасяването на кредитното задължение към кредитната институция, предприятието майка или някое от неговите дъщерни предприятия.
46. Кредитни институции, използващи външни данни, които сами по себе си са несъвместими с определението за неизпълнение, показват пред компетентните власти, че са направени подходящи корекции с оглед постигане на общо съответствие с определението за неизпълнение.
47. Ако кредитната институция прецени, че за експозиция, която е била в неизпълнение, но вече не са налице обстоятелствата,

които могат да задействат продължаването на неизпълнението, тя може да присъди рейтинг на длъжника или на кредитното улеснение, съответстващ на редовна експозиция. Ако впоследствие се установи, че е налице обстоятелство за задействане на неизпълнението, се счита, че е настъпило ново неизпълнение.

48. За експозиции на дребно и експозиции към предприятия от публичния сектор, компетентните власти на всяка държава-членка определят точния брой дни на просрочие, който всички кредитни институции в нейната юрисдикция следва да спазват съгласно определението за неизпълнение, посочено в точка 44, за експозиции към такива контрагенти, разположени в тази държава-членка. Конкретният брой попада в рамките на 90—180 дни и може да се различава за различните видове дейност. За експозиции към такива контрагенти, разположени на териториите на други държави-членки, компетентните власти определят такъв брой на дните на просрочие, който не е по-голям от броя на дните на просрочие, определени от компетентния орган на съответната държава-членка.

2.2. Общи изисквания за оценяване на параметрите

49. Собствените оценки на кредитната институция за рисковите параметри PD, LGD, EL и конверсионни коефициенти обхващат всички имащи отношение данни, информация и методи. Оценките се извличат от историческия опит и емпиричните обстоятелства и не се базират единствено на експертно мнение. Оценките трябва да бъдат правдоподобни и интуитивни и трябва да са базирани на съществените фактори, определящи рисковите параметри. С колкото по-малко данни разполага дадена кредитна институция, толкова по-консервативна трябва да бъде тя в оценките си.
50. Кредитната институция е в състояние да предостави подробна информация за реализираните си загуби по отношение честотата на неизпълнение, LGD, конверсионния коефициент или загубата, когато се използват EL оценки, разграничавайки факторите, които тя е счела за определящи стойността на съответните рискови параметри. Кредитната институция показва, че оценките ѝ са представителни за дългосрочен период.
51. Промените в практиката по кредитиране или процеса на възстановяване на дължимите суми през периодите на наблюдение, упоменати в точки 66, 71, 82, 86, 93 и 95, следва да се вземат предвид. Оценките на дадена кредитна институция отразяват последиците от техническия напредък и новите данни и друга информация, когато тя е на разположение. Кредитните институции преглеждат оценките си, когато се появи нова информация, но най-малко веднъж годишно.
52. Съвкупността от експозиции, представени в данните, използвани за оценяването, стандартите за кредитиране, използвани при изготвянето на данните и другите имащи отношение характеристики следва да са сравними с тези на експозициите и стандартите на институцията. Кредитната институция следва също да демонстрира, че икономическите или пазарните условия, които обуславят данните, имат отношение към текущите и предвидимите условия. Броят на експозициите в извадката и периодът на данните, използван за количественото измерване, са достатъчни, за да бъде кредитната институция уверена в точността и надеждността на оценките си.
53. За закупените вземания оценките отразяват цялата имаща отношение информация, която е на разположение на кредитната институция купувач, във връзка с качеството на базисните вземания, включително данни за подобни пулове, предоставена от продавача, от кредитна институция купувач или от външни източници. Кредитната институция купувач

оценява данните, получени от продавача, на които трябва да разчита.

54. Кредитната институция коригира оценките със степен на консерватизъм, който е свързан с очаквания диапазон от грешки при изчисленията. Когато методите и използваната информация не са достатъчно удовлетворителни и очакваният диапазон от грешки е по-голям, дозата консерватизъм следва да бъде по-голяма.
55. Ако кредитните институции използват различни оценки за изчисляване на рискови тегла и за вътрешни цели, те се документират и тяхната приемливост се демонстрира пред компетентния орган.
56. Ако кредитните институции могат да покажат пред компетентните власти, че за данните, събрани преди датата на прилагане на настоящата директива, са направени подходящи корекции за постигане на общо съответствие с определенията за неизпълнение или загуба, компетентните власти могат да позволят на кредитните институции известна гъвкавост при прилагането на изискваните стандарти за данните.
57. Ако дадена кредитна институция използва групирани данни, обхващащи различни кредитните институции, тя демонстрира, че:
  - а) рейтинговите системи и критериите на другите кредитни институции в пула са подобни на нейните;
  - б) пулт е представителен за портфейла, за който са използвани групирани данни; и
  - в) групирани данни се използват последователно във времето от кредитната институция за нейните оценки.
58. Ако дадена кредитна институция използва данни, които са групирани, като обхващат много кредитни институции, тя остава отговорна за интегритета на рейтинговите си системи. Кредитната институция показва пред компетентния орган, че достатъчно добре разбира рейтинговите си системи, включително, че разполага с ефективна способност за наблюдение и одитиране на рейтинговия процес.

2.2.1. Специфични изисквания за оценката на параметъра PD

Експозиции към търговски предприятия, институции, централни правителства и централни банки

59. Кредитните институции изчисляват оценката за параметъра PD за всяка категория длъжници въз основа на дългосрочни усреднени стойности на едногодишните проценти на неизпълнение.
60. По отношение на закупени вземания на търговски предприятия кредитните институции могат да оценяват параметъра EL по категории длъжници въз основа на дългосрочни усреднени стойности на едногодишния процент на неизпълнение.
61. Ако дадена кредитна институция извежда дългосрочните усреднени стойности на оценките на параметрите PD и LGD за закупени вземания на търговски предприятия въз основа на оценката за очаквани загуби EL и подходяща стойност на PD или LGD, процесът за изчисляване на общите загуби следва да отговаря на общите стандарти за оценяването на параметрите PD и LGD, изложени в настоящата част, и полученият резултат следва да бъде в съответствие с концепцията за LGD, както е изложена в точка 73.
62. Кредитните институции използват техниките за оценка на параметъра PD само с обосноваващ анализ. Кредитните институции следва да признават важността на съображенията, свързани с експертна преценка, при комбиниране на резултатите от техниките и при извършването на корекции за ограниченията на техниките и информацията.

▼ B

63. Доколкото дадена кредитна институция използва данни за събития на вътрешно неизпълнение за оценката на PD, тя следва да покаже в анализа си, че оценките отразяват стандартите за отпускане на кредити и различията между рейтинговата система, която е генерирала данните и текущата рейтингова система. Когато стандартите за отпускане на кредити или рейтинговите системи са се променили, кредитната институция следва да прилага по-голяма степен консерватизъм в своята оценка на PD.
64. Доколкото една кредитна институция отнася или разпределя вътрешните си рискови категории по скалата, използвана от агенция за външна кредитна оценка (АВКО) или от подобни организации и след това отнася наблюдавания процент на неизпълнение за категориите на външната организация към категориите на кредитната институция, съотнасянето по категории се основава на съпоставяне на вътрешните рейтингови критерии с критериите, използвани от външната организация и на сравняване на вътрешните и външните рейтинги за общите длъжници. Субективността и несъответствията при подхода за съотнасянето на рейтингите или изходните данни следва да се избягват. Критериите на външната организация, които обуславят данните, използвани за количествената оценка, са ориентирани само към риска за неизпълнение, а не отразяват характеристиките на сделките. Анализът на кредитната институция съдържа сравнение на използваните определения за риск от неизпълнение, обект на изискванията в точки 44—48. Кредитната институция документира основата за съотнасянето.
65. Доколкото дадена кредитна институция използва прогностични статистически модели за нивата на неизпълнение, на нея и е позволено да оценява параметъра PD като непрегледена средна аритметична стойност на оценките за вероятността от неизпълнение за отделните длъжници в дадена рискова категория. Използването от страна на кредитната институция на моделите за оценяване на вероятността от неизпълнение за тези цели следва да отговаря на стандартите, посочени в точка 30.
66. Независимо от това дали дадена кредитна институция използва външни, вътрешни или групирани източници на данни, или комбинация от трите вида източници за своите оценки на PD, дължината на използвания базисен исторически период на наблюдение, е най-малко пет години за поне един източник. Ако наличният период на наблюдение за някой източник на данни е по-дълъг и тези данни са подходящи, се използва този по-дълъг период. Настоящата точка се прилага също и към подхода PD/LGD за капиталови инструменти. Държавите-членки могат да позволят на кредитни институции, на които не е разрешено да използват собствени оценки на LGD или конверсионни коефициенти, да имат, при прилагането на вътрешнорейтинговия подход, подходящи данни, обхващащи период от две години. Периодът, който трябва да бъде обхванат, се увеличава всяка година с по една година, докато подходящите данни обхванат период от пет години.
- Експозиции на дребно
67. Кредитните институции изчисляват оценката за PD за всяка категория или пул от длъжници въз основа на дългосрочна усреднена стойност на годишния процент на неизпълнение.
68. Независимо от разпоредбите на точка 67 оценките за PD могат също да бъдат изведени от реализираната загуба и подходящите оценки на LGD.
69. Кредитните институции считат вътрешните данни за отнасянето на експозициите към категории или пулове като първичен източник на информация за оценяването на характеристиките за загуба. На кредитните институции се разрешава да използват външни данни (включително групирани данни) или статистически модели за количествени изчисления, при условие че може да бъде демонстрирана силна връзка между:

▼B

- а) процеса на кредитната институция за отнасяне на експозициите към категории или пулове и процеса, използван от външния източник на данни; и
- б) вътрешния рисков профил на кредитната институция и състава на външните данни.

За закупени вземания на дребно кредитните институции могат да използват външни и вътрешни данни за сравнение. Кредитните институции използват всички подходящи източници на данни като бази за сравнение.

- 70. Ако дадена кредитна институция извежда дългосрочните усреднени стойности на оценките на параметрите PD и LGD за вземания на дребно въз основа на оценката на общите загуби и от подходящата оценка на параметрите PD или LGD, процесът за оценяване на общите загуби е в съответствие с общите стандарти за оценяването на PD и LGD, изложени в настоящата част, и резултатът е в съответствие с концепцията за LGD, изложена в точка 73.
  - 71. Независимо от това дали дадена кредитна институция използва външни, вътрешни или групирани източници на данни или комбинация от трите вида източници за своите оценки на характеристиките на загубите, дължината на използвания базисен исторически период на наблюдение е най-малко пет години за поне един източник. Ако наличният период на наблюдение за някой източник на данни е по-дълъг и тези данни са подходящи, се използва този по-дълъг период. Кредитната институция не трябва да придава еднаква важност на историческите данни, ако тя може да убеди своя компетентен орган, че по-новите данни са по-добри за прогнозиране на процентите на загубите. Държавите-членки могат да позволят на кредитни институции да използват, когато прилагат вътрешнорейтинговия подход, подходящи данни, обхващащи период от две години. Периодът, който трябва да бъде обхванат, се увеличава всяка година с по една година, докато подходящите данни обхванат период от пет години.
  - 72. Кредитните институции идентифицират и анализират очакваните промени в стойността на рисковите параметри по време на живота на кредитните експозиции (сезонни ефекти).
- 2.2.2. Специфични изисквания относно използването на собствени LGD оценки
- 73. Кредитните институции изчисляват оценката на LGD по категории или групи сделки посредством усреднените реализирани стойности на LGD по отделни категории или пулове сделки, използвайки всички наблюдавани неизпълнения в рамките на източниците на данни (среднопретеглени неизпълнения).
  - 74. Кредитните институции използват оценки за LGD, които са подходящи за период на икономически спад, ако те са по-консервативни от дългосрочните усреднени стойности. Доколкото една рейтингова система се очаква да дава относително постоянни във времето реализирани стойности на параметъра LGD по категории или пулове във времето, кредитните институции правят корекции на оценките си за параметрите на риска по категории или пулове, за да ограничат капиталовия ефект на икономическия спад.
  - 75. Дадена кредитна институция взема предвид степента на зависимост между риска, свързан с длъжника, и този, свързан с обезпечението или със страната, която го предоставя. Случаите, когато има значителна степен на зависимост, се разглеждат по консервативен начин.
  - 76. Валутните несъответствия между базисното задължение и обезпечението се третират консервативно в оценката на кредитната институция на параметъра LGD.
  - 77. Доколкото оценките на LGD вземат предвид наличието на обезпечение, тези оценки не следва да се основават един-

▼B

ствено на пазарната стойност на обезпечението. Оценките на LGD следва да вземат предвид ефекта на потенциалната невъзможност на кредитните институции за своевременно придобиване на контрол върху обезпечението и неговата реализация.

78. Доколкото оценките на LGD вземат предвид наличието на обезпечение, кредитните институции трябва да установят вътрешни изисквания за управление на обезпеченията, правна сигурност и управление на риска, които по принцип са в съответствие с тези, изложени в приложение VIII, част 2.
79. Доколкото една кредитна институция отчита обезпечението при определяне на стойността на експозицията за кредитен риск към контрагента съгласно приложение III, част 5 или част 6, сумата, която се очаква да бъде възстановена от обезпечението, няма да се взема предвид при оценяването на LGD.
80. За конкретния случай на експозиции, които вече са в неизпълнение, кредитната институция използва сумата от своята най-достоверна оценка за очакваната загуба за всяка експозиция, като се имат предвид текущите икономически обстоятелства и състоянието на експозицията и възможността за допълнителни неочаквани загуби през периода на възстановяване на суми.
81. Доколкото неплатените допълнителни начисления за забава са капитализирани в отчета за доходите на кредитната институция, те се добавят към оценката на кредитната институция за размера на експозицията и загубата.
Експозиции към търговски предприятия, институции, централни правителства и централни банки
82. Оценките за параметъра LGD се основават на данни за минимум пет години, натрупвайки се за всяка следваща година след прилагането до достигането на период от минимум седем години, за най-малкото от един източник. Ако наличният период на наблюдение е по-дълъг за някой източник на данни и данните са подходящи, използва се този по-дълъг период.
Експозиции на дребно
83. Независимо от разпоредбите на точка 73 оценките за параметъра LGD могат да бъдат извлечени от реализираните загуби и съответните оценки на параметъра PD.
84. Независимо от разпоредбите на точка 89 кредитните институции могат да отразят бъдещите усвоявания или в конверсионните си коефициенти, или в своите оценки за LGD.
85. За закупени вземания на дребно кредитните институции могат да използват външни и вътрешни данни за оценяване на параметъра LGD.
86. Оценките за LGD се основават на исторически период на наблюдение от минимум пет години. Независимо от разпоредбите на точка 73 кредитната институция не трябва да придава еднаква важност на исторически данни, ако тя може да убеди своя компетентен орган, че по-новите данни са по-добри за прогнозиране на процентите на загубите. Държавите-членки могат да позволят на кредитни институции да използват, когато прилагат вътрешнорейтинговия подход, подходящи данни, обхващащи период от две години. Периодът, който трябва да бъде обхванат, се увеличава всяка година с по една година, докато подходящите данни обхванат период от пет години.

2.2.3. Специфични изисквания за собствени оценки на конверсионните коефициенти

87. Кредитните институции оценяват конверсионните коефициенти по категории или групи сделки на базата на усреднените реализирани стойности на конверсионните коефициенти

▼B

циенти по отделни категории или групи сделки, използвайки всички наблюдавани неизпълнения в рамките на източниците на данни (среднопретеглени неизпълнения).

88. Кредитните институции използват оценки за конверсионните коефициенти, които са подходящи за период на икономически спад, ако те са по-консервативни от дългосрочните усреднени стойности. Доколкото една рейтингова система се очаква да дава реализирани стойности на конверсионни коефициенти на постоянно ниво по категории или пулове във времето, кредитните институции правят корекции на оценките си за параметрите на риска по категории или пулове, за да ограничат капиталовия ефект на икономическия спад.
89. Оценките на кредитните институции за конверсионните коефициенти отразяват възможността за допълнителни усвоявания от длъжника до и след възникване на събитие на неизпълнение.
- Оценката на конверсионните коефициенти следва да съдържа по-голяма степен на консерватизъм, когато основателно се очаква по-силна положителна корелация между честотата на неизпълненията и величината на конверсионните коефициенти.
90. При извеждане на конверсионните коефициенти кредитните институции отчитат конкретните си политики и стратегии, приети по отношение на наблюдението на клиентските сметки и обработката на плащанията. Кредитните институции също вземат предвид способността си и готовността си да предотвратяват по-нататъшни усвоявания на суми при обстоятелства, близки до тези на неплащане, като нарушение на договорни клаузи или други технически събития на неизпълнение.
91. Кредитните институции разполагат с подходящи системи и процедури за наблюдение на сумите по сделките, усвоените суми по ангажименти и промените в усвоените суми по длъжници и категории. Кредитните институции трябва да могат да осъществяват ежедневно наблюдение на неусвоените салда.
92. Ако кредитните институции използват различни оценки на конверсионните коефициенти за изчисляването на размера на рисковото претеглените експозиции и за вътрешни цели, те се документират и тяхната приемливост се демонстрира пред компетентните власти.
- Експозиции към търговски предприятия, институции, централни правителства и централни банки
93. Оценките за конверсионните коефициенти се базират на данни за минимум пет години от поне един източник, натрупвайки се за всяка следваща година след прилагането до достигане на минимален период от седем години, за най-малко един източник на данни. Ако наличният период на наблюдение е по-дълъг за някой източник и данните са подходящи, се използва този по-дълъг период.
- Експозиции на дребно
94. Независимо от разпоредбите на точка 89 кредитните институции могат да отразят бъдещите усвоявания или в конверсионните си коефициенти, или в своите оценки за LGD.
95. Оценките за конверсионни коефициенти се основават на данни за минимум пет години. Независимо от разпоредбите на точка 87 кредитната институция не трябва да придава еднаква важност на исторически данни, ако тя може да покаже пред своя компетентен орган, че по-новите данни са по-добри за прогнозиране на усвояванията. Държавите-членки могат да позволят на кредитни институции да използват, когато прилагат вътрешнорейтинговия подход, подходящи данни, обхващащи период от две години. Периодът, който трябва да бъде обхванат, се увеличава

▼B

всяка година с по една година, докато подходящите данни обхванат период от пет години.

2.2.4. Минимални изисквания за оценка на ефекта от използването на гаранции и кредитни деривати

Експозиции към търговски предприятия, институции, централни правителства и централни банки, когато се използват собствени оценки за LGD и експозиции на дребно

96. Изискванията в точки 97—104 не важат за гаранции, предоставени от институции, централни правителства и централни банки, ако кредитната институция е получила одобрение да прилага правилата на членове 78—83 за експозиции към такива субекти. В този случай се прилагат изискванията на членове 90—93.

97. За гаранции на дребно тези изисквания важат също за съотнасянето на експозициите към категории или пулове и за оценяването на PD.

Признати гаранти и гаранции

98. Кредитните институции следва да имат ясно определени критерии за видовете гаранти, които те признават за изчисляването на размера на рисково претеглените експозиции.

99. За признатите гаранти се прилагат същите правила като тези за длъжниците, изложени в точки 17—29.

100. Гаранцията следва да бъде удостоверена в писмена форма, неотменяема от страна на гаранта, валидна до пълното удовлетворяване на задължението (в рамките на размера и срока на гаранцията) и правно приложима в юрисдикция, където гарантът притежава активи за запориране и изпълнение на съдебно решение. Гаранции, предвиждащи условия, при които гарантът не може да бъде задължен да изпълнява задължението си (условни гаранции), могат да бъдат признати след получаване на одобрение от компетентните власти. Кредитната институция следва да демонстрира, че критериите за съотнасяне разглеждат адекватно всяко потенциално намаляване на ефекта за редуциране риска.

Критерии за корекции

101. Кредитната институция следва да разполага с ясно определени критерии за корекции на рисковите категории, рейтинговите пулове, оценките на параметъра LGD и в случаите на вземания на дребно и приемливи закупени вземания, с процедура за разпределяне на експозициите по категории или пулове, за да отразяват влиянието на гаранциите върху изчисляването на размерите на рисково претеглените експозиции. Тези критерии следва да отговарят на минималните изисквания, изложени в точки 17—29.

102. Критериите следва да бъдат правдоподобни и интуитивни. Те следва да вземат предвид способността и готовността на гаранта да изпълни задължението си, вероятния момент на плащанията от страна на гаранта, степента, в която способността на гаранта за изпълнение на гаранцията е в корелационна зависимост от способността на длъжника да погаси задължението си и степента, в която остава остатъчен риск по отношение на длъжника.

Кредитни деривати

103. Минималните изисквания за гаранциите в настоящата част се прилагат също при кредитни деривати върху задължения на едно лице. По отношение на несъответствие между базисното задължение и референтното задължение по кредитен дериват или задължение, използвано за определяне настъпването на кредитно събитие, се прилагат изискванията, предвидени по приложение VIII, част 2, точка 21. По отношение на експозиции на дребно и приемливи закупени вземания настоящата точка се прилага за процеса на разпределяне на експозициите по категории или пулове.

▼ B

104. Критериите са фокусирани върху структурата на плащанията по кредитния дериват и оценяват консервативно влиянието на същите върху размера и моментите на възстановяване на суми. Кредитната институция взема предвид степента, в която остават други форми на остатъчния риск.

2.2.5. Минимални изисквания за закупени вземания

Правна сигурност

105. Структурата на сделката следва да гарантира, че при всички предвидими обстоятелства кредитната институция разполага с ефективна собственост и контрол върху всички парични постъпления от вземанията. Когато длъжникът извършва плащания директно на продавача или на предоставящия услуги субект, кредитната институция проверява редовно дали плащанията се прехвърлят изцяло и в рамките на договорните условия. „Предоставящ услуги субект“ означава предприятие, което управлява ежедневно пул от закупени вземания или базисните кредитни експозиции. Кредитните институции разполагат с процедури, осигуряващи защита на собствеността върху вземанията и паричните постъпления при фалит или от юридически пречки, които могат съществено да забавят възможността на кредитора да ликвидира или прехвърли вземанията, или да запази контрола върху паричните постъпления.

Ефективност на системите за наблюдение

106. Кредитната институция наблюдава качеството на закупените вземания и финансовото състояние на продавача и обслужващия субект. По-конкретно:

- а) кредитната институция оценява корелационната зависимост между качеството на закупените вземания и финансовото състояние на продавача и обслужващия субект и има въведени вътрешни политики и процедури, осигуряващи подходяща защита срещу непредвидени обстоятелства, включително определяне на вътрешен рисков рейтинг за всеки продавач и обслужващ субект;
- б) кредитната институция разполага с ясни и ефективни политики и процедури за определяне на приемливостта на продавача и обслужващия субект. Кредитната институция или нейният агент провеждат периодични прегледи на продавачите и обслужващите субекти, за да проверят точността на отчетите им, да установяват дали няма измами или оперативни слабости, и да проверят качеството на кредитните политики на продавача и политиките и процедурите на обслужващия субект за събиране на вземания. Констатациите от тези прегледи се документират;
- в) кредитната институция оценява характеристиките на пуловете от закупени вземания, включително свръхавансите, история на просрочията към продавача, необслужваните задължения и провизиите за тях, условията на плащане и възможността за прихващания срещу насрещни вземания;
- г) кредитната институция разполага с ефективни политики и процедури за наблюдение на агрегирана база на концентрацията в общата експозиция към отделен длъжник в групата и между отделните групи закупени вземания; и
- д) кредитната институция си осигурява своевременното получаване на достатъчно отчети за падежната структура и разсейванията, за да гарантира спазването на критериите на кредитната институция за приемливост и политиките за отпускане на аванси, управляващи закупуваните вземания, и предвижда ефективни средства за наблюдение и потвърждение на условията на продавача за продажба и разсейването.

Ефективност на системите за откриване и разрешаване на проблеми

107. Кредитната институция разполага със системи и процедури за ранно откриване на влошаването на финансовото състояние на

▼B

продавача и качеството на закупените вземания, активно насочени към възникващите проблеми. По-специално, кредитната институция има ясни и ефективни политики, процедури и информационни системи за наблюдение на нарушенията на договорни клаузи и ясни и ефективни политики, процедури за предприемане на правни действия и уреждане на проблемни закупени вземания.

Ефективност на системите за контролиране на обезпечението, заемите и паричните наличности

108. Кредитната институция разполага с ясни и ефективни политики и процедури, регулиращи контрола върху закупените вземания, заемите и паричните наличности. По-специално, вътрешните политики в писмен вид определят всички съществени елементи на програмите за закупуване на вземания, включително процента на авансовите плащания, приемливите обезпечения, необходимата документация, лимитите за концентрация и начина, по който трябва да се третира паричните постъпления. Тези елементи следва да вземат сериозно под внимание всички присъщи и съществени фактори, включително финансовото състояние на продавача и обслужващия субект, концентрациите на риск и тенденциите в качеството на закупените вземания и клиентската база на продавача, и вътрешните системи следва да позволяват авансово плащане само срещу предоставяне на определеното съответно обезпечение и документация.

Спазване на вътрешните политики и процедури на кредитната институция

109. Кредитната институция разполага с ефективен вътрешен процес за оценка на спазването на всички вътрешни политики и процедури. Процесът включва редовни одити на всички критични фази в програмата на кредитната институция за закупуване на вземания, проверка на разпределението на задълженията, първо, между оценяването на продавача и на обслужващия субект и оценяването на длъжника, и второ, между оценяването на продавача и обслужващия субект и одита на място на продавача и обслужващото лице, и оценяването на операциите на бек офиса, с особен акцент върху квалификациите, опита, нивата на персонала и поддържащите автоматизирани системи.

3. ВАЛИДИРАНЕ НА ВЪТРЕШНИ ОЦЕНКИ

110. Кредитната институция разполага с надеждни системи за валидиране на точността и последователността на рейтинговите системи, процесите и оценката на всички имащи отношение рискови параметри. Кредитната институция следва да покаже пред своя компетентен орган, че вътрешният процес на валидиране ѝ дава възможност да оценява резултатите от системите за присъждане на вътрешни рейтинги и оценяване на риска по последователен и изчерпателен начин.
111. Кредитните институции редовно сравняват реализираните нива на неизпълнение с очакваните стойности на параметъра PD за всяка рискова категория и когато тези нива са извън очаквания диапазон за дадената категория, кредитните институции следва специално да анализират причините за това отклонение. Кредитните институции, които използват собствени оценки за параметъра LGD и/или конверсионните коефициенти, също извършват аналогичен анализ за тези оценки. Тези сравнения използват възможно най-дълги редове от исторически данни. Кредитните институции документират използваните методи и данни при такива сравнения. Този анализ и документацията се осъвременяват поне веднъж годишно.
112. Кредитните институции използват и други инструменти за количествено валидиране и сравнения с подходящи външни източници на данни. Анализът се базира на данни, които са подходящи за портфейла, като същите се осъвременяват редовно и покриват уместен период на наблюдение. Вътрешните оценки на кредитната институция за резултатите на рейтинговата система се базират на възможно най-дълъг период от време.

▼B

113. Използваните методи и данни при количественото валидиране следва да бъдат съпоставими във времето. Промени в методите и данните, използвани при оценяването и валидирането (както източниците на данни и обхванатите периоди), се документират.
114. Когато използват собствени оценки за очаквани загуби, кредитните институции следва да разполагат с надеждни вътрешни стандарти за случаи, при които отклоненията на реализираните PD, LGD, конверсионни коефициенти и общи загуби от очакваните стойности са достатъчно значителни, за да поставят валидността на оценките под съмнение. Тези стандарти вземат предвид стопанската цикличност и сходната системна променливост в нивата на неизпълнение. Когато реализираните стойности продължават да са по-високи от очакваните, кредитните институции завишават оценките, за да отразят историческите данни за неизпълненията и загубите.
4. ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА РИСКОВО ПРЕТЕГЛЕНИЯ РАЗМЕР НА КАПИТАЛОВИ ЕКСПОЗИЦИИ СЪГЛАСНО ПОДХОДА НА ВЪТРЕШНИТЕ МОДЕЛИ
- 4.1. **Капиталови изисквания и количествено измерване на риска**
115. За целите на изчисляването на капиталовите изисквания кредитните институции спазват следните стандарти:
- а) оценката на потенциалната загуба следва да бъде устойчива спрямо настъпване на неблагоприятни пазарни промени, свързани с дългосрочния рисков профил на конкретните портфейли на кредитната институция. Използваните данни за представянето на разпределението на доходността отразяват най-дългия извадков период, за който има налични и съдържателни данни за представянето на рисковия профил на конкретните капиталови експозиции на кредитната институция. Използваните данни са достатъчни, за да осигурят консервативни, статистически надеждни и устойчиви оценки за загубите, които не се базират единствено на субективна или експертна оценка. Кредитните институции демонстрират пред компетентните власти, че заложените при използваните стрес тестове шокове осигуряват консервативна оценка на потенциалните загуби за съответния дългосрочен пазарен или стопански цикъл. Кредитната институция комбинира емпиричния анализ на наличните данни с корекции, обусловени от различни фактори, за да получи достатъчно реалистични и консервативни резултати от модела. При изграждане на моделите за стойност под риск (VaR) за оценяване на потенциалните тримесечни загуби кредитните институции използват тримесечни данни или преобразуват данни от период с по-къс хоризонт в тримесечен еквивалент, използвайки подходящ аналитичен метод, подкрепен от емпирични доказателства и посредством добре разработен и документиран процес на обмисляне и анализ. Такъв подход се прилага консервативно и последователно във времето. Когато на разположение има само ограничени подходящи данни, кредитната институция подхожда с по-голяма доза консерватизъм;
- б) използваните модели са в състояние да обхванат в подходяща степен всичките съществени рискове, свързани с доходността на капиталовите инструменти, включително общия пазарен риск и специфичния риск на капиталовите експозиции от портфейла на кредитната институция. Вътрешните модели обясняват по подходящ начин историческите колебания в цените, обхващат както величината, така и промените в състава на потенциалните концентрации и резултатите им са устойчиви в неблагоприятна пазарна среда. Съвкупността от рискови експозиции, представени в данните, използвани при оценяването, съответства в голяма степен или е поне сравнима с капиталовите експозиции на кредитната институция;
- в) вътрешният модел съответства на рисковия профил и сложността на капиталовия портфейл на кредитната институция. Когато дадена кредитна институция притежава експозиции,

▼B

които са предмет на съществена нелинейна зависимост, вътрешните модели се разработват така, че да обхващат в подходяща степен рисковете, свързани с такива инструменти;

- г) съотнасянето на отделните позиции към техни анализи, пазарни индекси и рискови фактори следва да бъде правдоподобно, интуитивно разбираемо и концептуално надеждно;
- д) кредитните институции демонстрират чрез емпирични анализи уместността на рисковите фактори, включително способността им да обхващат общия и специфичния риск;
- е) оценките за променливостта на доходността на капиталовите експозиции съдържат подходящите и наличните данни, информация и методи. Използват се проверени от независимо лице данни от вътрешни или външни източници (включително групирани данни); и
- ж) въведени са стриктни и изчерпателни процедури за стрес тестове;

4.2. Процес и контролни механизми за управление на риска

116. Във връзка с разработването и използването на вътрешни модели за целите на капиталовите изисквания кредитните институции установяват политики, процедури и контролни механизми за обезпечаване на интегритета на модела и процеса на моделиране. Тези политики, процедури и контролни механизми включват следното:

- а) пълно интегриране на вътрешния модел в цялостните управленски информационни системи на кредитната институция и в управлението на капиталовите позиции в банковия портфейл. Вътрешните модели са напълно интегрирани в инфраструктурата на кредитната институция за управление на риска, ако те се използват специално за измерване и оценяване на доходността на капиталовия портфейл (включително с резултати, коригирани за риска), за разпределяне на икономическия капитал по капиталови експозиции и за оценяване на общата капиталова адекватност и процеса по управление на инвестициите;
- б) създаване на управленски системи, процедури и контролни функции, за обезпечаването на периодичен и независим преглед на всички елементи на процеса по вътрешно моделиране, включително одобрението на ревизии в моделите, преглед на входящите данни и резултатите на модела като например директна проверка на изчисленията на риска. Тези прегледи оценяват точността, пълнотата и уместността на входящите данни и резултатите на модела и се концентрират както върху откриването, така и върху ограничаването на потенциални грешки, свързани с известните слабости и откриване на нови неизвестни слабости на модела. Такива прегледи могат да се извършват от независимо вътрешно подразделение или от независима външна трета страна;
- в) подходящи системи и процедури за наблюдение на инвестиционните ограничения и на рисковите експозиции от капиталови инструменти;
- г) звената, отговарящи за проектирането и внедряване на модела, са функционално независими от звената, отговорни за управлението на отделните инвестиции; и
- д) страните, отговарящи за всеки аспект на процеса на моделиране са подходящо квалифицирани. Ръководството разпределя достатъчно квалифицирани и компетентни служители за функцията на моделиране.

4.3. Валидиране и документирание

117. Кредитните институции разполагат с надеждни системи за валидиране на точността и последователността на техните вътрешни модели и процеси на моделиране. Всички съществени елементи на вътрешните модели и процеси на моделиране и валидиране се документират.

▼ B

118. Кредитните институции използват процес на вътрешно валидиране за оценяване на резултатите от своите вътрешни модели и процеси по последователен и съдържателен начин.
119. Използваните методи и данни за количествено валидиране следва да бъдат последователни във времето. Промените в методите за оценка и валидиране (обхванати са източниците на данни и периодите) се документират.
120. Кредитните институции редовно сравняват действителната възвръщаемост на капиталовите инструменти (изчисленията използват реализирани и нереализирани печалби и загуби) с моделираните оценки. Тези сравнения използват исторически данни, които обхващат възможно най-дълъг период. Кредитната институция документира методите и данните, използвани при тези сравнения. Този анализ и документацията се осъвременяват поне веднъж годишно.
121. Кредитните институции използват други инструменти за количествено валидиране и сравнения с източници на външни данни. Анализът се основава на данни, които са подходящи за портфейла, които се осъвременяват редовно и обхващат подходящ период на наблюдение. Вътрешните оценки на кредитните институции за резултатите от използването на моделите се базират на възможно най-дълъг времеви период.
122. Кредитните институции следва да разполагат с надеждни вътрешни стандарти за ситуации, при които сравнението на действителната възвръщаемост на капиталовите инструменти с оценките от моделите, поставя валидността на оценките под съмнение. Тези стандарти вземат под внимание стопанската цикличност и сходните системни колебания във възвръщаемостта на капиталовите инструменти. Всички корекции, направени на вътрешни модели, в резултат на прегледите на моделите, се документират и са в съответствие със стандартите за преглед на моделите на кредитната институция.
123. Вътрешният модел и процесът на моделиране се документират, включително и отговорностите на страните, участващи в моделирането, в процесите на одобрение на модела и преглед на модела.

5. КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ**5.1. Корпоративно управление**

124. Всички съществени аспекти на рейтинговия процес и процеса по оценяване следва да бъдат одобрени от органа за управление на кредитната институция, разгледан в член 11, или определен от него комитет, и висшето ръководство. Тези страни следва да притежават основни познания за рейтинговите системи на кредитната институция и подробно разбиране на свързаните с тях управленски отчети.
125. Висшето ръководство уведомява органа за управление, разгледан в член 11, или определения от него комитет за съществени промени или изключения от установените политики, които оказват съществено влияние върху функционирането на рейтинговите системи на кредитната институция.
126. Висшето ръководство следва да разбира добре структурата и функционирането на рейтинговите системи. Висшето ръководство е редовно информирано от звената за контрол на кредитния риск за резултатите от рейтинговия процес, за нуждаещите се от подобрене области и действията за отстраняване на вече установените недостатъци.
127. Анализът на профила на кредитния риск на кредитната институция, базиран на вътрешни рейтинги, е съществена част от управленските отчети, представяни на тези страни. Докладването включва най-малкото рисковия профил по категории, миграцията между рисковите категории, и оценките на съответните рискови параметри по категории и сравнение на реализираните нива на неизпълнение и доколкото се използват собствени оценки — на реализираните LGD и реализираните конверсионни коефициенти спрямо очакванията и резултатите от направените стрес тестове. Честотата

▼B

на докладване се определя от значимостта и вида на информацията и нивото на получателя ѝ.

5.2. Контрол на кредитния риск

128. Звеното за контрол на кредитния риск е независимо от функциите на персонала и от управленските функции, отговарящи за създаване или подновяването на експозициите и е пряко подчинено на висшето ръководство. Звеното за контрол на кредитния риск отговаря за проектирането или подбора, въвеждането, контрола и функционирането на рейтинговите системи. То редовно изготвя и анализира и отчети за резултатите от рейтинговите системи;

129. Областите на отговорност на звеното/звената за контрол на кредитния риск включват:

- а) тестване и следене на категории и пулове;
- б) изготвяне и анализи на обобщаващи доклади от рейтинговите системи на кредитната институция;
- в) въвеждане на процедури за проверяване на правилното прилагане на определенията за категории или пулове по структурни звена или географски райони;
- г) преглеждане и документиране на промените в рейтинговия процес, включително и причините за промените;
- д) преглеждане на прогностичната способност на рейтинговите критерии. Промените в рейтинговия процес, критериите или индивидуалните рейтингови параметри се документират и съхраняват;
- е) активно участие в проектирането или избирането, въвеждането и валидирането на моделите, използвани в рейтинговия процес;
- ж) контрол и надзор върху моделите, използвани в рейтинговия процес; и
- з) постоянен преглед и промени на моделите, използвани в рейтинговия процес;

130. Независимо от разпоредбите на точка 129 кредитните институции, използващи групирани данни съгласно точки 57 и 58, могат да възлагат на външни изпълнители следните задачи:

- а) изготвяне на информация по отношение на тестването и следенето на категориите и пуловете;
- б) изготвяне и анализи на обобщаващи доклади от рейтинговите системи на кредитната институция;
- в) изготвяне на информация по отношение на прегледа на рейтинговите критерии за оценяване дали запазват способността си за прогнозиране на риск;
- г) документиране на промените в рейтинговия процес, критериите или индивидуалните рейтингови параметри; и
- д) изготвяне на информация по отношение на постоянния преглед и промените на моделите, използвани в рейтинговия процес.

Кредитните институции, прилагащи настоящата точка, гарантират, че компетентните власти имат достъп до цялата подходяща информация от третата страна, която е необходима за проверяване на спазването на минималните изисквания, и че компетентните власти могат да извършват проверки на място в същата степен, както в кредитната институция.

5.3. Вътрешен контрол

131. Вътрешният одит или друго съпоставимо независимо звено за одит преглежда поне веднъж годишно рейтинговите системи на кредитната институция и нейните дейности, включително дейността на функцията по кредитиране и оценка на параметрите PD, LGD, EL и конверсионните коефициенти.

▼B

Областите на преглед включват спазването на всички приложими минимални изисквания.

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII

РЕДУЦИРАНЕ НА КРЕДИТНИЯ РИСК

ЧАСТ I

Приемливост

1. Настоящата част разглежда приемливите форми на редуциране на кредитен риск за целите на член 92.
2. За целите на настоящото приложение:

„Обезпечена кредитна сделка“ означава всяка сделка, пораждаща експозиция, обезпечена със залог, която не съдържа клауза, даваща право на кредитната институция да получава маржин с определена честота.

„Сделка, обусловена от капиталовия пазар“ означава всяка сделка, пораждаща експозиция, обезпечена със залог, която съдържа клауза, даваща на кредитната институция правото да получава маржин с определена честота.

1. ОБЕЗПЕЧЕНА КРЕДИТНА ЗАЩИТА

1.1. **Балансово нетиране**

3. Балансовото нетиране на взаимни вземания между кредитната институция и нейния контрагент могат да бъдат признати като отговарящи на условията за признаване.
4. При спазване на точка 5 условието за признаване е ограничено до взаимни парични салда между кредитната институция и контрагента. Само заеми и депозити на кредитиращата институция могат да бъдат обект на промяна на размерите на рисково претеглените експозиции и, когато е приложимо, размерът на очакваната загуба в резултат на балансово споразумение за нетиране.

1.2. **Рамкови споразумения за нетиране, обхващащи репо сделки и/или сделки за предоставяне/получаване в заем на ценни книжа или стоки и/или други сделки, обусловени от капиталовия пазар**

5. За кредитни институции, приели разширения метод за финансово обезпечение съгласно част 3, могат да бъдат признати ефектите на двустранни договори за нетиране, обхващащи репо сделки и/или сделки за предоставяне/получаване в заем на ценни книжа или стоки и/или други сделки, обусловени от капиталовия пазар с контрагент, който може да бъде признат. При спазване на условията на приложение II към Директива 2006/49/ЕО, за да бъде едно обезпечение приемливо, предоставените/получаваните в заем ценни книжа или стоки в рамките на такива споразумения трябва да отговарят на изискванията за приемливост на обезпечението, изложени в точки 7—11.

1.3. **Обезпечение**

6. Където използваните техники за редуциране на риска разчитат на правото на кредитната институция да ликвидира или задържа активи, приемливостта зависи от това, дали размерите на рисково претеглените експозиции, и когато е приложимо, дали размерът на очакваната загуба е изчисляван съгласно членове 78—83 или членове 84—89. Освен това приемливостта зависи от това, дали е използван опростеният метод за финансово обезпечение или разширеният метод за финансово обезпечение съгласно част 3. По отношение на репо сделки и/или сделки за предоставяне/получаване в заем на ценни книжа или стоки, приемливостта зависи и от това, дали сделката е отразена в банковия портфейл или в търговския портфейл.

▼B

1.3.1. Приемливост при всички подходи и методи

7. Следните финансови активи могат да бъдат признати като приемливо обезпечение съгласно всички подходи и методи:
- а) парични депозити и приравнени на тях парични инструменти, държани от кредитната институция;
  - б) емитирани от централни правителства или централни банки дългови ценни книжа, които притежават кредитна оценка от АВКО или агенция за експортно застраховане, призната като приемлива за целите на членове 78—83, които са определени от компетентния орган на съответстващи на четвърта или по-благоприятна степен на кредитно качество съгласно правилата за рисково претегляне на експозиции към централни правителства и централни банки съгласно членове 78—83;
  - в) емитирани от институции дългови ценни книжа, притежаващи кредитна оценка от призната АВКО, която е определена от компетентния орган като съответстваща на трета или по-благоприятна степен на кредитно качество съгласно правилата за рисково претегляне на експозиции към кредитни институции съгласно членове 78—83;
  - г) емитирани от други субекти дългови ценни книжа, които притежават кредитна оценка от призната АВКО, която е определена от компетентния орган като съответстваща на трета или по-благоприятна степен на кредитно качество съгласно правилата за рисково претегляне на експозиции към търговски предприятия съгласно членове 78—83;
  - д) дългови ценни книжа с краткосрочна кредитна оценка от призната АВКО, която е определена от компетентния орган като съответстваща на трета или по-благоприятна степен на кредитно качество съгласно правилата за рисково претегляне на краткосрочни експозиции съгласно членове 78—83;
  - е) капиталови инструменти или конвертируеми облигации, включени в основен индекс; и
  - ж) злато.

За целите на буква б) „дългови ценни книжа, емитирани от централни правителства или централни банки“, обхващат:

- i) дългови ценни книжа, емитирани от регионални правителства или местни органи, експозициите към които се разглеждат като експозиции към централното правителство, в чиято юрисдикция са учредени съгласно членове 78—83;
- ii) дългови ценни книжа, емитирани от субекти в публичния сектор, които се разглеждат като експозиции към централни правителства, в съответствие с приложение VI, част 1, точка 15;
- iii) дългови ценни книжа, емитирани от международни банки за развитие, на които е присъдено 0 % рисково тегло съгласно членове 78—83; и
- iv) дългови ценни книжа, емитирани от международни организации, на които е присъдено нулево рисково тегло съгласно членове 78—83;

За целите на буква в) „дългови ценни книжа, емитирани от институции“, обхващат следното:

- i) дългови ценни книжа, емитирани от регионални правителства или местни органи, различни от тези, чиито експозиции се третират като експозиции към централното правителство, в чиято юрисдикция те са учредени съгласно членове 78—83;
- ii) дългови ценни книжа, емитирани от субекти в публичния сектор, чиито експозиции се третират като експозиции към кредитни експозиции съгласно членове 78—83; и

▼ B

- iii) дългови ценни книжа, емитирани от международни банки за развитие, различни от тези, на които е определено нулево рисково тегло съгласно членове 78—83.
8. Емитирани от институции дълговите ценни книжа без присъдена кредитна оценка от призната АВКО могат да бъдат признати като приемливо обезпечение, ако отговарят на следните критерии:
- а) те се котират на призната борса;
  - б) квалифицирани са като първостепенен дълг;
  - в) всички останали рейтинговани емисии ценни книжа на институцията емитент от същия ранг имат кредитна оценка, присъдена от призната АВКО, която е определена от компетентните власти като съответстваща на трета или по-добра степен на кредитно качество съгласно правилата за рисковото претегляне на експозициите към институции или краткосрочни експозиции съгласно членове 78—83;
  - г) кредитната институция няма информация, която да предполага, че емисията би оправдала кредитна оценка, по-неблагоприятна от онази, посочена в буква в); и
  - д) кредитната институция може да покаже на компетентните власти, че пазарната ликвидност на инструмента е достатъчна за тези цели.
9. Дяловите единици в предприятия за колективно инвестиране могат да бъдат признати като приемливо обезпечение, ако са изпълнени следните условия:
- а) те имат ежедневна публична котировка; и
  - б) предприятието за колективно инвестиране е ограничена до инвестирането в инструменти, които са приемливи съгласно точки 7 и 8.
- Използването (или потенциалното използване) от страна на предприятието за колективно инвестиране на дериватни инструменти с цел хеджиране на разрешените инвестиции, не пречи на дяловите единици в това предприятие да бъдат приемливи.
10. Що се отнася до точка 7, букви от б) до д), когато обезпечението има две кредитни оценки от признати АВКО, ще се счита, че е приложима по-неблагоприятната оценка. В случаите, когато обезпечението има повече от две кредитни оценки от признати АВКО, двете най-благоприятни кредитни оценки се считат за приложими. Ако двете най-благоприятни кредитни оценки са различни, по-неблагоприятната от двете се счита за приложима.

1.3.2. Допълнителна приемливост съгласно разширения метод за финансово обезпечение

11. В допълнение към обезпечението, изложено в точки 7—10, когато дадена кредитна институция използва разширения метод за финансово обезпечение съгласно част 3, следните финансови позиции могат да бъдат признати като приемливо обезпечение:
- а) капиталови инструменти и конвертируеми облигации, невключени в основен индекс, но търгувани на призната борса; и
  - б) дялови единици в предприятия за колективно инвестиране, ако са изпълнени следните условия:
    - i) те имат ежедневна публична котировка; и
    - ii) предприятието за колективно инвестиране е ограничена до инвестирането в инструменти, които са приемливи за признаване съгласно точки 7 и 8 и позициите, упоменати в буква а) от настоящата точка.

Използването (или потенциалното използване) от страна на предприятието за колективно инвестиране на дериватни

▼B

инструменти с цел хеджиране на разрешените инвестиции не пречи на дяловите единици в това предприятие да бъдат приемливи.

- 1.3.3. Допълнителна приемливост при изчисленията съгласно членове 84—89
12. В допълнение към обезпечението, изложено по-горе, се прилагат разпоредбите на точки 13—22, когато дадена кредитна институция изчислява размерите на рисково претеглените експозиции и размера на очакваната загуба съгласно подхода, изложен в членове 84—89:
- а) недвижими имоти като обезпечение
13. Жилищна недвижима собственост, която е обитавана или ще бъде обитавана от собственика или ще бъде дадена под наем от него или от ползвателя в случаите на фондове за лично инвестиране и търговска недвижима собственост, тоест офиси и други търговски помещения, могат да се признават като приемливо обезщетение, когато са изпълнени следните условия:
- а) стойността на имота не зависи съществено от кредитното качество на длъжника. Това изискване не изключва ситуацията, когато чисто макроикономически фактори влияят върху стойността на имота и върху финансовото състояние на кредитополучателя; и
- б) рискът на кредитополучателя не зависи съществено от финансовото състояние на базисния имот или проект, а по-скоро от способността на кредитополучателя да изплаща задълженията си от други източници. Като такова изплащането на кредита не зависи съществено от паричните потоци от имота, генерирани от базисния имот, служещ за обезпечение.
14. Кредитните институции могат също да признават като приемливо обезпечение акции във финландски жилищни фондове, опериращи съгласно финландския Закон за жилищните фондове от 1991 г. или последващо равностойно законодателство по отношение на жилищна собственост, която се обитавана или ще бъде обитавана от собственика или отдавана под наем от него, като обезпечение с жилищен недвижим имот, ако са изпълнени тези условия.
15. Компетентните власти могат също да разрешат на своите кредитни институции да признават като приемливо обезпечение акции във финландски жилищни фондове, опериращи съгласно финландския Закон за жилищните фондове от 1991 г. или последващо равностойно законодателство, като обезпечение с търговски недвижим имот, ако са изпълнени тези условия.
16. Компетентните власти могат да не прилагат изискването за спазване от страна на техните кредитни институции на условието в точка 13, буква б) за експозиции, обезпечени с недвижим жилищен имот, разположен на територията на тяхната държава-членка, ако компетентните власти имат доказателство, че съответният пазар е добре развит и с добри традиции с нива на загуба, които са достатъчно ниски, за да оправдаят подобно действие. Това няма да попречи на компетентните власти на дадена държава-членка, която не прилага горното изключение, да признаят за приемлив жилищен недвижим имот, признат като приемлив в друга държава-членка по силата на това изключение. Държавите-членки оповестяват публично прилагането на такова изключение от спазване на горното изискване.
17. Компетентните власти на държавите-членки могат да освободят кредитните си институции от изискването за спазване на условието в точка 13, буква б) за търговски недвижим имот, намиращ се на територията на тяхната държава-членка, ако компетентните власти имат доказателство, че съответният пазар е добре развит и с добри традиции и че нивото на загуба, произтичащи от заеми, обезпечени с търговски недвижим имот, отговаря на следните условия:

▼B

- а) загуби, произтичащи от заеми, обезпечени с търговски недвижим имот до 50 % от пазарната им стойност (или където е приложимо и ако е по-ниско от 60 % от ипотечната стойност по заема), не превишават 0,3 % от текущия размер на заемите, обезпечени с търговски недвижим имот през коя да е година; и
- б) общите загуби, произтичащи от заеми, обезпечени с търговски недвижим имот, не превишават 0,5 % от текущия размер на заемите, обезпечени с търговски недвижим имот през коя да е година.
18. Ако не е изпълнено някое от тези условия през дадена година, приемливостта на прилагането на това третиране се прекратява, докато условията не бъдат удовлетворени през някоя следваща година.
19. Компетентните власти на дадена държава-членка могат да признаят като приемливо обезпечение търговски недвижим имот, признат като приемливо обезпечение в друга държава-членка по силата на изключение от изискванията, предвидени в точка 17.
- б) **Вземания**
20. Компетентните власти могат да признаят като приемливо обезпечение вземания, свързани с търговска сделка или сделки с първоначален падеж по-малък или равен на една година. Приемливите вземания не обхващат тези, които са свързани със секюритизация, синдикиране или кредитни деривати или суми дължими от дъщерни предприятия.
- в) **Други физически обезпечения**
21. Компетентните власти могат да признават като приемливо обезпечение физически активи от вид, различен от видовете, посочени в точки 13—19, ако са удовлетворени по отношение на:
- а) наличието на ликвидни пазари за освобождаване от обезпечението по експедитивен и икономически ефикасен начин; и
- б) наличието на добре установени публично достъпни пазарни цени за обезпечението. Кредитната институция трябва да може да покаже, че няма доказателства, че нетните цени, които тя получава при реализирането на обезпечението, се отклоняват значително от тези пазарни цени.
- г) **Лизинг**
22. При изпълнение на разпоредбите на част 3, точка 72, когато са изпълнени изискванията, изложени в част 2, точка 11, експозициите, възникващи от сделките, с които дадена кредитна институция отдава на лизинг собственост на трета страна, се третира по същия начин като заеми, обезпечени с вида на отдаваната на лизинг собственост.
- 1.4. Друга обезпечена кредитна защита**
- 1.4.1. Парични депозити и приравнени на тях парични инструменти, държани от институция трета страна.
23. Парични депозити и приравнени на тях парични инструменти, държани от институция трета страна, без случаите на доверително управление и заложи в полза на кредитиращата институция, могат да бъдат признати като приемлива кредитна защита.
- 1.4.2. Животозастрахователни полици, заложи в полза на кредитиращата кредитна институция.
24. Животозастрахователни полици, заложи в полза на кредитиращата кредитна институция, могат да се признават за приемлива кредитна защита.

▼B

- 1.4.3. Инструменти, обратно изкупувани при поискване
25. Инструменти, издадени от институция трета страна, които ще бъдат обратно изкупени при поискване от тази институция, могат да се признават за приемлива кредитна защита.
2. КРЕДИТНА ЗАЩИТА С ГАРАНЦИИ
- 2.1. **Приемливост на доставчици на защита съгласно всички подходи**
26. Следните страни могат да бъдат признати като приемливи доставчици на нефинансирана кредитна защита:
- а) централни правителства и централни банки;
  - б) регионални правителства или местни власти;
  - в) международни банки за развитие;
  - г) международни организации, на които се определя нулево рисково тегло съгласно членове 78—83;
  - д) субекти от публичния сектор, вземанията към които се третира от компетентните власти като вземания към институции или централни правителства съгласно членове 78—83;
  - е) институции; и
  - ж) други търговски предприятия, включително дружества майки, дъщерни предприятия и асоциирани търговски предприятия, които:
    - и) имат присъдена кредитна оценка от призната АВКО, която е определена от компетентни власти като съответстваща на втора или по-благоприятна степен на кредитно качество съгласно правилата за рисковото претегляне на експозициите към търговски предприятия съгласно членове 78—83; и
    - ii) в случаите на кредитни институции, изчисляващи размерите на рисково претеглените експозиции и размерите на очакваните загуби съгласно членове 84—89, които нямат присъдена кредитна оценка от призната АВКО и имат вътрешна оценка като имащи вероятност от неизпълнение PD, равностойна на тази, съответстваща на кредитните оценки от АВКО, определени от компетентните власти като съответстващи на втора или по-благоприятна степен на кредитно качество съгласно правилата за рисковото претегляне на експозициите към търговски предприятия съгласно членове 78—83.
27. Когато размерите на рисково претеглените експозиции и размерите на очакваните загуби се изчисляват съгласно членове 84—89, за да бъде приемлив, гарантът трябва да има присъдена вътрешна оценка от кредитната институция в съответствие с разпоредбите на приложение VII, част 4.
28. Чрез дерогация от точка 26 държавите-членки могат също да признават като приемливи доставчици на кредитна защита с гаранции други финансови институции, лицензирани и надзирани от компетентните власти, отговарящи за лицензирането и надзора на кредитните институции и подлежащи на изисквания за надзор, равностойни на тези, прилагани за кредитни институции.
- 2.2. **Приемливост на доставчици на защита съгласно вътрешнорейтинговия подход (IRB), които отговарят на изискванията за третиране съгласно приложение VII, част 1, точка 4**
29. Институции, застрахователни и презастрахователни предприятия и агенции за експортно застраховане, които отговарят на следните условия, могат да бъдат признати като приемливи доставчици на кредитна защита с гаранции, която се квалифицира за третирането, изложено в приложение VII, част 1, точка 4:

▼B

- доставчикът на защита има достатъчно опит в предоставянето на кредитна защита с гаранции;
- доставчикът на защита се регулира по начин, равностоеен на правилата, изложени в настоящата директива, или е имал по времето, когато е била предоставена кредитната защита, кредитна оценка, присъдена от призната АВКО, която е определена от компетентните власти като съответстваща на кредитно качество от трета степен или по-благоприятна съгласно правилата за рисковото претегляне на експозиции към търговски предприятия съгласно членове 78—83;
- доставчикът на защита е имал по времето, когато е била предоставена кредитната защита или за някой период от време след това, вътрешна оценка с вероятност от неизпълнение PD, равностойна на или по-ниска от тази, съответстваща на кредитно качество от втора степен или по-благоприятна, съгласно правилата за рисковото претегляне на експозиции към търговски предприятия съгласно членове 78—83; и
- доставчикът на защита има вътрешна оценка с вероятност от неизпълнение PD, равностойна на или по-ниска от тази, съответстваща на кредитно качество от трета степен или по-благоприятна, съгласно правилата за рисковото претегляне на експозиции към търговски предприятия съгласно членове 78—83.

За целите на настоящата точка кредитната защита, предоставена от агенции за кредитно застраховане, няма да се възползва от каквато и да е изрична контрагаранция на централно правителство.

3. ВИДОВЕ КРЕДИТНИ ДЕРИВАТИ

30. Следните видове кредитни деривати и инструменти, които могат да бъдат съставени от такива кредитни деривати или такива, които носят подобен икономически ефект, са:
- а) суап за кредитно неизпълнение;
  - б) суап за обща доходност; и
  - в) дългови ценни книжа, обвързани със заеми (CLN) до размера на паричното им покритие.
31. Когато дадена кредитна институция купува кредитната защита посредством суап за обща доходност и отчита нетните постъпления по суапа като нетен доход, а не отчита прихващане на намалението в стойността на защитения актив (или посредством намаление на справедливата стойност, или посредством увеличение към резервите), кредитната защита няма да се признава за приемлива.

3.1. Вътрешно хеджиране

32. Когато дадена кредитна институция осъществява вътрешно хеджиране, използвайки кредитен дериват, тоест хеджира кредитния риск на експозиция в банковия портфейл с кредитен дериват, отразен в търговския портфейл, за да бъде призната защитата като приемлива за целите на настоящото приложение, кредитният риск, прехвърлен в търговския портфейл, следва да бъде прехвърлен на трета страна или страни. При тези обстоятелства, при условие че подобно прехвърляне спазва изискванията за признаването на редуцирането на кредитен риск, изложени в настоящото приложение, се прилагат правилата, изложени в части от 3 до 6 за изчисляване на размерите на рисково претеглените експозиции и размера на очакваната загуба, когато се получава кредитна защита с гаранции.

ЧАСТ 2

Минимални изисквания

1. Компетентните власти трябва да са удовлетворени, че кредитната институция има на разположение адекватни процеси за управление на рисковете, на които може да бъде

▼B

изложена кредитната институция в резултат на осъществяването на практики за редуциране на кредитния риск.

2. Независимо от наличието на редуциране на кредитния риск, взето предвид за целите на изчисляването на размерите на рисковото претеглените експозиции и когато е приложимо — размерът на очакваната загуба, кредитните институции продължават да правят пълна оценка на кредитния риск на базисната експозиция и са в състояние да покажат изпълнението на това изискване пред компетентните власти. В случаите на репо сделки и/или сделки по предоставяне/получаване в заем на ценни книжа или стоки само за целите на настоящата точка, за базисна експозиция се счита нетният размер на експозицията.

1. ОБЕЗПЕЧЕНА КРЕДИТНА ЗАЩИТА

1.1. **Балансови споразумения за нетиране (различни от рамкови споразумения за нетиране, обхващащи репо сделки и/или сделки по предоставяне/получаване в заем на ценни книжа или стоки и/или сделки, обусловени от капиталовите пазари).**

3. За балансови споразумения за нетиране (различни от рамкови споразумения за нетиране, обхващащи репо сделки и/или сделки по предоставяне/получаване в заем на ценни книжа или стоки и/или други сделки, обусловени от капиталовите пазари, за да бъдат признати за целите на членове 90—93, следва да бъдат изпълнени следните условия:
  - а) те трябва да бъдат правно ефективни и приложими във всички имащи отношение юрисдикции, включително в случай на неплатежоспособност или фалит на контрагента;
  - б) кредитната институция трябва да е в състояние да определи във всеки момент тези активи и пасиви, които са предмет на балансовото нетиращо споразумение;
  - в) кредитната институция трябва да следи и контролира рисковете, свързани с прекратяването на кредитната защита; и
  - г) кредитната институция трябва да следи и контролира съответните експозиции на нетна основа.

1.2. **Рамкови споразумения за нетиране, обхващащи репо сделки и/или сделки по предоставяне/получаване в заем на ценни книжа или стоки и/или други сделки, обусловени от капиталовите пазари**

4. За да бъдат признати за целите на членове от 90 до 93, рамковите споразумения за нетиране, обхващащи репо сделки и/или сделки по предоставяне/получаване в заем на ценни книжа или стоки и/или други сделки, обусловени от капиталовите пазари, следва да:
  - а) бъдат правно ефективни и приложими във всички имащи отношение юрисдикции, включително в случай на несъстоятелност или неплатежоспособност на контрагента;
  - б) дават на коректната страна правото да прекрати и приключи своевременно всички сделки по споразумението в случай на неизпълнение, включително в случай на несъстоятелност или неплатежоспособност на контрагента; и
  - в) предоставят нетиране на печалбите и загубите по сделки, обхванати по рамковото споразумение, така че една-единствена нетна сума да се дължи от едната на другата страна.
5. В допълнение следва да бъдат изпълнени минималните изисквания за признаването на финансово обезпечение по разширения метод за финансово обезпечение, изложени в точка 6.

▼B

1.3. **Финансови обезпечения**

1.3.1. Минимални изисквания за признаването на финансовите обезпечения по всички подходи и методи

6. За признаването на финансовите обезпечения и злато следва да са изпълнени следните условия.

а) Ниска корелация:

Не трябва да има съществена положителна корелация между кредитоспособността на длъжника и стойността на обезпечението.

Ценните книжа, емитирани от длъжника или от лице от същата група, не са приемливи. Независимо от това емитираните от длъжника облигации с покритие, попадащи в рамките на условията на приложение VI, част 1, точки 68—70 могат да бъдат приемливи, когато същите са отчетени като обезпечение по репо сделки, при условие че са спазени изискванията на първа алинея от настоящата точка;

б) Правна сигурност

Кредитните институции спазват договорните и нормативните изисквания във връзка със и предприемат всички необходими стъпки за осигуряването на приложимостта на договорите за обезпечение по закона, приложим към тяхното право върху обезпечението;

Кредитните институции са провели достатъчен правен преглед, потвърждаващ приложимостта на договорите за обезпечение във всички относими юрисдикции. Те трябва да проведат такъв повторен преглед, когато е необходимо за осигуряване на продължаването на приложимостта.

в) Оперативни изисквания:

Договорите за обезпечение са надлежно документирани, с ясни и надеждни правила и процедури за своевременното реализиране на обезпечението.

Кредитните институции прилагат надеждни процедури и процеси за контрол на рисковете, произтичащи от използването на обезпечение, включително рискове от неизпълнение или редуциране на кредитното обезпечение; рискове, свързани с оценката; рискове, свързани с прекратяването на кредитната защита, риск от концентрация, произтичащ от използването на обезпечението и взаимодействие с общия рисков профил на кредитната институция.

Кредитната институция разполага с документирани политики и практики относно видовете и размерите на приетите обезпечения.

Кредитните институции изчисляват пазарната стойност на обезпечението и съответно го преоценяват поне веднъж на всеки шест месеца или когато кредитната институция има основание да счита, че е настъпило значително намаление в пазарната му стойност.

Когато обезпечението се държи от трета страна, кредитните институции трябва да предприемат разумни стъпки, за да се уверят, че третата страна отчита обезпечението отделно от своите собствени активи.

1.3.2. Допълнителни минимални изисквания за признаването на финансово обезпечение съгласно опростения метод за финансово обезпечение

7. В допълнение към изискванията, изложени в точка 6, за признаването на финансово обезпечение съгласно опростения подход за финансово обезпечение остатъчният падеж на защитата трябва да бъде не по-малък от остатъчният падеж на експозицията.

▼B**1.4. Минимални изисквания за признаването на обезпечение с недвижим имот**

8. За признаването на обезпечение с недвижим имот следва да бъдат изпълнени следните условия:

а) Правна сигурност

Ипотеката или покритието са правно приложими във всички относими юрисдикции в момента на сключването на кредитно споразумение и ипотеката или покритието са своевременно и надлежно вписани. Споразуменията отразяват перфектен залог (т.е. всички правни изисквания за установяването на залога са изпълнени). Споразумението за защитата и правният процес, който е залегнал в неговата основа дават възможност на кредитната институция да реализира стойността на защитата в разумна времева рамка.

б) Проследяване на стойностите на недвижимите имоти

Стойността на недвижимия имот се проследява редовно и най-малко веднъж годишно за търговски недвижим имот и веднъж на всеки три години за жилищен недвижим имот. По-често наблюдение се извършва, когато пазарът е обект на значителни промени в пазарните условия. За проследяването на стойността на недвижимия имот и за идентифицирането на имоти, които имат нужда от преценка, могат да се използват статистически методи. Оценката на недвижимия имот се преразглежда от независим оценител, когато е налице информация, указваща, че стойността на имота може да е спаднала съществено по отношение на общите пазарни цени. За заеми, превишаващи 3 милиона EUR или 5 % от собствения капитал на кредитната институция, оценката на имота подлежи на преглед от независим оценител най-малко на всеки три години.

„Независим оценител“ означава лице, което притежава необходимата квалификация, способност и опит за извършване на оценка и който е независим от процеса на вземането на решения за кредита.

в) Документация

Видовете жилищни и търговски недвижими имоти, приемани от кредитната институция и нейната кредитна политика в тази връзка, следва да бъдат ясно документирани.

г) Застраховка

Кредитната институция разполага с процедури да проследява дали недвижимият имот, приет като защита, е подходящо застрахован срещу щети.

1.5. Минимални изисквания за признаването на вземания като обезпечение

9. За признаването на вземания като обезпечение следва да бъдат изпълнени следните условия:

а) Правна сигурност

i) правният механизъм, с който се регулира обезпечението, е надежден и ефективен и гарантира, че кредиторът има ясни права върху постъпленията;

ii) кредитните институции трябва да предприемат всички необходими стъпки за изпълнение на местните изисквания по отношение на приложимостта на правото за придобиване на обезпечението. Следва да има рамка, която позволява на кредитора да има първо по ред вземане върху обезпечението при условията на национална преценка, позволяваща такива вземания да бъдат обект на вземания на привилегировани кредитори, предвидени в законодателни или изпълнителни разпоредби;

▼B

- iii) кредитните институции следва да са извършили достатъчен правен преглед, потвърждаващ приложимостта на договорите за обезпечение във всички относими юрисдикции; и
  - iv) договорите за обезпечение трябва да бъдат надлежно документирани, с ясна и надеждна процедура за своевременно придобиване на обезпечението. Процедурите на кредитните институции осигуряват съблюдаването на всички изисквани правни условия за обявяване на неизпълнение от страна на кредитополучателя и своевременно събиране на обезпечението. В случаите на финансов запор или неизпълнение от страна на кредитополучателя кредитната институция има законно право да продаде или преотстъпи вземанията на други страни без съгласието на длъжниците по вземанията.
- б) Управление на риска
- i) кредитната институция трябва да разполага с надежден процес за определяне на кредитния риск по отношение на вземанията. Този процес наред с другото обхваща анализи на стопанската дейност и отрасли на кредитополучателя и видовете клиенти, с които кредитополучателят има бизнес. Когато кредитната институция различава на кредитополучателя да провери кредитния риск на клиентите, кредитната институция трябва да прегледа кредитните практики на кредитополучателя, за да се увери в тяхната надеждност и правдоподобност;
  - ii) разликата между размера на експозицията и стойността на вземанията трябва да отразява всички подходящи фактори, включително разходите по събирането, концентрацията в рамките на групата вземания, заложена от отделен кредитополучател, и потенциалния риск от концентрация в рамките на общите експозиции на кредитната институция, извън този, контролиран посредством общата методология на кредитната институция. Кредитната институция трябва да поддържа постоянен процес на наблюдение, подходящ за вземанията. Освен това редовно следва да се преглеждат ограничителните клаузи на заемите и други съпътстващи ограничения и правните изисквания.
  - iii) вземанията, заложи от даден кредитополучател, следва да се диверсифицират, а не да бъдат в неоправдана корелационна взаимозависимост с кредитополучателя. Когато е налице съществена положителна корелационна зависимост, съпътстващите рискове се вземат предвид при определянето на намаленията за групата обезпечения като цяло.
  - iv) вземанията към асоциирани лица на кредитополучателя (включително дъщерни предприятия и наети лица) не се признават като средства за редуциране на риска; и
  - v) кредитната институция разполага с документиран процес за събиране на плащания по вземания в усложнена ситуация. Изискваните улеснения за събиране следва да са налице дори при условие че кредитната институция различава на кредитополучателя да извърши плащане при нормални условия.

1.6. Минимални изисквания за признаване на друго физическо обезпечение

10. За признаването на друго физическо обезпечение следва да се изпълняват следните условия:
- а) договърът за обезпечение следва да бъде правно валиден и приложим във всички относими юрисдикции и да дава възможност на кредитната институция да реализира стойността на имуществото в разумна времева рамка;
  - б) с единственото изключение на допустимите предходни искове, упоменати в точка 9, буква а), ii), допустим е единствено първи по ред залог или иск върху обезпечението.

▼ B

Като такава кредитната институция има предимство пред всички други кредитори за реализираните постъпления от обезпечението;

- в) стойността на имуществото се проследява на чести периоди и най-малко веднъж годишно. По-често наблюдение се изисква, когато пазарът е обект на значителни промени в пазарните условия;
- г) договърът за заем съдържа подробни описания на обезпечението плюс подробни уточнения за начина и честотата на преоценката;
- д) видовете физически обезпечения, приемани от кредитната институция и политиките и практиките по отношение на подходящото отношение към размера на експозицията за всеки вид обезпечение се документират ясно във вътрешните кредитни политики и процедури на разположение за проверка;
- е) кредитните политики на кредитната институция по отношение на структурата на сделката разглеждат подходящи изисквания към обезпечението във връзка с размера на експозицията, способността за лесната реализация на обезпечението, способността за обективното установяване на цената или пазарната стойност, честотата, с която стойността може да бъде лесно получена (включително професионална преценка или оценка) и променливостта или приближение на променливостта на стойността на обезпечението;
- ж) както началната оценка, така и преоценката отчитат напълно всяко влошаване или излизане от употреба на обезпечението. Особено внимание трябва да се обърне на оценката и преоценката на ефектите от изтеклото време върху обезпечение, което е чувствително към модните тенденции или сезона;
- з) кредитната институция трябва да има правото да инспектира физически имуществото. Тя следва да разполага с политики и процедури, разглеждащи упражняването на нейното право за физическо инспектиране; и
- и) кредитната институция трябва да разполага с процедури за проследяване дали имуществото, използвано за кредитна защита, е подходящо застраховано срещу щети.

1.7. Минимални изисквания за третиране на експозиции към лизинг като обезпечение

11. За да бъдат третирани експозициите, свързани с лизингови сделки като обезпечени със залог от вида на отдадено на лизинг имущество, следва да бъдат изпълнени следните условия:
- а) спазени са условията, изложени в точка 8 или точка 10 за признаването като подходящо обезпечение от вида на отдадено на лизинг имущество;
  - б) налице е надежден процес на управление на риска от страна на лизингодателя по отношение на начина на ползване на отдаденото на лизинг имущество, неговата възраст и запланиваната продължителност на неговото ползване, включително подходящото наблюдение на стойността на обезпечението;
  - в) налице е надеждна правна рамка, установяваща законната собственост на лизингодателя върху актива и способността му да упражнява правата си като собственик по свое-временен начин; и
  - г) когато това все още не е потвърдено при изчисляването на нивото на загуба при неизпълнение LGD, разликата между стойността на неамортизираната част и пазарната стойност на обезпечението не трябва да бъде толкова голяма, че да се надцени редуцирането на кредитния риск, отнасящо се до отдадените на лизинг активи.

▼B

- 1.8. **Минимални изисквания за признаване на друга обезпечена кредитна защита**
- 1.8.1. Парични депозити и приравнени на тях парични инструменти, държани от институция трета страна
12. За да бъде приемлива за третирането, изложено в част 3, точка 79, защитата, упомената в част 1, точка 23, трябва да отговаря на следните условия:
- а) вземането на кредитополучателя към институцията трета страна е публично заложено или преотстъпено на кредитната институция и този залог или преотстъпване е правно валидно и приложимо във всички относими юрисдикции;
  - б) институцията трета страна е уведомена за учредяване на залога или преотстъпването;
  - в) в резултат от уведомлението институцията трета страна е в състояние да извърши плащанията единствено към кредитиращата кредитна институция или други страни със съгласието на кредитиращата кредитна институция; и
  - г) залогът или преотстъпването са безусловни и неотменяеми.
- 1.8.2. Застрахователни полици „Живот“, заложи в полза на кредитиращата кредитна институция
13. За да бъдат признати животозастрахователни полици, заложи в полза на кредитиращата кредитна институция за приемливи, трябва да бъдат изпълнени следните условия:
- а) застрахователното дружество, предоставящо животозастраховане, може да бъде признато като приемлив гарант за предоставяне на кредитна защита с гаранции съгласно част 1, точка 26;
  - б) животозастрахователната полица е публично заложена или преотстъпена в полза на кредитиращата институция;
  - в) застрахователното дружество, предоставящо животозастраховане, е уведомено за залога или преотстъпването на полицата, в резултат на което не може да изплаща суми, платими по договора, без съгласието на кредитиращата кредитна институция;
  - г) откупната стойност на полицата е неснижаема по размер;
  - д) кредитиращата кредитна институция трябва да има право да анулира полицата и да получи своевременно откупната стойност в случай на неизпълнение от страна на кредитополучателя;
  - е) кредитиращата кредитна институция е уведомена от държателя на полицата за всички случаи на неплащане по полицата;
  - ж) кредитната защита трябва да бъде предоставена за срока на погасяване на заема. Когато това не е възможно, поради това че застрахователното взаимоотношение приключва, преди да изтече взаимоотношението по заема, кредитната институция се подsigурава, че сумата, получена от застрахователния договор, служи като обезпечение на кредитната институция до края на времетраенето на кредитното споразумение; и
  - з) залогът или преотстъпването трябва да са правно валидни и приложими във всички относими юрисдикции в момента на сключването на кредитното споразумение.
2. **КРЕДИТНА ЗАЩИТА С ГАРАНЦИИ И ДЪЛГОВИ ЦЕННИ КНИЖА, ОБВЪРЗАНИ СЪС ЗАЕМИ (CLN)**
- 2.1. **Общи изисквания за признаване на гаранции и кредитни деривати**
14. При спазване на точка 16, за да бъде призната кредитната защита, произтичаща от гаранция или кредитен дериват, следва да са изпълнени следните условия:
- а) кредитното обезпечение е пряко;

▼B

- б) степента на покритие от кредитната защита е ясно определена и неоспорима;
- в) договърът за кредитна защита не съдържа клаузи, изпълнението на които е извън прекия контрол на кредитора, така че да:
  - i) позволи на доставчика на защитата едностранно да анулира защитата;
  - ii) повиши действителните разходи за защитата в резултат от влошаване кредитното качество на защитената експозиция;
  - iii) попречи на доставчика на защитата да изпълни задължението за своевременно плащане, в случай че първоначалният длъжник не извърши някое от дължимите плащания в срок; или
  - iv) позволи намаляване на срока на действие на кредитната защитата от страна на доставчика на защитата; и
- г) тя трябва да е правно валидна и приложима във всички относими юрисдикции в момента на сключването на кредитното споразумение.

2.1.1. Оперативни изисквания

15. Кредитната институция следва да удовлетвори компетентния орган, че има въведени системи за управление на потенциалната концентрация на риск, свързан с използването на гаранции и кредитни деривати от кредитната институция. Кредитната институция трябва да е в състояние да покаже как нейната стратегия по отношение на ползването на кредитни деривати и гаранции взаимодейства с управлението на цялостния ѝ рисков профил.

2.2. Държавни и други контрагаранции от общественния сектор

16. Когато дадена експозиция е обезпечена с гаранция, покрита от своя страна с контрагаранция от централно правителство или централна банка, регионално правителство или местни власти, предприятие от публичния сектор, вземанията към които се третираят като вземания към централното правителство, в чиято юрисдикция са установени съгласно членове 78—83, международна банка за развитие, получаваща 0 % рисково тегло съгласно или по силата на членове 78—83, или предприятие от публичния сектор, вземанията към което се третираят като вземания към кредитни институции съгласно членове 78—83, експозицията може да се третира като защитена с гаранция, дадена от въпросния субект, при условие че са удовлетворени следните условия:
- а) контрагаранцията покрива всички елементи на кредитния риск по вземането;
  - б) както първоначалната гаранция, така и контрагаранцията отговарят на изискванията за гаранциите, изложени в точки 14, 15 и 18, с изключение на това, че контрагаранцията не е необходимо да бъде пряка; и
  - в) компетентният орган е удовлетворен, че покритието е надеждно и че нищо в историческите доказателства не предполага, че покритието на контрагаранцията е с по-ниска ефективност в сравнение с тази на пряка гаранция, издадена от въпросния субект.
17. Третирането, изложено в точка 16, се прилага и за експозиция, която не е гарантирана с контрагаранция, издадена от субект от посочената точка, ако експозицията на контрагаранцията е пряко гарантирана на свой ред от един от посочените субекти и са удовлетворени условията в посочената точка.

2.3. Допълнителни изисквания за гаранции

18. За да бъде призната дадена гаранция, трябва да бъдат изпълнени следните условия:

▼B

- а) при признато неизпълнение на и/или неплащане от страна на контрагента, кредитиращата кредитна институция има правото да изиска своевременно плащане от страна на гаранта на всички дължими суми по вземането, по отношение на което е предоставена защитата. За плащането от страна на гаранта няма да се изисква от кредитиращата кредитна институция най-напред да заведе иск срещу длъжника;

В случаите на кредитна защита с гаранции, покриваща жилищни ипотечни заеми, изискванията в точка 14, буква в), iii) и в първа алинея от настоящата точка трябва да бъдат удовлетворявани само в рамките на 24 месеца;

- б) гаранцията е изрично документирано задължение, поето от гаранта; и
- в) при спазване на следващото изречение гаранцията покрива всички видове плащания, които се очаква да бъдат извършени от длъжника по отношение на иска. Когато определени видове плащания са изключени от гаранцията, признатата ѝ стойност се коригира, за да отрази ограниченото покритие.
19. В случаи на гаранции, предоставени в контекста на взаимни схеми за гарантиране, признати за тези цели от компетентните власти или предоставени или гарантирани с контрагаранции от предприятията, упоменати в точка 16, изискванията по точка 18, буква а) се считат за изпълнени, когато е спазено поне едно от следните условия:

- а) кредитиращата кредитна институция има правото своевременно да получи от гаранта провизорно плащане, изчислено на базата на надеждна оценка на размера на икономическата загуба, включително загубите, понесени в резултат от неплащане на лихви и други видове плащания, които кредитополучателят е задължен да извърши, които е вероятно да бъдат понесени от кредитиращата кредитна институция пропорционално на покритието на гаранцията; или
- б) кредитиращата кредитна институция може да докаже, че защитните ефекти на гаранцията срещу загуба, включително загубите, понесени в резултат на неплащане на лихви и други видове плащания, които кредитополучателят е задължен да извърши, оправдават подобно третиране.

2.4. Допълнителни изисквания за кредитни деривати

20. За да бъде признат даден кредитен дериват, следва да са спазени и следните условия:
- а) при условие че са изпълнени условията на буква б), кредитните събития, посочени по кредитния дериват, включват като минимум:
- i) неплащането на дължими плащания по условията на базисното задължение, които са в сила по времето на такова неплащане (като гратисният период е същия или по-кратък от този на базисното задължение);
  - ii) обявяване във фалит, неплатежоспособност, невъзможност на длъжника да плати задълженията си или неплащане на задълженията или деклариране в писмен вид от длъжника на неплатежоспособност изобщо за плащане на задълженията си, когато станат дължими, както и други аналогични събития; и
  - iii) реструктуриране на базисните задължения, включително опрощаване или отлагане на плащания по главница, лихви или такси, което води до загуба от кредитно естество (т.е. корекция на стойността или друго подобно дебитиране на отчета за приходите и разходите);
- б) когато кредитните събития, посочени съгласно кредитния дериват не включват реструктуриране на базисните задължения, както е описано в буква а), iii), въпреки това

▼B

кредитната защита може да бъде призната в намален размер в признатата стойност, както е посочено в част 3, точка 83;

- в) в случаите на кредитни деривати, допускащи паричен сетълмент, е налице процес за надеждно оценяване на загубата. Трябва да е налице ясно определен период за получаване на оценка на базисното задължение след настъпване на кредитно събитие.
  - г) ако за сетълмента се изисква правото и способността на купувача на защитата да прехвърли базисното задължение на доставчика на защитата, условията на базисното задължение следва да позволят, че изискваното съгласие за подобни прехвърляния не може да бъде неоснователно отказвано; и
  - д) идентичността на страните, отговарящи за вземането на решението дали дадено кредитно събитие е настъпило, е ясно определена. Това решение няма да бъде единствено отговорност на доставчика на защитата. Купувачът на защитата има правото/възможността да уведоми доставчика на защитата за настъпването на кредитно събитие.
21. Несъответствие между базисното и референтното задължение по кредитен дериват (т.е. задължението, използвано за определяне на стойността на паричния сетълмент или задълженията, обект на доставка) или между базисното задължение и задължението, използвано за целите на определяне на това дали дадено кредитно събитие за настъпило, е допустимо само ако са изпълнени следните условия:
- а) референтното задължение или задължението, използвано за целите на определяне на това дали дадено кредитно събитие е настъпило в зависимост от случая е със същия или по-нисък ранг от базисното задължение; и
  - б) базисното задължение и референтното задължение или задължението, използвано с цел да се определи дали дадено кредитно събитие е настъпило в зависимост от случая, са на един и същ длъжник (т.е. същото юридическо лице) и са налице правно валидни клаузи, уреждащи „свързано“ изпълнение или предсрочно погасяване.

2.5. **Изисквания за прилагане на третирането, изложено в приложение VII, част 1, точка 4**

22. За да бъде приемлива за третирането, изложено в приложение VII, част 1, точка 4, кредитната защита, произтичаща от гаранция или кредитен дериват, следва да отговаря на следните условия:
- а) базисното задължение е:
    - експозиция към търговско предприятие, както е определено в член 86, с изключение на застрахователни и презастрахователни предприятия;
    - експозиция към регионално правителство, местни органи, или предприятия от публичния сектор, които не се третират като експозиция към централно правителство или централна банка, съгласно член 86; или
    - експозиция към малки и средни предприятия, класифицирани като експозиция на дребно съгласно член 86, параграф 4;
  - б) длъжниците по базисните задължения не са членове на една и съща група с доставчика на защита;
  - в) експозицията е хеджирана посредством някой от следните инструменти:
    - издадени върху задължения на едно лице кредитни деривати с изключение на дългови ценни книги, обвързани със заеми, както и гаранции, издадени върху задължения на едно лице,
    - продукти от вида „свкупност за първо изпълнение“, като третирането се прилага спрямо актива в свкуп-

- ността с най-нисък размер на рисково претеглена експозиция, или
- продукти от вида „свкупност за n-то изпълнение“, като получената защита се признава само, когато по тази рамка е призната защита за (n-1) изпълнение или когато (n-1) от активите в кошницата вече са изпаднали в изпълнение. В такива случаи третирането се прилага спрямо актива в кошницата с най-ниския размер на рисково претеглена експозиция.
- г) кредитната защита отговаря на изискванията, изложени в точки 14, 15, 18, 20 и 21;
- д) рисковото тегло, което се отнася до експозицията преди прилагането на третирането в приложение VII, част 1, точка 4, не участва при признаването на кредитната защита;
- е) кредитната институция има правото и очакването да получи плащане от доставчика на защитата, без да е необходимо предприемане на правни действия срещу контрагента за плащане. Доколкото е възможно, кредитната институция предприема стъпки, за да се увери, че доставчикът на защита има намерение да плати незабавно в случай на настъпване на кредитно събитие;
- ж) закупената кредитна защита поема всички кредитни загуби, понесени по хеджираната част от дадена експозиция, които възникват във връзка с настъпването на кредитните събития, посочени в договора;
- з) ако структурата на изплащане предвижда физически сетълмент, тогава има правна сигурност по отношение на възможността за доставка на даден заем, облигация или условно задължение. Ако дадена кредитна институция възнамерява да достави задължение, различно от базисната експозиция, тя следва да се увери, че това задължение, обект на доставка, е достатъчно ликвидно, така че кредитната институция е в състояние да го закупи, ако доставката е в съответствие с договора;
- и) условията по договорите за кредитна защита са правно потвърдени в писмена форма както от доставчика, така и от кредитната институция;
- й) кредитните институции имат установени процедури за откриване на прекомерна корелационна зависимост между кредитоспособността на доставчика на защита и тази на длъжника по базисната експозиция, дължаща се на това, че тяхното изпълнение зависи от общи фактори, различни от систематичния рисков фактор; и
- к) в случай на защита срещу риск от разсейване продавачът на закупени вземания не е член на една и съща група с доставчика на защита.

ЧАСТ 3

Изчисляване на ефектите от редуцирането на кредитния риск

1. При спазване на условията на части от 4 до 6, когато са изпълнени разпоредбите в части 1 и 2, изчисляването на размера на рисково претеглените експозиции съгласно членове 78—83 и изчисляването на размера на рисково претеглените експозиции и размера на очакваната загуба съгласно членове 84—89 може да бъде изменено в съответствие с разпоредбите на настоящата част.
2. Парични средства, ценни книжа или стоки закупени, взети в заем или получени по репо сделка или сделка за предоставяне/-получаване в заем на ценни книжа или стоки, се третират като обезпечение.

▼B

1. ОБЕЗПЕЧЕНА КРЕДИТНА ЗАЩИТА
  - 1.1. **Дългови ценни книжа, обвързани със заеми (CLN)**
    3. Инвестициите в дългови ценни книжа, обвързани със заеми (CLN), емитирани от кредитиращата кредитна институция, могат да се третираат като парично обезпечение.
  - 1.2. **Балансово нетиране**
    4. Заемите или депозитите при кредитиращата кредитна институция, обект на балансово нетиране, се третираат като парично обезпечение.
  - 1.3. **Рамкови споразумения за нетиране, обхващащи репо сделки и/или сделки по предоставяне/получаване в заем на ценни книжа или стоки и/или други сделки, обусловени от капиталовите пазари**
    - 1.3.1. Изчисляване на напълно коригираната стойност на експозицията
      - a) Използване на подходите „Надзорни“ корекции за променливост или „Собствени оценки“ за корекции на променливост
        5. При спазване на точки 12—21 при изчисляването на напълно коригираната стойност на експозицията (E*) за експозициите, които са обект на приемливо рамково споразумение за нетиране, обхващащо репо сделки и/или сделки по предоставяне/получаване в заем на ценни книжа или стоки и/или други сделки, обусловени от капиталовия пазар, корекциите за променливост, които трябва да бъдат приложени, се изчисляват чрез използването на подхода за надзорни корекции на променливост или „Собствените оценки“ за корекции за променливост, както е изложено в точки 30—61 за разширения метод за финансово обезпечаване. За използването на подхода на собствените оценки се прилагат същите условия и изисквания, както се прилагат съгласно разширения метод за финансово обезпечение.
        6. Нетната позиция във всеки вид ценна книга или стока се изчислява чрез изваждане от общата стойност на ценните книжа или стоките, предоставени в заем, продадени или предоставени съгласно рамковото нетиращо споразумение, на общата стойност на ценните книжа или стоките от този вид, взети в заем, закупени или получени по споразумението.
        7. За целите на точка 6 „вид ценна книга“ означава ценни книжа, които са емитирани от същото предприятие, имат същата дата на емисията, същия падеж и са обект на същите условия и са предмет на същите периоди за реализация, както е посочено в точки 34—59.
        8. Нетната позиция във всяка валута, различна от валутата на сепълмента по общото споразумение за нетиране, се изчислява като се извади от общата стойност на ценните книжа, деноминирани в тази валута, предоставени в заем, продадени или предоставени по генералното споразумение за нетиране, включително паричните средства в тази валута, предоставени в заем или прехвърлени по споразумението, на общата стойност на ценните книжа, деноминирани в тази валута, взети в заем, закупени или получени по споразумението, включително паричните средства в тази валута, които са взети в заем или получени по споразумението.
        9. Корекцията за променливост, подходяща за даден вид ценна книга или парична позиция, се прилага към абсолютната стойност на положителната или отрицателната нетна позиция в ценните книжа от този вид.
        10. Корекцията за променливост на валутния риск (fx) се прилага към нетната положителна или отрицателна позиция във всяка валута, различна от валутата на сепълмента на рамковото споразумение за нетиране.
        11. E* се изчислява съгласно следната формула:

▼ B

$$E^* = \max\left\{0, \left[\left((E) - \sum C \right) + (|\text{nettoposite in elk effect}| \times H_{\text{sec}}) + \left(\sum E_{\text{fx}} \times H_{\text{fx}} \right) \right] \right\}$$

Когато размерът на рисково претеглените експозиции е изчислен съгласно членове 78—83, „E“ е стойността на всяка отделна експозиция съгласно споразумението, която би била приложима при липса на кредитна защита.

Когато размерът на рисково претеглените експозиции е изчислен съгласно членове 84—89, „E“ е стойността на всяка отделна експозиция съгласно споразумението, която би била приложима при липса на кредитна защита.

„C“ е стойността на взетите в заем, закупени или получени ценни книжа и стоки или взетите в заем или получени парични средства по отношение на такава експозиция;

S(E) е сумата от всички стойности на „E“ по споразумението.

S(C) е сумата от всички стойности на „C“ по споразумението.

E_{fx} е нетната позиция (положителна или отрицателна) за дадена валута, различна от валутата на сетълмента на споразумението, както е изчислена съгласно точка 8.

H_{sec} е корекцията за променливост, подходяща за конкретния вид ценна книга;

H_{fx} е корекцията за променливост за съответната чуждестранна валута.

E^* е напълно коригираната стойност на експозицията.

- б) Използване на подхода на вътрешните модели
12. Като алтернатива на използването на подхода за надзорната корекция за променливост или подхода за собствените оценки на корекциите за променливостта при изчисляването на напълно коригираната стойност на експозицията (E^*), получена в резултат от прилагането на приемливо рамково нетиращо споразумение, обхващащо репо сделки и/или сделки за предоставяне/получаване в заем на ценни книжа или стоки и/или други сделки, обусловени от капиталовия пазар с контрагент и различни от дериватни сделки, на кредитните институции може да се разреши да използват подхода на вътрешните модели, който отчита ефектите на корелацията между позициите в ценни книжа, обект на рамковото споразумение за нетиране, както и ликвидността на съответните инструменти. Вътрешните модели, използвани при този подход, предоставят оценки на потенциалната промяна в стойността на необезпечения размер на експозицията ($E - C$). При условие че е получено одобрението от компетентните власти, кредитните институции могат също да използват вътрешните си модели за маржин заемни сделки, ако сделките са обхванати от двустранно рамково споразумение за нетиране, което отговаря на изискванията, изложени в приложение III, част 7.
  13. Кредитната институция може да избере да използва подхода на вътрешните модели независимо от избора, който е направил между членове 78—83 и членове 84—89 за изчисляването на размера на рисково претеглените експозиции. Ако обаче кредитната институция възнамерява да използва подхода на вътрешните модели, тя трябва да направи това за всички контрагенти и ценни книжа, с изключение на несъществените портфейли, където тя може да използва подхода на надзорните корекции за променливост или подхода на собствените оценки на корекциите за променливост, както е изложено в точки 5—11.
  14. Подходът на вътрешните модели е на разположение на кредитни институции, които са получили признаване на вътрешен модел за управление на риска съгласно приложение V към Директива 2006/49/ЕО.

15. Кредитните институции, които не са получили надзорно признаване за използването на такъв модел съгласно Директива 2006/49/ЕО, могат да кандидатстват пред компетентните власти за признаване на вътрешен модел за оценка на риска за целите на точки 12—21.
16. Признаването се дава само ако компетентната власт е удовлетворен, че системата на институцията за управление на риска в частта си за управление на рисковете, свързани със сделките, обхванати от рамковото споразумение за нетиране, е концептуално надеждна и е приложена цялостно, и по-специално са изпълнени следните стандарти:
  - а) вътрешният модел за оценка на риска, използван за изчисляването на потенциалната променливост на цените за сделките, е неразделна част от ежедневния процес на управлението на риска на кредитната институция и служи като основа за докладване на рисковите експозиции на висшето ръководство на кредитната институция;
  - б) кредитната институция разполага с отдел за контрол на риска, който е независим от търговските отдели и е пряко подчинен на висшето ръководство. Отделът трябва да отговаря за проектирането и прилагането на системата на кредитната институция за управление на риска. Той изготвя и анализира ежедневните доклади за изходните данни от модела за оценката на риска и за подходящите мерки, които трябва да бъдат взети по отношение на лимитите на позициите;
  - в) ежедневните доклади, изготвени от отдела за контрол на риска, се преглеждат на ниво ръководство, което има достатъчно правомощия, за да приложи редуцирането на позициите и общата рискова експозиция;
  - г) кредитната институция разполага с достатъчно служители, квалифицирани за използване на усъвършенствани модели в отдела за управлението на риска;
  - д) кредитната институция е установила процедури за наблюдение и осигуряване на спазването на документирания набор от вътрешни политики и механизми за контрол, отнасящи се до цялостното функциониране на системата за измерване на риска;
  - е) кредитната институция разполагат с достоверни исторически данни за достатъчната точност на моделните оценки за риска, получени от бектестване на резултатите от модела, като се използват данни най-малко за една година;
  - ж) кредитната институция често провежда стриктна програма на стрес тестване и резултатите от тези тестове се преглеждат от висшето ръководство и се отразяват в политиките и лимитите, определяни от него;
  - з) кредитната институция трябва да провежда като част от редовния си процес на вътрешен одит, независим преглед на системата си за оценка на риска. Този преглед трябва да обхваща дейностите на търговските отдели и на независимия отдел за контрол на риска;
  - и) поне веднъж годишно кредитната институция трябва да провежда преглед на системата за управление на риска; и
  - й) вътрешният модел отговаря на изискванията, определени в приложение III, част 6, точки 40—42.
17. Изчисляването на потенциалната промяна в стойността е предмет на следните минимални стандарти:
  - а) потенциалната промяна в стойността се изчислява поне веднъж дневно;
  - б) използва се 99-процентов едностранен доверителен интервал;
  - в) петдневен еквивалентен период на реализация освен в случаите на сделки, различни от репо сделки и/или сделки

▼B

- за предоставяне/получаване в заем на ценни книжа, където се използва десетдневен еквивалентен период на реализация;
- г) ефективен исторически период за наблюдение с продължителност най-малко една година, освен в случаите когато е оправдан по-къс период поради значително повишено колебание на цените; и
- д) актуализиране на набора от данни на всеки три месеца.
18. Компетентните власти изискват вътрешния модел за оценка на риска да обхваща достатъчен брой рискови фактори, за да обхване всички съществени ценови рискове.
19. Компетентните власти могат да разрешат на кредитните институции да използват емпирични корелационни зависимости в рамките на рисковите категории и между тях, при условие че удостоверят, че системата за измерване на корелационните зависимости е надеждна и цялостно интегрирана.
20. Напълно коригираната стойност на експозицията (E^*) за кредитните институции, използващи подхода на вътрешните модели, се изчислява съгласно следната формула:

$$E^* = \max \left\{ 0, \left[\left(\sum E - \sum C \right) + \left(\text{изходните данни от вътрешния модел} \right) \right] \right\}$$

Когато размерът на рисково претеглените експозиции се изчислява съгласно членове 78—83, „ E “ е стойността на експозицията за всяка отделна експозиция съгласно споразумението, която би била приложена в случай на липса на кредитна защита;

Когато размерът на рисково претеглените експозиции и размерите на очакваните загуби се изчисляват съгласно членове 84—89, „ E “ е стойността на експозицията за всяка отделна експозиция съгласно споразумението, която би била приложена в случай на липса на кредитна защита;

„ C “ е стойността на получените/взети в заем, закупени или получени парични средства или ценни книжа по отношение на всяка такава експозиция;

(E) е сумата от всички стойности на „ E “ съгласно споразумението.

(C) е сумата от всички стойности на „ C “ съгласно споразумението.

21. При изчисляването на размера на рисково претеглените експозиции въз основа на използването на вътрешни модели, кредитните институции използват данни от модела към предишния работен ден.
- 1.3.2. Изчисляването на размера на рисково претеглените експозиции и размера на очакваната загуба за репо сделки и/или сделки за предоставяне/получаване в заем на ценни книжа или стоки и/или други сделки, обусловени от капиталовия пазар, обхванати от рамкови споразумения за нетиране

Стандартизиран подход

22. E^* , както се изчислява съгласно точки 5—21, се приема за стойност на експозицията към контрагента, произтичаща от сделки, предмет на рамковото споразумение за нетиране за целите на член 80.

Вътрешнорейтингов подход (IRB)

23. E^* , както се изчислява съгласно точки 5—21, се приема за стойност на експозицията към контрагента, произтичаща от сделки, предмет на рамковото споразумение за нетиране за целите на приложение VII.

▼B

1.4. **Финансово обезпечение**

1.4.1. Опростен метод за финансово обезпечение

24. Опростеният метод за финансово обезпечение е на разположение само когато размерът на рисковото претеглените експозиции се изчислява съгласно членове 78—83. Дадена кредитна институция няма право да използва едновременно опростения метод за финансово обезпечение и разширения метод за финансово обезпечение.

Оценка

25. Съгласно този метод на признатото финансово обезпечение се определя стойност, равна на пазарната му стойност, както е определена в съответствие с част 2, точка 6.

Изчисляване на размера на рисковото претеглените експозиции

26. Рисковото тегло, което би било определено съгласно членове 78—83, ако кредиторът има пряка експозиция към инструмента на обезпечението, се определя за тези части от вземанията, обезпечени от пазарната стойност на признатото обезпечение. Рисковото тегло на обезпечената част е минимум 20 %, освен в случаите, посочени в точки 27—29. Останалата част от експозицията получава рисковото тегло, което би било определено на необезпечена експозиция към контрагента съгласно членове 78—83.

Репо сделки и сделки за предоставяне или получаване в заем на ценни книжа

27. Нулево рисковото тегло се определя за обезпечената част на експозицията, произтичаща от сделки, които изпълняват критериите, изброени в точки 58 и 59. Ако контрагентът по сделката не е основен пазарен участник, се определя рисковото тегло от 10 %.

Сделки с извънборсови деривати, предмет на ежедневно оценяване по пазарна стойност

28. Нулево рисковото тегло се определя в зависимост от стойността на обезпечението върху стойностите на експозициите, определени съгласно приложение III за дериватните инструменти, посочени в приложение IV и обект на ежедневно оценяване по пазарна стойност, обезпечени с парични средства или подобни инструменти, когато няма валутно несъответствие. Рисковото тегло от 10 % се определя в зависимост от стойността на обезпечението, върху стойностите на експозицията на такива сделки, обезпечени с дългови ценни книжа, емитирани от централни правителства или централни банки, на които е определено нулево рисковото тегло съгласно членове 78—83.

За целите на настоящата точка дълговите ценни книжа, емитирани от централни правителства или централни банки, обхващат:

- а) дългови ценни книжа, емитирани от регионални правителства или местни органи, експозициите към които се третираат като експозиции към централното правителство, в чиято юрисдикция те са установени съгласно членове 78—83;
- б) дългови ценни книжа, емитирани от международни банки за развитие, на които е присъдено нулево рисковото тегло съгласно или по силата на членове 78—83; и
- в) дългови ценни книжа, емитирани от международни организации, на които е присъдено нулево рисковото тегло съгласно членове 78—83.

Други сделки

29. Нулево рисковото тегло може да бъде присъдено, когато експозицията и обезпечението са деноминирани в една и съща валута, или

▼ B

- а) обезпечението е паричен депозит или подобен инструмент; или
- б) обезпечението е под формата на дългови ценни книжа, емитирани от централни правителства или централни банки, приемливи за нулево рисково тегло съгласно членове 78—83 и пазарната му стойност е дисконтирана с 20 %.

За целите на настоящата точка „дългови ценни книжа, емитирани от централни правителства или централни банки“ обхващат тези, които са посочени съгласно точка 28.

1.4.2. Разширен метод за финансово обезпечение

30. При оценяването на финансово обезпечение за целите на разширения метод за финансово обезпечение, „корекции за променливост“ се прилагат към пазарната стойност на обезпечението, както е изложено в точки 34—59 по-долу, за да се отчете променливостта на цените.
31. В съответствие с третирането за валутни несъответствия в случаите на сделки с извънборсови деривати, изложени в точка 32, когато обезпечението е деноминирано във валута, която се различава от тази, в която е деноминирана базисната експозиция, корекция, отразяваща променливостта на валутата се добавя към корекцията за променливост, подходяща за обезпечението, изложено в точки 34—59.
32. В случаите на сделки с извънборсови деривати, обхванати от споразумения за нетиране, признати от компетентните власти съгласно приложение III, корекция за променливост се прилага, когато има несъответствие между валутата на обезпечението и валутата на сетълмента. Дори в случая, където участват няколко валути в сделките, обхванати от нетиращото споразумение, се прилага само една корекция за променливост.

а) Изчисляване на коригираните стойности

33. Стойността на обезпечението, коригирана за променливост, която трябва да се вземе предвид, се изчислява, както е разгледано по-долу, в случаите на всички сделки, освен тези, които са предмет на признати рамкови споразумения за нетиране, за които се прилагат разпоредбите, изложени в точки 5—23:

$$C_{VA} = C \times (1 - H_C - H_{FX})$$

Стойността на експозицията, коригирана за променливост, която трябва да се вземе предвид, се изчислява, както следва:

$$E_{VA} = E \times (1 + H_E) \text{ и в случаите на сделки с извънборсови деривати, } E_{VA} = E.$$

Напълно коригираната стойност на експозицията, отчитайки както променливостта, така и ефектите за редуциране на риска на обезпечението, се изчислява, както следва:

$$E^* = \max \{0, [E_{VA} - C_{VAM}]\}$$

където,

„E“ е стойността на експозицията, както би била определена съгласно членове 78—83 или членове 84—89 като подходяща, ако експозицията не е била обезпечена. За тази цел за кредитните институции, изчисляващи размера на рисково претеглените експозиции съгласно членове 78—83, стойността на експозицията на задбалансовите позиции, посочени в приложение II, е 100 % от нейната стойност, а не процентите, посочени в член 78, параграф 1, а за кредитните институции, изчисляващи размерите на рисково претеглените експозиции съгласно членове 84—89, стойността на експозицията на позициите, посочени в приложение VII, част 3, точки 9—11, се изчислява, като се използва конверсионен коефициент 100 %, а не конверсионните коефициенти или проценти, посочени в споменатите точки.

E_{VA} е коригираната стойност на експозицията.

C_{VA} е стойността на обезпечението, коригирана за променливост.

C_{VAM} е C_{VA} , допълнително коригирана за падежните несъответствия в съответствие с разпоредбите на част 4.

H_E е корекцията за променливост, подходяща за експозицията (E), както е изчислена съгласно точки 34—59.

H_C е корекция за променливост на обезпечението, както е изчислена съгласно точки 34—59.

H_{FX} е корекция за несъответствие на валутите, както е изчислена съгласно точки 34—59.

E^* е напълно коригираната стойност на експозицията, отчитайки променливостта и ефектите за редуциране на риска на обезпечението.

б) Изчисляване на корекциите за променливост, които трябва да бъдат приложени

34. Корекциите за променливост могат да бъдат изчислявани по два начина: чрез подхода за надзорни корекции за променливост и подхода за собствена оценка на корекциите за променливост (подход на „собствената оценка“).

35. Дадена кредитна институция може да избере да използва подхода за надзорни корекции за променливост или подхода за собствена оценка независимо от избора, който е направил между членове 78—83 и членове 84—89 за изчисляването на размера на рисково претеглените експозиции. Ако обаче кредитните институции възнамеряват да използват подхода за собствена оценка, те трябва да направят това за пълния обхват от видове инструменти без несъществените портфейли, където те могат да използват подхода за надзорни корекции за променливост.

Когато обезпечението се състои от няколко признати позиции, корекцията за променливост ще бъде $H = \sum a_i H_i$, където a_i е съотношението между дадената позиция и стойността на цялото обезпечение, а H_i е приложимата за позицията корекция за променливост.

и) Надзорни корекции за променливост

36. Корекциите за променливост, които трябва да бъдат прилагани съгласно подхода за надзорните корекции за променливост (допускайки ежедневна преоценка), са тези, които са в таблици 1—4.

КОРЕКЦИИ ЗА ПРОМЕНЛИВОСТ

Таблица 1

Степен на кредитно качество, определена за дълговата ценна книга	Остатъчен падеж	Корекции за променливост за дългови инструменти, емитирани от лицата по част 1, точка 7, буква б)			Корекции за променливост за дългови инструменти, емитирани от лицата по част 1, точка 7, букви в) и г)		
		20-дневен период на реализация (%)	10-дневен период на реализация (%)	5-дневен период на реализация (%)	20-дневен период на реализация (%)	10-дневен период на реализация (%)	5-дневен период на реализация (%)
1	≤ 1 г.	0,707	0,5	0,354	1,414	1	0,707
	> 1 ≤ 5 г.	2,828	2	1,414	5,657	4	2,828

▼B

Степен на кредитно качество, определена за дълговата ценна книга	Остатъчен падеж	Корекции за променливост за дългови инструменти, емитирани от лицата по част 1, точка 7, буква б)			Корекции за променливост за дългови инструменти, емитирани от лицата по част 1, точка 7, букви в) и г)		
		20-дневен период на реализация (%)	10-дневен период на реализация (%)	5-дневен период на реализация (%)	20-дневен период на реализация (%)	10-дневен период на реализация (%)	5-дневен период на реализация (%)
	> 5 г.	5,657	4	2,828	11,314	8	5,657
2—3	≤ 1 г.	1,414	1	0,707	2,828	2	1,414
	> 1 ≤ 5 г.	4,243	3	2,121	8,485	6	4,243
	> 5 г.	8,485	6	4,243	16,971	12	8,485
4	≤ 1 г.	21,213	15	10,607	Не е приложимо	Не е приложимо	Не е приложимо
	> 1 ≤ 5 г.	21,213	15	10,607	Не е приложимо	Не е приложимо	Не е приложимо
	> 5 г.	21,213	15	10,607	Не е приложимо	Не е приложимо	Не е приложимо

Таблица 2

Степен на кредитно качество, определено за краткосрочна дългова ценна книга	Корекции за променливост за дългови ценни книжа, с краткосрочна кредитна оценка, емитирани от лица по част 1, точка 7, буква б)			Корекции за променливост за дългови ценни книжа с краткосрочна кредитна оценка, емитирани от лица по част 1, точка 7, букви в) и г)		
	20-дневен период на реализация (%)	10-дневен период на реализация (%)	5-дневен период на реализация (%)	20-дневен период на реализация (%)	10-дневен период на реализация (%)	5-дневен период на реализация (%)
1	0,707	0,5	0,354	1,414	1	0,707
2—3	1,414	1	0,707	2,828	2	1,414

Таблица 3

Други обезпечения или видове експозиции			
	20-дневен период на реализация (%)	10-дневен период на реализация (%)	5-дневен период на реализация (%)
Капиталови инструменти и конвертируеми облигации, включени в основен борсов индекс	21,213	15	10,607
Други капиталови инструменти или конвертируеми облигации, регистрирани на призната борса	35,355	25	17,678
Парични средства	0	0	0
Злато	21,213	15	10,607

Таблица 4

Корекции за променливост при несъответствие на валутите		
20-дневен период на реализация (%)	10-дневен период на реализация (%)	5-дневен период на реализация (%)
11,314	8	5,657

37. За обезпечени кредитни сделки периодът на реализация е двадесет работни дни. За репо сделки (с изключение на такива сделки, които обхващат прехвърляне на стоки или гарантирани права, свързани със собствеността върху стоки) и за сделки по предоставяне или получаване в заем на ценни книжа, периодът на реализация е пет работни дни. За други сделки, обусловени от капиталовия пазар, периодът на реализация е десет работни дни.
38. В таблици 1—4 и в точки 39—41 степента на кредитното качество, с която се свързва кредитната оценка на дълговата ценна книга, е степента на кредитно качество, която е определена от компетентните власти по членове 78—83. За целите на настоящата точка се прилага и част 1, точка 10.
39. За неприемливи ценни книжа или за стоки, предоставяни в заем или продавани по репо сделки или сделки по предоставяне или получаване в заем на ценни книжа или стоки, корекцията за променливост е същата както за капиталови инструменти, невключени в основен борсов индекс, търгувани на призната борса.
40. За приемливи дялови единици в предприятия за колективно инвестиране, корекциите за променливост са среднопретеглените корекции за променливост, които биха била приложени, като се има предвид периода на реализация на сделките, както е посочен в точка 37, към активите, в които фондът е инвестирал. Ако активите, в които схемата е инвестирала не са известни на кредитната институция, корекцията за променливост е най-високата корекция за променливост, която би била приложена към някои от активите, в които схемата има право да инвестира.
41. За дългови ценни книжа без присъден рейтинг, емитирани от институции и отговарящи на критериите за признаване съгласно част 1, точка 8, корекциите за променливост, са

▼B

същите както тези за ценни книжа, емитирани от институции или търговски предприятия с външна кредитна оценка, съответстваща на втора или трета степен за кредитно качество.

- ii) Собствени оценки на корекции за променливост
42. Компетентните власти разрешават на кредитните институции, отговарящи на изискванията, установени в точки 47—56, да използват собствени оценки за променливост за изчисляването на корекциите за променливост, прилагани към обезпечения и експозиции.
  43. Когато дълговите ценни книжа имат кредитна оценка от призната АВКО, равностойна на или по-благоприятна от инвестиционен рейтинг, компетентните власти могат да разрешат на кредитните институции да изчисляват оценка на променливостта за всяка категория ценна книга.
  44. При определяне на съответните категории кредитните институции вземат предвид вида на емитента на ценната книга, външната кредитна оценка на ценните книжа, техния остатъчен падеж и модифицираната им дюрация. Оценка за променливост трябва да са представителни за ценните книжа, включени в съответната категория от кредитната институция.
  45. За дългови ценни книжа, които имат кредитна оценка от призната АВКО по-неблагоприятна от инвестиционен рейтинг, както и за друго признато обезпечение, корекциите за променливост трябва да се изчисляват поотделно за всяка отделна позиция.
  46. Кредитните институции, използващи подхода за собствена оценка, трябва да оценяват променливостта на обезпечението или на несъответствието между валутите, без да вземат предвид корелационни зависимости между необезпечената експозиция, обезпечението и/или валутните курсове.

Количествени критерии

47. При изчисляване на корекциите за променливост следва да се използва 99-процентов едностранен доверителен интервал.
48. Периодът на реализация е 20 работни дни за обезпечени кредитни сделки, 5 работни дни за репо сделки, освен когато такива сделки обхващат прехвърляне на стоки или гарантирани права във връзка със собствеността по сделки по предоставяне или получаване в заем на ценни книжа или стоки и 10 работни дни за други сделки, обусловени от капиталовия пазар.
49. Кредитните институции могат да използват стойностите на корекциите за променливост, получени при изчисляването на базата на по-къси или по-дълги периоди на реализация, увеличени или намалени до периода за реализация, изложен в точка 48 за въпросния вид сделка, използвайки формулата за корен квадратен от времето:

$$NM = HN \sqrt{T_M / T_N}$$

където T_M е съответният период на реализация;

N_M е корекцията за променливост за T_M и

N_N е корекцията за променливост на базата на периода на реализация T_N .

50. Кредитните институции следва да вземат предвид неликвидността на активите с по-ниско качество. Периодът на реализация се коригира в посока увеличение, в случаите, където има съмнение относно ликвидността на обезпечението. Те следва също да установят къде историческите данни могат да подценяват потенциалната променливост например валута с фиксиран обменен курс към друга валута. Тези случаи се разрешават посредством сценарий на стрес тестове.
51. Историческият период за наблюдение (извадков период) за изчисляване на корекциите за променливост следва да бъде с продължителност най-малко една година. За кредитни институции, които използват схема за претегляне или други методи за историческия период за наблюдение, ефективният

▼B

период на наблюдение следва да бъде поне една година (тоест среднопретегленият интервал между отделните наблюдения няма да бъде по-малък от 6 месеца). Компетентните власти могат също да изискват дадена кредитна институция да изчислява корекциите си за променливост, използвайки по-кратък период на наблюдение, ако по преценка на компетентните власти това е оправдано поради значително засилване на променливостта на цените.

52. Кредитните институции актуализират наборите от данни най-малко веднъж на три месеца и също ги оценяват отново, когато пазарните цени подлежат на съществени промени. Това означава, че корекциите за променливост се изчисляват поне на всеки три месеца.

Качествени критерии

53. Оценките за променливост се използват в процеса на кредитната институция за ежедневното управление на риска, включително по отношение на нейните вътрешни лимити на експозициите.
54. Ако периодът на реализация, използван от кредитната институция при ежедневното управление на риска е по-дълъг от този, предвиден в настоящата част за въпросния вид сделка, корекциите за променливост на кредитната институция се завишават в съответствие с формулата за корен квадратен от времето, изложена в точка 49.
55. Кредитната институция има установени процедури за наблюдение и осигуряване на спазването на документиран набор от политики и механизми за контрол за функционирането на системата ѝ за оценка на корекциите за променливост и за интегрирането на тези оценки в нейния процес за управление на риска.
56. Редовно се извършва независим преглед на системата на кредитната институция за оценка на корекциите за променливост в процедурите за вътрешен контрол на кредитната институция. Най-малко веднъж годишно следва да се извършва преглед на цялостната система за оценка на корекциите за променливост и за интегрирането на тези оценки в нейния процес за управление на риска и този преглед е специално насочен най-малкото към:
- а) интегрирането на оценките на корекциите за променливост в ежедневното управление на риска;
  - б) утвърждаване на всяка значителна промяна в процеса за оценка на корекциите за променливост;
  - в) проверка на последователността, актуалността и надеждността на източниците на данни, използвани за функционирането на системата за оценка на корекциите за променливост, включително независимостта на тези източници на данни; и
  - г) точността и удачността на предположенията за променливост.
- iii) **Завишаване на корекциите за променливост**
57. Корекциите за променливост, изложени в точки 36—41, са корекциите за променливост, които трябва да се прилагат, когато има ежедневна преоценка. Аналогично когато дадена кредитна институция използва свои собствени преценки за корекциите за променливост в съответствие с точки 42—56, същите трябва да бъдат изчислявани в първия случай на базата на ежедневна преоценка. Ако честотата на преоценката е по-малко от ежедневна, следва да се прилагат по-големи корекции за променливост. Същите се изчисляват чрез завишаване на корекции за променливост, съответстващи на ежедневна преоценка, използвайки следната формула за корен квадратен:

▼B

$$H = H_M \sqrt{\frac{N_R + (T_M - 1)}{T_M}}$$

където:

H е корекцията за променливост, която следва да се приложи;

H_M е корекцията за променливост при ежедневна преоценка;

N_R е действителният брой работни дни между преоценките;

T_M е периодът на реализация за въпросния вид сделка.

iv) Условия за прилагане на нулева корекция за променливост

58. Във връзка с репо сделки и сделки по предоставяне/получаване в заем на ценни книжа, където кредитната институция използва надзорния подход за корекции за променливост или подхода на собствените оценки и където са изпълнени условията, изложени в букви от а) до з), кредитните институции могат, вместо да прилагат корекциите за променливост, изчислени по точки 34—57, да прилагат нулев процент (0 %) корекция за променливост. Тази възможност не е налице по отношение на кредитни институции, използващи подхода на вътрешните модели, изложен в точки 12—21:

- а) експозицията и обезпечението представляват парични средства или дългови ценни книжа, емитирани от централни правителства или централни банки по смисъла на част 1, точка 7, буква б) и отговарящи на изискванията за 0 % рисково тегло по членове 78—83,
- б) експозицията и обезпечението са деноминирани в една и съща валута,
- в) надеждът на сделката не надвишава един работен ден или експозицията, и обезпечението са предмет на ежедневна преоценка по пазарни цени или ежедневно поддържане на обезпечение по маржин сметка,
- г) счита се, че периодът между последната пазарна преоценка преди нарушаване условията по маржин-сметката от контрагента и реализацията на обезпечението няма да бъде повече от четири работни дни,
- д) сделката е уредена посредством система за сетълмент, предназначена за такъв вид сделки,
- е) документацията за споразумението е стандартна пазарна документация за репо сделки и сделки по предоставяне/получаване в заем на съответните ценни книжа,
- ж) сделката се регулира от документация, посочваща, че ако контрагентът не изпълни задължение да достави парите или ценните книжа или не осигури изискуемия размер по маржин сметката или е в неизпълнение по друг начин, тогава сделката подлежи на незабавно прекратяване, и
- з) контрагентът се счита от компетентните власти за „основен пазарен участник“. Основните пазарни участници обхващат следните предприятия:
  - предприятията, упоменати в част 1, точка 7, буква б), на експозициите към които се присъжда нулево рисково тегло по членове 78—83;
  - институции;
  - други финансови дружества (включително застрахователни дружества), експозициите към които получават рисково тегло 20 % по членове 78—83 или които в случаите на кредитни институции, изчисляващи размера на рисково претеглените експозиции и размерите на очакваните загуби съгласно членове 83—89, нямат оценка от призната АВКО, но имат рейтинг, присъден по вътрешнорейтинговия подход, съответстващ на вероятност от неизпълнение PD, равностойна на тази,

съответстваща на кредитните оценки на АВКО, определени от компетентните власти като съответстващи на втора или по-благоприятна степен на кредитно качество по правилата за рисковото претегляне на експозициите към търговски предприятия съгласно членове 78—83;

- регулирани предприятия за колективно инвестиране, обект на изискванията за капиталова адекватност или ниво на ливъридж (собствения капитал към привлечените средства);
- регулирани пенсионни фондове; и
- признати организации за клиринг.

59. Когато дадена компетентна власт разреши третирането, изложено в точка 58 в случаите на репо сделки и сделки по предоставяне/получаване в заем на ценни книжа, емитирани от националното му правителство, тогава други компетентни власти могат да изберат да позволят на кредитни институции, регистрирани в техните юрисдикции, да възприемат същия подход към горните сделки.

в) Изчисляване на размера на рисково претеглените експозиции и размерите на очакваните загуби

Стандартизиран подход

60. E^* , както е изчислено съгласно точка 33, се приема като стойност на експозицията за целите на член 80. В случая на задбалансови позиции, посочени в приложение II, E^* се приема като стойността, при която се прилагат процентите, указани в член 78, точка 1, за да се получи стойността на експозицията.

Вътрешнорейтингов подход (IRB)

61. LGD^* (ефективният LGD), изчислен, както е изложено в настоящата точка, се приема като LGD за целите на приложение VII.

$$LGD^* = LGD \times (E^* / E)$$

където

LGD е LGD , който би бил приложен към експозицията съгласно членове 84—89, ако експозицията е необезпечена;

E е стойността на експозицията, както е описана съгласно точка 33;

E^* се изчислява съгласно точка 33.

1.5. Друго приемливо обезпечение за членове 84—89

1.5.1. Оценка

а) Обезпечение с недвижим имот

62. Имотът се оценява от независим оценител по пазарната стойност или по-ниско от нея. В тези държави-членки, които са предвидили строги критерии за оценяването на ипотечната заемна стойност в законови и нормативни разпоредби, имотът може вместо това да бъде оценяван от независим оценител по ипотечната заемна стойност или по-ниско от нея.

63. „Пазарна стойност“ означава оценена сума, срещу която имотът би трябвало да бъде заменен на датата на оценката между желаящ купувач и желаящ продавач в пряка сделка след подходящ маркетинг, при което всяка от страните е действала информирано, благоразумно и без принуда. Пазарната стойност се документира по прозрачен и ясен начин.

64. „Ипотечна заемна стойност (MLV)“ означава стойността на имота, както е определена посредством разумна оценка на бъдещата реализуемост на имота, като се отчетат дългосрочните устойчиви аспекти на имота, нормалните и местни пазарни условия, текущото използване и алтернативното подходящо използване на имота. Спекулативните елементи не следва да се вземат под внимание при оценяването на

▼B

ипотечната заемна стойност. Ипотечната заемна стойност се документира по прозрачен и ясен начин.

65. Стойността на обезпечението е пазарната стойност или ипотечната заемна стойност, намалена както е подходящо, за да се отразят резултатите от наблюдението, изисквано съгласно част 2, точка 8, и да се отчетат предишните вземания към имота.
- б) Вземания
66. Стойността на вземанията е размерът на вземането.
- в) Други физически обезпечения
67. Имотът се оценява по неговата пазарна стойност, тоест оценената сума, срещу която имотът би трябвало да бъде заменен на датата на оценката между желаещ купувач и желаещ продавач в пряка сделка.
- 1.5.2. Изчисляване на размера на рисковото претеглените експозиции и размера на очакваните загуби
- а) Общо третиране
68. LGD* изчислен, както е изложено в точки 69—72, се приема като LGD за целите на приложение VII.
69. Когато съотношението между стойността на обезпечението (С) и стойността на експозицията (Е) е под прага на С* (под първия изискуем праг на обезпеченост на експозицията), както е предвидено в таблица 5, стойностите на параметъра LGD* са тези стойности на LGD, предвидени в приложение VII за необезпечени експозиции към контрагента.
70. Когато съотношението между стойността на обезпечението и стойността на експозицията превишава втория, по-висок изискуем праг на С* (тоест, изискуемото ниво на обезпечение, което да получи пълно признаване на LGD), както е предвидено в таблица 5, LGD* е този, който е предписан в таблица 5.
71. Когато изискуваното ниво на обезпеченост С** не се постига по отношение на експозицията като цяло, експозицията се разглежда като две експозиции — тази част, по отношение на която изискуемият праг на обезпеченост С** е постигнат, и остатъчна експозиция.
72. Таблица 5 предвижда приложимия LGD* и изискуемите прагове на обезпеченост спрямо обезпечените части от експозицията.

Таблица 5

Минимални стойности на параметъра LGD спрямо обезпечените части от експозицията

	LGD* за първо-степенни или условни вземания	LGD* за подчинени или условни вземания	Първи изискуем праг на обезпеченост (С*)	Втори изискуем праг на обезпеченост (С**)
Вземания	35 %	65 %	0 %	125 %
Жилищни недвижими имоти/ търговски недвижими имоти	35 %	65 %	30 %	140 %
Други обезпечения	40 %	70 %	30 %	140 %

▼B

Чрез дерогация до 31 декември 2012 г. компетентните власти могат при условията на праговете за обезпеченост, посочени в таблица 5:

- а) да разрешат на кредитните институции да определят стойност на параметъра LGD от 30 % за първостепенни експозиции под формата на лизинг на търговски недвижим имот;
- б) да разрешат на кредитните институции да определят стойност на параметъра LGD от 35 % за първостепенни експозиции под формата на лизинг на оборудване; и
- в) да разрешат на кредитните институции да определят стойност на параметъра LGD от 30 % за първостепенни експозиции, обезпечени с жилищен или търговски недвижим имот.

В края на този период дерогацията ще бъде преразгледана.

- б) Алтернативно третиране на обезпечение с недвижим имот
    - 73. При спазване на изискванията на настоящата точка и точка 74 и като алтернатива на третирането в точки 68—72, компетентните власти на дадена държава-членка могат да разрешат на кредитните институции да определят 50 % рисково тегло на частта от експозицията, която е напълно обезпечена с жилищен недвижим имот или търговски недвижим имот, разположен на територията на държавата-членка, ако имат доказателства, че съответните пазари са добре развити и с добри традиции, с ниво на загуба от кредити, обезпечени с жилищни недвижими имоти или съответно търговски недвижими имоти, които не надвишават следните лимити:
      - а) загуби, произтичащи от кредити, обезпечени с жилищни недвижими имоти или съответно търговски недвижими имоти до 50 % от пазарната стойност (или където е приложимо и ако е по-ниско от 60 % от ипотечната заемна стойност) не превишават 0,3 % от текущите заеми, обезпечени с тази форма на недвижими имоти през която и да е дадена година; и
      - б) общите загуби, произтичащи от кредити, обезпечени с жилищни недвижими имоти или съответно търговски недвижими имоти, не превишават 0,5 % от текущите заеми, обезпечени с тази форма на недвижими имоти през която и да е година.
    - 74. Ако някое от условията в точка 73 не е удовлетворено през дадена година, приемливостта на използването на това третиране се прекратява, докато условията не бъдат изпълнени през някоя следваща година.
    - 75. Компетентните власти, които не разрешават третирането в точка 73, могат да разрешат на кредитните институции да присъдят рисковите тегла, разрешени по това третиране по отношение на експозиции, обезпечени с жилищен, респективно търговски недвижим имот, разположени на територията на тези държави-членки, чиито компетентни власти разрешават това третиране, предмет на същите условия, както прилаганите в тази държава-членка.
- 1.6. **Изчисляване на размера на рисково претеглените експозиции и размера на очакваната загуба в случаите на смесени групи от обезпечения**
- 76. Когато размерът на рисково претеглените експозиции и размерът на очакваната загуба се изчисляват съгласно членове 84—89 и експозицията е обезпечена с финансово обезпечение и с друго приемливо обезпечение, стойността на LGD*, която се приема като LGD за целите на приложение VII, се изчислява, както е посочено по-долу.
  - 77. От кредитната институция се изисква да раздели стойността на експозицията, коригирана за променливост (т.е. стойността след прилагането на корекцията за променливост, както е предвидено в точка 33) на части, всяка от които е покрита само от един вид обезпечение. Тоест кредитната институция трябва

▼B

да раздели експозицията на част, покрита от приемливо финансово обезпечение, част, покрита с вземания, части, покрити с обезпечение с търговски недвижим имот и/или жилищен недвижим имот, част, покрита с друго приемливо обезпечение и необезпечена част, когато е приложимо.

78. Стойността на LGD* за всяка част експозиция се изчислява отделно в съответствие със съответните разпоредби на настоящото приложение.

1.7. Друга обезпечена кредитна защита

1.7.1. Депозити при институции трети страни

79. Когато са изпълнени условията, предвидени в част 2, точка 12, кредитната защита, отговаряща на условията на част 1, точка 23, може да бъде третирана като гаранция от институцията трета страна.

1.7.2. Животозастрахователни полици, заложени в полза на кредитиращата институция

80. Когато са изпълнени условията, предвидени в част 2, точка 13, кредитната защита, отговаряща на условията на част 1, точка 24, може да бъде третирана като гаранция от дружеството, предоставящо животозастрахователната полица. Стойността на признатата кредитна защита е откупната стойност на животозастрахователната полица.

1.7.3. Инструменти, издадени от институции и изкупувани обратно при поискване

81. Инструментите, приемливи съгласно част 1, точка 25, могат да се третират като гаранция от издаващата институция.
82. Стойността на признатата кредитна защита е посочена по-долу:
- а) когато инструментът ще бъде изкупен обратно по неговата условна стойност, стойността на защитата е тази стойност;
  - б) когато инструментът ще бъде изкупен обратно по пазарна цена, стойността на защитата е стойността на инструмента, оценен по същия начин както дълговите ценни книжа, посочени в част 1, точка 8.

2. КРЕДИТНА ЗАЩИТА С ГАРАНЦИИ

2.1. Оценка

83. Стойността на кредитната защита с гаранции (G) е сумата, която доставчикът на защитата се е задължил да плати в случай на просрочие или неплащане от страна на кредитополучателя или при настъпването на други посочени кредитни събития. В случаите на кредитни деривати, които не обхващат като кредитно събитие реструктуриране на базисното задължение, съдържащо опрощаване или разсрочване на главница, лихва или такси, което води до събитие, свързано със загуба (например, корекция на стойността, извършване на корекция на стойността или друго подобно дебитиране на отчета за приходите и разходите),

- а) когато сумата, която доставчикът на защитата се е задължил да плати, не е по-голяма от стойността на експозицията, стойността на кредитната защита, изчислена съгласно първото изречение на настоящата точка, се намалява с 40 %; или
- б) когато сумата, която доставчикът на защитата се е задължил да плати, е по-висока от стойността на експозицията, стойността на кредитната защита няма да бъде по-голяма от 60 % от стойността на експозицията.

84. Когато кредитна защита с гаранции е деноминирана във валута, различна от тази, в която е деноминирана експозицията (валутно несъответствие), стойността на кредитната защита се намалява, като се приложи корекцията за променливост H_{fx} , както е посочено по-долу:

$$G^* = G \times (1 - H_{FX})$$

▼B

където:

G е условната стойност на кредитната защита,

G^* е G , коригирана за валутен риск;

Nfx е корекцията за променливост за несъответствие на валутите между кредитната защита и базисното задължение.

Когато няма валутно несъответствие,

$$G^* = G$$

85. Корекциите за променливост за несъответствие на валутите могат да бъдат изчислени на базата на подход за надзорна корекция за променливост или на базата на подхода за собствените оценки, предвидени в точки 34—57.

2.2. Изчисляване на размерите на рисково претеглените експозиции и на размерите на очакваните загуби

2.2.1. Частична защита — отделни траншове

86. Когато кредитната институция прехвърля част от риска по даден заем в един или повече траншове, се прилагат правилата, изложени в членове 94—101. Праговете за същественост на плащанията, под които няма да се извършват плащания в случай на загуба, се считат, че са равностойни на задържани позиции за първа загуба и пораждат прехвърляне на риска чрез отделни траншове.

2.2.2. Стандартизиран подход

а) Пълна защита

87. За целите на член 80 g представлява рисковото тегло, което трябва да бъде определено на експозиция, напълно защитена посредством защита с гаранция (G_A), където:

g е рисковото тегло на експозициите към доставчика на защитата, както е посочено в членове 78—83; и

G_A е стойността на G^* , изчислена съгласно точка 84, като е допълнително коригирана за падежни несъответствия, както е предвидено в част 4.

б) Частична защита — равностоеен ранг

88. Където защитената стойност е под стойността на експозицията и защитената и незащитената част са равностойни по ранг — т.е. кредитната институция и доставчикът на защитата разпределят загубите помежду си на пропорционална основа, се дава пропорционално намаление на регулаторно капиталово изискване. За целите на член 80 размерът на рисково претеглените експозиции се изчислява в съответствие с посочената по-долу формула:

$$(E - G_A) \times r + G_A \times g$$

където

E е стойността на експозицията;

G_A е стойността на G^* , изчислена съгласно точка 84, като допълнително е коригирана за падежни несъответствия, както е предвидено в част 4;

r е рисковото тегло на експозициите към длъжника, определено съгласно членове 78—83; и

g е рисковото тегло на експозициите към доставчика на защитата, определено съгласно членове 78—83.

в) Държавни гаранции

89. Компетентните власти могат да разширят третирането, предвидено в приложение VI, част 1, точки 4 и 5, така че да обхванат експозиции или части от експозиции, гарантирани от централното правителство или централната банка, когато гаранцията е деноминирана в националната валута на кредитополучателя и експозицията се финансира в тази валута.

▼B

2.2.3. Вътрешнорейтингов подход (IRB)

Пълна защита/частична защита — равностоен ранг

90. За покритата част на експозицията (на базата на коригираната стойност на кредитната защита G_A) вероятността от неизпълнение PD за целите на приложение VII, част 2 може да бъде вероятността от неизпълнение PD на доставчика на защитата, или вероятност от неизпълнение PD между тази на кредитополучателя и тази на гаранта, ако се счита, че не е оправдано пълно заместване. В случая на подчинени експозиции и неподчинена защита с гаранции, стойността на LGD, която трябва да бъде приложена за целите на приложение VII, част 2, може да бъде тази, съответстваща на първостепенни вземания.
91. За всяка непокрита част от експозицията вероятността от неизпълнение PD е тази на кредитополучателя, а стойността на LGD е тази на базисната експозиция.
92. G_A е стойността на G^* , изчислена съгласно точка 84, като е допълнително коригирана за падежни несъответствия, както е предвидено в част 4.

ЧАСТ 4

Падежни несъответствия

1. За целите на изчисляването на размера на рисковото претеглените експозиции падежно несъответствие настъпва, когато остатъчният падеж на кредитната защита е по-малък от този на защитената експозиция. Защита с по-малко от три месеца остатъчен срок до падеж, чийто падеж е по-малък от този на падежа на базисната експозиция, няма да се признава.
2. Когато има падежно несъответствие, кредитната защита не се признава, ако:
  - а) първоначалният падеж на защитата е под 1 година; или
  - б) експозицията е краткосрочна експозиция, посочена от компетентните власти по-скоро като подлежаща на еднодневна долна граница, а не на едногодишна долна граница по отношение на стойността на падежа (M) съгласно приложение VII, част 2, точка 14.

1. ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПАДЕЖ

3. При ограничение от максимум 5 години ефективният падеж на базисното задължение е най-дългото възможно оставащо време преди длъжникът да изпълни задълженията си по график. При спазване на точка 4 падежът на кредитната защита е времето до най-ранната дата, на която защитата може да бъде или ще бъде прекратена.
4. Когато е налице опция за прекратяване на защитата, която е по преценка на продавача на защитата, се приема, че падежът на защитата е времето до най-ранната дата, на която тази опция може да бъде упражнена. Когато има опция за прекратяване на защитата, която е по усмотрение на купувача на защитата и условията на договора при иницирането на защитата съдържат положителен стимул за кредитната институция да поиска изпълнението на сделката преди договорния падеж, за падеж на защитата се приема времето до най-ранната дата, на която опцията може да бъде упражнена; в противен случай може да се счита, че такава опция не оказва влияние върху падежа на защитата.
5. Когато няма пречка даден кредитен дериват да бъде прекратен преди изтичането на някакъв гратисен период, изискван за настъпването на просрочие на базисното задължение в резултат на неплащане, падежът на защитата се намалява с размера на гратисния период.

▼B**2. ОЦЕНЯВАНЕ НА ЗАЩИТАТА****2.1. Сделки, обект на обезпечена кредитна защита — опростен метод за финансово обезпечение**

6. Когато има несъответствие между падежа на експозицията и падежа на защитата, обезпечението няма да се признава.

2.2. Сделки, обект на обезпечена кредитна защита — разширен метод за финансово обезпечение

7. Падежът на кредитната защита и този на експозицията трябва да бъдат отразени в коригираната стойност на обезпечението съгласно следната формула:

$$C_{VAM} = C_{VA} \times (t-t^*) / (T-t^*)$$

където

C_{VA} е коригираната стойност за променливост на обезпечението, както е посочено в част 3, точка 33, или размера на експозицията, което от двете е по-малко;

t е броят на годините, оставащи до датата на падежа на кредитната защита, изчислен в съответствие с точки 3—5, или стойността на T , която от двете стойности е по-ниска;

T е броят на годините, оставащи до датата на падежа на експозицията, изчислен в съответствие с точки 3—5, или 5 години, който от двата е по-малък;

t^* е 0,25.

C_{VAM} е C_{VA} , но допълнително коригирана за падежно несъответствие, което да бъде включено във формулата за изчисляването на напълно коригираната стойност на експозицията (E^*), изложена в част 3, точка 33.

2.3. Сделки, обект на кредитна защита с гаранции

8. Падежът на кредитната защита и този на експозицията трябва да бъдат отразени в коригираната стойност на кредитната защита съгласно следната формула:

$$G_A = G^* \times (t-t^*) / (T-t^*)$$

където:

G^* е размерът на защитата, коригиран за валутно несъответствие

G_A е G^* , коригиран за валутно несъответствие

t е броят на годините, оставащи до датата на падежа на кредитната защита, изчислен в съответствие с точки 3—5 или стойността на T , която от двете стойности е по-ниска;

T е броят на годините, оставащи до датата на падежа на експозицията, изчислен в съответствие с точки 3—5, или 5 години, който от двата е по-малък;

t^* е 0,25.

G_A се приема за стойността на защитата за целите на част 3, точки 83—92.

ЧАСТ 5**Съчетаване на редуциране на кредитния риск при стандартизирания подход**

1. В случаите, когато кредитната институция, изчисляваща размерите на рисково претеглените експозиции съгласно членове 78—83, има повече от една форма на редуциране на кредитен риск, обхващащ една експозиция (например кредитната институция има обезпечение и гаранция, частично покриващи дадена експозиция), от кредитната институция се изисква да подраздели експозицията на части, покрити от всеки вид инструмент за редуциране на кредитния риск (например една част, покрита от обезпечение и една част, покрита от гаранция) и размерът на рисково претеглената

експозиция за всяка част трябва да бъде изчислен отделно в съответствие с разпоредбите на членове 78—83 и настоящото приложение.

2. Когато кредитната защита, предоставена от един доставчик на кредитна защита има различни падежи, следва да се приложи подобен подход на този, разгледан в точка 1.

ЧАСТ 6

Техники за съвкупно редуциране на кредитен риск

1. **КРЕДИТНИ ДЕРИВАТИ ЗА ПЪРВО НЕИЗПЪЛНЕНИЕ**
  1. Когато дадена кредитна институция получи кредитна защита за няколко експозиции, при условие че първото неизпълнение измежду експозициите задейства плащане и че това кредитно събитие прекратява договора, кредитната институция може да промени изчисляването на размера на рисково претеглената експозиция и когато е приложимо, размерът на очакваната загуба на експозицията, която при липса на кредитна защита би довела до най-ниския размер на рисково претеглена експозиция съгласно членове 78—83 или членове 84—89, когато са приложими, в съответствие с настоящото приложение, но само ако стойността на експозицията е по-малка от или е равна на стойността на кредитната защита.
2. **КРЕДИТНИ ДЕРИВАТИ ЗА N-ТО НЕИЗПЪЛНЕНИЕ**
  2. Когато n-тото неизпълнение сред експозициите задейства плащане по кредитната защита, кредитната институция, закупуваща защита, може да признава защитата само за изчисляването на размера на рисково претеглените експозиции и когато е приложимо, размера на очакваната загуба, ако е получена и защита за неизпълнение от първо до n-1 или когато n-1 неизпълнения вече са настъпили. В тези случаи методологията следва тази, изложена в точка 1, за деривати за първо неизпълнение, подходящо изменени за продукти за n-тото неизпълнение.

ПРИЛОЖЕНИЕ IX

СЕКЮРИТИЗАЦИЯ

ЧАСТ 1

Дефиниции за целите на приложение IX

1. За целите на настоящото приложение:
  - „Допълнителен спред“ означава разликата между брутните постъпления от такси и други приходи, получени във връзка със секюритизираните експозиции минус всички разходи по съответната схема за секюритизация;
  - „Клауза за предсрочно погасяване“ означава предвидена в договора възможност на инициатора на секюритизационната схема да изкупи обратно или да погаси всички секюритизиращи позиции преди пълното погасяване на базисните експозиции, когато остатъчният размер на базисните експозиции спадне под определено ниво.
  - „Ликвидно улеснение“ означава секюритизираща позиция, произтичаща от договорно споразумение за финансиране, която осигурява редовното изплащане на паричните потоци към инвеститорите.
  - „K_{irr}“ означава 8 % от рисково претегления размер на експозициите, които биха били изчислени съгласно членове 84—89 по отношение на секюритизираните експозиции, ако те не са били секюритизирани, плюс размера на очакваната загуба за тези експозиции, изчислен съгласно тези членове;
  - „Рейтингов метод“ означава методът за изчисляване на размера на рисково претеглените секюритизиращи позиции в съответствие с част 4, точки 46—51.
  - „Метод на надзорната формула“ означава методът за изчисляване на рисково претегления размер на експозициите за секюритизиращи позиции в съответствие с част 4, точки 52—54;
  - „Нерейтингована позиция“ означава секюритизираща позиция, която няма призната кредитна оценка от призната агенция за външна кредитна оценка, както е определено в член 97;
  - „Рейтингована позиция“ означава секюритизираща позиция, която има призната кредитна оценка от призната агенция за външна кредитна оценка, както е определено в член 97; и
  - „Програма за търговски книжа, покрити с активи“ означава схема за секюритизация, при която емитираните от нея ценни книжа приемат формата предимно на търговски книжа с първоначален падеж от една година или по-малко.

ЧАСТ 2

Минимални изисквания за признаване на значителен трансфер на кредитен риск и изчисляване на размера на рисково претеглените експозиции и размера на очакваната загуба за секюритизирани експозиции

1. МИНИМАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРИЗНАВАНЕ НА ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА ЗНАЧИТЕЛЕН КРЕДИТЕН РИСК ПРИ ТРАДИЦИОННА СЕКЮРИТИЗАЦИЯ
  1. Кредитната институция инициатор на традиционна секюритизация може да изключи секюритизираните експозиции от изчислението на размера на рисково претеглените експозиции и размера на очакваната загуба, ако на трети лица е прехвърлен значителен кредитен риск, свързан със секюритизираните експозиции и прехвърлянето отговаря на следните условия: прилага третиранието по настоящата глава, когато е налице прехвърляне на значителна част от кредитния риск на базисните експозиции по схема за секюритизация:
    - а) документацията за секюритизацията отразява икономическата същност на сделката;

▼B

- б) секюритизираните експозиции са поставени извън обсега на кредитната институция инициатор или нейните кредитори, включително при фалит или принудително изпълнение. Това обстоятелство следва да бъде потвърдено от квалифицирано правно становище;
  - в) емитираните ценни книжа не представляват задължения за плащане от страна на кредитната институция инициатор;
  - г) поемателят на прехвърлянето е дружество със специална цел по схема за секюритизация (SSPE);
  - д) кредитната институция инициатор не поддържа пряк или непряк контрол върху прехвърлените експозиции. Инициаторът се счита, че е поддържал ефективен контрол върху прехвърлените експозиции, ако той има право да изкупи обратно от поемателя на прехвърлянето прехвърлените по-рано експозиции, за да реализира произтичащите от тях доходи или ако е задължен да поеме обратно прехвърления риск. Запазването на правата или задълженията за обслужването на експозициите от страна на кредитната институция инициатор не представлява само по себе си непряк контрол върху експозициите;
  - е) когато е налице опция за пълно погасяване, са изпълнени следните условия:
    - i) опцията за пълно погасяване може да бъде упражнена по преценка на кредитната институция инициатор;
    - ii) опцията за пълно погасяване може да бъде упражнена, когато 10 % или по-малко от първоначалната стойност на секюритизираните експозиции остават неамортизирани; и
    - iii) клаузата за предсрочно погасяване не е структурирана така, че да се избягва разпределянето на загубите по позиции кредитни подобрения или по други позиции, държани от инвеститорите и не е другояче структурирана за предоставяне на кредитно подобрение; и
  - ж) документацията за секюритизацията не съдържа клаузи, които:
    - i) в случаите, различни от предсрочна амортизация, изискват секюритизиращите позиции да бъдат подобрени от кредитната институция инициатор, включително, но без да се ограничава до променянето на базисните кредитни експозиции или увеличаването на доходността, платима на инвеститорите в отговор на влошаването на кредитното качество на секюритизираните експозиции; или
    - ii) предвиждат увеличаване на доходността, платима на държателите на секюритизиращи позиции в отговор на влошаване кредитното качество на пула от базисни експозиции.
2. МИНИМАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРИЗНАВАНЕ НА ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА ЗНАЧИТЕЛЕН КРЕДИТЕН РИСК ПРИ СИНТЕТИЧНА СЕКЮРИТИЗАЦИЯ
2. Кредитната институция инициатор на синтетична секюритизация може да изчисли размера на рисково претеглените експозиции и където е подходящо, размера на очакваната загуба, за секюритизираните експозиции в съответствие с точки 3 и 4 по-долу, ако значителен риск е прехвърлен на трети лица чрез обезпечения или чрез защита с гаранции и прехвърлянето отговаря на следните условия:
- а) документацията за секюритизацията отразява икономическата същност на сделката;
  - б) кредитната защита, чрез която се прехвърля кредитният риск, отговаря на изискванията за признаване и на другите изисквания по членове 90—93 за признаване на такава кредитна защита. За целите на настоящата точка дружествата със специална цел не се признават за приемливи доставчици на защита с гаранции;
  - в) инструментите, използвани за прехвърляне на риска към трети лица, не съдържат условия, които:

▼B

- i) налагат значителни прагове на същественост, под които кредитната защита не се счита за изискуема в случай на настъпване на кредитно събитие;
  - ii) позволяват прекратяване на защитата в случай на влошаване на кредитното качество на базисните експозиции;
  - iii) изискват в случаите, различни от разпоредби за предсрочна амортизация, позициите в секюритизацията да бъдат подобрени от кредитната институция инициатор;
  - iv) увеличават цената на кредитната защита на кредитните институции или доходността, платима на държателите на позиции в секюритизацията в отговор на влошаване на кредитното качество на пула от базисни експозиции; и
- г) получено е квалифицирано правно становище, което потвърждава приложимостта на кредитната защита във всички имащи отношение юрисдикции.

3. ИЗЧИСЛЯВАНЕ ОТ СТРАНА НА КРЕДИТНИТЕ ИНСТИТУЦИИ ИНИЦИАТОРИ НА РИСКОВО ПРЕТЕГЛЕН РАЗМЕР НА ЕКСПОЗИЦИИ, СЕКЮРИТИЗИРАНИ ПРИ СИНТЕТИЧНА СЕКЮРИТИЗАЦИЯ

3. При изчисляването на рисково претегления размер на секюритизираните експозиции, когато са изпълнени условията в точка 2, кредитната институция, инициатор на синтетична секюритизация съгласно точки 5—7, използва подходящите методологии за изчисление, предвидени в част 4, а не тези, предвидени в членове 78—89. За кредитните институции, изчисляващи рисково претегления размер на експозициите и размера на очакваните загуби по членове 84—89, размерът на очакваната загуба по отношение на такива експозиции е нула.
4. За яснота точка 3 се отнася за целия пул на експозициите, включени в секюритизацията. При спазване на точки от 5 до 7 от кредитната институция инициатор се изисква да изчислява размера на рисково претеглените експозиции по отношение на всички траншове при секюритизацията в съответствие с разпоредбите на част 4, включително тези, свързани с признаването на редуцирането на кредитен риск. Например когато даден транш се прехвърля посредством кредитна защита с гаранции на трета страна, рисковото тегло на тази трета страна се прилага за транша при изчислението на размера на рисково претеглените експозиции на кредитната институция инициатор.

3.1. Третирание на падежни несъответствия при синтетична секюритизация

5. За целите на изчисляването на размера на рисково претеглените експозиции в съответствие с точка 3 всяко падежно несъответствие между кредитната защита, с която се определят траншовете и секюритизираните експозиции, се взема предвид в съответствие с точки 6 и 7.
6. Падежът на секюритизираните експозиции се определя на база експозицията с най-отдалечен във времето падеж от тези експозиции, но не повече от пет години. Падежът на кредитната защита се определя съгласно приложение VIII.
7. Кредитната институция инициатор игнорира всякакво падежно несъответствие при изчисляването на размера на рисково претеглената експозиция за траншове, които в съответствие с част 4 получават рисково тегло 1 250 %. За всички останали траншове третиранието на падежното несъответствие, предвидено в приложението VIII, следва да се прилага съгласно следната формула:

$$RW^* = [RW(SP) \times (t - t^*) / (T - t^*)] + [RW(Ass) \times (T - t) / (T - t^*)]$$

където:

RW^* е размерът на рисково претеглените експозиции за целите на член 75, буква а);

▼B

$RW_{(Ass)}$ е размерът на рисково претеглените експозиции, който би бил използван, ако тези експозиции не са били секюритизирани, изчислен на пропорционална основа;

$RW(SP)$ е размерът на рисково претеглените експозиции съгласно точка 3, при условие че няма падежно несъответствие;

T е падежът на базисните експозиции, изразен в години;

t е падежът на кредитната защита, изразен в години; и

t^* е 0,25.

ЧАСТ 3

Външни кредитни оценки

1. ИЗИСКВАНИЯ, НА КОИТО ТРЯБВА ДА ОТГОВАРЯТ КРЕДИТНИТЕ ОЦЕНКИ ОТ АГЕНЦИИ ЗА ВЪНШНИ КРЕДИТНИ ОЦЕНКИ (АВКО)

1. За да бъде използвана за целите на изчисляването на рисково претегления размер на експозициите съгласно част 4, дадена кредитна оценка, присъдена от призната АВКО, следва да отговаря на следните изисквания:
  - а) да няма несъответствие между видовете плащания, отразени в кредитната оценка и видовете плащания, на които кредитната институция има право по договора, пораждащ въпросната секюритизираща позиция; и
  - б) кредитните оценки следва да бъдат публично достъпни за пазара. Кредитните оценки се считат за публично достъпни само при условие че са публикувани във форум, който е публично достъпен, и са включени в миграционната таблица на агенцията за външна кредитна оценка. Кредитните оценки, които се предоставят само на ограничен брой субекти, не се разглеждат като публично достъпни.

2. ИЗПОЛЗВАНЕ НА КРЕДИТНИТЕ ОЦЕНКИ

2. Дадена кредитна институция може да номинира една или повече признати агенции за външна кредитна оценка (АВКО), чиито кредитни оценки се използват при изчисляването на размерите на нейните рисково претеглени експозиции съгласно членове 94—101 („номинирана АВКО“).
3. При условие че са спазени изискванията на точки 5—7 по-долу, дадена кредитна институция трябва да използва кредитните оценки от признатите АВКО последователно по отношение на нейната секюритизираща позиция.
4. При условие че са спазени изискванията на точки 5 и 6 по-долу, дадена кредитна институция може да не използва кредитните оценки, присъдени от дадена АВКО за нейните позиции в някои траншове, а кредитни оценки на друга АВКО за позициите ѝ в други траншове в рамките на една и съща структура, които могат да бъдат или могат да не бъдат рейтинговани от първата АВКО.
5. Когато дадена позиция има две кредитни оценки от номинирани АВКО, кредитната институция следва да използва по-малко благоприятната кредитна оценка.
6. Когато дадена позиция има повече от две кредитни оценки от номинирани АВКО, следва да се използват двете най-благоприятни кредитни оценки. При условие че двете най-благоприятни кредитни оценки са различни, следва да се използва по-малко благоприятната от двете.
7. Когато кредитната защита, отговаряща на условията на членове 90—93, е предоставена директно на дружеството със специална цел (SSPE) и защитата е отразена в кредитната оценка на дадена позиция от номинирана АВКО, може да се използва рисковото тегло, свързано с тази кредитна оценка. Ако защитата не отговаря на условията на членове 90—93, кредитната оценка не се признава. При положение че кредитната защита не се предоставя към дружеството със специална цел (SSPE), а директно на секюритизираща позиция, кредитната оценка следва да не се признава.

3. ОТНАСЯНЕ ПО СТЕПЕНИ

8. Компетентните власти определят с коя степен на кредитно качество в таблиците, изложени в част 4, следва да се асоциира всяка кредитна оценка на призната АВКО. Когато правят това, компетентните власти правят разлика между относителните степени на риск, изразени с всяка оценка. Те следва да вземат предвид такива количествени фактори като проценти на неизпълнение и/или загуба и такива качествени фактори като обхвата на сделките, оценявани от АВКО и смисъла на кредитната оценка.
9. Компетентните власти се стремят да гарантират, че секюритизиращи позиции, за които се прилага едно и също рисково тегло въз основа на кредитните оценки на признати АВКО подлежат на еквивалентни степени на кредитен риск. Това включва променяне на решението им за степента на кредитното качество, с която следва да се свързва конкретна кредитна оценка, както е подходящо.

ЧАСТ 4

Изчисляване

1. ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА РАЗМЕРА НА РИСКОВО ПРЕТЕГЛЕНИТЕ ЕКСПОЗИЦИИ

1. За целите на член 96 размерът на рисково претеглените експозиции на дадена секюритизираща позиция се изчислява посредством прилагането на рисково претегления размер на позицията, като съответното рисково тегло е, както е изложено в настоящата част.
2. При спазване на точка 3:
  - а) когато дадена кредитна институция изчислява размера на рисково претеглените експозиции по точки 6—36, стойността на експозицията на дадена балансова секюритизираща позиция следва да бъде нейната балансова стойност.
  - б) когато дадена кредитна институция изчислява размера на рисково претеглените експозиции по точки 37—76, стойността на експозицията на дадена балансова секюритизираща позиция следва да бъде измервана бруто с корекциите на стойността; и
  - в) стойността на експозицията на дадена задбалансова секюритизираща позиция следва да бъде нейната номинална стойност, умножена по конверсионния ѝ коефициент, както е предвидена в настоящото приложение. Освен ако не е указано друго, конверсионният коефициент е 100 %.
3. Стойността на експозицията на дадена секюритизираща позиция, произтичаща от дериватен инструмент, посочен в приложение IV, се определя в съответствие с приложение III.
4. Когато дадена секюритизираща позиция е обект на обезпечена кредитна защита, стойността на експозицията на тази позиция може да бъде променена в съответствие със и след като са изпълнени изискванията на приложение VIII, както е посочено по-долу в настоящото приложение.
5. Когато дадена кредитна институция притежава две или повече припокриващи се позиции при секюритизация, до размера на припокриването ще се изисква при изчислението на размера на рисково претеглените експозиции да се включва само позиция, водеща до по-голям размер на рисково претеглените експозиции. За целта на настоящата точка „припокриване“ означава, че позициите напълно или частично представляват еднаква експозиция към един риск, така че до размера на припокриването се установява еднаединствена експозиция.

2. ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА РАЗМЕРА НА РИСКОВО ПРЕТЕГЛЕНИТЕ ЕКСПОЗИЦИИ СЪГЛАСНО СТАНДАРТИЗИРАНИЯ ПОДХОД

6. При условията на точка 8 размерът на рисково претеглените експозиции на секюритизираща позиция с присъдена кредитна оценка се изчислява като към стойността на експозицията се приложи рисковото тегло, съответстващо на степените на кредитното качество, с което от компетентните власти е било опре-

делено да бъде свързана кредитната оценка в съответствие с член 98, както е изложено в таблици 1 и 2.

Таблица 1

Позиции, различни от тези с краткосрочни кредитни оценки

Степен на кредитното качество	1	2	3	4	5 и по-малко
Рисково тегло	20 %	50 %	100 %	350 %	1 250 %

Таблица 2

Позиции с краткосрочна кредитна оценка

Степен на кредитното качество	1	2	3	Всички останали кредитни оценки
Рисково тегло	20 %	50 %	100 %	1 250 %

7. При спазване на точки 10—15 размерът на рисково претеглената нерейтингована секюритизираща позиция се изчислява посредством прилагането на рисково тегло от 1 250 %.
- 2.1. Кредитни институции инициатори и кредитни институции спонсори**
8. За дадена кредитна институция инициатор или кредитна институция спонсор размерът на рисково претеглените експозиции, изчислени по отношение на нейните позиции в схема за секюритизация, може да се сведе до размера на рисково претеглените експозиции, ако те не бяха секюритизирани, при прилагането на 150 % рисково тегло към всички базисни просрочени позиции и към базисните експозиции, спадащи към „регулаторните категории с висок риск“.
- 2.2. Третиране на позиции без присъдена кредитна оценка**
9. Кредитните институции, които имат секюритизираща позиция без присъдена кредитна оценка, могат да прилагат третирането, предвидено в точка 10, за изчисляване на размера на рисково претеглената експозиция за тази позиция, при условие че съставът на пула от секюритизирани експозиции е известен във всеки момент.
  10. Дадена кредитна институция може да прилага среднопретегленото рисково тегло, което би било прилагано към секюритизирани експозиции съгласно членове 78—83 от кредитна институция, държаща експозициите, умножено по коефициента на концентрация. Този коефициент на концентрация е равен на сумата от номиналните стойности на всичките траншове, разделена на сумата от номиналните размери на траншовете, подчинени или равностойни по ранг на транша, в който се държи позицията, включваща самия този транш. Полученото в резултат рисково тегло не превишава 1 250 % или по-ниско от което и да било рисково тегло, приложимо спрямо който и да е транш с присъдена кредитна оценка с по-висок ранг. Когато дадена кредитна институция не е в състояние да определи рисковите тегла, които биха били приложени към секюритизираните експозиции съгласно членове 78—83, към позицията се прилага рисково тегло в размер на 1 250 %.
- 2.3. Третиране на секюритизиращи позиции, структурирани като траншове за втора или следващи по ред загуба в програми за търговски книжа, покрити с активи**
11. При условията на наличие на по-благоприятно третиране по силата на разпоредбите, отнасящи се до улесненията за ликвидност в точки 13—15, дадена кредитна институция може да прилага към секюритизиращи позиции, отговарящи на условията, изложени в точка 12, рисково тегло, което е по-голямо от 100 %, или най-високите

▼B

рискови тегла, които биха били приложени към някоя от секюритизираните експозиции по членове 78—83 от кредитна институция, притежаваща експозициите.

12. За да е налице третирането, изложено в точка 11, секюритизиращата позиция следва да бъде:
- а) в транш, който по своята икономическа същност представлява позиция за втора или следващи по ред загуба в секюритизационната схема и траншът за първа загуба осигурява значително подобрение на кредитното качество на транша за втора загуба;
  - б) с кредитна оценка, равностойна или по-добра от инвестиционен рейтинг; и
  - в) притежавана от кредитна институция, която не притежава позиции в транша с първа загуба.

2.4. Третиране на ликвидни улеснения без присъдени кредитни оценки

2.4.1. Признати ликвидни улеснения

13. Когато са изпълнени следните условия, за да определи стойността на своите експозициите в ликвидни улеснения, кредитната институция може да приложи конверсионен коефициент от 20 % към номиналната стойност на ликвидно улеснение с първоначален падеж до 1 година, включително конверсионен коефициент от 50 % може да се приложи към номиналната стойност на ликвидно улеснение с първоначален падеж над 1 година:

- а) документацията по ликвидното улеснение следва ясно да посочва и ограничава обстоятелствата, при които ликвидното улеснение може да бъде използвано;
- б) улеснението няма да може усвоявано, за да се предоставя кредитна подкрепа посредством покриване на вече настъпили загуби по време на усвояването — например посредством осигуряване на ликвидност по отношение на експозиции в неизпълнение по време на усвояването или посредством придобиване на активи на по-висока от справедливата стойност;
- в) улеснението не следва да се използва за осигуряване на постоянно или периодично финансиране на схемата за секюритизация;
- г) погасяването на изтеглените суми по улеснението не следва да бъде подчинено спрямо вземанията на инвеститорите, които не са вземания по лихвени или валутни дериватни договори, такси и други подобни плащания, нито могат да бъдат обект на отказ от права или разсрочване;
- д) няма да бъде възможно улеснението да бъде усвоявано след изчерпването на всички приложими кредитни подобрения, подкрепящи ликвидното улеснение; и
- е) ликвидното улеснение трябва да съдържа клауза, водеща до автоматично намаляване на сумата, която може да бъде изтеглена, с размера на експозициите в неизпълнение, където „неизпълнение“ има значението, което му е дадено по смисъла на членове 84—89, или където пулът от секюритизирани експозиции се състои от инструменти с присъдени кредитни оценки, които прекратява ликвидното улеснение, когато средното кредитно качество на пула се понижи под инвестиционен рейтинг.

Рисковото тегло, което трябва да се прилага, е най-високото рисково тегло, което се прилага за всяка от секюритизираните експозиции по членове 78—83 от кредитната институция, притежаваща експозициите.

2.4.2. Ликвидни улеснения, които могат да бъдат усвоени единствено в случай на общ пазарен срив

14. За да се определи стойността на експозицията, конверсионен коефициент от 0 % може да бъде приложен към номиналната стойност на ликвидно улеснение, което може да бъде усвоено единствено в случай на общ пазарен срив (т.е. когато две или повече дружества със специална цел по схема за секюритизация (SPE) по различни схеми за секюритизация не са в състояние да преиздадат

▼B

падежа на търговски книжа и тази невъзможност не е резултат от влошване на кредитното качество на SPE или на кредитното качество на секюритизираните експозиции), при условие че са изпълнени изискванията, изложени в точка 13.

2.4.3. Улеснения под формата на парични аванси

15. За да се определи стойността на експозицията, конверсионен коефициент от 0 % може да бъде приложен към номиналната стойност на ликвидно улеснение, което е безусловно отменяемо, при условие че са изпълнени условията, изложени в точка 13, и погасяванията на усвоени суми от улеснението са с първостепенен ранг спрямо останалите икове към паричните потоци, произтичащи от секюритизираните експозиции.

2.5. **Допълнителни капиталови изисквания при секюритизиране на револвиращи експозиции с предвидена клауза за ускорена амортизация**

16. В допълнение към рисково претегления размер по отношение на нейните секюритизиращи позиции, кредитната институция инициатор изчислява рисково претеглен размер на експозициите съгласно метода, изложен в точки 17—33, когато продава револвиращи експозиции в схема за секюритизация, която съдържа клауза за предсрочна амортизация.
17. Кредитната институция изчислява рисково претеглен размер на сумата от участието на инициатора и участието на инвеститорите.
18. За секюритизиращи структури, където секюритизиращите експозиции, обхващащи револвиращи и нереволвиращи експозиции, кредитната институция инициатор прилага третирането, предвидено в точки 19—31, към частта на базисния пул, съдържащ револвиращи експозиции.
19. За целите на точки 16—31 „участие на инициатора“ означава стойността на експозицията на условната част от пула от усвоени суми, продадени по схема за секюритизация, която част, съотнесена към размера на общия пул, продаден по структурата, определя частта на паричните потоци, генерирани от главницата и събраните лихви и други имащи отношение суми, които не са предназначени за извършване на плащания към тези, които имат секюритизиращи позиции в схемата за секюритизация.

За да се категоризира като такова, участието на инициатора не може да бъде подчинено на инвеститорските участия.

Инвеститорско участие означава стойността на експозицията на оставащата условна част от пула от усвоени суми.

20. Експозицията на кредитната институция инициатор, свързани с правата ѝ по отношение на участието като инициатор, не се разглеждат като секюритизираща позиция, а като пропорционална експозиция към секюритизираните експозиции, все едно че не са били секюритизирани.

2.5.1. Изключения от третирането при предсрочна амортизация

21. Инициаторите на следните видове секюритизация се освобождават от капиталовите изисквания в точка 16, когато:
  - a) секюритизациите на револвиращи експозиции, при които инвеститорите остават напълно изложени на всички бъдещи усвоявания от кредитополучателите, така че рискът по базисните експозиции не се поема обратно от кредитната институция инициатор дори след настъпването на случай на ускорена амортизация; и
  - b) секюритизациите, когато клауза за предсрочна амортизация се задейства единствено от събития, които не са свързани с изпълнението на секюритизираните активи или на кредитната институция инициатор като например съществени промени в данъчните закони или регламенти.

2.5.2. Максимален размер на капиталовите изисквания

22. За кредитна институция инициатор, подлежаща на капиталовите изисквания в точка 16, сумата на рисково претегления размер по отношение на позициите ѝ в участието на инвеститорите и сумата

▼B

на рисково претеглените експозиции, изчислени съгласно точка 16, не следва да превишават по-голямото от:

- а) размерите на рисково претеглените експозиции, изчислени по отношение на нейните позиции в инвеститорското участие; и
- б) размерите на рисково претеглените експозиции, които биха били изчислени по отношение на секюритизираните експозиции от дадена кредитна институция, притежаваща експозициите, ако експозициите не бяха секюритизирани до размера на инвеститорското участие.

23. Приспадатите нетни печалби, ако има такива, произтичащи от капитализиране на бъдещ доход, изисквано по член 57, се третираат извън максималния размер, посочен в точка 22.

2.5.3. Изчисляване на размера на рисково претеглените експозиции

24. Рисково претегленият размер на експозициите, които трябва да се изчисляват в съответствие с точка 16, се установява, като се умножи размерът на инвеститорското участие по производението на съответния конверсионен коефициент, посочен в точки 26—33, и среднопретегленото рисково тегло, което би било приложимо за секюритизираните експозиции, ако експозициите не бяха секюритизирани.

25. Предсрочната амортизация се разглежда като „контролирана“, когато са изпълнени следните условия:

- а) кредитната институция инициатор разполага с подходящи планове за капитала и ликвидността, обезпечавачи наличието на достатъчен капитал и ликвидност в случай на предсрочна амортизация;
- б) през целия период на транзакцията има пропорционално разпределяне между участието на кредитната институция инициатор и инвеститорското участие в плащания на лихви, главници, разходи, загуби и възстановени суми на базата на салдото на неуредените вземания в един или повече референтни момента през всеки месец;
- в) периодът на амортизиране се разглежда като достатъчен за 90 % от общия дълг (участието на кредитната институция инициатор и на инвеститорите), който е неиздължен в началото на периода на ускорената амортизация, който е трябвало да бъде погасен или признат в изпълнение;
- г) скоростта на погасяването не превишава тази, която би била постигната по линейната амортизация за периода, посочен в буква в).

26. В случаи на секюритизация с клауза за предсрочна амортизация на експозиции на дребно, които са неусвоени и безусловно отменени без предварително уведомление, където предсрочна амортизация се предприема при спадането на нивото на допълнителния спред под определено равнище, кредитните институции следва да сравняват тримесечното ниво на средния допълнителен спред с нивата на посоченото в клаузата ниво на задържане на допълнителния спред.

27. Когато схемата за секюритизация не изисква да се определя изрично нивото на установяване на допълнителния спред, нивото на установяване се приема за 4,5 процентни пункта по-високо от нивото на допълнителния спред, при който се предприема предсрочна амортизация.

28. Конверсионният коефициент, който следва да се прилага, се определя от нивото на действителния тримесечен среден допълнителен спред съгласно таблица 3.

Таблица 3

	Секюритизация, подлежаща на контролирана предсрочна амортизация	Секюритизация, подлежаща на неконтролирана предсрочна амортизация
Тримесечен среден допълнителен спред	Конверсионен коефициент	Конверсионен коефициент
Над ниво А	0 %	0 %
Ниво А	1 %	5 %
Ниво Б	2 %	15 %
Ниво В	10 %	50 %
Ниво Г	20 %	100 %
Ниво Д	40 %	100 %

29. В таблица 3 „ниво А“ означава нива на допълнителен спред по-малки от 133,33 % на нивото на блокиране на допълнителния спред, но не по-малко от 100 % от това ниво на блокиране. „Ниво Б“ означава нива на допълнителния спред по-малки от 100 % на нивото на блокиране на допълнителния спред, но не по-малки от 75 % от това ниво на блокиране. „Ниво В“ означава нива на допълнителния спред по-малки от 75 % от нивото на блокиране на допълнителния спред, но не по-малки от 50 % на това ниво на блокиране. „Ниво Г“ означава нива на допълнителния спред по-малки от 50 % от нивото на блокиране на допълнителния спред, но не по-малко от 25 % от това ниво на блокиране и „ниво Д“ означава нива на допълнителния спред по-малки от 25 % на нивото на блокиране на допълнителния спред.
30. В случаи на секюритизация с клауза за пресрочна амортизация на експозиции на дребно, които са неусвоени и безусловно отменени без предварително уведомяване и където предсрочната амортизация се предприема на основание на количествена стойност по отношение на нещо различно от средния тримесечен свръхспред, компетентните власти могат да прилагат третиране с приблизителни стойности, които са близки до това, което е предписано в точки 26—29 за определяне на посочения конверсионен коефициент.
31. Когато дадена компетентна власт има намерение да приложи третиране съгласно точка 30 по отношение на конкретна схема на секюритизация, той следва най-напред да уведоми съответните компетентни власти на всички останали държави-членки. Преди прилагането на такова третиране да стане част от подхода на общата политика на компетентния орган по отношение на секюритизации, съдържащи клаузи за предсрочна амортизация от въпросния вид, компетентният орган следва да се консултира с компетентните власти на всички останали държави-членки и да вземе предвид изразените от тях възгледи. Възгледите, изразени при подобна консултация и приложеното третиране, следва да бъдат оповестени публично от въпросния компетентен орган.
32. Всички други схеми на секюритизация с клауза за ускорена амортизация на револвиращите експозиции, подлежат на конверсионен коефициент от 90 %.
33. Всички други схеми на секюритизация с клауза за неконтролирана ускорена амортизация на револвиращите експозиции подлежат на конверсионен коефициент от 100 %.
- 2.6. Признание на редуциране на кредитен риск спрямо секюритизиращи позиции**
34. Когато се получава кредитна защита спрямо дадена секюритизираща позиция, изчисляването на размера на рисковото претеглените експозиции може да бъде променено в съответствие с приложение VIII.

▼ B

2.7. Редуциране на размера на рисково претеглените експозиции

35. Както е предвидено в член 66, параграф 2, по отношение на секюритизираща позиция, във връзка с която е присъдено рисково тегло от 1 250 %, кредитната институция като алтернатива на включването на позицията в изчисленията си на размера на рисково претеглените експозиции, може да извади от собствения си капитал стойността на тази позиция. За тази цел изчислението на стойността на експозицията може да отразява признатата обезпечена кредитна защита по начин, който е в съответствие с точка 34.
36. Когато дадена кредитна институция използва алтернативата, посочена в точка 35, 12,5 умножено по сумата, приспадната в съответствие с тази точка, за целите на точка 8, се изважда от сумата, посочена в точка 8 като максимален размер на рисково претеглената експозиция, която трябва да се изчислява от посочената там кредитна институция.

3. ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА РАЗМЕРА НА РИСКОВО ПРЕТЕГЛЕНИТЕ ЕКСПОЗИЦИИ ПРИ ИЗПОЛЗВАНЕ НА ВЪТРЕШНОРЕЙТИНГОВ ПОДХОД**3.1. Йерархия на методите**

37. За целите на член 96 размерът на рисково претеглените експозиции на дадена секюритизираща позиция се изчислява в съответствие с точки 38—76.
38. За позиция с присъдена или подразбираща се оценка може да се използва рейтинговият подход, изложен в точки 46—51, за изчисляване на размера на рисково претеглената експозиция.
39. Спрямо позиция без присъден рейтинг се използва методът на надзорната формула, изложен в точки 52—54, с изключение на случаите, при които е разрешено да се използва подходът на вътрешна оценка, изложен в точки 43 и 44.
40. Дадена кредитна институция, различна от кредитна институция инициатор или кредитна институция спонсор може да използва метода на надзорната формула само с одобрението на компетентните власти.
41. В случаите, когато кредитна институция инициатор или кредитна институция спонсор не е в състояние да изчисли K_{itb} и не е получила одобрение да използва подхода на вътрешна оценка на позиции, произтичащи от програми за търговски книжа, покрити с активи (АВСП) и в случаите на други кредитни институции, когато не са получили одобрение да използват метода на надзорната формула или случаите на позиции, произтичащи от програми за търговски книжа, покрити с активи, подходът на вътрешната оценка на нерейтинговани секюритизиращи позиции и по отношение на които не е възможно използването на кредитна оценка по подразбиране, се присъжда рисково тегло от 1 250 %

3.1.1. Използване на кредитни оценки по подразбиране

42. Дадена институция присъжда на нерейтингована секюритизираща позиция кредитна оценка по подразбиране, еквивалентна на кредитната оценка на тези рейтинговани позиции (референтни позиции), които са позициите с най-висок ранг, подчинени на въпросната нерейтингована секюритизирана позиция, когато са изпълнени следните минимални оперативни изисквания:
- референтните позиции трябва да бъдат подчинени във всяко отношение спрямо нерейтингованата позиция;
  - падежът на референтните позиции трябва да бъде равен на или да бъде по-дълъг от падежа на нерейтингованата позиция; и
  - всяка кредитна оценка по подразбиране трябва да се актуализира на непрекъсната основа, за да отразява промените в кредитната оценка на референтните позиции.

▼B

3.1.2. Подход на вътрешна оценка на позиции, произтичащи от програми за търговски книжа, покрити с активи

43. След одобрението от компетентните власти, когато бъдат изпълнени следните условия, кредитната институция може да присъди на нерейтингована секюритизираща позиция, свързана с програми за търговски книжа, покрити с активи, производна кредитна оценка, както е предвидено в точка 44:
- а) позициите в търговски книжа, емитирани по силата на тази програма за търговски книжа, покрити с активи, са позиции с присъдена кредитна оценка;
  - б) кредитната институция трябва да покаже по удовлетворяващ компетентните власти начин, че вътрешната ѝ оценка за кредитното качество на позицията отразява общодостъпната методология на една или повече признати агенции за външна оценка на кредитното качество на ценните книжа, покрити от експозициите с този вид секюритизация;
  - в) агенциите за външна кредитна оценка, чиято методология се използва, както се изисква по буква б), следва да включват тези агенции за външна кредитна оценка, които са присъдили външна кредитна оценка на търговските книжа, емитирани по програма за търговски книжа, покрити с активи. Количествените параметри като например стрес фактори, използвани за отнасяне на позициите към дадено кредитно качество, трябва да бъдат поне толкова консервативни колкото тези, използвани при съответната методология за оценката на кредитното качество, използвана от въпросните агенции за външна кредитна оценка;
  - г) при разработване на своята методология за вътрешна кредитна оценка кредитната институция взема предвид съответните публикувани методологии за кредитна оценка на признатите агенции за външна кредитна оценка, които са присъдили кредитни оценки на търговски книжа, емитирани по програма за търговски книжа, покрити с активи. Това съображение следва да бъде документирано от кредитната институция и редовно актуализирано, както е посочено в буква ж);
  - д) методологията на кредитната институция за вътрешна оценка включва рейтингови класове. Трябва да има съответствие между такива рейтингови класове и кредитните оценки на признатите агенции за външна кредитна оценка. Това съответствие следва да бъде изрично документирано.
  - е) методологията за вътрешна оценка се използва в процесите на кредитната институция за управлението на риска, включително в процесите по вземането на управленски решения, управлението на информацията и разпределянето на капитала;
  - ж) вътрешни или външни одитори, агенции за външна кредитна оценка или вътрешната функция по преглед на кредитите и по управление на риска на кредитната институция редовно извършват прегледи на вътрешния процес на оценка и на качеството на вътрешните оценки на кредитното качество на експозициите на кредитната институция към дадена програма за търговски книжа, покрити с активи. Ако вътрешният одит, функциите по прегледа на кредитите или управление на риска извършват прегледа, тогава тези функции следва да бъдат независими от дейността на програмата за търговски книжа, покрити с активи, както и от връзки с клиентите;
  - з) кредитната институция следи изпълнението на вътрешноприсъдените кредитни оценки с течение на времето, за да прецени методологията си за вътрешна оценка и да направи корекции на тази методология, както е необходимо, когато изпълнението на експозициите редовно се отклонява от това, което е посочено от вътрешните оценки;
  - и) програмата за търговски книжа, покрити с активи, следва да съдържа стандарти за одобрение и отпускане на заеми под формата на кредитни и инвестиционни указания. При вземането на решение за закупуване на даден актив админи-

▼B

страторът на програмата следва да отчете вида на закупувания актив, вида и паричната стойност на експозицията, произтичаща от предоставените ликвидни улеснения и кредитни подобрения, разпределението на загубите, правната и икономическа необвързаност на прехвърлените активи с институцията продавач. Извършва се кредитен анализ на рисковия профил на продавача на актива, включващ данни за изминалите и очаквани финансови резултати, настоящо позициониране на пазара, очаквана бъдеща конкурентоспособност, финансов ливъридж, парични потоци, лихвено покритие и рейтинг на дълга. Освен това се извършва преглед на стандартните практики на продавача по кредитиране на клиенти, способността за обслужване и събиранята на вземанията.

- й) стандартите за отпускане на заеми на програмата за търговски книжа, покрити с активи, установява минимални критерии, на които трябва да отговарят активите, които в частност:
  - i) изключват закупуването на активи, които са със значително просрочие или неизпълнение;
  - ii) ограничават свръхконцентрация по отделни длъжници или географски области; и
  - iii) ограничават максималния падеж на закупуваните активи.
- к) програмата за търговски книжа, покрити с активи, съдържа политики и процедури, отчитащи оперативния капацитет и кредитното качество на обслужващото дружество. Програмата предвижда редуциране на рисковете, произтичащи от продавача или обслужващото лице посредством различни методи като например механизми за реакция, базирани на кредитното качество, които биха изключили смесването на фондове;
- л) оценката на общата очаквана загуба от пула от активи, която програмата за търговски книжа, покрити с активи, разглежда за закупуване трябва да вземе предвид всички източници на потенциален риск като например кредитен риск и риск от разсейване. Ако размерът на предоставеното от продавача кредитно подобрение се базира единствено на размера на загубите от кредитен характер, следва да се създаде отделен резерв за покриване на риска от разсейване, ако този риск е съществен за конкретния пул от експозиции. Освен това при определяне на размера на изискваното подобрение, програмата преглежда историческа информация от последните няколко години, включително за загуби, просрочия, разсейване и обръщаемостта на вземанията; и
- м) програмата за търговски книжа, покрити с активи, следва да включва структурни характеристики — например задействащи механизми за редуциране на риска — при закупуването на експозиции с цел защита срещу потенциално влошаване в кредитното качество на базисния портфейл.

Изискването за общодостъпността за широката публика на методологията за оценка на АВКО може да не се налага от компетентните власти, когато те са удовлетворени, че поради конкретните характеристики на секюритизацията — например нейната уникална структура, все още няма публикувана общодостъпна методология за оценка на агенциите за външна кредитна оценка.

44. Нерейтингованата позиция се отнася от кредитната институция към един от рейтинговите класове, разгледани в точка 43. На позицията се присъжда производна кредитна оценка като кредитните оценки, съответстващи на рейтинговия клас, както е изложено в точка 43. Когато тази изведена кредитна оценка началото на секюритизацията е на ниво инвестиционен рейтинг или по-добро, тя се счита за същата като признатата кредитна оценка, присъдена от АВКО, за целите на изчисляването на размера на рисково претеглените експозиции.

▼B

3.2. **Максимален размер на рисково претеглените експозиции**

45. За дадена кредитна институция инициатор, кредитна институция спонсор или за други кредитни институции, които могат да изчислят стойността на коефициента K_{irb} , рисково претегленият размер на експозициите във връзка с позициите $\dot{y}$ в схема за секюритизация може да бъде ограничен до това, което би дало като резултат капиталовото изискване по член 75, буква а), равно на сумата от 8 % от размера на рисково претеглените експозиции, които биха се получили, ако секюритизираните активи не бяха секюритизирани в баланса на кредитната институция плюс размера на очакваната загуба за тези експозиции.

3.3. **Рейтингов подход**

46. Съгласно рейтинговия подход рисково претегленият размер на експозиция на секюритизираща позиция с присъдена кредитна оценка се изчислява чрез прилагането към стойността на експозицията на рисковото тегло, съответстващо на степента на кредитното качество, с която кредитната оценка е била определена от компетентните власти в съответствие с член 98, както е изложено в таблици 4 и 5, като полученият резултат се умножава с коефициент 1,06.

Таблица 4

Позиции, различни от тези с краткосрочна кредитна оценка

Степен на кредитно качество (СКК)	Рисково тегло		
	А	Б	В
СКК 1	7 %	12 %	20 %
СКК 2	8 %	15 %	25 %
СКК 3	10 %	18 %	35 %
СКК 4	12 %	20 %	35 %
СКК 5	20 %	35 %	35 %
СКК 6	35 %	50 %	50 %
СКК 7	60 %	75 %	75 %
СКК 8	100 %	100 %	100 %
СКК 9	250 %	250 %	250 %
СКК 10	425 %	425 %	425 %
СКК 11	650 %	650 %	650 %
По-неблагоприятно от СКК 11	1 250 %	1 250 %	1 250 %

Таблица 5

Позиции с краткосрочна кредитна оценка

Степен на кредитно качество (СКК)	Рисково тегло		
	А	Б	В
СКК 1	7 %	12 %	20 %
СКК 2	12 %	20 %	35 %
СКК 3	60 %	75 %	75 %
Всички останали оценки	1 250 %	1 250 %	1 250 %

▼B

47. При спазване на точки 48 и 49 рисковите тегла в колона А на всяка таблица следва да бъдат прилагани, когато позицията е траншът на дадена секюритизация, който е първостепенен. Когато се определя дали даден транш е първостепенен, не се изисква да се вземат предвид сумите, дължими по лихвени или валутни дериватни договори, дължими такси или други подобни плащания.
48. Рисково тегло от 6 % може да бъде приложено спрямо позиция в първостепенен транш на секюритизация, когато във всички аспекти този транш е от по-висок ранг от друг транш в секюритизиращите позиции, които биха получили рисково тегло от 7 % по точка 46, при условие че:
- компетентният орган е удовлетворен, че това е оправдано поради качествата на абсорбиране на загубата в подчинени траншове в схема за секюритизация; и
  - позицията има външна кредитна оценка, която е била определена като съответстваща на степен на кредитно качество 1 в таблици 4 или 5, или ако няма определена кредитна оценка, са изпълнени изискванията на точка 42, букви от а) до в), когато „референтните позиции“ са отнесени към средни позиции в подчинения транш, който би получил рисково тегло от 7 % по точка 46.
49. Рисковите тегла в колона В на всяка таблица следва да се прилагат, когато позицията е в схема за секюритизация, където ефективният брой на секюритизираните експозиции е по-малък от шест. При изчисляването на ефективния брой на секюритизираните експозиции многократните експозиции към един длъжник трябва да се третира като една експозиция. Ефективният брой на експозициите се изчислява, като:

$$N = \frac{\left(\sum_i EAD_i\right)^2}{\sum_i EAD_i^2}$$

EAD_i представлява сумата от стойността на всички експозиции към i -ия длъжник. В случаите на последваща секюритизация (секюритизация на секюритизиращи позиции), кредитната институция трябва да разглежда броя на секюритизиращите позиции в пула, а не броя на базисните експозиции в първоначалните пулове, от които произхождат базисните секюритизиращи експозиции. Ако е налице делът от портфейла, свързан с най-голямата експозиция C_1 , кредитната институция може да изчисли N като $1/C_1$.

50. Рисковото тегло в колона Б се прилага за всички останали позиции.
51. Редуцирането на кредитния риск по отношение на секюритизиращи позиции може да се признава в съответствие с точки 60—62.

3.4. Метод на надзорната формула

52. При условията на точки 58 и 59 съгласно метода на надзорната формула рисковото тегло за секюритизираща следва да бъде по-голямо от 7 % или рисковото тегло трябва да бъде приложено в съответствие с точка 53.
53. При условията на точки 58 и 59 рисковото тегло, което трябва да бъде приложено към размера на експозицията, следва да бъде:

$$12,5 \times (S[L + T] - S[L])/T$$

където:

$$S[x] = \begin{cases} x & \text{when } x \leq Kirbr \\ Kirbr + K[x] - K[Kirbr] + (d \cdot Kirbr/\omega)(1 - e^{\alpha(Kirbr - x)/Kirbr}) & \text{when } Kirbr < x \end{cases}$$

където:

▼B

$$h = (1 - \text{Kirbr} / \text{ELGD})^N$$

$$c = \text{Kirbr} / (1 - h)$$

$$v = \frac{(\text{ELGD} - \text{Kirbr})\text{Kirbr} + 0,25 (1 - \text{ELGD})\text{Kirbr}}{N}$$

$$f = \left(\frac{v + \text{Kirbr}^2}{1 - h} - c^2 \right) + \frac{(1 - \text{Kirbr})\text{Kirbr} - v}{(1 - h)\tau}$$

$$g = \frac{(1 - c)c}{f} - 1$$

$$a = g \cdot c$$

$$b = g \cdot (1 - c)$$

$$d = 1 - (1 - h) \cdot (1 - \text{Beta}[\text{Kirbr}; a, b])$$

$$K[x] = (1 - h) \cdot ((1 - \text{Beta}[x; a, b])x + \text{Beta}[x; a + 1, b]c)$$

$$\tau = 1000, \text{ \textit{\textcircled{a}}}$$

$$\omega = 20.$$

В горните изрази Beta [x; a, b] се отнася до функцията на бета-разпределението с параметри *a* и *b* за дадената стойност на *x*.

T (относителният дял на транша, в който се държи позицията), измерен като съотношение между номиналния размер от: а) на транша и б) сумата на всички секюритизирани експозиции. За целите на изчисляването на T стойността на експозицията на дериватен инструмент, посочен в приложение IV, където текущата възстановима стойност не е положителна стойност, се приема потенциалната бъдеща кредитна експозиция, изчислена в съответствие с приложение III.

Kirbr е съотношението на: буква а) Kirb към буква б) сумата от рисково претегления размер на всички секюритизирани експозиции (Kirbr е представено като десетична дроб (например Kirbr е равно на 15 % от пула, който би бил представен като Kirbr от 0,15). (нивото на кредитно подобрение) се измерва като съотношение между номиналния размер на всички траншове, подчинени на транша, в който се държи позицията и сумата на всички секюритизирани експозиции. Капитализираният бъдещ доход не следва да се включва в измереното L. Сумите, дължими от контрагенти на дериватни инструменти, посочени в приложение IV, които представляват траншове, подчинени на въпросния транш, може да се измерват по тяхната текуща възстановителна стойност (без потенциалните бъдещи кредитни експозиции) при изчисляването на нивото на кредитното подобрение.

N е ефективният брой на експозициите, изчислен съгласно точка 49.

ELGD, рисково претегленият размер на загубата при изпълнение, се изчислява както следва:

▼B

$$ELGD = \frac{\sum_i LGD_i \cdot EAD_i}{\sum_i EAD_i}$$

където LGD_i представлява средна стойност на параметъра LGD, свързан с всички експозиции на i -тия пореден длъжник, където LGD се определя съгласно членове 84—89. В случаите на ресекюритизация стойността на параметъра LGD от 100 % се прилага за секюритизираните позиции. Когато при секюритизация рисковете от неизпълнение и разсейване за закупени вземания се третира в съвкупност в рамките на дадена схема за секюритизация (например налице е единствен резерв или свръхобезпечаване за покриване на загуби от който и да е от двата източника), входящата стойност на LGD_i се изчислява като претеглена средна стойност на параметъра LGD за кредитен риск и 75 % от стойността на параметъра LGD за риск от разсейване. Теглата представляват изчислените поотделно капиталови покрития за кредитен риск и риск от разсейване, съответно.

Опростени входящи параметри

Ако стойността на най-голямата секюритизирана експозиция C_1 не превишава 3 % от общата сума на стойността на секюритизираните експозиции, тогава, за целите на метода на надзорната формула, кредитната институция може да използва стойност на параметъра $LGD = 50 \%$, а N е равен или на

$$N = \left(C_1 C_m + \left(\frac{C_m - C_1}{m - 1} \right) \max\{1 - mC_1, 0\} \right)^{-1}$$

или

$$N = 1/C_1.$$

C_m е съотношението между сумата на рисково претегления размер на m -тите най-големи експозиции и сумата на секюритизираните експозиции. Нивото на m може да бъде определено от кредитната институция.

За секюритизации, обхващащи експозиции на дребно, компетентните власти могат да разрешат да бъде прилаган методът на надзорната формула, използвайки опростяванията: $h = 0$ и $v = 0$.

54. Редуцирането на кредитния риск по секюритизиращите позиции може да се признава съгласно точки 60, 61 и 63—67.

3.5. Ликвидни улеснения

55. Разпоредбите на точки 56—59 се прилагат за целите на определянето на стойността на експозициите на нерейтинговани секюритизиращи позиции под формата на определени видове ликвидни улеснения.

3.5.1. Ликвидни улеснения на разположение единствено в случай на общ пазарен срив

56. Конверсионен коефициент от 20 % може да се прилага към условия размер на ликвидни улеснения, които могат да бъдат усвоими единствено в случай на генерален пазарен срив и когато същите отговарят на условията да бъдат „улеснение, отговарящо на условията за ликвидност“, определени в точка 13.

3.5.2. Улеснения под формата на парични аванси

57. Конверсионен коефициент 0 % може да се прилага към номиналния размер на ликвидни улеснения, които отговарят на изискванията, изложени в точка 15.

3.5.3. Изключително третиране на случаите, при които не може да бъде изчислен показателят K_{iTB}

58. Когато не е възможно кредитната институция да изчисли размера на рисково претеглените експозиции за секюритизираните експозиции, все едно че не са били секюритизирани, на изключителна основа и при условие че бъде получено съгласието на компетентните власти, на дадена кредитна институция може

временно да бъде позволено да приложи метода, изложен в точка 59 за изчисляването на рисково претегления размер на експозиции за секюритизиращи позиции без присъдена оценка, под формата на ликвидно улеснение, което отговаря на условията за „улеснение, отговарящо на условията за ликвидност“, предвидено в точка 13, или което отговаря на условията в точка 56.

59. Към секюритизиращата позиция може да бъде приложено под формата на ликвидно улеснение най-високото рисково тегло, което би могло да бъде приложено по членове 78—83 спрямо всяка от секюритизиращите позиции, ако те не биха били секюритизирани. За определяне на стойността на експозицията на позицията към номиналния размер на ликвидните улеснения може да се приложи конверсионен коефициент от 50 %, ако улеснението има първоначален падеж до една година. Ако ликвидното улеснение отговаря на условията в точка 56, може да се приложи конверсионен коефициент от 20 %. В останалите случаи се прилага конверсионен коефициент от 100 %.

3.6. Признание на редуциране на кредитния риск спрямо секюритизиращи позиции

3.6.1. Обезпечена кредитна защита

60. Отговарящата на изискванията обезпечена кредитна защита се ограничава до това, което се признава за изчисляването на размера на рисково претеглените експозиции съгласно членове 78—83, както е изложено в членове 90—93, и признаването отговаря на условията за съотносимите минимални изисквания, както са заложи в посочените членове.

3.6.2. Кредитна защита с гаранции

61. Доставчиците на отговаряща на изискванията кредитна защита се ограничават до тези, които отговарят на условията по членове 90—93 и признаването е обект на спазване на съотносимите минимални изисквания, предвидени в тези членове.

3.6.3. Изчисляване на капиталовите изисквания за секюритизиращи позиции с редуциране на кредитния риск

Рейтингов метод

62. Когато размерите на рисково претеглените експозиции се изчисляват посредством използването на рейтинговия метод, стойността на експозицията и/или размерът на рисково претеглената експозиция за дадена секюритизираща позиция, по отношение на която е получена кредитна защита, може да бъде променена в съответствие с разпоредбите на приложение VIII, както се прилагат за изчисляването на размерите на рисково претеглените експозиции по членове 78—83.

Метод на надзорната формула — пълна кредитна защита

63. Когато размерите на рисково претеглените експозиции се изчисляват посредством използването на метода на надзорната формула, кредитната институция определя „ефективното рисково тегло“ на позицията. Тя прави това като разделя рисково претегления размер на позицията на размера на експозицията и умножи резултата по 100.
64. В случаите на обезпечена кредитна защита размерът на рисково претегления размер на секюритизиращата позиция се изчислява като се умножи рисково претегления размер на позицията, коригирана с размера на обезпечената кредитна защита (E^* , както се изчислява съгласно членове 90—93 за изчисляването на размерите на рисково претеглените експозиции по членове 78—83, приемайки размера на секюритизиращата позиция за E) по ефективното рисково тегло.
65. В случаите на кредитна защита с гаранции размерът на рисково претеглената експозиция на секюритизиращата позиция се изчислява като се умножи G_A (размерът на защитата, коригиран за всякакво валутно несъответствие и падежно несъответствие съгласно разпоредбите на приложение VIII) по рисковото тегло на институцията, предоставяща защитата и резултатът се добави към сумата, получена посредством умножаването на размера на

▼B

секюритизиращата позиция минус G_A по ефективното рисково тегло.

Метод на надзорната формула — частична защита

66. Ако редуцирането на кредитния риск покрива секюритизиращата позиция на пропорционална основа на „първата загуба“ или загуби, кредитната институция може да приложи точки 63—65.
67. В останалите случаи кредитната институция третира секюритизиращата позиция като две или повече позиции, като за непокрита част се счита позицията с по-ниското кредитно качество. За целите на изчисляването на размера на рисково претеглената експозиция за тази позиция, се прилагат разпоредбите на точки 52—54, при условие че се направят промените, при които „Т“ се коригира на e^* в случаите на финансирана кредитна защита, и на $T-g$ в случаите на нефинансирана кредитна защита, където e^* означава съотношението на E^* към общата условна стойност на базисния пул, където E^* е коригираният размер на експозицията на секюритизиращата позиция, изчислен в съответствие с разпоредбите на приложение VIII, както се прилагат за изчисляването на размерите на рисково претеглените експозиции съгласно членове 78—83, приемайки размера на секюритизиращата позиция за E ; и g е съотношението на номиналната стойност на кредитната защита (коригирана за всякакви валутни и падежни несъответствия в съответствие с разпоредбите на приложение VIII) към сумата на размерите на експозициите на секюритизираните експозиции. В случаите на кредитна защита с гаранции рисковото тегло на институцията, предоставяща защитата, се прилага към тази част от позицията, която не попада в коригираната стойност на „Т“.
- 3.7. **Допълнителни капиталови изисквания при секюритизиране на револвиращи експозиции с предвидена клауза за ускорена амортизация**
68. В допълнение към размерите на рисково претеглените експозиции, изчислени по отношение на нейните секюритизиращи позиции, от дадена кредитна институция инициатор се изисква да изчисли размера на рисково претеглените експозиции съгласно методологията, изложена в точки 16—33, когато продава револвиращи експозиции в схема за секюритизация, която съдържа клауза за предсрочна амортизация.
69. За целите на точка 68, точки 70 и 71 заместват точки 19 и 20.
70. За целите на настоящите разпоредби „участие на инициаторите“ е сумата от:
- стойността на експозицията на онази условна част от пула от усвоени суми, продадени в секюритизационна схема, която съотнесена към размера на общия пул, продаден в структурата, определя частта на паричните потоци, генерирани от събраните суми по главниците и лихвите и други свързани суми, които не са предназначени за извършване на плащания на тези, които имат секюритизиращи позиции в схемата за секюритизацията; плюс
  - стойността на експозициите от онази част на пула от неувоени суми по кредитни линии, чийто усвоени суми са били продадени в схема за секюритизация, чиято част от общия размер на такива неувоени суми е същата като частта на стойността на експозицията, разгледана в буква а) от стойността на експозицията на пула от усвоени суми, продадени в схемата за секюритизация.

За да се квалифицира като такова, участието на инициатора не може да бъде подчинено на инвеститорското участие.

„Инвеститорско участие“ означава стойността на експозицията на условната част на пула от усвоени суми, която не попада в рамките на буква а), плюс стойността на експозицията на онази част от пула от неувоени суми по кредитни линии, усвоените суми, по които са продадени в схемата за секюритизация, които не попадат в рамките на буква б).

71. Експозицията на кредитната институция инициатор, свързана с нейните права по отношение на онази част от участието на инициатора, разглеждана в точка 70, буква а), не се счита за секюритизираща позиция, а за пропорционална експозиция към секюритизираните експозиции на усвоените суми, все едно че не са били секюритизирани в размер, равен на този, разгледан в точка 70, буква а). Кредитната институция инициатор също се счита, че има пропорционална експозиция към неусвоените суми на кредитните линии, усвоените суми, по които са продадени в схема за секюритизация в размер, равен на този, разгледан в точка 70, буква б).

3.8. Редуциране на размерите на рисково претеглените експозиции

72. Размерът на рисково претеглените експозиции на дадена секюритизираща позиция, на която е присъдено рисково тегло от 1 250 %, може да бъде намален с 12,5 пъти по размера на всякакви корекции на стойността, направени от кредитната институция по отношение на секюритизираните експозиции. В степента, в която корекциите на стойността са отчетени за тази цел, същите не се отчитат за целите на изчислението, посочено в приложение VII, част 1, точка 36.

73. Размерът на рисково претеглените експозиции на дадена секюритизираща позиция може да се намали с 12,5 пъти по размера на всякакви корекции на стойността, направени от кредитната институция по отношение на позицията.

74. Както е предвидено в член 66, параграф 2, по отношение на дадена секюритизираща позиция, за която се прилага рисково тегло от 1 250 %, кредитните институции могат като алтернатива на включването на позицията в изчисленията си на размерите на рисково претеглените експозиции да приспаднат от собствения си капитал рисково претегления размер на позицията.

75. За целите на точка 74:

а) стойността на експозицията на позицията може да се получи от размерите на рисково претеглените експозиции, отчитайки редуциранията, направени в съответствие с точки 72 и 73;

б) изчисляването на стойността на експозицията може да отразява призната финансирана защита, по начин който е в съответствие с методологията, предписана в точки 60—67; и

в) когато за изчисляването на размерите на рисково претеглените експозиции и $L \leq K_{IRBR}$ и $[L + T] \geq K_{IRBR}$ се използва методът на надзорната формула, позицията може да се третира като две позиции с L равно на K_{IRBR} за позициите от по-висок ранг.

76. Когато дадена кредитна институция използва алтернативата, посочена в точка 74, за целите на точка 45 от сумата, посочена в точка 45, като максимален размер на рисково претеглената експозиция, която трябва да се изчислява от посочените там кредитни институции, се изважда 12,5 пъти по сумата, приспадната в съответствие с посочената точка.

ПРИЛОЖЕНИЕ X

ОПЕРАЦИОНЕН РИСК

ЧАСТ I

Подход на базисния индикатор

1. КАПИТАЛОВО ИЗИСКВАНЕ
  1. Съгласно подхода на базисния индикатор капиталовото изискване за операционен риск е равно на 15 % от подходящия индикатор, определен в точки 2—9.
2. ПОДХОДЯЩ ИНДИКАТОР
  2. Подходящият индикатор е средната стойност за период от три години от сумата на нетния лихвен доход и нетния нелихвен доход.
  3. Тригодишната средната стойност се изчислява въз основа на последните три дванадесетмесечни наблюдения към края на финансовата година. Когато няма одитирани данни, могат да се използват стопански прогнозни данни.
  4. Ако за дадено наблюдение сумата от нетния лихвен доход и нетния нелихвен доход е с отрицателен знак или е равна на нула, тази стойност не се отчита при изчисляването на тригодишната средна стойност. Подходящият индикатор се изчислява като сумата от стойностите с положителен знак, разделена на броя на стойностите с положителен знак.
- 2.1. Кредитни институции, предмет на Директива 86/635/ЕИО
  5. На базата на счетоводните категории за отчета на доходите на кредитните институции съгласно член 27 от Директива 86/635/ЕИО подходящият индикатор се изразява като сумата от елементите, посочени в таблица 1. Всеки елемент се включва в сумата със своя положителен или отрицателен знак.
  6. Тези елементи може да имат нужда от корекция, за да се отразят квалификацията в точки 7 и 8.

Таблица 1

1	Вземания по лихви и други подобни доходи
2	Задължения по лихви и други подобни разходи
3	Доход от акции и други ценни книжа с променлив/фиксиран доход
4	Вземания по такси и комисиони
5	Задължения по такси и комисиони
6	Нетна печалба или загуба по финансови операции
7	Друг оперативен доход

2.1.1. Квалификации

7. Показателят се изчислява преди приспадането на всякакви провизии и оперативни разходи. Оперативните разходи включват и възнаграждения, изплащани за изнесени услуги, оказвани от трети лица, които не са компания майка или дъщерно предприятие на кредитната институция или дъщерно предприятие на компания майка, която също е компания майка на кредитната институция. Разходите за външни услуги, оказани от трети лица, могат да се приспаднат от подходящия индикатор, ако те са извършени от предприятие, върху което се упражнява надзор съгласно настоящата директива или равностоен на него.
8. При изчисляването на подходящия индикатор не се включват следните елементи:

▼B

- a) реализирани печалби/загуби от продажба на ценни книжа в банков портфейл;
- b) доходи от извънредни или нерегулярни източници;
- v) доходи, получени от застраховка.

Когато преоценката на ценните книжа в банков портфейл е част от отчета за доходите, преоценката би могла да бъде включена. Когато се прилага член 36, параграф 2 от Директива 86/635/ЕИО, трябва да бъде включена преоценката, отразена в отчета за доходите.

2.2. Кредитни институции, обект на друга счетоводна рамка

9. Когато кредитните институции се подчиняват на условията на счетоводна рамка, различна от тази, установена с Директива 86/635/ЕИО, те трябва да изчисляват подходящия индикатор на базата на данните, които най-добре отразяват определението, изложено в точки 2—8.

ЧАСТ 2

Стандартизиран подход

1. КАПИТАЛОВО ИЗИСКВАНЕ

1. Съгласно стандартизирания подход капиталовото изискване за операционния риск е средната стойност за тригодишен период на рисково претеглените индикатори, изчислявани всяка година за отделните групи дейности, посочени в таблица 2. През всяка година отрицателното капиталово изискване в една група дейности, произтичащо от отрицателен подходящ индикатор, може да бъде отнесено към цялата съвкупност от дейности. Когато обаче агрегираното капиталово покритие за всички групи дейности през дадена година е отрицателно, тогава входящата стойност за тази година във формулата за средногодишния доход следва да бъде нула.
2. Тригодишната средна стойност се изчислява на базата на последните три дванадесетмесечни наблюдения към края на финансовата година. Когато няма одитирани данни, могат да се използват стопански прогнозни данни.

Таблица 2

Групи дейности	Списък на дейностите	Проценти
Корпоративни финанси	<p>Поемане на финансови инструменти и/или пласиране на финансови инструменти на база твърд ангажимент</p> <p>Услуги, свързани с поемане</p> <p>Инвестиционни съвети</p> <p>Съвети по капиталовата структура на стопански инициативи, индустриалната стратегия и въпроси, съвети и услуги, свързани със сливания и покупка на предприятия</p> <p>Инвестиционни проучвания и финансов анализ и други форми на общи препоръки по сделки с финансови инструменти</p>	18 %
Търгуване и продажби	<p>Търгуване за собствена сметка</p> <p>Брокерски такси</p> <p>Получаване и предаване на поръчки за един или повече финансови инструменти</p> <p>Изпълнение на поръчки от името на клиенти</p> <p>Пласиране на финансови инструменти без твърд ангажимент</p> <p>Операции по многостранни търговски улеснения</p>	18 %

Групи дейности	Списък на дейностите	Проценти
Брокерски услуги на дребно (Дейности с отделни физически лица или с малки и средни предприятия, изпълняващи критериите на член 79 за класа на експозициите на дребно)	Получаване и предаване на поръчки за един или повече финансови инструменти Изпълнение на поръчки от името на клиенти Пласиране на финансови инструменти без твърд ангажимент	12 %
Търговско банкиране	Приемане на депозити и други възстановяеми средства Кредитиране Финансов лизинг Гаранции и ангажименти	15 %
Банкиране на дребно (Дейности с отделни физически лица или с малки и средни предприятия, изпълняващи критериите на член 79 за класа експозиции на дребно)	Приемане на депозити и други възстановяеми средства Кредитиране Финансов лизинг Гаранции и ангажименти	12 %
Плащания и сетълмент	Услуги при прехвърляне на пари Издаване и администриране на платежни средства	18 %
Агентски услуги	Отговорно пазене и администриране на финансови инструменти по сметките на клиенти, включително попечителство и свързани услуги като управление на парични средства/обезпечения	15 %
Управление на активи	Управление на портфейли Управление на позиции в колективни прехвърляеми инвестиционни схеми Други форми на управление на активи	12 %

3. Компетентните власти могат да разрешат на дадена кредитна институция да изчислява капиталовите си изисквания за операционен риск посредством използването на алтернативен стандартизиран подход, както е изложено в точки 5—11.

2. ПРИНЦИПИ ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ОТДЕЛНИ ГРУПИ ДЕЙНОСТИ

4. Кредитните институции трябва да разработят и приемат в писмен вид специфични политики и критерии за разпределение на подходящия индикатор по отделните групи дейности в стандартизираната рамка. Критериите трябва да бъдат прегледани и актуализирани, както е удачно, при въвеждането на нови или промяна на вече съществуващи дейности и рискове. Принципите за разпределянето по групи дейности са, както е разгледано по-долу:

- а) всички дейности трябва да се разпределят в съответните групи дейности по изключващ повторенията и напълно изчерпващ дейностите начин;
- б) всяка дейност, която не може лесно да бъде разпределена в рамката на групата от дейности, но която представлява спомагателна функция към дадена дейност, включена в рамката, трябва да се разпредели към групата на дейността, която подпомага. Когато повече от една дейност се обслужва от една спомагателна дейност, трябва да се използва обективен критерий за разпределяне;

▼B

- в) ако дадена дейност не може да бъде отнесена към конкретна група от дейности, тогава трябва да се използва групата дейности с най-висок процент. Същият подход се прилага за всяка свързана спомагателна дейност;
- г) кредитните институции могат да използват вътрешни оценъчни модели за разпределянето на съответния индикатор между групите дейности. Разходите, извършени в една група дейности, които се отнасят към друга група, могат да бъдат преразпределени към втората група например чрез използване на третиране, базирано на вътрешно прехвърляне на разходи между двете групи дейности;
- д) разпределянето на дейностите по отделни групи за изчисляване на капиталово изискване за операционен риск, трябва да е в съответствие с категориите, използвани за кредитен и пазарен риск;
- е) висшето ръководство е отговорно за политиката по разпределение на дейностите по отделни групи под контрола на управителните органи на кредитните институции; и
- ж) процесът по разпределяне на дейностите по отделни групи е обект на независим преглед.

3. АЛТЕРНАТИВНИ ИНДИКАТОРИ ЗА НЯКОИ ГРУПИ ДЕЙНОСТИ**3.1. Условия**

- 5. Компетентните власти могат да разрешат на кредитните институции да използват алтернативен подходящ индикатор за групите дейности: банкиране на дребно и търговско банкиране.
- 6. За тези групи дейности подходящият индикатор следва да бъде нормализиран индикатор за дохода, равен на тригодишната средна стойност на общата номинална сума на заемите и авансите, умножени по 0,035.
- 7. За дейностите банкиране на дребно и/или търговско банкиране заемите и авансите се състоят от общо усвоените суми в съответните кредитни портфейли. За дейността по търговско банкиране следва да се включат и ценните книжа, държани в банковия портфейл.

3.2. Условия

- 8. Разрешението за използване на алтернативни подходящи индикатори е предмет на условията в точки 9—11.

3.2.1. Общи условия

- 9. Кредитната институция отговаря на критериите за квалифициране, изложени в точка 12.

3.2.2. Условия, специфични за банкирането на дребно и търговското банкиране

- 10. Кредитната институция е изключително активна в дейностите за банкиране на дребно и/или търговското банкиране, като най-малко 90 % от дохода ѝ се дължи на тях.
- 11. Кредитната институция е в състояние да покаже на компетентните власти, че значителна част от нейните дейности за банкиране на дребно и търговско банкиране обхваща заеми, свързани с висок показател „Вероятност от неизпълнение“ (PD) и че алтернативният стандартизиран подход предвижда подобрена база за оценяване на операционния риск.

4. КВАЛИФИЦИРАЩИ КРИТЕРИИ

- 12. Кредитните институции трябва да отговарят на изискваните критерии, посочени по-долу, в допълнение към общите стандарти за управление на риска, изложени в член 22 и приложение V. Изпълнението на тези критерии се определя от отчитането на размера и мащаба на дейностите на кредитната институция и на принципа за пропорционалност.
  - а) Кредитните институции разполагат с достатъчно добре документирана система за оценка и управление на операционния риск, с ясно дефинирани отговорности, възложени на тази

система. Те следва да идентифицират експозициите към операционен риск и да проследяват имащите отношение данни за операционния риск, включително за претърпени съществени загуби. Тази система е обект на редовен независим преглед.

- б) Системата за оценка на операционния риск трябва да бъде тясно интегрирана в процеса за управление на рисковете на кредитната институция. Нейните резултати са неразделна част от процеса за наблюдение и контрол на експозицията към профила на операционния риск на кредитната институция.
- в) Кредитната институция въвежда система за докладване на ръководството, която предоставя доклади за операционния риск на съответните функции в кредитната институция. Кредитните институции разполагат с процедури за предприемане на подходящи действия според информацията в докладите за ръководството.

ЧАСТ 3

Усъвършенствани подходи за измерване

1. КВАЛИФИЦИРАЩИ КРИТЕРИИ

- 1. За да отговарят на изискванията за усъвършенствания подход за измерване, кредитните институции трябва да удостоверят пред компетентните власти, че отговарят на изискваните критерии, разгледани по-долу, в допълнение към общите стандарти за управление на риска в член 22 и приложение V.

1.1. Качествени стандарти

- 2. Вътрешната система на кредитната институция за измерване на операционен риск е неразделно интегрирана в ежедневните й процеси за управление на риска.
- 3. Кредитната институция трябва да разполага с независима функция по управление на операционния риск.
- 4. Трябва да има редовна отчетност за експозициите и загубите от операционен риск. Кредитната институция трябва да разполага с процедури за предприемане на подходящи корективни действия.
- 5. Системата за управление на риска на кредитната институция трябва да е добре документирана. Кредитната институция трябва да има създадени рутинни процедури за осигуряване на спазването на нормативната база, както и политики за третиране на тяхното неспазване.
- 6. Процесите по управление на операционния риск и системите за измерването му са обект на редовни прегледи, извършвани от вътрешни и/или външни одитори.
- 7. Одобряването на системата за измерване на операционния риск от компетентните власти включва следните елементи:
  - а) потвърждаване, че процедурите за вътрешно валидиране работят по подходящ начин;
  - б) потвърждаване, че информационните потоци и процесите, свързани със системата за измерване на риска, са прозрачни и достъпни.

1.2. Количествени стандарти

1.2.1. Процес

- 8. Кредитните институции изчисляват своето капиталово изискване, като включват очакваната и неочакваната загуба, освен ако могат да покажат, че очакваната загуба е адекватно обхваната в тяхната вътрешна бизнес практика. Измерването на операционния риск трябва да обхваща потенциални сериозни случаи с недостатъчни данни, постигайки стандарт за надеждност, съпоставим с 99,9 % доверителен интервал в рамките на едногодишен период.
- 9. Системата за измерване на операционния риск на дадена кредитна институция трябва да има определени основни елементи, за да отговаря на стандарта за надеждност, посочен в точка 8. Тези елементи трябва да включват използването на вътрешни данни, външни данни, сценарни анализ и фактори, отразяващи бизнес

▼B

средата и системите за вътрешен контрол, изложени в точки 13—24. Дадена кредитна институция трябва да разполага с добре документиран подход за претегляне на използването на тези четири елемента в цялостната ѝ система за измерване на операционния риск.

10. Системата за измерване на риска обхваща основните рискови фактори, влияещи на формата на „опашката“ от оценките на загубите.
11. Взаимозависимостите по отношение на загубите от операционен риск при различните индивидуални оценки на операционния риск могат да бъдат признати само ако кредитните институции могат да покажат по удовлетворяващ компетентните власти начин, че системите за оценяване на взаимозависимостите са надеждни, че са приложени цялостно и отчитат несигурността на заобикалящата среда, свързана с такива оценки на взаимозависимостите, особено в кризисни периоди. Кредитната институция трябва да валидира предположенията си за взаимозависимостите чрез използването на подходящи количествени и качествени техники.
12. Системата за измерване на риска следва да е вътрешно последователна и да избягва повторното отчитане на количествени оценки или техники за редуциране на риска, признати в други области на рамката на капиталовата адекватност.

1.2.2. Вътрешни данни

13. Вътрешно изчисленият измерител за операционен риск се основава на минимален исторически период на наблюдение от пет години. Когато дадена кредитна институция прилага за първи път усъвършенстван подход за измерване, приемлив е тригодишен исторически период на наблюдение.
14. Кредитните институции трябва да могат да разпределят своите вътрешни исторически данни за загубите по групите дейности, определени в част 2, и по видовете събития, определени в част 5, и да предоставят тези данни на компетентните власти при поискване. Трябва да има документиран обективни критерии за разпределяне на загубите по посочените видове дейности и видове събития. Загубите от операционен риск, които са свързани с кредитен риск и които исторически са включвани във вътрешната база данни за кредитен риск, трябва да се записват в базата данни за операционен риск и да се класифицират отделно. Такива загуби не подлежат на изискване за покритие на операционен риск, доколкото те продължават да се третират като кредитен риск за целите на изчисляването на минималните капиталови изисквания. Загубите от операционен риск, които са свързани с пазарни рискове, се включват в обхвата на капиталовото изискване за операционен риск.
15. Вътрешните данни за загуби на кредитната институция трябва да бъдат изчерпателни, в смисъл че обхващат всички съществени дейности и експозиции от всички подходящи подсистеми и географски местоположения. Кредитните институции трябва да могат да предоставят обосновка, че всички невключени от тях дейности или експозиции както поотделно, така и в комбинация, не биха имали някакво съществено влияние върху цялостните оценки на риска. Трябва да бъдат определени подходящи минимални прагове за събирането на вътрешни данни за загубите.
16. Освен информацията относно брутните размери на загубите кредитните институции събират информация за датата на събитието, всякакви възстановявания на брутните размери на загубите, както и известна описателна информация за факторите или причините за събитието на загубата.
17. Трябва да има конкретни критерии за разпределяне на загуба, възникнала вследствие събитие от централизирана функция или дейност, обслужваща повече от една група дейности, както и на загуби от свързани във времето събития.
18. Кредитните институции трябва да разполагат с документиран процедури за оценка на уместността на историческите данни за загуби, включително за тези случаи, при които е приложена субективна преценка и мащаби или други корекции и степента

▼B

им на използваемост и кой е оправомощен да взема такива решения.

1.2.3. Външни данни

19. Системата на кредитната институция за измерване на операционния риск използва подходящи външни данни особено, когато има причина да се счита, че кредитната институция е изложена на редки, но потенциално тежки загуби. Кредитната институция трябва да има систематично организиран процес за определяне на ситуацията, при които трябва да бъдат използвани външни данни и методологиите за включване на данните в нейната система за оценка. Условието и практиката за използване на външни данни трябва редовно да се преглеждат и документират и са обект на периодичен независим преглед.

1.2.4. Сценарен анализ

20. Наред с външните данни кредитната институция следва да използва сценарен анализ за експертна оценка на експозицията си към особено неблагоприятни събития. С течение на времето тези оценки трябва да бъдат валидирани и актуализирани чрез сравняване с историческия опит от действителни загуби, за да се провери тяхната основателност.

1.2.5. Фактори на бизнес средата и вътрешния контрол

21. Методологията на кредитната институция за оценка на риск за цялата институция, трябва да обхваща основните фактори, оказващи влияние върху бизнес средата и механизмите за вътрешен контрол, които могат да променят профила на операционния ѝ риск.
  22. Изборът на всеки фактор трябва да бъде обоснован като значим източник на риск на базата на натрупания опит и на експертна преценка на засегнатите групи дейности.
  23. Чувствителността на оценките за риска към промени във факторите и относителното претегляне на влиянието на различните фактори трябва да бъдат добре обосновани. В допълнение към обхващането на промените в риска, дължащи се на подобрение в механизмите на вътрешния контрол, рамката трябва да обхваща и потенциалното нарастване на риска, дължащо се на увеличаване на сложността на дейностите или на нарасналия им обем.
  24. Тази рамка трябва да бъде документирана и подлежи на независим преглед в рамките на кредитната институция и от компетентните власти. С течение на времето процесът и резултатите трябва да бъдат валидирани и актуализирани чрез сравнение с историческия опит от действителни вътрешни загуби и подходящи външни данни.
2. ЕФЕКТ ОТ ЗАСТРАХОВАНЕТО И ДРУГИ МЕХАНИЗМИ ЗА ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА РИСКА
25. Кредитната институция следва да може да отчита ефекта от застраховането при условията, изложени в точки 26—29 и други механизми за прехвърляне на риска, където кредитната институция може да покаже по удовлетворяващ компетентните власти начин, че е постигнат забележим ефект за редуциране на риска.
  26. Институцията, предоставяща услугата, е лицензирана да застрахова или презастрахова и същата има рейтинг за изплащането на минимални застрахователни искове, присъден от призната АВКО, която е определена от компетентния орган като отговаряща на трета или по-благоприятна степен за кредитно качество съгласно правилата за рисковото претегляне на експозициите към кредитни институции по членове 78—83.
  27. Застрахователната рамка на застрахователната и кредитната институция следва да отговаря на следните условия:
    - а) застрахователната полица трябва да има първоначален срок не по-малък от една година. За полици с остатъчен срок, по-кратък от една година, кредитната институция трябва да прави процентни намаления, отразяващи намаляващия

остатъчен срок на полицата до пълно 100-процентно намаление за полици с остатъчен срок от 90 дни или по-малко;

- б) застрахователната полица има минимален 90-дневен период на предизвестие за анулиране на договора.
- в) застрахователната полица няма изключения или ограничения, които влизат в сила след надзорни действия или в случай на кредитна институция в несъстоятелност, които не позволяват на кредитната институция, синдика или ликвидатора да възстановят понесените от кредитната институция щети или разходи освен по отношение на събития, възникнали след откриване на производството по несъстоятелност или ликвидация на кредитната институция; при условие че застрахователната полица може да изключва всякакви глоби, санкции или наказателни обезщетения, произтичащи от действия на компетентните власти;
- г) изчисленията за редуциране на риска трябва да отразяват застрахователното покритие по начин, който е прозрачен в своята връзка със и в съответствие с действителната вероятност за възникване на загуби и последици от тях, използвани при цялостното определяне на размера на капитала за операционен риск;
- д) застраховката се предоставя от трето лице. В случай на застраховане чрез свързани или дъщерни предприятия експозицията трябва да се прехвърли на независима трета страна например чрез презастраховане, което отговаря на утвърдените критерии; и
- е) рамката за признаване на застраховката е добре обоснована и документирана;

28. Методологията за признаване на покритието по застрахователни полици отразява следните елементи чрез подходящо сконтиране или процентни намаления в размера на признаването на застраховката:

- а) остатъчния срок на застрахователната полица, когато е под една година, както е отбелязано по-горе.
- б) сроковете за прекратяване на застраховката, когато е под една година, и
- в) несигурността на плащанията, както и несъответствията между покритието по застрахователните полици.

29. Намаляването на капиталовото изискване, произтичащо от признаването на застраховката, не може да превишава 20 % от капиталовото изискване за операционен риск преди признаването на техниките за редуциране на риска.

3. ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА УСЪВЪРШЕНСТВАН ИЯ ПОДХОД ЗА ОЦЕНКА НА ГРУПОВА ОСНОВА

- 30. Когато даден усъвършенствен подход за оценка е предназначен да бъде използван от кредитна институция майка и дъщерните ѝ дружества в ЕС или от финансова холдингова компания майка, заявлението обхваща описание на методологията, използвана за разпределянето на капитала за операционния риск по различните субекти в групата.
- 31. Заявлението показва дали и как диверсифициращите ефекти са предназначени да бъдат управлявани в системата за оценка на риска.

ЧАСТ 4

Комбинирано използване на различни методологии

1. ИЗПОЛЗВАНЕ НА УСЪВЪРШЕНСТВАН ПОДХОД В КОМБИНАЦИЯ С ДРУГИ ПОДХОДИ

- 1. Дадена кредитна институция може да използва усъвършенствен подход за оценка в комбинация с подхода на базисния индикатор и стандартизирания подход само в случай че са изпълнени следните условия:

▼ B

- а) обхванати са всички операционни рискове на кредитната институция. Компетентният орган е удовлетворен от използваната методология за обхващане на различните дейности, географски райони, правни структури или други имащи отношение поделения на вътрешна основа; и
- б) квалифициращите критерии, изложени в част 2, са изпълнени за частта от дейностите, обхванати от стандартизиращия подход и усъвършенствания подход за оценка, съответно.
2. За всеки отделен случай компетентният орган може да наложи следните допълнителни условия:
- а) на датата на въвеждане на усъвършенствания подход значителна част от операционните рискове в кредитната институция да бъдат обхванати от усъвършенствания подход за оценка; и
- б) кредитната институция да поеме ангажимент да въведе усъвършенстван подход за оценка за съществената част от операциите си в рамките на времеви график, съгласуван с компетентните власти.
2. КОМБИНИРАНО ПРИЛАГАНЕ НА ПОДХОДА НА БАЗИСНИЯ ИНДИКАТОР И СТАНДАРТИЗИРАНИЯ ПОДХОД
3. Дадена кредитна институция може да използва комбинация от подхода на базисния индикатор и стандартизиращия подход само в изключителни случаи като например неотдавнашно придобиване на нова дейност, което може да изисква преходен период за въвеждане на стандартизиращия подход.
4. Комбинираното приложение на подхода на базисния индикатор и на стандартизиращия подход се използва при условията на ангажимент, поет от кредитната институция за въвеждане на стандартизиращия подход във времеви график, съгласуван с компетентните власти.

ЧАСТ 5

Класификация на видовете събития, водещи до загуба

Таблица 3

Категория за вид събитие	Определение
Вътрешни измами	Загуби, дължащи се на умишлени действия с цел измама, присвояване на собственост или заобикаляне на нормативната база, законите или политика на компанията, с изключение на събития, свързани с дискриминация, които включват поне едно вътрешно лице.
Външни измами	Загуби, дължащи се на умишлени действия с цел измама, присвояване на собственост или заобикаляне на законите от трети страни.
Практики за наемане на персонал и сигурност на работното място	Загуби, възникващи от действия, които са в несъответствие със законите или споразуменията за сигурност, здравеопазване или наемане на работа, от плащания по искове за лични щети или събития, свързани с дискриминация.
Клиенти, продуктови и бизнес практики	Загуби, възникващи вследствие непреднамерено или небрежно спазване на професионалните задължения към определени клиенти (вкл. изисквания за доверителност и правилен подбор) или от естеството или устройството на продукта.
Повреди на физически активи	Загуби, възникващи от унищожаване или разрушаване на физически активи от природни бедствия или други събития

▼B

Категория за вид събитие	Определение
Прекъсване на дейността и системни разриви	Загуби, възникващи от прекъсване на дейността или системни разриви
Изпълнение, доставка и управление на процеси	Загуби, възникващи от неуспешна обработка на транзакции или лошо управление на процеси, засягащи търговски контрагенти или доставчици

ПРИЛОЖЕНИЕ XI

ТЕХНИЧЕСКИ КРИТЕРИИ ЗА ПРЕГЛЕД И ОЦЕНКА ОТ СТРАНА
НА КОМПЕТЕНТНИТЕ ВЛАСТИ

1. В допълнение към кредитния, пазарния и операционния риск прегледът и оценката, извършвани от компетентните власти в съответствие с член 124, обхващат следното:
  - а) резултатите от стрес тестовете, извършени от кредитните институции, прилагачи вътрешнорейтинговия подход.
  - б) експозицията към и управлението на риска от концентрация от страна на кредитните институции, включително спазването от тяхна страна на изискванията, изложени в членове 108—118;
  - в) надеждността, удачността и начина на прилагане на политиките и процедурите, изпълнявани от кредитните институции за управлението на остатъчния риск, свързан с използването на признати техники за редуциране на кредитния риск;
  - г) степента, в която собственият капитал, притежаван от дадена кредитна институция по отношение на активите, които е секюритизирала, е достатъчен предвид икономическата същност на сделката, включително постигната степен на прехвърляне на риска;
  - д) експозицията към и управлението на ликвидния риск на кредитните институции;
  - е) влиянието на диверсифициращите ефекти и как тези ефекти се вземат предвид от системата за оценка на риска; и
  - ж) резултатите от стрес тестовете, извършвани от институции, използващи вътрешен модел за изчисляване на капиталовите изисквания за пазарен риск съгласно приложение V към Директива 2006/49/ЕО.
2. Компетентните власти следва да следят дали дадена кредитна институция е осигурила скрита подкрепа за секюритизацията. Ако се установи, че дадена кредитна институция е предоставила скрита подкрепа в повече от един случай, компетентният орган взема подходящи мерки, отразяващи по-правдоподобното очакване, че тя ще предоставя бъдеща подкрепа на своята секюритизация, като по този начин няма да успее да постигне значително прехвърляне на риск.
3. За целите на определянето, направено съгласно член 124, параграф 3, компетентните власти разглеждат дали корекциите на стойността и провизиите, направени за позициите/портфейлите в търговския портфейл, както е предвидено в част Б от приложение VII към Директива 2006/49/ЕО, дават възможност на кредитната институция да продава или хеджира позициите си в кратък период, без да понесе съществени загуби при нормални пазарни условия.

ПРИЛОЖЕНИЕ XII**ТЕХНИЧЕСКИ КРИТЕРИИ ОТНОСНО ОПОВЕСТЯВАНЕТО****ЧАСТ 1****Общи критерии**

1. Информацията се счита за съществена за оповестяване, ако нейният пропуск или неправилно представяне биха променили и повлияли върху оценката или решението на даден ползвател, разчитащ на информацията за целите на вземането на икономически решения.
2. Информацията се разглежда като търговска тайна за дадена кредитна институция, ако споделянето на тази информация с обществеността би подкопало нейната конкурентна позиция. Тя може да обхваща информация относно продукти или системи, която, ако бъде споделена с конкурентите, би направила инвестициите на кредитната институция в същите по-малко рентабилни.
3. Информацията се счита за поверителна, ако са налице задължения към клиенти или други взаимоотношения с контрагенти, които обвързват дадена кредитна институция със задължения за опазване на поверителността.
4. Компетентните власти изискват кредитната институция да преценява необходимостта от публикуване на някои или всички оповестявания по-често от веднъж годишно, в светлината на съответните характеристики на тяхната дейност, като например мащаба на операциите, обхвата на дейностите, присъствието в различни държави, участие в различни финансови сектори и участие на международни финансови пазари и системи за плащане, сетълмент и клиринг. Тази преценка трябва да обръща особено внимание върху евентуалната необходимост от по-често оповестяване на елементи от информация, изложени в част 2, точка 3, букви б) и д) и точка 4, букви от б) до д) и информация за рисковите експозиции и други позиции, които са предразположени към бърза промяна.
5. Изискването за оповестяване в част 2, точки 3 и 4 се урежда в съответствие с член 72, параграфи 1 и 2.

ЧАСТ 2**Общи изисквания**

1. Целите и политиките за управление на риска от страна на кредитната институция се оповестяват за всяка отделна категория риск, включително рисковете, упоменати съгласно точки 1—14. Тези оповестявания обхващат:
  - а) стратегиите и процесите за управление на тези рискове;
  - б) структурата и организацията на съответната функция за управление на риска или други подходящи единици.
  - в) обхвата и естеството на системите за отчетност и оценка на риска; и
  - г) политиките за хеджиране и редуциране на риска и стратегиите и процесите за наблюдаване на продължаващата ефективност на хеджирането и средствата за редуциране на риска.
2. Във връзка с обхвата на прилагане на изискванията на настоящата директива се оповестява следната информация:
  - а) името на кредитната институция, за която се прилагат изискванията на настоящата директива;
  - б) кратко изложение на разликите в основата за консолидация за счетоводни и надзорни цели с кратко описание на субектите, които са:
    - i) напълно консолидирани;
    - ii) пропорционално консолидирани;
    - iii) приспаднати от собствения капитал; и

▼B

- iv) нито са консолидирани, нито са приспаднати;
  - в) всякакви настоящи или прогнозни съществени практически или правни пречки за бърз трансфер на собствен капитал или за изплащане на задължения между предприятие майка и неговите дъщерни предприятия;
  - г) общата сума, с която действителният собствен капитал е под изисквания минимум във всички дъщерни предприятия, които не са включени в консолидацията и името или имената на тези дружества; и
  - д) ако е приложимо, обстоятелството за използването на разпоредбите, изложени в членове 69 и 70.
3. Кредитните институции оповестяват следната информация във връзка със собствения си капитал:
- а) обобщена информация за условията на основните характеристики на всички позиции и компоненти на собствения капитал;
  - б) размера на собствения капитал от първи ред с отделно оповестяване на всички позиции и приспадания с положителен знак;
  - в) общия размер на собствен капитал от втори ред и собствения капитал, както е определен в глава IV от Директива 2006/49/ЕО,
  - г) приспадания от собствен капитал от първи и втори ред в съответствие с член 66, параграф 2 с отделно оповестяване на позициите, упоменати в член 57, буква р); и
  - д) общия признат собствен капитал без приспаднатите суми и лимити, изложени в член 66.
4. Във връзка със спазването от кредитната институция на изискванията, изложени в членове 75 и 123, се оповестява следната информация:
- а) резюме за подхода на кредитната институция към оценяването на адекватността на вътрешния ѝ капитал за поддържане на настоящите и бъдещите ѝ дейности;
  - б) за кредитни институции, изчисляващи размерите на рисково претеглените експозиции в съответствие с членове 78—83, 8 % от размера на рисково претеглените експозиции за всеки от класовете експозиции, посочени в член 79;
  - в) за кредитни институции, изчисляващи размерите на рисково претеглените експозиции в съответствие с членове 84—89, 8 % от размера на рисково претеглените експозиции за всеки от класовете експозиции, посочени в член 86. За експозициите на дребно това изискване се прилага за всяка от категориите експозиции, на които съответстват различните корелационни коефициенти в приложение VII, част 1, точки 10—13. За класа експозиции към капиталови инструменти това изискване се прилага за:
    - i) всеки от подходите, предвидени в приложение VII, част 1, точки 17—26;
    - ii) борсови експозиции, експозиции по непублични капиталови инструменти в достатъчно диверсифицирани портфейли и други експозиции;
    - iii) експозиции, подлежащи на преходен надзорен режим във връзка с капиталовите изисквания; и
    - iv) експозиции, подчиняващи се на условията на заварени разпоредби по отношение на капиталовите изисквания;
  - г) минималните капиталови изисквания, изчислени в съответствие с член 75, букви б) и в); и
  - д) минималните капиталови изисквания, изчислени в съответствие с членове 103—105 и оповестени поотделно.
5. Във връзка с експозицията на кредитната институция към кредитен риск от контрагента, както е определено в приложение III, част I, се

▼B

оповестява следната информация:

- а) описание на методологията, използвана за определяне на вътрешен капитал и кредитни лимити за експозициите към кредитен риск на контрагента;
  - б) описание на политиките за набавяне на обезпечение и установяване на кредитни резерви;
  - в) описание на политиките по отношение на експозициите към утежняващ риск;
  - г) описание на влиянието на размера на обезпечението, което кредитната институция следва да предостави при понижаване на кредитния ѝ рейтинг;
  - д) брутната положителна стойност на договори, ползи при нетиране, нетна текуща кредитна експозиция, държано обезпечение и нетни дериватни кредитни експозиции. Нетната дериватна кредитна експозиция е кредитна експозиция по трансакции с деривати след отчитането на ползите от правно приложими споразумения за нетиране и споразумения за обезпечение.
  - е) оценките на стойността на експозицията съгласно методите, изложени в части от 3 до 6 от приложение III, който от методите е приложим;
  - ж) условната стойност на хеджиранията посредством кредитни деривати и разпределението на текуща кредитна експозиция по видове кредитни експозиции;
  - з) дериватните кредитни трансакции (условни), разделени за използване между собствения кредитен портфейл на кредитната институция и нейните посреднически активи, включително разпределението на използваните кредитни дериватни продукти, допълнително защитени при покупка и продажба за всяка продуктова група; и
  - и) оценка на α , ако кредитната институция е получила одобрението от страна на компетентните власти да оценява α .
6. Във връзка с експозицията на кредитната институция към кредитен риск и риск от разсейване се оповестява следната информация:
- а) определенията за счетоводни цели на „просрочени“ и „обезценени“;
  - б) описание на подходите и методите, възприети за определяне на корекции на стойността и провизии;
  - в) общия размер на експозициите след счетоводните прихващания и без да се вземат под внимание ефектите от редуцирането на кредитния риск, и средният размер на експозициите по време на периода, разпределен по различни видове класове експозиции;
  - г) географското разпределение на експозициите, разпределени в значими територии по съществени класове експозиции и ако е уместно, на по-детайлни класове;
  - д) разпределение на експозициите по отрасли и вид контрагенти, разбити по класове експозиции и ако е уместно, с по-детайлна разбивка;
  - е) разбивка на остатъчния падеж на всички експозиции, разбити по класове експозиции и ако е уместно, с по-детайлна разбивка;
  - ж) по значителни отрасли или вид на контрагента размера на:
    - i) обезценените експозиции и просрочените експозиции, дадени поотделно;
    - ii) корекции на стойността и провизии; и
    - iii) разходи за корекции на стойността и провизии по време на периода;
  - з) размера на обезценените експозиции и просрочените експозиции, дадени поотделно, разбити по значими географски райони, вклю-

▼B

чително, ако е практически възможно, размерите на корекциите на стойността и провизиите, свързани с всеки географски район;

- и) равнение на промените на корекциите на стойността и провизиите за обезценени експозиции, показано отделно.

Информацията обхваща:

- i) описание на вида на корекциите на стойността и провизиите;
- ii) начални салда;
- iii) суми, отчетени за сметка на провизиите през периода;
- iv) сумите, заделени или реинтегрирани за прогнозните вероятни загуби от експозиции по време на периода, всякакви други корекции, включително тези, дължащи се на курсови разлики, бизнес комбинации, придобивания и освобождавания от дъщерни предприятия и прехвърляне между провизии; и
- v) крайни салда.

Корекциите и възстановяванията на стойности, отчетени директно в отчета за приходите и разходите, се оповестяват отделно.

7. За кредитни институции, които изчисляват размерите на рисково претеглените експозиции в съответствие с членове 78—83, се оповестява следната информация за всеки от класовете експозиции, посочени в член 79:
- a) имената на признатите АВКО и агенции за експортно застраховане и причините за евентуални промени;
  - б) класовете експозиции, за които се използва всяка АВКО или агенция за експортно застраховане (АЕЗ);
  - в) описание на процеса, използван за прехвърляне на кредитните оценки на емитента и емисията за позициите, които не са включени в търговския портфейл;
  - г) отнасянето на външната кредитна оценка на всяка призната АВКО или АЕЗ със степените за кредитно качество, описани в приложение VI, вземайки под внимание, че тази информация не трябва да се оповестява, ако кредитната институция спазва стандартното отнасяне, публикувано от компетентния орган; и
  - д) стойностите на експозициите и стойностите на експозиции след редуцирането на кредитния риск, свързани с всяка степен на кредитно качество, описана в приложение VI, както и тези, приспаднати от собствения капитал.
8. Кредитните институции, изчисляващи размерите на рисково претеглените експозиции в съответствие с приложение VII, част 1, точка 6 или точки 19—21, оповестяват експозициите, определени за всяка категория в таблица 1 от приложение VII, част 1, точка 6, или за всяко рисково тегло, посочено в приложение VII, част 1, точки от 19 до 21.
9. Кредитните институции, които изчисляват капиталовите си изисквания в съответствие с член 75, букви б) и в) оповестяват тези изисквания поотделно за всеки риск, посочени в тези разпоредби.
10. Следната информация се оповестява от всяка кредитна институция, която изчислява капиталовите си изисквания в съответствие с приложение V към Директива 2006/49/ЕО:
- a) за всеки обхванат подпортфейл:
    - i) характеристиките на използваните модели;
    - ii) описание на стрес тестването, приложено към подпортфейла;
    - iii) описание на подходите, използвани за бектестване и утвърждаване на точността и последователността на вътрешните модели и процесите на моделиране;
  - б) обхватът на приемане от компетентния орган; и

▼B

- в) описание на степента и методологиите за съблюдаване на изискванията, изложени в част Б от приложение VII към Директива 2006/49/ЕО.
11. По отношение на операционния риск кредитните институции оповестяват следната информация:
- а) подходите за оценката на изискванията за собствен капитал за операционен риск, на които трябва да отговаря кредитната институция, и
- б) описание на методологията, изложена в член 105, ако се използва от кредитната институция, включително разглеждане на приложимите вътрешни и външни фактори, взети предвид в подхода за оценка на кредитната институция. В случаите на частично използване — обхватът и покритието на различните използвани методологии.
12. По отношение на експозициите в капиталови инструменти, които не са включени в търговския портфейл, се оповестява следната информация:
- а) разграничение между експозиции, основано на техните цели, включително капиталови печалби и стратегически цели и преглед на използваните счетоводни техники и методологии за оценка, включително основните предположения и практики, оказващи влияние върху оценката и всякакви значителни промени в тези практики;
- б) балансовата стойност, справедливата стойност и за тези, които се търгуват на борса — сравнение с пазарната цена, когато тя се различава съществено от справедливата стойност;
- в) видовете, естеството и размерът на експозициите, които се търгуват на борса, експозиции към непублични капиталови инструменти в достатъчно диверсифицирани портфейли и други експозиции;
- г) общият размер на реализираните печалби или загуби, възникнали от продажби и реализации през периода; и
- д) общите нереализирани печалби или загуби, общите скрити печалби или загуби от преоценка, и всяка от тези суми, включена в собствения капитал от първи или втори ред.
13. Следната информация се оповестява от кредитните институции относно техните експозиции към лихвен риск по позиции, които не са включени в търговския портфейл:
- а) естеството на лихвения риск и основните предположения (включително предположенията относно предплащанията по кредитите и поведение на безсрочните депозити) и честота на измерване на лихвения риск; и
- б) изменението в печалбите, икономическата стойност или друг подходящ измерител, използвано от ръководството при шоково повишаване или намаляване на лихвените проценти съгласно управленския метод за измерване на лихвения риск, разбит по валути.
14. Кредитните институции, изчисляващи размерите на рисковото претеглените експозиции в съответствие с членове 94—101, оповестяват следната информация:
- а) описание на целите на кредитната институция във връзка със секюритизационната дейност;
- б) ролята, които играе кредитната институция в процеса на секюритизацията;
- в) индикация за степента на участието на кредитната институция във всяка от тях;

▼B

- г) подходите за изчисляване на размерите на рисково претеглените експозиции, които кредитната институция прилага за своите секюритизационни дейности;
- д) обобщена информация за счетоводните политики на кредитната институция за секюритизационните дейности, включително:
  - i) дали транзакциите се третираат като продажби или финансиране;
  - ii) признаването на печалбите от продажби;
  - iii) основните предположения за оценяване на задържаното участие;
  - iv) третирането на синтетичната секюритизация, ако това не е обхванато от други счетоводни политики;
- е) имената на АВКО, използвани при секюритизация и видовете експозиции, за които е използвана всяка агенция;
- ж) общия текущ размер на експозициите, секюритизирани от кредитната институция и предмет на рамката за секюритизация (с разбивка на традиционна и синтетична) по видове експозиции;
- з) за експозициите, секюритизирани от кредитната институция и предмет на рамката за секюритизация — разбивка по видове експозиция за размера на обезценените и просрочени секюритизирани експозиции и загубите, признати от кредитната институция през периода;
- и) общия размер на секюритизационните позиции, задържани или закупени, разбити по видове експозиции;
- й) общия размер на секюритизационните позиции, задържани или закупени, с разбивка по значим брой интервали на рисково тегло. Позиции, които имат рисков тегло от 1 250 % или са приспаднати, се оповестяват отделно;
- к) общия текущ размер на секюритизираните револвиращи експозиции по участие на инициатора и по участие на инвеститора; и
- л) обобщена информация за секюритизационната дейност през периода, включително и размера на секюритизираните експозиции (по вид експозиции) и признати печалби или загуби от продажби по видове експозиции.

ЧАСТ 3**Изисквания при използването на конкретни инструменти или методологии**

1. Кредитните институции, изчисляващи размера на рисково претеглените експозиции в съответствие с членове 84—89, оповестяват следната информация:
  - а) приемането от компетентния орган на използвания подход или преходен период;
  - б) обяснение и преглед на:
    - i) структурата на вътрешнорейтинговите системи и взаимоотношението между вътрешните и външните рейтинги;
    - ii) използването на вътрешни оценки, различни от тези за изчисляването на размерите на рисково претеглените експозиции, в съответствие с членове 84—89;
    - iii) процеса за управлението и признаването на редуцирането на кредитния риск; и
    - iv) контролните механизми за рейтинговите системи, включително описание на независимостта, отчетността и прегледа на рейтинговите системи;
  - в) описание на процеса за вътрешно рейтинговане, представено поотделно за следните класове експозиции:
    - i) централни правителства и централни банки;

▼B

- ii) институции;
  - iii) търговски предприятия, включително малки и средни предприятия, специализирано кредитиране и закупени търговски вземания;
  - iv) на дребно за всяка от категориите експозиции, на които съответстват различните корелации в приложение VI, част 1, точки 10—13; и
  - v) обикновени акции;
- г) стойностите на експозициите за всеки от класовете експозиции, посочени в член 86. Експозициите към централни правителства и централни банки, институции и търговски предприятия, където кредитните институции използват собствени оценки за загуба при неизпълнение (LGD) или конверсионни коефициенти за изчисляването на размерите на рисково претеглените експозиции, се оповестяват отделно от експозициите, за които кредитните институции не използват подобни оценки;
- д) за всеки от класовете експозиции — централни правителства и централни банки, институции, търговски предприятия и обикновени акции и за достатъчен брой класове рейтинги (включително неизпълнение), позволяващ значимо разграничаване на кредитния риск, кредитните институции оповестяват:
- i) общите експозиции (за класовете експозиции към централни правителства и централни банки, институции и търговски предприятия — рисково претеглените усвоени заеми и стойност на експозиции за неусвоените ангажменти, за капиталовите инструменти — текущия размер;
  - ii) за кредитните институции, използващи собствени оценки за загуба при неизпълнение (LGD) и за изчисляването на размера на рисково претеглените експозиции — претеглената по експозициите загуба при неизпълнение (LGD) в проценти.
  - iii) претегленото по експозициите рисково тегло; и
  - iv) за кредитните институции, използващи собствени оценки на конверсионните коефициенти за изчисляването на размерите на рисково претеглените експозиции — размера на неусвоените ангажменти и претеглените по експозициите стойности за всеки клас експозиция;
- е) за класа експозиции на дребно и за всяка от категориите, както са определени съгласно буква в), iv) — оповестяванията, разгледани съгласно буква д) по-горе (ако е приложимо — на групирана основа) или анализ на експозициите (усвоени заеми и стойности на експозициите за неусвоени ангажменти) срещу достатъчен брой нива по очаквана загуба (EL), позволяващи значимо разграничаване на кредитния риск (ако е приложимо — на групирана основа);
- ж) за действителните корекции на стойността през предходния период — за всеки клас експозиции (за тези на дребно — за всяка от категориите, както са определени съгласно буква в), iv) как се различават от историческия опит;
- з) описание на факторите, които са оказали влияние върху загубите, понесени през предходния период (например дали кредитната институция е понесла по-високи от средните проценти на неизпълнение, или по-високи от средните нива на загуба при неизпълнение (LGD) и конверсионни коефициенти); и
- и) оценки на кредитната институция в сравнение с действителните резултати за по-дълъг период. Като минимум това обхваща информация за оценките на загубите в сравнение с действителните загуби във всеки клас експозиция (по отношение на тези на дребно — за всяка от категориите, както са определени съгласно буква в), iv), за период, достатъчен, за да позволи съдържателна оценка на резултатите на процесите по вътрешно рейтинговане за всеки клас експозиция (по отношение на тези на дребно — за всяка от категориите, както са определени съгласно буква в), iv). Където е подходящо, кредитните институции раздробяват допълнително, за да предоставят анализ на вероятността от неизпълнение PD, а за кредитните институции, използващи собствени

▼B

оценки на загубата при неизпълнение LGD и/или конверсионни коефициенти — резултатите от загубите при неизпълнение LGD и/или конверсионните коефициенти спрямо оценките, представени в количественото оповестяване на риска по-горе.

За целите на буква в) описанието обхваща видовете експозиции, включени в класа експозиции, определенията, методите и данните за оценката и утвърждаването на вероятността от неизпълнение PD и ако е приложимо — загубата при неизпълнение LGD и/или конверсионните коефициенти, включително предположенията, използвани при получаването на тези променливи, и описанията на съществените отклонения от определеното на неизпълнение, както е изложено в приложение VII, част 4, точки 44—48, включително основните сегменти, повлияни от тези отклонения.

2. Кредитните институции, прилагащи техники за редуциране на кредитния риск, оповестяват следната информация:
  - а) политиките и процесите за и индикация за степента, в която лицето използва балансовото или задбалансовото нетиране;
  - б) политиките и процесите за оценка и управление на обезпечението;
  - в) описание на главните видове обезпечения, приемани от кредитната институция;
  - г) главните видове гаранции и контрагенти по кредитни деривати и тяхната кредитоспособност;
  - д) информация за концентрациите на пазарен и кредитен риск в рамките на направеното редуциране на риска;
  - е) за кредитни институции, изчисляващи размера на рисково претеглените експозиции в съответствие с членове 78—83 или 84—89, но не използващи собствени оценки на загубата при неизпълнение LGD или конверсионните коефициенти по отношение на даден клас експозиции, отделно за всеки клас експозиции — общата стойност на експозицията (където е приложимо, след балансовото или задбалансово нетиране), която е обхваната — след прилагането на корекциите за променливост — от признато финансово обезпечение и други признати обезпечения; и
  - ж) за кредитни институции, изчисляващи размера на рисково претеглените експозиции в съответствие с членове 78—83 или 84—89, поотделно за всеки клас експозиции — общата стойност на експозицията (където е приложимо, след балансовото или задбалансово нетиране), която е обхваната от гаранции или кредитни деривати. За класа експозиции капиталови инструменти, това изискване важи за всеки от подходите, предвидени в приложение VII, част 1, точки 17—26.
3. Кредитните институции, прилагащи подхода, изложен в член 105 за изчисляването на капиталовите изисквания за операционен риск, оповестяват описание на използването на застраховане за целите на редуцирането на риска.

ПРИЛОЖЕНИЕ XIII

ЧАСТ А

Отменени директиви заедно с последващите им изменения (посочени в член 158)

Директива 2000/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 март 2000 г. относно предприемането и упражняването на дейност от кредитни институции

Директива 2000/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 септември 2000 г. за изменение на Директива 2000/12/ЕО относно предприемането и осъществяването на дейност на кредитни институции

Директива 2002/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2002 г. за допълнителен надзор над кредитни институции, застрахователни предприятия и инвестиционни посредници от финансов конгломерат и за изменение на Директиви на Съвета 73/239/ЕИО, 79/267/ЕИО, 92/49/ЕИО, 92/96/ЕИО, 93/6/ЕИО, 93/22/ЕИО, както и Директиви 98/78/ЕО и 2000/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета

Само член 29, точка 1, букви а) и б), точка 2, точка 4, букви а) и б) и точки 5—11.

Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно пазарите на финансови инструменти, за изменение на Директиви 85/611/ЕИО и 93/6/ЕИО на Съвета и Директива 2000/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 93/22/ЕИО на Съвета

Само член 68

Директива 2004/69/ЕО на Комисията от 27 април 2004 г. за изменение на Директива 2000/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно определението за „международни банки за развитие“

Директива 2005/1/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2005 г. за изменение на Директиви на Съвета 73/239/ЕИО, 85/611/ЕИО, 91/675/ЕИО, 92/49/ЕИО и 93/6/ЕИО и Директиви 94/19/ЕО, 98/78/ЕО, 2000/12/ЕО, 2001/34/ЕО, 2002/83/ЕО и 2002/87/ЕО за утвърждаване на нова организационна структура на комитетите за финансови услуги

Само член 3

НЕОТМЕНЕНИ МОДИФИКАЦИИ

Акт за присъединяване от 2003 г.

ЧАСТ Б

Крайни срокове за транспониране (посочени в член 158)

Директива	Срок за транспониране
Директива 2000/12/ЕО	- - - - -
Директива 2000/28/ЕО	27.4.2002 г.
Директива 2002/87/ЕО	11.8.2004 г.
Директива 2004/39/ЕО	30.4.2006 г./31.1.2007 г.
Директива 2004/69/ЕО	30.6.2004 г.
Директива 2005/1/ЕО	13.5.2005 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ XIV

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

Настоящата директива	Директива 2000/12/ЕО	Директива 2000/28/ЕО	Директива 2002/87/ЕО	Директива 2004/39/ЕО	Директива 2005/1/ЕО
Член 1	Член 2, параграфи 1 и 2				
Член 2	Член 2, параграф 3, Акта за присъединяване				
Член 2	Член 2, параграф 4				
Член 3	Член 2, параграфи 5 и 6				
Член 3, параграф 1 трета алинея					Член 3, точка 2
Член 4, точка 1	Член 1, точка 1				
Член 4, точки 2—5		Член 1, точки 2—5			
Член 4, точки 7—9		Член 1, точки 6—8			
Член 4, точка 10			Член 29, точка 1, буква а)		
Член 4, точка 11—14	Член 1, точки 10, 12 и 13				
Член 4, точки 21 и 22			Член 29, точка 1, буква б)		
Член 4, точки 23	Член 1, точка 23				
Член 4, точки 45—47	Член 1, точки 25—27				
Член 5					
Член 6	Член 4				
Член 7	Член 8				
Член 8	Член 9				
Член 9, параграф 1	Член 5, параграф 1 и член 1, точка 11				
Член 9, параграф 2	Член 5, параграф 2				

▼B

Настоящата директива	Директива 2000/12/ЕО	Директива 2000/28/ЕО	Директива 2002/87/ЕО	Директива 2004/39/ЕО	Директива 2005/1/ЕО
Член 10	Член 5, параграфи 3—7				
Член 11	Член 6				
Член 12	Член 7				
Член 13	Член 10				
Член 14	Член 11				
Член 15, параграф 1	Член 12				
Член 15, параграфи 2 и 3			Член 29, точка 2		
Член 16	Член 13				
Член 17	Член 14				
Член 18	Член 15				
Член 19, параграф 1	Член 16, параграф 1				
Член 19, параграф 2			Член 29, точка 3		
Член 20	Член 16, параграф 3				
Член 21	Член 16, параграфи 4—6				
Член 22	Член 17				
Член 23	Член 18				
Член 24, параграф 1	Член 19, първа и трета алинея				
Член 24, параграф 2	Член 19, шеста алинея				
Член 24, параграф 3	Член 19, четвърта алинея				
Член 25, параграфи 1—3	Член 20, параграфи 1—3, първа и втора алинея				
Член 25, параграф 3	Член 19, параграф 5				
Член 25, параграф 4	Член 20, параграф 3, трета алинея				

▼B

Настоящата директива	Директива 2000/12/ЕО	Директива 2000/28/ЕО	Директива 2002/87/ЕО	Директива 2004/39/ЕО	Директива 2005/1/ЕО
Член 26	Член 20, параграфи 4 —7				
Член 27	Член 1, параграф 3, второ изречение				
Член 28	Член 21				
Член 29	Член 22				
Член 30	Член 22, параграфи 2 —4				
Член 31	Член 22, параграф 5				
Член 32	Член 22, параграф 6				
Член 33	Член 22, параграф 7				
Член 34	Член 22, параграф 8				
Член 35	Член 22, параграф 9				
Член 36	Член 22, параграф 10				
Член 37	Член 22, параграф 11				
Член 38	Член 24				
Член 39, параграфи 1 и 2	Член 25				
Член 39, параграф 3					Член 3, точка 8
Член 40	Член 26				
Член 41	Член 27				
Член 42	Член 28				
Член 43	Член 29				
Член 44	Член 30, параграфи 1 —3				
Член 45	Член 30, параграф 4				
Член 46	Член 30, параграф 3				
Член 47	Член 30, параграф 5				

▼B

Настоящата директива	Директива 2000/12/ЕО	Директива 2000/28/ЕО	Директива 2002/87/ЕО	Директива 2004/39/ЕО	Директива 2005/1/ЕО
Член 48	Член 30, параграфи 6 и 7				
Член 49	Член 30, параграф 8				
Член 50	Член 30, параграф 9, първа и втора алинея				
Член 51	Член 30, параграф 9, трета алинея				
Член 52	Член 30, параграф 10				
Член 53	Член 31				
Член 54	Член 32				
Член 55	Член 33				
Член 56	Член 34, параграф 1				
Член 57	Член 34, параграф 2, първа алинея Член 34, параграф 2, точка 2, второ изречение		Член 29, точка 4, буква а)		
Член 58			Член 29, точка 4, буква б)		
Член 59			Член 29, точка 4, буква б)		
Член 60			Член 29, точка 4, буква б)		
Член 61	Член 34, параграфи 3 и 4				
Член 63	Член 35				
Член 64	Член 36				
Член 65	Член 37				
Член 66, параграфи 1 и 2	Член 38, параграфи 1 и 2				
Член 67	Член 39				
Член 73	Член 52, параграф 3				

▼B

Настоящата директива	Директива 2000/12/ЕО	Директива 2000/28/ЕО	Директива 2002/87/ЕО	Директива 2004/39/ЕО	Директива 2005/1/ЕО
Член 106	Член 1, точка 24				
Член 107	Член 1, точка 1, трета алинея				
Член 108	Член 48, параграф 1				
Член 109	Член 48, параграф 4, първа алинея				
Член 110	Член 48, параграфи 2 —4, втора алинея				
Член 111	Член 49, параграфи 1 —5				
Член 113	Член 49, параграфи 4, 6 и 7				
Член 115	Член 49, параграфи 8 и 9				
Член 116	Член 49, параграф 10				
Член 117	Член 49, параграф 11				
Член 118	Член 50				
Член 120	Член 51, параграфи 1, 2 и 5				
Член 121	Член 51, параграф 4				
Член 122	Член 51, параграф 6		Член 29, точка 5		
Член 125	Член 53, параграфи 1 и 2				
Член 126	Член 53, параграф 3				
Член 128	Член 53, параграф 5				
Член 133, параграф 1	Член 54, параграф 1		Член 29, точка 7, буква а)		
Член 133, параграфи 2 и 3	Член 54, параграфи 2 и 3				

▼B

Настоящата директива	Директива 2000/12/ЕО	Директива 2000/28/ЕО	Директива 2002/87/ЕО	Директива 2004/39/ЕО	Директива 2005/1/ЕО
Член 134, параграф 1	Член 54, параграф 4, първа алинея				
Член 134, параграф 2	Член 54, параграф 4, втора алинея				
Член 135			Член 29, точка 8		
Член 137	Член 55				
Член 138			Член 29, точка 9		
Член 139	Член 56, параграфи 1—3				
Член 140	Член 56, параграфи 4—6				
Член 141	Член 56, параграф 7		Член 29, точка 10		
Член 142	Член 56, параграф 8				
Член 143			Член 29, точка 11		Член 3, точка 10
Член 150	Член 60, параграф 1				
Член 151	Член 60, параграф 2				Член 3, точка 10
Член 158	Член 67				
Член 159	Член 68				
Член 160	Член 69				
Приложение I, точки 1—14, с изключение на последната алинея	Приложение I				
Приложение I, последна алинея				Член 68	
Приложение II	Приложение II				
Приложение III	Приложение III				
Приложение IV	Приложение IV				